frumoasele noastre duminici

FRUMOASELE NOASTRE DUMINICI

Coperta de GHEORGHE BALTOC

IOAN CHIRILĂ

FRUMOASELE NOASTRE DUMINICI

EDITURA SPORT-TURISM
București, 1988

Redactor : EUGENIA VIȘINOIU
Tehnoredactor : ECATERINA ALBICI

Bun de tipar : 20 iunie 1968
Coli tipar : 19

Lucrarea executată sub comanda nr. 60 255
la C.P.C.S., Piața Scînteii nr. 1, București
Republica Socialistă România

Mocheta de gazon e undeva jos, la o sută de metri și mai bine. Și asta pentru că Fotbalul și-a construit catedrale... Am putea spune că aici, pe Azteca, ne aflăm de fapt în vîrful cupolei florentine... Și că acolo, jos, urmează să aibă loc o procesiune asemănătoare cu cele din Piazza Signoriei, cînd fotbalul începea să devină calcio, *pentru a se transforma în* Foot-ball...

Cartea aceasta s-ar fi putut intitula „Un cronicar la curtea regelui Fotbal" sau, și mai bine, „Cum mi-am vîndut sufletul Fotbalului". Dar am optat, în cele din urmă, pentru „Frumoasele noastre duminici", poate ca o reminiscență a regretului că nu am reușit să scriu, încă, o carte mai de mult visată, „Tinerețe fără duminici", titlu nostalgic sugerînd faptul că fotbaliștii trec, în timp ce cronicarii rămîn...

Cronicarii rămîn... Dar nici ei nu sînt veșnici... Cu toate că, iată, Diego Lucero, un gazetar argentinian, n-a lipsit pînă acum de la nici o ediție a turneelor finale, începînd cu Montevideo 1930...

Cartea aceasta cuprinde „scene din viața cronicarilor", care se adună mereu în „Turnul Babel al Presei" o dată la patru ani... În „Turnul Babel al Presei" se strîng toate semințiile... Și poate că mai mult decît în legendarul turn Babel se vorbește în 50 sau 60 de limbi, plus limba cronicarilor, un fel de esperanto *al Fotbalului, care face ca ghanezul cu burnuz să se înțeleagă de minune cu australianul în short, iar japonezul îmbrăcat mereu ca pentru un dineu să „discute" cele mai mici nuanțe ale* offside*-ului cu scoțianul în buzunarele căruia sticluțele-mostre de whisky stau înfundate precum cartușele în bunda cazacilor.*

Masa Presei, mai ales cînd are o mie șase sute de locuri ca pe Azteca, e mai zgomotoasă decît „potecile" bazarului de la Istanbul. Dar acesta nu este singurul spectacol. Dacă privești de sus, adică de la balconul cronicilor reporteri unde Victor Hugo Morales își cîntă ariile cu o voce mai pătrunzătoare decît cea a lui Placido Domingo, poți reface istoria scrisului... Cei mai mulți scriu de la stînga la dreapta... Alții, în schimb, scriu de la est la vest... A crescut mult numărul celor care scriu de sus în jos. Lumea niponă, după ce a cucerit Monte Carlo și Indianapolis, a declanșat ofensiva asupra fotbalului... Sînt aproape indiscret privind cu insistență „pagodele" pe care le descrie japonezul care se frămîntă cu o masă mai jos, dar nu pot rezista... Apoi vin mașinile de scris... Cei mai mulți cronicari nu mai folosesc hîrtia velină obișnuită. Sulul se încîrtește pe dinăuntru... Se mai pot și șterge literele greșite... și asta fără guma noastră de toate zilele. De la o ediție la alta încep să dispară și mașinile. Le iau locul reportofoanele. Cronicarii își vorbesc... Reportofonul, foarte sensibil — tot japonezii ! — preia monologul și are posibilitatea de a elimina zgomotul ambiant, printr-o simplă apăsare de buton...

Furnicarul numit masa presei e un spectacol. Dacă cineva ar avea o mașină de captat gîndurile, iar gîndurile ar fi însoțite de un curent sonor, ai avea impresia că te afli în fața Niagarei... Și toate astea în jurul unei mingi nevinovate. Dar o minge care angrenează întreg globul... o minge care scoate din hangare avioane adormite („Concorde") pentru a traversa Oceanul în chiar ziua finalei, cu numai o sută de pasageri la bord, o minge care salvează guverne. În preziua finalei din Mexic, cronicarii au primit un frumos cadou din partea Federației italiene — un album al tuturor „Mundialelor", în care e scris negru pe alb că în zilele finalei de la Madrid, 1982, guvernul Spadolini a evitat căderea în urma victoriei squadrei azzurra.

Cartea de față e, pînă la urmă, o încercare de a capta gîndurile. O mașină imperfectă, desigur. Dar poate tocmai de aceea s-ar putea să vă placă...

OCEANUL LUI DON CRISTOBAL

Era noapte. Prima noapte de iulie '36. Zburam deasupra Atlanticului, la 11 kilometri deasupra apei, spre Europa. Mexicul „Mundialului" rămăsese în urmă. Nu puteam dormi. (De fapt, nici nu știu cum se poate dormi la gîndul că ești o mică stea, prinsă ca într-o plasă de paianjen, o stea infimă pe lîngă străfulgerarea de argint a Stelei Polare — n-am văzut niciodată o stea polară atît de frumoasă... poate că era punctul cel mai potrivit, acolo, la est de Montreal, simbolul boreal...) Am ridicat ușor pleoapa odihnitoare a hubloului și. Steaua Polară s-a aprins și mai mult... Dincolo de zarea-neagră a norilor ardea o lumină roșie, hașurată cu benzi violete... „Sfîrșitul haosului văi... era ca-n ziua cea de-atri...".

Undeva, în față, se simțea parcă ivirea vinătă a zorilor. (Dacă aș fi avut un telescop, aș fi putut zări, poate, Narwick-ul sau Trondheim-ul... Se apropia Europa... Noaptea nu se dădea bătută, cu toate că viteza de înaintare a avionului era dublată de rotirea inversă a Pămîntului... Curînd aveau să apară luminile coastei irlandeze. Mi-am lipit fruntea de hubloul rece — afară erau vreo cincizeci de grade minus, cum ne spusese, fără nici o tresărire, stewardesa... De la 11 000 de metri, orașele zboară... Apoi a venit o bandă neagră, semn că săream peste marea care separă Irlanda de Insula cea mare... Și aveam să descopăr Liverpool-ul... era sigur Liverpool-ul... m-am uitat la ceas... am așteptat... *Londra !* — a spus cu voce tare stewardul, trezind avionul învelit în pături... Calea Lactee se mutase jos... doar luminile erau mai galbene... privirea cu respirația tăiată... și am descoperit — nu era nici o podoabă — trapezul care leagă Kensington-ul de Palatul Buckingham, o pată neagră, ca lacul Bilca... jos, în stîngă, era...

ţul în care se afla hotelul Royal Garden, hotelul de unde echipa Românici pornea spre Wembley, într-o noapte de iarnă, atunci, în '69... În colţul din dreapta, sus, Hyde Park-ul, celebra şcoală de retori în gol, urcaţi pe cîte o cutie de lemn, pentru prestanţă...

Spectacolul a durat vreo 10 minute. Apoi, Londra a început să dispară... Departe, în zare, incendiul polar îşi schimba mereu culorile... Era poate filtrul banchizei lui Fram, declanşînd focuri de artificii deasupra zării mereu negre a norilor groşi plutind deasupra Oceanului.

Peste cîteva minute aveau să apară mărgelele de lumină ale coastei olandeze... Mă simţeam din nou pe pămînt... Am tras „perdeaua de soare" a hubloului... Sentiment ciudat de uşurare... Ciudat, într-adevăr... De ce ar fi mai plină de speranţe o aterizare forţată pe dealurile Ardenilor decît o amerizare oricum mai dulce pe blana de pisică a Mîncii ?

Atlanticul se depărta mereu. Mă gîndeam că oceanul acesta, despre care se spune că separă două lumi, apropie cele două continente ale fotbalului. Cu patru ani în urmă, în Spania, după victoria lui Rossi asupra Braziliei, 20 500 de suporteri ai lui Socrates au decolat de la Barcelona, spre casă. Primul mare pod peste Atlantic fusese ridicat la sugestia fotbalului. Au zburat atunci aproape 100 de avioane gigant, cea mai mare debarcare din istoria Lumii...

Oceanul lui don Cristobal Colon a devenit, în anii din urmă, un bulevard al fotbalului, ceea ce oceanul cel liniştit al lui Magellan nu va putea fi niciodată, pentru că acolo, într-adevăr, e o altă lume. În lumea fotbalului se spune că există o singură rivalitate : cea dintre Europa şi America de Sud. Inexact ! Rivalitatea e, de fapt, între europenii care au rămas acasă, precum Rossi, Santillana sau Lineker, şi cei care *au plecat*, precum bunicii lui Tarantini sau Maradona, *dincolo*, aşa cum a plecat şi micul italian de la Napoli, ca să-şi caute mama... frumoasă poveste, hîrîită, din păcate, într-un desen animat, într-o limbă din ţara numită Cipangu, nume european, desigur, pentru că altfel ar fi însemnat să ni se strepezească dinţii...

Poate că acest „lac Atlantic" al fotbalului ar fi meritat să se închidă frumos, acum, în America de Nord — aşa

cum ar fi dorit-o și Pelé, care, s-a văzut, are intuiții deosebite —, dar señor Havelange a spus apăsat *Mexico, a doua oară*, cu toate că la Olimpiada americană de la Los Angeles s-au văzut stadioane cu peste 100 000 spectatori la un meci în care juca Porto Rico...

Ar fi nedrept, totuși, să deplîngem organizarea „Mundialului" în Mexic, a doua oară. Mexicul a oferit tuturor o probă de curaj. Pe „Passeo de la Reforma" sau pe nesfîrșita „Avenida Insurgentes", orbitele întunecate ale blocurilor părăsite după cutremur și numeroasele locuri virane care ne aminteau de un martie teribil nu făceau decît să sublinieze marele efort al mexicanului de rînd întru susținerea acestui „Mundial"... Era pentru a doua oară, după mai bine de patru sute de ani, că Mexicul plătea în aur Europa care urcase pe platourile aztece. De ce să nu spunem că a fost nevoie de un imens efort pentru ca peso-ul, prăbușit de la 12 unități dolarul în 1970 la 700 în 1986, să poată întreține uriașa *Armada* a Fotbalului ?

Sigur că au fost și voci contra : de ce să jucăm la ora cînd soarele e sus, numai și numai pentru ca mister Williams din Sunderland sau Herr Braun din Hamburg să-și plimbe ochii între micul ecran colorat și sticla de bere rece, la ora amurgului și, eventual, înainte de culcare — pentru al doilea meci —, totul fiind calculat ca nimic să nu deranjeze stereotipul TV al europeanului ?

Au destulă dreptate gladiatorii obligați să se lichefieze pe gazonul ars de soare de la Monterrey sau Queretaro. (Am numit aceste două orașe pentru că ele, în primul rînd, au sleit de puteri lumea climei temperate, fie că era vorba de... napolitanul Maradona sau de... „münchenezul" Lerby, care a luat între timp drumul Coastei de Azur, spre Monte Carlo, ca să se întîlnească cu „olandezul zburător" numit Ștefan Covaci.)

Dar despre toate astea vom mai vorbi. (Am adus în valiză un articol din „Excelsior", în care se spune lucrurilor pe nume.)

...Ne apropiem de Praga. Oboseala crește. La Havana erau 37 de grade la umbră și umezeală 100 la sută, ceea ce lăsa impresia că sînt 70 sau chiar 80 de grade... Apoi, la a doua escală, la Montreal, în aeroportul de nichel și

marmură, am intrat într-un adevărat frigider... mirosea a rășină... ca esența de la Gura Humorului, mai tare decît parfumul „Magie noire". Stau și mă întreb, acum, cînd ne apropiem de casă, ce anume ne determină pe noi, cronicarii fotbalului, să ne agățăm de pulpana acestor „Mundiale". L-am văzut în Mexic, încă din prima zi, pe Pedro Escartin, decanul cronicarilor spanioli. Era jovial, la peste 80 de ani. Cutreieră lumea „Mundialelor" încă din '34. Auzisem cu ani în urmă că a fost și la primul, cel de la Montevideo, dar don Pedro a ținut să corecteze informația — „există un argentinian care le-a văzut pe toate" — și apoi, cu o luminiță de speranță în privire : „Nu l-am întîlnit acum, o să aflu dacă este, mă duc să cercetez tabelul de acreditări".

Cu vreo două luni înaintea „Mundialului" mexican, am văzut pe casetă „povestea «Mundialelor»". Era, între alții, acolo și Jean Eskenazy, prezent și el „din '34". Vorbea în film despre Piola, despre Meazza, despre dr. Sarosi. Avea la butonieră garoafa roșie care nu i-a lipsit niciodată... Nu l-am mai întîlnit la Mexico. Poate că ar fi trebuit să rog computerul SICOM să-mi spună dacă Eskenazy mai este... Poate că o să ne revedem în Italia, în 1990. Cine mai știe ?

În Mexic l-am reîntîlnit pe Jacques Ferran, fostul redactor șef al lui „France Football"... Îl știam la pensie. Și, într-adevăr, este... Dar n-a scăpat prilejul. „E și Robert Vargne aici"... Și Robert e, de asemenea, la pensie. Nimeni nu cedează...

Într-o după-amiază mă întorceam cu autocarul „Prensa" de la Azteca. (Sînt 15 kilometri pînă la „Prensa", cartierul general al cronicarilor. A fost un drum nesfîrșit. Două ore și zece minute... Poate că ar fi fost mai ușor pe jos. Deasupra Ciudad-ului plutea o pîclă albăstrie. Poluare în marș forțat. La autobuzele din față, țevile de eșapament erau hornuri proiectate în sus, printr-un orificiu anume tăiat în tavan). Îl recunosc pe Jean-Paul Oudot, de la „l'Équipe". Ne salutăm. E la capătul puterii și al răbdării. „Grea meserie". Schimbăm cîteva vorbe. Îi spun că l-am văzut pe Ferran. Reacție neașteptată. „Nu se lasă, baba !" Sînt surprins. Dar Jean-Paul nu cedează. „N-au

nici un pic de ruşine !" Mă vede uimit. „De ce să iei la acreditare locul unuia mai tînăr ?

Abia atunci m-a fulgerat gîndul că această veşnică peregrinare pe mările fotbalului e un mod de a te convinge că exişti... „sînt din nou prezent, *cher Robert*"... că faci parte din cercul tot mai restrîns al celor care *au rămas*... de aici şi zîmbetul triumfal de hidalgo al lui Escartin, pozînd lui Velasquez. Aveam să-l văd şi la TV, peste cîteva zile, vorbind cu o jovialitate de diplomat venit în Mexic pentru a face elogiul lui Hugo Sanchez... „Me-xi-co, Hu-go !"... aşa se scanda în primele zile, cînd Hugo era mexicanul care cucerise Spania cu cele 22 de goluri ale sale sub culorile Realului, probabil cel mai strălucitor club de fotbal din istoria fotbalului... mai strălucitor decît Arsenalul lui Chapmann şi chiar decît Millonarios din Bogota, de unde avea să vină Alfredo di Stefano... însuşi don Alfredo, cel care a îmbrăcat tricoul cu nr. 9 al lui Madrid ca să-l ungă cavaler, într-o bună zi, pe Hugo... ce prenume cosmopolit pentru cel mai mexican dintre numele de familie ! Sanchez ! Sanchez ! Sanchez !

Într-una din ultimele seri, la Ciudad a avut loc în marea sală de recepţie a hotelului „President Chapultepec" un dineu oferit presei „Mundialului" de către municipalitatea Barcelonei, un fel de *captatio benevolentiae* pentru organizarea Jocurilor Olimpice în oraşul catalan. La masa prezidiului se afla multă lume. Între alţii, ministrul Spaniei în Mexic, primarul Barcelonei, preşedintele (încă de atunci numit) Comisiei de organizare a J.O. şi mulţi alţii. În cuvîntul de deschidere, după o scurtă punere în temă, primarul Barcelonei a arătat spre una din mesele rotunde ale dineului şi a spus : „Am bucuria să salut în mijlocul nostru pe don Pedro Escartin, decanul ziariştilor spanioli şi, cu îngăduinţa ziariştilor din întreaga lume, aici prezenţi, pe decanul nostru, al tuturor". Au izbucnit aplauze. Don Pedro s-a ridicat cu mare uşurinţă şi s-a rotit actoriceşte spre întreg perimetrul sălii. Era momentul său de triumf, după o alergare de peste 50 de ani...

A urmat spectacolul. Patru dansatoare de flamengo şi un dansator în negru. Ghete cu tocuri înalte, jiletcă desfăcută, de *cow-boy*... tropăit de tocuri în succesiuni ameţitoare. Dansatoarele, toate, cu fuste în flăcări... Toate de

1,78—1,80 m, în jur de 55 kilograme, adică stasul pentru miss Univers. „Cavalerul negru" se intercala în momentele de pauză, poftindu-și haremul în fotolii... Apăreau, ca prin minune, evantaiele andaluze... Și din nou, ritmul bărbătesc, amenințător, aș spune, al tocurilor mai încinse decît canonada demență a tobosarilor lui Duke Elington... Sala era în delir... Pedro Escartin, primul, a început să arunce cu garoafe, gest galant, ușor donquijotesc, amintind cronicarilor tineri, înghesuiți cu reportofoanele în jurul estradei, că au de învățat ceva și din reverența desuetă, cum se spune, a celor care au trăit pe vremea „Mundialelor" fără TV și fără computere...

Dacă s-ar fi votat în seara aceea, Barcelona ar fi cîștigat fără nici o abținere investitura olimpică. Și totul prin grația a patru fete înfierbîntate de tropotul unui aprig *vaquero* spaniol... La plecare am uitat pe mese kilogramele de material documentar oferite de municipalitatea Barcelonei... Catalanii scriseseră acolo, între altele, că Barcelona va dispune, în zilele Olimpiadei '92, de 750 000 de paturi pentru turiștii din întreaga lume... Dar această cifră aproape neverosimilă și multe altele, ca și imaginile color, mai frumoase decît cele din realitate, nu au avut nici pe departe forța de seducție a celor patru fete care au adus în Ciudad de Mexico toate culorile Caraibilor.

La plecare l-am revăzut pe don Pedro. „Ai văzut Spania ?" — m-a întrebat. „Da, aveți fete atît de frumoase." M-a privit complice: „Oh, asta așa e, dar ce legătură avem noi doi cu Jocurile Olimpice ?" M-a văzut nedumerit. A zîmbit : „Cum poți să-l uiți pe Butragueno ?" Și imediat, cu o tinerească rumeneală în obraji: „Nimeni nu a jucat pînă acum ca Spania în primele 35 de minute ale jocului cu Irlanda de Nord. Acela a fost un flamengo sută la sută. Ce rău îmi pare că n-ați venit și voi, românii ! Am văzut România la Londra... Sînteți mereu la porțile paradisului... Și, cînd să le forțați, nu știu ce se întîmplă... Te rog să recunoști că nu există aici, în Mexic, o echipă mai frumoasă ca Spania". Pedro Escartin se transformase ca prin farmec. El nu mai era decanul de vîrstă al cronicarilor din capitala Mexicului, ci tînărul reporter din Italia lui 1934, cînd Spania lui Zamora, portarul, după

ce învinsese Brazilia lui Leonidas, a trebuit să joace 210 minute cu Italia, două zile la rînd... prima oară 120 de minute... João Havelange era copil... nu inventase penalty-urile care să amestece îmbrățișările de bucurie cu plînsul... a doua oară 90 de minute, era de 1 iunie... cînd Meazza avea să-i marcheze lui Zamora singurul gol... un gol care peste aproape cincizeci de ani avea să urce numele lui Giuseppe Meazza pe fruntea înaltă a stadionului San Siro, stadionul lui don Helenio și al lui Corso...

În noaptea aceea, la Ciudad, don Pedro întinerise ca prin farmec cu cincizeci de ani... Și iarăși m-am gîndit la Ferran, și la Vergne, și la diavolul de Glanville, nelipsit ca întotdeauna, cu zîmbetul lui mereu superior... ce farseur ești, Brian, degeaba faci pe englezul... ești tot de-ai noștri... Vrei să-mi spui ceva ?... Ei, bine, află că noi toți ne adunăm o dată la patru ani pentru că „Mundialul"... da, da... „Mundialul"... nu *World Cup*-ul tău cam scrîșnit... „Mundialul", zic, te întinerește cu patru ani, de fiecare dată... Ții minte ce spunea Charlie Chaplin la 80 de ani ? Îl întrebase un reporter care ar fi planurile lui de viitor, și nenea Charlie a închis un ochi și i-a spus fără să stea prea mult pe gînduri : ...Aș vrea să mai am un copil, dar, din păcate, Oona, nevasta mea — fata lui O'Neill, adaug eu — nu mai are vîrsta necesară"... Cam impertinent nen'tu Charlie... Oona avea doar 46 de ani... Da, da... „Mundialul" te întinerește... Vrei să-ți spun ce cred eu ? „Mundialul" e ca și cum ai avea un copil... O iei *da capo*, ce mai... ăsta e secretul... nu-i altul... știi de ce scriu acum cartea asta ? Uite, ca să o pot deschide peste patru sau opt ani, sau doisprezece... și să pot amesteca anii... și să-l revăd pe Maradona, cu fața lui cam chinuită, de eschimos alunecînd pe meridian pînă la gura estuarului La Plata... ca să i se mai bronzeze fața, ca obsidiana, piatra asta neagră a mexicanilor, cu firișoare de aur... mă uit de zece ori pe zi la penajul lui Moctezuma... am cumpărat capul la piramide... culmea e că penajul autentic e tocmai la Viena... așa cum mă auziți... cadoul împăratului Maximilian, cel ucis de Queretaro... am să regret mereu că nu am fost în palatul lui Maximilian, era la doi pași de Chapultepec, adică de Palatul Presei... așa se întîmplă... bine că n-am scăpat „Antropologicul"... am văzut acolo capul unui strămoș al mexi-

canilor, vechi de 40 000 de ani... din perioada în care cei care ne vor vinde, peste 40 000 de ani, capul lui Moctezuma în obsidiana dorada... săreau peste strîmtoarea Bering în Alaska.

Da, mister Glanville, venim la „Mundiale" de parcă am aștepta să ni se nască un copil... Și astfel, don Pedro, care are astăzi ultima vîrstă a bunului Charlie, redevine tînărul de 30 de ani și aruncă cu garoafe spre fetele catalane, pentru că a recăpătat ca prin farmec vîrsta dansatorului cu tocuri înalte și se pregătește să revină în Italia, în 1990, după 56 de ani...

Sigur că există o limită în toate, dar sir Stanley Rous a refuzat să accepte acest adevăr... A venit în Mexic, la 91 de ani și două luni pentru că n-ar fi putut altfel... și-a zis că platoul aztec nu poate să-i facă nici un rău, dar a omis faptul că la Mexico City sînt trei milioane și jumătate de mașini care pufăie zi și noapte, ca pipa lui *sir Winston...*, așa că bunicul Stanley a trebuit să ia repede avionul spre casă... avion special, desigur, pentru că sir Stanley nu e o persoană obișnuită... nu știu de ce îmi vine să vorbesc mereu la prezent, deși sir Stanley nu mai este... într-un fel victima lui *señor* João, care a urcat „Mundialul" în Mexic în efortul disperat de a-i face vînt Braziliei sale spre titlul care, iată, nu mai vine exact de cînd el, señor João, a devenit primul președinte FIFA cu elicopter la scară. Dar, despre asta mai tîrziu... E momentul să revenim acasă, ca să putem pleca — abia acum — spre... spre... Me-xi-cooooo, Me-xi-cooooo !

GOLUL ȘASE, AL LUI MAHARADZE

Am plecat spre Mexic în ziua a treia a „Mundialului". Ca întotdeauna, am avut o mie de lucruri de rezolvat în ajun. A mai fost și căutarea unei rute mai convenabile. Pînă la urmă am ales București—Praga—Havana—Ciudad de Mexico. Pentru Praga—Havana avem locul asigurat, dar ultima etapă, de la Havana, era nesigură. „Lăsați, că se rezolvă" — mi s-a spus la agenția de voiaj... „Cum se rezolvă ?" „Sînteți pe lista de așteptare." „Așteptare ? Cînd ? Și unde ?" Neexcluzînd, desigur, un popas nocturn

într-o sală de așteptare a aeroportului din Havana... Dar, în sfîrșit, nu aveam de ales... De la Havana la Ciudad de Mexico mai erau două ore de zbor... Don Hernan Cortez a trebuit să aștepte 27 de ani ca să „prindă" un O.K. pentru Mexico, venind tot dinspre Havana. Noi riscam o noapte, cel mult două...

La prînz eram la Praga... N-am mai ieșit în oraș, cu toate că avionul ČSA pentru Havana urma să plece la 22,30... Și am făcut bine... Programul TV, transmis pe monitoarele aeroportului, anunța înregistrările meciurilor U.R.S.S.—Ungaria și Franța—Canada. Nu eram singurii care aleseserăm aeroportul, deci TV-ul. Mai erau niște fete cubaneze... aveam să aflăm că sînt discobole... se întorceau acasă, la Havana, după un concurs la Sofia...

Încet-încet se formează un adevărat amfiteatru în jurul aparatului telecolor... Au fost aduse toate scaunele... Nu lipsesc nici măcar cărucioarele pe rotile pentru transportarea bagajelor... Doar masivele atlete cubaneze par insensibile la apropierea meciurilor. Joacă un fel de popa prostu', absente, plictisite, ca mai toți sportivii care au învățat să-și omoare timpul între două oceane, cînd oboseala îndelung acumulată respinge pînă și cărțile de aventuri...

Mai sînt cîteva minute. A apărut mingea cu poligoane, emblema europeană a „Mundialului". Am făcut un fel de reflex la vederea acestei mingi. Cu un an în urmă a venit să mă vadă un vechi amic, acum conferențiar la Petrol și Gaze. Ne cunoșteam încă de pe vremea cînd don Pedro Escartin lua avionul de Rio, pentru „Mundialul" '50... Era vremea cînd Yves Montand sosea la București sub forma unei benzi de magnetofon, cîntînd „Feuilles mortes". Apoi nu ne-am văzut vreo treizeci de ani. „Drumurile noastre, toate". Și mă ia Horia direct : „Trebuie să m-ajuți." „Cum ?" „Stai că-ți explic. Ai o revistă ? O revistă ilustrată, sport, fotbal." „Am, Poftim." Horia mă fixează cu insistență : „Ai să crezi, poate, că sînt alăturea cu drumul, dar să știi că mingea asta «Adidas», cu peticele astea negre și albe, eu am făcut-o". L-am privit cu atenție... „Nu glumesc... În '61 am conceput o sferă metalică pentru depozitarea țițeiului... Principiul era al acestei mingi cu pentagoane. Am și comunicat asta într-o revistă de specialitate. (Mi-a arătat și revista.) Și nu știu cum s-a întîmplat

că în Mexic, în 1970, a apărut mingea... Am căutat să descopăr sursa pe care a avut-o «Adidas»-ul. Şi am găsit un «colectiv», adică sistemul impersonal care se foloseşte cînd se preia o idee din zbor. Bineînţeles că acum e tîrziu şi nici nu umblu să revendic paternitatea mingii — nu prea am timp şi nici nu merită, dacă vrei — dar aş fi vrut să am şi eu o minge de la «Adidas». O minge cu semnătură... Nu, nu mă gîndesc la un început de probă... Cazul e închis, deşi sînt convins, sută la sută, că mingea cu pentagoane albe şi negre e a mea.... Vreau să am şi eu o amintire".

M-am gîndit un timp să deschid, prin intermediar, discuţia cu „Adidas"..., apoi am renunţat şi la minge. Adi Dassler şi-ar fi putut închipui că i se solicită o minge (cu o semnătură de rezonanţă) care să fie un început de dovadă la startul unui posibil litigiu sau de... cercetare a paternităţii, cum bine spunea Horia B. Şi a rămas baltă, aşa cum se întîmplă deseori... (chiar în zilele „Mundialului" '86 s-a pornit — de către un profesor — o acţiune împotriva firmei „Coca-Cola", care lansase un joc de fotbal mecanic, de fapt opera profesorului...)

...Nici nu am apucat să mă aşez în căruciorul cu rotile, cînd Iakovenko a şi deschis scorul pentru U.R.S.S. *Knock-down !* — ar fi spus Ochialbi. După numai un minut, gol Alcinnikov ! *Knock-out !* — spunem toţi cei din sala cea mare a aeroportului praghez... Cînd Belanov a marcat al treilea gol — nu trecuseră nici 25 de minute — au mai rămas cîteva locuri goale la... balcon. Meciul era gata. Am avut o clipă impresia că echipa lui Zavarov e angajată într-un meci inegal... Raţ, Iaremciuk, Aleinikov jucau un fel de fotbal pe motociclete, în timp ce Detari şi Esterhazy alergau din greu pe arătură...

Cel mai bun de pe teren mi s-a părut crainicul gruzin Maharadze, care a spus la un moment dat : „Nu ştiu cum să-i rog pe operatorii mexicani să nu mai dea reluările, pentru că s-ar putea să pierdem golul următor". Partida a continuat cu accelerări tot mai rare. Blohin avea, totuşi, în faţă prima echipă europeană calificată pentru Mexic. S-a ratat şi un penalty. Au mai fost şi bare. Dar scorul de 6—0 nu a putut fi evitat, pentru că nimeni nu putea să-i scoată din priză pe Iaremciuk şi pe Raţ, adevăraţi

maeștri ai *dirt-track*-ului. La al șaselea gol, Maharadze a avut una și mai bună, cînd a exclamat : „În sfîrșit, pot striga și eu goooooool ! ca toți comentatorii sud-americani ! Un goooooool cu șase de o !" Vecinul din stînga mea s-a apropiat și mi-a zis, pe neașteptate : „Foarte formos a spus". Ne auzise vorbind românește.) Era un ziarist bulgar, în drum spre Havana... Mi-a spus că a scris o carte care s-a tradus în românește, „Start spre viață", că revine mereu cu plăcere la București, dar că nu poate uita prima vizită, prin '47, cînd a jucat baschet, cu „națională" Bulgariei, în „groapa" de la Drept...

În pauză, toți telespectatorii s-au îndreptat spre barul în formă de potcoavă, unde se putea plăti în orice monedă, ceea ce ne-a făcut să visăm un pic la dispariția birourilor de schimb, cînd *dinero*, cum spun spaniolii, se va confunda cu *dinarul*, iar lira sterlină nu va fi de 3 000 de ori mai scumpă decît lireta italiană...

ÎN SFÎRȘIT, PAPIN...

Am revenit în fața TV-ului pentru al doilea meci, înregistrarea partidei Franța-Canada, care se jucase cu 20 de ore mai înainte, la Leon... Discobolele cubaneze continuau să joace cărți, impasibile la forfota europeană din jurul telecolorului. Una din ele se întinsese, ca o *„madona nera"*, să doarmă. Mai era atîta de zburat și de așteptat...

Și din nou fotbal ! Maharadze era în formă. A început prin a spune : „Sigur, Platini ar fi avut ceva mai multe probleme dacă s-ar fi jucat hochei, dar cifra spectatorilor prezenți aici, la Leon, 35 748, mă face să cred că va fi totuși un meci frumos. Nimeni nu simte pulsul unui meci mai bine decît spectatorul care plătește..." Și astfel, meciul Franța—Canada, a cărui cotă ar fi trebuit să fie cel puțin 100 la 1 în favoarea Franței îmi amintește că „balonul cu pentagoane" al lui Horia B. este mereu rotund. În minutul 75 e încă 0—0. Cei mai mulți dintre canadieni sînt englezi. Iar englezii, ca mai întotdeauna, nu par dispuși să recunoască superioritatea adversarului, oricine ar fi. Sigur că în echipa canadiană mai e un ceh, Igor Vrablici, fundașul dreapta, e italian, Lenarduzzi, în

cinstea lui Burgnich și Gentile, *bersaglierii* Peninsulei, dar ceea ce contează e admirabila răutate în joc a foștilor englezi, unii dintre ei preluînd și ceva din duritatea fotbalului american, pentru că joacă la Cleveland, la Chicago sau chiar la San Diego, nu departe de Leon... San Diego, cîndva Mexic...

În sfîrșit, Papin marchează : 1—0... Dar canadienii nu renunță. Iese James, intră iugoslavul Branko Segota. Francezii temporizează. Vor să scape de coșmarul acestor „canadians" care, animați mereu de Carl Howard Valentine, par hotărîți să demonstreze că domnul Havelange n-a greșit poftind la masa fotbalului întreg globul... Arbitrul chilian Herman Silva Arce fluieră sfîrșitul. Franța—Canada 1—0 ! „Tușierii", costaricanul Morera și guatemalezul Molina, aleargă după mingi. Nu vor să scape cel mai frumos trofeu din viața lor. Stau și mă gîndesc cum o să împartă mingea în trei. Abia acum ar fi fost necesară intervenția lui Horia, creatorul frustrat al mingii divizibile...

S-a făcut tîrziu. Ar mai fi doar o oră pînă la plecarea avionului. Pe tabelul electronic au apărut beculețele roșii ale cursei de Singapore, care e programată cu un sfert de oră mai tîrziu... Așteptăm... Acum chiar că nu mai are importanță... Dar iată că trece și ora oficială de plecare... Întrebăm... Stewardesele trec grăbite... Ce-o mai fi și asta ?... Ne apropiem de miezul nopții... Pe pistă, o agitație neobișnuită. Mașini gonind. Reflectoare. În sfîrșit, megafon. Călătorii pentru Havana. Dar îmbarcarea se amînă. Sîntem poftiți să luăm un tichet de răcoritoare sau cafea. Aglomerație. Ce să fie ? Nu ne lămurește nimeni. Așteptăm. Cei mai nerăbdători sînt studenții cubanezi care studiază la Praga. Pleacă în vacanță...

SINDROMUL KRASOVEC

La megafon se aude pentru a treia oară : „Călătorul Krasovec este rugat să se prezinte la ghișeul..." Înseamnă să plecăm... Cubanezele, la fel de nepăsătoare, continuă să doarmă... Acum e aproape normal. S-a făcut 1... Două ore și jumătate întîrziere...

În sfîrșit, sîntem chemați. E 1 și 20... Trecem grăbiți prin tunel, spre avion. Pe pista de beton, forfota s-a stins. Doar reflectoarele se plimbă, indiscrete, pe chipurile numeroaselor avioane care dorm...

Plecăm. În avion e penumbră. Se scot păturile. Lumea vrea să doarmă. Întreb o stewardesă despre întîrziere. *De vină e Krasovec.* Nu s-a prezentat la avion. Dar și-a depus valiza. Și valiza a „curs" în burta avionului. Ce era de făcut ? Timp de două ore a fost căutată valiza lui Krasovec. Și a fost găsită. Ce se întîmplase, de fapt ? Călătorului cu valiza depusă i s-a făcut rău. Speriat, a luat un taxi și a pornit spre un spital. N-a mai avut timp să anunțe. Concomitent cu căutarea valizei, s-a telefonat la spitale. Internarea lui Krasovec a fost depistată... Sigur că explicația e plauzibilă, dar aici, la 11 000 de metri, nu e prea convingătoare. Se întîmplă atîtea...

Stau foarte prost, într-un fotoliu de mijloc. Cum e mai rău. În stînga mea e un violonist polonez care merge la Maracaibo, în Venezuela. (Are contract cu Filarmonica.) Avionul încearcă să doarmă, dar e greu. Valiza lui Krasovec provoacă insomnii. În asemenea momente, călătorii suspendați de 11 000 de metri se gîndesc la marile catastrofe aeriene, la moartea lui Marcel Cerdan... Te mai consolează faptul că survolezi chiar în aceste secunde locul unde s-a scufundat „Titanicul" și că procentajul victimelor de zbor e mai mic decît cel de pe urma accidentelor feroviare...

Un cronicar de fotbal în drum spre „El Mundial" e mai puțin copleșit de asemenea gînduri, și asta chiar dacă becul roșu fixat pe aripa avionului se leagănă rău prevestitor, ca prăjina unui echilibrist care merge pe sîrmă. E mai puțin copleșit pentru că el se și află pe Azteca sau, și mai exact, la Irapuato, unde a privit — sînt doar cîteva ceasuri de atunci — meciul lui Maharadze, cu cei șase de zero care s-au transformat, sub bagheta gruzinului, în șase de 0, pentru oooooooooh !, II-ul provenind, desigur, de la *Hungria*, cum numesc spaniolii Ungaria lui Sarosi, a lui Puskas, și acum — a lui Esterhazy... Parcă am mai auzit acest nume...

Cine ar fi crezut că ungurii, adică primii calificați pentru Mexic, după un 3—0 cu Austria la Viena și după

ce, în euforia precolumbiană, s-au jucat și cu Brazilia lui Santana, tot 3—0, pe Nepstadion, vor pierde cu 6—0 la Irapuato ? Primul gînd se îndreaptă, desigur, spre un eventual pas greșit la aclimatizare... Scot din servietă o foaie „*France Presse*" cu datele sosirii tuturor echipelor în Mexic... Curios... Ungurii au venit la 19 mai... Sovieticii — peste două zile... Nu-i aici secretul... Atunci ?

BRAZILIA FĂRĂ BAMBRIDGE

Văd că Brazilia a venit foarte devreme, la 9 mai... De ziua Victoriei. A venit foarte devreme... Doar Irakul a venit înaintea lui Socrates... Dar ce s-ar fi făcut Brazilia fără arbitrul australian Bambridge ? A fost mai întîi golul curat al lui Victor, șut sub bară, cu deviere dincolo de linia porții... În zadar... Bambridge a văzut altfel... Și poarta Braziliei a rămas virgină... Imediat, la poarta lui Zubizaretta, Careca a șutat în bară... Socrates era în ofsaid pasiv, mingea i-a revenit... și gol. Un gol neregulamentar. Socrates își activase poziția de ofsaid... Totul, în numai două minute. Sub privirile lui señor Havelange, pe care elicopterul FIFA l-a adus la Guadalajara ca să urmărească distins, imperturbabil și absent, opera lui Bambridge, care venea dintr-o țară în care fotbalul e a cincea roată la carul balonului rotund...

...Au venit fetele cu tăvile. Cam ciudată această masă la 3 noaptea, dar probabil că e la sugestia rechinilor. (Acum cinci sau șase minute, cea mai frumoasă dintre stewardese a mimat toate mișcările pentru autoechiparea noastră cu „jileteа" gonflabilă care are misiunea de a ne menține la suprafața apei, după ce vom fi reușit, bineînțeles, să plonjăm corect de la 11 000 de metri înălțime.)

Mă gîndesc că exact cu patru ani în urmă, la Sevilla, spaniolul Llamo Castillo i-a refuzat lui Blohin două penalty-uri la fel de clare ca și golul lui Victor și tot într-un meci cu Brazilia, și tot señor Havelange în tribună, care aterizase cu bondarul său de lux pe fondul cerului imaculat al Sevillei.

„Se mănîncă în grabă. E și asta o formă de nervozitate. Afară e beznă. Și sînt cam minus 50 de grade... apropo

de jiletca gonflabilă... Lumina roșie se leagănă fără încetare... *Memento*... Stewardesa cea frumoasă ne spune că domnul Krasovec a fost internat la spital și că e bine... Nu prea știu de unde vine știrea asta... să fie o comunicare prin radio ?... dar acum nu are nici o importanță... probabil că e un mod de a liniști și pe această cale avionul care a depășit de mult zona în care batiscafurile își proiectează reflectoarele prin cabinele de lux ale „Titanicului", din curiozitatea macabră de a vedea ce-a mai rămas de pe urma celui mai fastuos ospăț din lunga istorie a existenței peștilor.

ÎN ORAȘUL NADIEI COMĂNECI

Aflăm cu plăcere că nu mai facem escală la Gander, unde am aterizat cu 16 ani în urmă, tot pentru Mexic, ci la Montreal...

S-a luminat. Nori violeți, groși, întuncați plutesc din greu deasupra brazilor. Iarba e tot violetă, vînătă, creație de bătrînețe a unui soare deloc generos. Mai viu mi se pare betonul ca-n palmă al pistei, străjuit de becuri multicolore, ca în parcul de la Versailles...

Stop ! În sfîrșit... A fost greu, deși am zburat doar șapte ore, în timp ce traversarea lui don Cristobal Colon a durat exact șaptezeci de zile...

De ce nu coborîm ? Mă gîndesc iarăși la valiza lui Krasovec. Avionul e la vreo cinci sute de metri. Și nici o scară nu se apropie... E din ce în ce mai cald. Sufocant, pentru că, o dată cu oprirea motoarelor, aerul condiționat nu mai funcționează. Dar iată că ceva se mișcă. Se apropie. Un fel de vehicul lunar, cu două coșuri de pachebot. Urmărim prin hublou mișcările acestei mașini ciudate. Se apropie... Se apropie... Punct ! Vehiculul se lipește, ca o ventuză de avion. Intrăm. Soferul, amabil — e francez — ne poftește ca într-o sală de așteptare. Șade comod într-un fotoliu. Are un monitor TV în loc de ogliuzi retrovizoare și tot felul de butoane, ca în reportajele cu hidrocentrale și tablouri de comandă. „Vehiculul lunar" are două săli, despărțite printr-un glasvand. Plăcută sen-

zație de degajare după înghesuiala din avion. Desprindere lină. Ventuza s-a dezlipit, fără nici un zgomot, de spatele avionului. Cei 500 de metri sînt parcurși în două minute. Cel mult trei. O nouă ventuză aplicată pe rama ușii aeroportului... Sîntem în aeroportul din Montreal, fără să fi venit în contact cu aerul Canadei. Să fie la mijloc o măsură antiseptică față de Europa ? Țin minte că în Australia, la J.O. din '56, nu au fost primiți cîini.

Aeroportul e o hală imensă... Am ieșit prin poarta 85. Și nu e ultima. Zgomotul pașilor noștri reverberează ca într-un film SF. Oricît te-ai strădui, nu poți găsi nici un fir de praf în această nesfîrșită sală chirurgicală. Deocamdată nu e nimeni. E ora patru dimineața. Doar funcționarii care ne-au înmînat tichetele de tranzit.

Aeroportul din Montreal oferă un adevărat spectacol. Plafonul e o rețea de aluminiu și sticlă. Un fel de *Tour Eiffel*, culcat și agățat prin nu știm ce mijloace. Încerc să mă transpun cu 10 ani în urmă, cînd pe aici, prin același aeroport, a pătruns spre Montreal Nadia Comăneci. Și nu reușesc. Deoarece pentru noi, Montrealul '76 a fost o serie de nopți cu lună, pe malul mării, la „Venus", cînd automobilele rulau, înnebunite, pe tot Litoralul, ca să nu piardă nici o clipă din vraja Montrealului, acest oraș de gheață, acum, imposibil de imaginat altfel, la auzul reverberației pașilor cam nervoși ai celor care viscează din nou, ca toți nordicii de profesie sau cei de circumstanță — cum sîntem noi acum — mările Sudului.

Au început să se aprindă din nou becurile, conectate probabil la un computer invizibil, pentru că în sala chirurgicală continuă să fie o liniște lunară, un hiatus deplin, dacă facem abstracție de rictusul protocolar al stewardului care ne cere tichetele de tranzit.

Plecăm. Acum parcă e nevoie de o pătură. Coborîm. De aici, de sus, se vede marginea Americii, care se sfîrșește în Ocean. Cîțiva bolovani de un verde întunecat, căzuți parcă în apa verzuie. În jurul acestor insule, cordoane albe de spumă. E Oceanul care spală spinările de piatră peste care a crescut pielea lichenilor.

E amurțat New York-ul. Nu se vede aproape nimic. Probabil din cauza smogului.

Coborîm mereu. Nu înțeleg, cum nu am înțeles nici acum 16 ani, rostul acestor escale tehnice care te obligă să renunți la ipotenuza directă în favoarea catetelor mai lungi. În sfîrșit...

Pe nesimțite, verdele trece în albastru și galben. Undeva, în dreapta, ar trebui să fie Florida. Dar, iarăși, totul e tulbure... Peste cîteva minute vom ateriza la Havana...

Mă bucură faptul că am renunțat la varianta New York—Ciudad de Mexico, deși era mai scurtă. Havana e un nume de rezonanță... precum Singapore, de pildă... sau Califul din Bagdad... Am emoții...

„NO SOMOS UN PUEBLO RICO"

Se deschide ușa. Sosește scara. „Vehiculul lunar a rămas undeva în Boreal. Dar ce e asta ? Parcă am fi la gura unui furnal. Bine, dar am mai trăit zile cu 36 de grade, acasă... Pun palma pe betonul pistei. Arde. Violonistul polonez îmi explică simplu că aceste 36 de grade cresc, subiectiv, pînă la 70, datorită umidității... „E la fel ca la Maracaibo... Numai că dumneavoastră o să rămîneți doar cîteva ore la Havana." Avansăm greu. Aeroportul Jose Marty e mic, nu are decît una sau două porți. Ne oprim ca să așteptăm întregul grup. Mă așez sub o streașină care aruncă o umbră de vreo 20 de centimetri. Încerc să mă apăr. Am senzația că sînt la gura unei spălătorii prin care ies aburi... Cămașa se lipește de piele. Citesc pe o tablă... „Umiditate 100 la 100". E clar. Sînt într-adevăr 70 de grade. (Important e ceea ce simți.)

Avansăm greu. Grănicerul cubanez e și el sfîrșit de căldură, cu toate că are un ventilator în cabină. Așteptăm. Se uită atent. Răsfoiește toate filele pașaportului. Am timp să citesc un afiș viu colorat. „No somos un pueblo rico, pero somos un pueblo digno" (Nu sîntem bogați, dar sîntem demni). Foarte frumos spus... În mica sală de tranzit e aer condiționat. Ne înghesuim ca într-o barcă de salvare. Dar „barca" are doar vreo cinci metri lățime. *Dincolo*, aerul vibrează în mici „fetițe morgane"... Încercăm să dăm un telefon la consulatul român... În-

tre timp aflăm că prima cursă pentru Ciudad de Mexico ar fi mîine după-amiază, cu „Mexicana". N-avem ce face. Fie și mîine. Dar pînă mîine ? N-are importanță. O să mai dăm un telefon la consulat. Așteptăm... Am trecut de zona aerului condiționat. Totul se lipește. Nu-mi aduc aminte să-mi fi fost atît de cald, vreodată. Poate într-o noapte, la Singapore, pe aeroport, cînd traversam pista de beton. Pista aceea care ardea, la două noaptea...

În jurul nostru, în sala de așteptare, tineri și tinere din serviciul aeroportului. Poartă toți cămăși kaki de doc. Au epoleți. Nu știu cum nu se sufocă. Dar par foarte degajați și veseli. Deși militari, se hîrjonesc ca liceenii. Tinerețe... Și e atît de cald, încît disciplina militară este în stare de lichefiere...

Așteptăm. Palmierii sînt toropiți de căldură. Foile mari, îngălbenite, par niște maxilare de cămilă doborîte de sete. Palmierul de pe ilustratele Coastei de Azur sau cel din Tahiti, sau cel numai închipuit din paginile romanelor de aventuri călătorind fantomatic prin mările Sudului, prin arhipelaguri cu vînători de capete, era, în anii copilăriei, un fel de copac al Paradisului... Acum, doar privindu-l, aș vrea să mă aflu undeva pe viscol în Bărăgan sau pe Dunărea înghețată, printre blocurile de marmură albă, încremenite claie peste grămadă de curgerea apei.

AVENIDA A CINCEA

A sunat telefonul. Vine cineva să ne ia.

O „Dacie" își face apariția în fața aeroportului. Coboară un bărbat solid, în salopetă. Ne recunoaștem într-o clipă, deși nu ne-am comunicat semnalmentele. Șoferul, jovial, se recomandă. E mecanic la „Tractorul" din Brașov. Lucrează de vreo doi ani ca asistent tehnic al tractoarelor exportate din România. „M-au sunat de la consulatul nostru. Am dat o fugă... Ce mai faceți «Steagul Roșu» ? Aud că e Ștefănescu acolo". Nu pare afectat de căldură. Ia valizele cu mișcări rapide. „Aici, la Havana, încă e bine. O, de-ați vedea Oriente. Acolo lucrez eu... Am

aproape o mie de kilometri pînă acolo... Sînt într-un scurt concediu. Mi-am adunat duminicile." Pornim. Pe drum, Nae D. ne convinge să petrecem noaptea la ei, adică în corpul de vilişoare în care locuiesc tehnicienii români. „La consulat e aer condiţionat, dar Havana e mai frumoasă la temperatura ei naturală." Primim cu plăcere. E atîta căldură în invitaţia lui Nae... pluralul distant al respectului a dispărut în cîteva minute, la cerere, încît am şi uitat de palmierul doborît de ploaia de bronz încins din jurul aeroportului. Nae. D. ne spune, cu o mîndrie de cubanez prin adopţiune, că s-a început recent construcţia unui mare aeroport, la marginea oraşului.

Avansăm rapid pe Avenida a cincea. Spre deosebire de Fifth Avenue, aici nu sînt zgîrie nori... doar vile inundate de verdeaţă. De o parte şi de alta, copaci tunşi scurt, ca un pahar cu picior... Bulevardul e lung. Nimic din forfota unei capitale...

Am ajuns. S-au adunat toţi în casa tehnicianului-şef, leit pictorul din Forsyte Saga, dar fără nuanţe şi precauţii... ne strînge mîna cu putere, gata s-o frîngă, şi toarnă din romul Havana „vechi de şapte ani, celălalt nu e bun", de parcă ne-am cunoaşte de cînd lumea... Ventilatoarele mari, rotitoare, ca nişte radaruri, nu reuşesc să alunge totuşi arşiţa amurgului. Întrebările curg din toate părţile. Între timp, toţi ceilalţi — îmi dau seama că e o comunitate foarte bine organizată aici, la Havana, — pregătesc masa într-o curte interioară gazonată.

Televizorul cîntă fără întrerupere. „Asta-i baza, muzica." Vocea cîntăreţului aminteşte de Nat King Cole. Nu putea lipsi, bineînţeles, „Caminito", un cîntec care se cînta la noi acasă acum aproape 50 de ani, pe discurile groase ale lui „78"... Apoi muzica încetează. Apare Fidel Castro...

E tare cald. Ventilatoarele nu au nici un spor, deşi au fost scoase în grădină. Nimic nu se mişcă. Cel mai bun remediu pare a fi tot berea. Şi curge în valuri... „Linişte ! strigă Ilie. Crainicul anunţă ceva... Portugalia a învins Anglia, cu 1—0, la Monterrey... Toţi aplaudă ! „Aşa le trebuie !" — se încruntă Nae... Şi nici măcar nu e o surpriză... Dacă n-ai putut sau n-ai vrut să baţi Irlanda de Nord, aşa-ţi trebuie, băăă englezule !" Crainicul continuă :

„Astăzi, pe stadionul Azteca, Mexicul a învins Belgia cu 2—1". Și iar se instaurează buna dispoziție... „Și ăstora așa le trebuie. I-au tras în piept pe olandezi, cu cinci minute înainte de sfîrșit. Ce mai caută și belgienii ăștia la «Mundial» ? — se întreabă Victor. Să știți că anul trecut, în octombrie, înainte de meciul nostru cu Irlanda, ne făcuserăm planuri mari. Adunasem vreo cinci duminici, ca să ne facem zile de concediu și să ne aruncăm pînă-n Mexic... Că-s numai două ceasuri de zbor. Ne făcea și-un preț redus «Cubana»... Dar n-a fost să fie. Am avut o noapte de priveghi, cu Rom Havana... ca să uităm".

Am adormit greu, pe la trei, cu toate ventilatoarele în funcțiune și cu toate ferestrele deschise. Degeaba. Ne perpeleam. „Cubanezii" dormeau. Se obișnuiseră cu arșița în miez de noapte. Am ieșit pe furiș din casă. Și ușa de la intrare era larg deschisă. Palmierii erau nemișcați, ca ficușii. Am adormit spre ziuă... Ce mare minune e clima noastră ! Mi s-a făcut dor de bruma toamnei, de răcoarea din vii, în zilele culesului, în zori.

La opt am fost luați pe sus. Ilie se bărbierise. Era scos ca din cutie. „O cafea, și la drum. N-aș vrea să-mi reproșați acasă, în Poiană, că am trecut prin Havana fără s-o vedem".

Am străbătut Havana veche, cu ziduri roase de vreme, cu străzi înguste, ca la Barcelona... Apoi am ieșit la lumină. Și ce lumină ! Malecónul, marele Corso de pe malul Oceanului, e un amestec de galben și albastru. Și ce albastru ! Un albastru ultramarin, fără nuanțe, albastru dens, pur, o singură culoare, fără nici o altă tușă, un albastru pictural, întins cu cuțitul pe pînza bleu a orizontului... iar dincolo, Florida... Marile hoteluri, „Havana Libre", „Riviera", privesc, desigur, de la etajul 20 sau 30, dincolo de zarea accesibilă nouă, și poate că prin lentilele unui binoclu se pot vedea contururile Floridei.

Litoralul Havanei e grandios, dar călătorului ajuns aici îi lipsesc catargele vaselor de la Constanța, mulțimea remorcherelor de la Pireu, elevatoarele de la Rotterdam sau măcar șlepurile de la Sulina, lipite de ambele maluri, adică un bulevard mai frumos decît „Champs Elysées", cu lotci stinghere care se dau la o parte cînd se ivește, pe neașteptate, un uriaș de 15 000 de tone, cu cala ieșită

complet din apă, în drum spre docurile Galaţiului sau ale Brăilei.

Poate că priveliştea fastuoasă de pe Malecon ar fi fost de-ajuns, dar formidabilii noştri prieteni insistă să mergem la Santa Maria, plaja nr. 1 a Havanei. Cedăm. (E un fel de a spune... Acest popas la Havana mi se pare lucrul cel mai frumos, pînă acum...) „Dacia" sprintează. Deschidem larg toate geamurile, în speranţa unui curent de aer. Dar aerul frige. Fata Morgana s-a întins pe nesfîrşita canapea de nisip... Coborîm. O plajă foarte lată, adevărate dune pînă la apă, cum era Mamaia acum 40 de ani... ici-colo cîte o vilişoară galbenă, un minaret, „Rex"-ul şi frumoasa casă-vapor, cu marea la babord şi Siutghiolul la tribord... Alergăm spre apă. Oceanul are fund de faianţă bleu... Nici un corp străin nu-i tulbură minusculele valuri de nisip aşezate în hemiciclu, ca scoicile. Ne suflecăm pantalonii. (Nu avem timp de baie.) Îmi descopăr bătăile inimii accelerate. (Ne aflăm, totuşi, pe plaja pe care a călcat don Cristobal Colon. Şi, în amintirea acelei nesfîrşite bucurii, avansăm în apă, aşa, în pantaloni... cu atît mai mult cu cît soarele tropicelor va usca totul încă înainte de a fi ajuns la maşină)... Ne despărţim de cel mai albastru dintre oceane... „Ce mai faci, Pedro ?" — întreabă Ilie un tînăr care dormitează în poala unei fete. Pedro, ne explică Nae, e vînzător la magazinul diplomaţilor, unde se aprovizionează şi „Tractorul". Îi reproşez lui Ilie întrebarea cam brutală, într-un moment cînd ar fi fost parcă mai bine să trecem neobservaţi. Rîde. „Ehece, aici, în Cuba, dragostea nu se simte niciodată stingherită".

E timpul. Pornim spre aeroport. Băieţii se uită la ceas. E două. Avionul pleacă la patru. Nae calculează. „Chiar acum începe la Toluca meciul Paraguay—Irak... Dacă avionul nu întîrzie, puteţi prinde pe aeroport Danemarca—Scoţia, de la Queretaro... Se pleacă la patru şi se ajunge tot la patru, că avem aici două ore avans". „Cum de le ştii pe toate, Nae ?" „Am un catastif special. Aici, la Havana, nu prea se omoară lumea după fotbal. Toţi copiii joacă basebal". Ne despărţim. Nu înainte de a promite că ne întoarcem tot prin Havana... De fapt, itinerarul de întoarcere e sigur prin Havana, numai că nu ştim cînd... şi dacă escala e destul de lungă.

Am plecat. Pe tipsia de beton a aeroportului Jose Marty, dacă verşi un pahar de apă, se ridică aburi... Sînt 38 de grade la umbră. Care umbră ?

SĂ VEDEM CE SPUNE BOBBY ROBSON

Avionul companiei „Mexicana" e un Boeing 729. Ce răcoare ! Instalaţia de aer condiţionat funcţionează din plin. Sînt multe locuri libere... Avem ziare mexicane ! ! „Excelsior"-ul cîntă victoria Portugaliei cu o bucurie fără-şişă. (E greu de înţeles cît de puţin îi iubeşte globul pe englezi, uitînd că ei, englezii, au inventat această „jucărie regală" care se numeşte fotbal.) Se descrie pe două coloane faza golului... Ritmul frazei are ceva din transmisiile sud-americane... Sprintul lui Diamantino nu mai e doar sprint, ci un raid, de pe urma căruia apărătorii englezi cad precum jaloanele... Diamantino, ajuns lîngă steguleţul de corner, virează ca un campion de *dirt-track*... ajunge lîngă linia laterală a careului, se apropie de bară... şi acolo, pe neaşteptate, „cu o fantezie tipic latină", în timp ce Shilton aşteaptă şutul „la colţul scurt", portughezul contrează înapoi, şi astfel, patru apărători englezi cad la pămînt, seceraţi. (Parcă am scris şi cu cuvîntul „seceraţi", în 1969, în meciul cu Portugalia, la Bucureşti, cînd Diamantino se numea Dumitrache... ba nu, mint ! Am scris „mitraliaţi din avion"... aşa arăta careul portughez cînd Dobrin a trimis uşor spre poartă, marcînd golul care a dus echipa României în Mexic.) Şi astfel, avînd în faţă popice doborîte, Carlos Manuel a venit uşor şi a marcat golul primei mari surprize a „Mundialului", dacă lăsăm de-o parte acel 6—0 al U.R.S.S.-ului cu Ungaria, scor greu de imaginat...sau, cum ar spune Szeppessy, drumul de la 6—3 şi 7—1 cu Anglia, cînd cu „să curgă vinul, să cînte muzica", la acest dublu forfait care ar fi putut să fie chiar triplu...

Ce-i mai poţi cere acum lui Carlos Manuel ? În preliminarii, cu R.F.G.-ul, în deplasare, a marcat golul victoriei portugheze, gol care a adus echipa lusitană aici, iar acum i-a făcut cu ochiul şi lui Bobby Robson... stai să văd ce spune Robson... eram sigur... „Am atacat 80 de minute,

am avut trei ocazii imense, dar așa e fotbalul... bine că sîntem în faza în care un meci nu înseamnă nimic... am încredere deplină în echipa mea"... Formidabil acest mister Bobby Robson, cu care am stat de vorbă anul trecut, la Londra, cînd cu 1—1, și cu o zi înainte, la Ippswich... venise să vadă „Tineretul"... avea mai curînd alura unui reporter care nu poate sta locului... Cînd l-am rugat să-mi spună cîteva cuvine despre meciul tinerilor, mi-a cerut legitimația (vezi bine, nu vorbesc cu oricine) și apoi a pus mîna pe umărul meu... adică, scuză-mă... și a fost teribil de amabil și de volubil... febril, aș spune... își potrivea mereu cravata care stătea foarte bine. Tip fain, mister Bobby... ochi de viezure... burghiu... două blitzuri pentru citit gîndurile... cei ai lui Beckenbauer sînt altfel... *Franzi* e încă jucător... se gîndește numai la faptul că ai vrea să-l păcălești... Bobby intră în combinații, nu-i pasă... „spune ce vrei, că tot găsesc eu o continuare cu care să te fac mat"... L-am întrebat atunci pe dom' Bobby dacă a zis într-adevăr că fără ziariști viața lui ar fi fost de două ori mai frumoasă, și dacă nu cumva e o „barbă" a gazetarului... A zîmbit... „Eh, uite de-asta cer eu legitimații, ca să vă trec pe listă... dar vrei să-ți spun ceva ? Ziariștii, fără să-și dea uneori seama, te urcă în ochii lumii... cum a fost cu Herrera... i-au făcut statuie, și statuia e în picioare, pentru că nu-i pasă de merele pe care ți le aruncă apoi în cap... și nici măcar de roșiile răscoapte... pe nesimțite, cititorii simt cum stă chestia... și e destul să spună odată «ia' mai treci, domnule Glanville, în locul lui Bobby Robson, să te văd ce poți», pentru ca imediat să se rezolve totul și să-și vadă fiecare de meseria lui, cu mai multă modestie".

Sub interviul lui Robson, Torres, antrenorul portughezilor, declară că după acest meci cu Anglia, care e revanșa lui „după 20 de ani", adică după acel 1—2 cu Anglia lui Bobby Charlton, simte „o bucurie sălbatică". Cam tare spus, señor Torres. Chiar sălbatică ? Îmi aduc aminte, acum 20 de ani sau 18, cînd te-am văzut la Lisabona... începuseră cu 3—0 preliminariile care aveau să ne ducă pe noi în Mexic... mi-ai făcut impresia că ești mai distant cu toți... nu că erai foarte înalt, dar nu știu de ce coborai cam greu printre muritori... în schimb Eusebio, formidabilul Eusebio, era gata să jucăm o partidă de table, în cantonamentul de

la Estoril, unde stătea întins pe pat, cu gheață la gleznă, în așteptarea meciului... Ce dramă trăiesc și marii jucători ! În momentul în care se retrag de pe teren, ei nu mai pot fi antrenori... limbajul e altul... Ia-l pe Garrincha... a fost cel mai mare jucător al Braziliei... Nu avcai ce-i face... Îți spunea direct : „Uite, fac fenta spre stînga și ies pe dreapta". Toți fundașii din lume știau asta, dar era suficient să-l vadă pe Garrincha, cu picioarele lui în X, venind, pentru ca toți, dar absolut toți să încremenească și să-l vadă pe Garrincha cum dispare, ca în desenele animate, într-o secundă sau două, peste șapte văi și șapte dealuri... Maestre Torres, crede-mă, Eusebio n-ar fi spus că simte o bucurie sălbatică... Și știi ceva ? Fără Eusebio nici nu ați fi ajuns să jucați semifinala cu Anglia, atunci, pe Wembley... Noroc de Eusebio, care alerga spre poarta lui Pak-Do-Ik (e singurul nume de care îmi aduc aminte), scotea mingile din plasă, cum ai trage pepenii din bostănărie, și venea la centru, să pună mingea... hai, mă Torres, că e rost să-i batem... ce dacă e 3—0 ?...

„VĂ RUGĂM SĂ VĂ LEGAȚI CENTURILE !"

„Fasten belts !" Adică „vă rugăm să vă legați centurile". De ce ? Încep trepidațiile. Mă uit prin hublou. Acum cîteva minute se vedea apa golfului... S-a întunecat... Nori negri zboară prin fața hubloului... Avionul pare la discreția valurilor de nori... Fulgeră... E furtună... Ne scutură rău... Cutremurul din '77 a fost o simplă joacă pe lîngă acest cutremur la 10 000 de metri deasupra Golfului... Stewardesele, de cele mai multe ori numai zîmbet chiar în zone „de turbulență", cum se spune la microfon, s-au așezat în fotolii... chiar și stewardul cu mustăcioară, pînă atunci foarte vesel, s-a așezat pe strapontina de pe culoarul „spre piloți" și se ține de scaun cu mîinile, ca la dentist... Avionul continuă să înainteze cu spasme, prăbușindu-se și urcînd apoi, pînă la tăierea respirației. În asemenea momente, nimic nu mai e sigur. Acolo, în cabina piloților, nu se vede nimic... Doar vălmășagul de nori care te absoarbe, de parcă

ar vrea să te poarte în hăul nopții care se apropie... În avion nu mișcă nimeni... Toți au mîinile încleștate de mînerele fotoliilor... Afară întunericul crește... Se stinge lumina... Se aud strigăte... Avionul continuă să se zbată... E tot mai mult la discreția norilor. Încep să prevăd mișcările. Norul negru te răsucește lateral... Norul alb te coboară, în cascadă... Sîntem, de fapt, într-un avion de hîrtie aruncat de un copil, de la etajul 8 sau 9, și purtat de curenți spre copacii desfrunziți... Piloții încearcă mereu să urce, ca să scape de furtună, dar e în zadar... În secundele de lumină, adică de nor alb, văd cum ploaia bate aripa... Doar becul roșu, mereu aprins, ne dă speranța că avionul de hîrtie va ieși odată din vîlvătaia în care am intrat ca în aburii scăpați pe peron dintr-o locomotivă de pe timpuri.

S-a aprins lumina... Se aude răsuflarea noastră, a tuturor... Și chiar a motorului... Acum se văd marginile norilor... Și cerul albastru, sus, sus de tot... Viața își reia cursul... Stewardesa de lîngă noi și-a revenit complet, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat... „Asta-i meseria... Dacă n-ar fi fost aceste furtuni frumoase, am fi rămas simple chelnerițe. Așa, însă, sîntem și piloți, și telegrafiști... De fapt, aici, la intrarea în Peninsula Yucatan, ne așteaptă deseori furtuna... Dar asta a fost parcă mai tare ca toate celelalte... Și probabil că nu e ultima..."

ULTIMII COPII AI FOTBALULUI

Ne apropiem de aeroport... Se anunță 13 grade... Acum mi-e puțin dor de palmierii Havanei... Aici, cerul e sur... Plouă... Arșița de care scriu mereu ziarele e la Monterrey, la Guadalajara, la Queretaro. Aici sîntem sus. Cu 16 ani în urmă ploua în fiecare zi, spre seară... Plouă și acum, la intrarea în aeroport... S-au și făcut cozi lungi la pașapoarte... Renunțăm. Căutăm un televizor în această sală a nimănui... Ce bine ! Meciul Scoția—Danemarca a început de numai cinci minute ! Mexicanii nu par atrași de această ciocnire între vikingi... Și pentru ei, fotbalul începe la Recife, vîrful de est al Braziliei, sau — hai să zicem — în Peninsula Yucatan, care a fost gata să ne facă de petrecanie...

Avem fotolii, la discreție. Sînt un mai vechi suporter al Danemarcei... Cu doi ani în urmă, la Lyon, în semifinala „europeană" cu Spania, am *suferit* pentru Danemarca... Atunci, danezii au fost mai buni ca spaniolii... Meciul l-a pierdut Elkjaer, golgeterul, care a ratat un penalty la... departajare... Tocmai el, Elkjaer, care face acum gloria Veronei... Partea proastă e că îmi sînt simpatici și scoțienii, pe care îi socotesc cei mai latini dintre britanici... de necomparat cu un Butcher, care pare călăul din filmele medievale, cu labele lui lungi și cu privirea aceea rece, cînd te miri cum de nu poartă un bandaj negru de pirat care și-a pierdut ochiul într-o încăierare la Liverpool... Scoțienii sînt iuți, energici, plini de fantezie, cîndva l-au avut pe Johnstone, „extrema de buzunar", micul Johnstone care a bătut Inter-ul în finala C.C.E., parcă undeva în Spania... Apoi l-au avut pe Billy Bremner, șeful de bandă din '74, cînd Scoția a fost eliminată fără să fi pierdut vreun meci... În sfîrșit, acum îl aștept pe Strachan,

tot un fel de Johnstone, „șeptar" și el, „jucărie mecanică" fofilîndu-se printre picioarele lunganilor tip Butcher... Sigur că am să rămîn tot cu danezii, ei sînt ultimii copii din fotbalul mondial... I-am văzut pe Arensen într-o fotografie șutînd la poartă... Scosese limba, ca să tragă mai puternic, precum copiii... parcă era Norman, comicul englez care ne face să ne prăpădim de rîs chiar la ora mesei, călare pe mașina de tuns iarba, sub privirile disperate ale lunganului, directorul care seamănă cu Bearzot... scuzați parantezele, dar e foarte firesc să-bați cîmpii după ce ai scăpat de volbura de pe Yucatan...

Atacă danezii. În stilul lor lipsit de griji. Morten Olsen, libero-ul de 37 de ani, urcă de parcă ar fi în curtea școlii. Nu-l acoperă nimeni. De cum să piardă mingea, danezii se aruncă în pressing, ca săritorii în groapa cu nisip... Scoțienii răspund și ei „în haită", cum se spunea despre olandezii lui Cruyff... E stilul lor, un stil pe care meridionalii nu-l înțeleg, dar asta-i situația. Fotbalul a început în Insulă, ca o bătălie între două jumătăți de oraș, grămezi uriașe, ca la rugby, cînd toți încercau să îndepărteze mingea de cîlți spre casele „celorlalți", cît mai departe de casele lor... Olandezii au moștenit și ei gustul pentru fotbalul-încăierare... La fel, danezii... Sigur că între timp moravurile s-au mai limpezit, dar englezii au rămas cu gustul încăierării, mutînd grămezile în tribună, unde se înfruntă suporterii, după ce va fi curs și ultima picătură de whisky din sticlele îndreptate spre cer ca trompetele.

Îmi place mult Lerby... El e arbitrul eleganței în această echipă de zurbagii a Danemarcei. Lerby are distincție, privește jocul de sus, ca și cum ar inspecta călare un cîmp de bătaie, seamănă la joc cu Corso... face ce vrea cu stîngul, ca și Corso, despre care regretatul Picchi spunea la București, într-o seară, acum mai bine de douăzeci de ani, că „așa arată piciorul lui dumnezeu". Dar marea figură a acestei echipe daneze pe care o iubesc foarte mult este Elkjaer Larsen, care, ca orice nordic, visează Sudul și a ajuns la Verona... Elkjaer umblă pe teren cu capul între umeri, ca Humphrey Bogart, ascunzîndu-se parcă de privirile celorlalți pe sub borul unei pălării invizibile. *Se dă mort*, cum spunea nea Fane în Obor, ca să-l uite toți cei-

lalți... Alteori se ascunde pe după un zid, scoțînd doar capul afară... Dar asta pînă în momentul cel mai potrivit... Adică pînă în minutul 57, cînd Laudrup a pornit în sprint, fundașul Arnesen l-a urmărit, pasă înapoi și, în timp ce scoțienii s-au îndreptat spre fundașul danez, Elkjaer a țîșnit ca dintr-o casă incendiată, ca să traverseze strada și să scape de flăcări... Plecat ca din pușcă, Elkjaer a intrat în careu, pe stînga — el, care se odihnește mereu pe dreapta — portarul scoțian Leighton a încercat să-i plonjeze la picioare, dar danezul a trimis mingea, imparabil, în colțul lung, pe jos... Așa a cîștigat Danemarca meciul de debut cu Scoția... Crainicul spaniol, reproducînd cuvintele colegului său scoțian, a explicat înfrîngerea Scoției prin absența lui Archibald... Și telespectatorul român din aeroportul mexican nu și-a putut ascunde un zîmbet, amintindu-și de jocul lui Archibald la Barcelona, în finala C.C.E. cu Steaua.

A învins Danemarca, o echipă fără credit, din lipsă de palmares. O debutantă în Cupa mondială ! Cu cei 12 jucători adunați de prin toate țările fostului Imperiu romano-german, unde s-au dus în căutare de *cifre*, cum se spune în argoul fotbaliștilor cînd e vorba de bani. Se scrie despre Sepp Piontek că e un mare antrenor. Nici nu știu pe ce bază. De selecție nu poate fi vorba, deoarece se prezintă toți cei de-afară... Cu alte cuvinte, selecția au și făcut-o președinții cluburilor europene, adică Bayern pentru Lerby, Verona pentru Elkjaer, Juventus pentru Laudrup, Anderlecht pentru Morten Olsen, Eindhoven pentru Arnesen și așa mai departe... Cît privește pregătirea în comun, nici atît. Danemarca este una din ultimele echipe sosite în Mexic, adică la 28 mai... Azi sîntem în 4 iunie... Nu le pasă nici de aclimatizare... Ideea de joc ? Pe ei, și la gară, cum ar spune Răducanu... Și totuși, ce frumoasă e această echipă a Danemarcei, care îmi amintește de copiii blonzi de lîngă Tivoli din Copenhaga, ciondănindu-se în jurul unei mingi, în plină stradă, dînd colțurile, tăind parcurile, ca pe vremea nu mai știu cărui Eduard englez care decretase interzicerea fotbalului acum vreo cinci sute de ani.

...Hai să ne urnim, cu toate că sîntem frînți și tare-i bine în fotoliu. Doar n-am zburat 20 000 de kilometri ca

să privim „Mundialul" din această „țară a nimănui" care e sala de tranzit a aeroportului din Mexico City, în timp ce meciul Danemarca—Scoția s-a și încheiat, la numai 20 de kilometri, pe un stadion cu nume imposibil, Nezahualcoyotl... aud că e numele unui poet mexican...

„DACIA", PE INSURGENTES

Trecem granița... Grănicerul, foarte amabil, ridică degetul mare, urîndu-ne succes... există și asemenea grăniceri...

Afară plouă... Aici, în Ciudad, ploua și acum 16 ani... Ce frumos era atunci la Guadalajara ! Aterizasem venind direct de la Gander... Era cald, ca la Havana, în plină noapte... Întotdeauna e plăcută amintirea nopților calde, mai ales cînd e mult de atunci... Țin minte că am străbătut apoi drumul de la Guadalajara la Ciudad de Mexico cu un autocar... că pe drum ne-am oprit în fața unui birt, arși de sete... erau navete multe cu bere în fața bistroului. (Poate că bistro vine de la birt și nu de la *bîstro*, cum se bănuiește că strigau cazacii lui Alexandru I care intraseră în Parisul lui Napoleon, cerînd ceva tare *bîstro, bîstro*, adică repede, repede, și de-atunci se spune *bistro*, adică mica bodegă pariziană în care iei *una mică*, vorba lui nenea Iancu, înainte de a te duce acasă.) Erau multe navete cu bere, și șoferul a oprit și am pornit ca din pușcă... și am cerut bere... bere multă... și patronul părea inert... nu avea reacții... atunci am luat singuri sticlele, cum iei laptele, la noi, dimineața, ca să mai ajuți vînzătoarea, dar, vai, ce oroare ! Berea era fierbinte... stătuse în soare... am scuipat înghițitura, de scîrbă... am rămas cu sticla în mînă... ne-am uitat unii la alții... negustorul se simțea vinovat, deși nu era... și ce credeți că am făcut pînă la urmă ? Am băut berea fierbinte, așa cum era... atunci mi-am dat seama că omul se învață cu orice...

...Afară plouă mereu. Am telefonat la ambasadă. O voce foarte amabilă ne-a spus să așteptăm, că vine cineva... semnalmente, „Dacia"... Am continuat să privim TV-ul, care părea să emită aproape în exclusivitate pentru „Mundial". Am revăzut la TV Guadalajara... cele două go-

luri din partida Irlanda de Nord — Algeria, jucată cu 24 de ore în urmă... dar nu pe Jalisco, stadionul visurilor noastre, ci pe „3 de Marzo"... Ambele goluri au fost marcate din lovituri libere. Whiteside la început, Zidane — după pauză... Joc urît... Faulturi... Rezumatul filmat comprimă un meci urît... Billy Bingham acuză Algeria, spunînd că a jucat prea dur. În replică, antrenorul algerian Saadane spune că ambele echipe au jucat brutal și că meciul nu a fost ceea ce ar fi trebuit să fie — o partidă de turneu final al C.M. Cu noi, *cher* Saadane, n-ai fi jucat un meci brutal... asta în nici un caz... Îți aduci aminte acum un an, la Alger, am făcut un 1—1, în plină iarnă, și ai fost entuziasmat de fotbaliștii români... Mă surprinde, totuși, că ați recurs la brutalități... Țin minte, acum vreo treizeci de ani ați jucat un meci „mai ceva ca brazilienii". Atunci a apărut „un-doi"-ul la noi în țară. Ce mari artiști erau Mekloufi și Zitouni... Era Africa ! Se spune mereu că viitorul fotbalului e în Africa, deși nu prea se vede, mai ales după acest 1—1 cu Bingham cel rumen din pricina halbelor de bere pe care le golește de parcă ar fi Iosefini... Nu este exclus ca jocul mai aspru de astăzi să vină din Europa... Chebal joacă la Rouen, Nouredine poartă tricoul lui Lille, Medjadi vine de la Monaco, Rabah a urcat tocmai la Porto, în Portugalia, Rachid a învățat, se vede, meseria la Notts County, unde băieții nu stau prea mult pe gînduri cînd e vorba de *tackle*, Zidane a prins și el cîte ceva din tehnica tîrnăcopului la Waterschei, în Belgia... În sfîrșit, Benmabrouk vine de la Racing Club Paris, echipa puternicului atlet Bossis... Poate că de aceea algerienii nu mai sînt artiștii de odinioară... Nu se poate juca fotbal doar din fentă. Din păcate...

A venit „Dacia". Ne strecurăm cu abilitate printre mașini... „Aici, dacă scapi momentul, te-ai închis, ca pe turnantă, la atletism, și adio..." Nici nu mai știu cum reușește șoferul să înfrunte luminile farurilor din față, a căror strălucire e amplificată de asfaltul ud... Plouă întruna... S-a întunecat... Doar imensul bloc „Pemex" — pe care îl recunosc... e o veritabilă orgă de lumini — se dezvăluie privirilor... Mi se pare extraordinar ca un bloc de 42 de etaje, un Intercontinental urcat pe cel de la București, să reziste unui cutremur de 8,2 grade pe scara Rich-

ter. Vasile Manea ne spune că a doua zi după cutremur, un tînăr de nici 40 de ani a fost văzut privind blocul timp de o oră sau două... Era arhitectul blocului „Pemex" ...s-a scris în presă despre bucuria de copil a meșterului care a înfipt stîlpi de beton pînă la 60 de metri adîncime pentru ca această „coloană infinită" să nu se prăbușească, după ce se va fi balansat ca o pendulă răsturnată...

Am ajuns... *Embajada de Rumania*... Pe strada lui Sofocle... Vecinul nostru din Balcani. E ora cinci. „Mundialul" e în prim-plan... TV-ul transmite fotbal non-stop... Crainicul e o mină de aur pentru reporter, un fel de computer în care au fost introduse toate cartelele legate de „Mundial" în ultimele trei luni sau poate chiar mai mult... E de vreo cinci ani în Mexic... A fost Igna aseară pe la *Embajada*... Din nou Bingham la TV... Și golurile... Whiteside... Apoi Zidane... Și tot din patru poziții... Ambele goluri pe lîngă zid... Jennings era mascat... Și algerianul...

ÎNCEPE RĂZBOIUL ?

Se anunță înregistrarea meciului *Alemania—Uruguay*, jucat la Queretaro... La concurență cu *Dinamarca—Escocia*. (Începem să ne obișnuim cu rostirea spaniolă... E al patrulea „Mundial" de limbă spaniolă în ultimii 16 ani... 1970, 1978... 1982... 1986... Interesant, nu ?)

Începe retransmisia... *El grupo de la muerte*... Mereu există o asemenea grupă la campionatele mondiale. Cu 16 ani în urmă, *grupa morții* a fost la Guadalajara... Eram și noi, împreună cu Brazilia, Anglia, Cehoslovacia. Acum e a cincea, cu R.F.G., Uruguay, Scoția și Danemarca... Fiecare grupă are cîte un client de rangul doi sau chiar trei... Coreea de Sud în prima, Irak în a doua, Canada în a treia, Algeria în a patra, Marocul în a șasea... Grupa a cincea e singura „europeană 100 la 100", adică „grupa gladiatorilor"... *Ave Cesar, morituri te salutant*..." G.M., prompt ca întotdeauna, îmi spune că a fost nevoie de foarte multă artă pentru a se ajunge aici... Că s-au depus mari eforturi pentru a i se oferi Mexicului o grupă mai accesibilă... Și pune pe masă o serie întreagă de urne improvizate și principii scoase din căciulă pentru ca în grupa Mexi-

cului să apară Irakul și Paraguay-ul, care e socotită echipă sud-americană de rangul doi, în orice caz în urma campioanelor mondiale Brazilia, Uruguay și Argentina...

Mai sînt cîteva minute. Se cîntă imnurile. Crainicul clamează cu emfază. „Stadionul Neza '86 (se vede că și lui îi este greu să pronunțe Nezahualcoyotl) are cinstea să găzduiască un meci care ar putea fi și finala turneului mondial... Pe teren se află patru titluri mondiale". Și apoi, schimbînd registrul, ca un crainic de jurnal documentar de război : *„Se inicia la guerra !"* (Începe războiul !)

Ce păcat că G.M., febril mereu, cum e, n-a putut ține în secret rezultatul acestui meci care s-a jucat acum opt ore !

Deci, se *inicia la guerra.* Și *la guerra* începe cu totul împotriva așteptărilor. Matthaus încearcă o pasă înapoi spre Schumacher, dar lovește prea slab mingea, Alzamendi țîșnește, interceptează, Augenthaler se aruncă în disperare, uruguayanul trece ușor... Schumacher dă să micșoreze unghiul, dar nu mai e nimic de făcut... Alzamendi șutează puternic, mingea lovește bara, ricoșează... exact ca în meciul Spania — Brazilia... Briegel se aruncă și el cu o „foarfecă", reușește să degajeze, dar cehoslovacul Hristov nu e Bambridge și arată imperturbabil centrul terenului... Fază rapidă, nici vorbă, o sută de echipe naționale ar fi contestat golul, dar Briegel și compania nu scot o vorbă... atîta doar că își sufleacă mînecile, precum fierarii din poveștile lor germane, și se îndreaptă spre centru. „Lasă Tony, tu n-ai nici o vină. Se repară". Și Tony Schumacher se sprijină de bară, fără să-și poată alunga, totuși, gîndurile.

În tot restul meciului, vest-germanii s-au năpustit asupra porții lui Alvez, care a apărat impecabil...

Nu-mi place fotbalul vest-german... E un fotbal scrîșnit, care seamănă cu Briegel, cu mai bătrînul Schwarzenebeck, cu Gerd Müller (o să spuneți că e o impietate !, n-am ce face, prea l-am văzut de multe ori opintindu-se ca să nu-i vină butoiul de bere în cap...). Prea mulți contrabași în echipa asta în zale și talgere. E adevărat, din cînd în cînd a mai apărut și cîte un violoncel... Beckenbauer a fost unul... ba chiar și cîte o vioară... să zicem Overath sau Netzer... dar forța vest-germanilor a stat mai mult în Uwe

Seeler, trufaș și arțăgos, sau în Breitner, cu profilul lui de teuton, cu ochii lui suri, răi... l-am văzut la un pas în curtea interioară a Universității Craiova... nu știu de ce am avut impresia că și-a uitat în vestiar casca de metal, dar nu casca ultimului război, ci pe cea țuguiată de pe vremea lui Wilhelm și Bismarck...

A fost normal să fie un meci urît... Vest-germanii joacă frumos numai atunci cînd le pune cineva piciorul în piept, cum s-a întîmplat acum 16 ani, pe Azteca... atunci a fost ziua de glorie a lui Facchetti, a lui Mazzola și Rivera... Sau patru ani mai tîrziu, cînd Cruyff i-a sfidat în chiar primul minut al finalei...

A fost normal să fie un meci urît, pentru că și uruguayenii sînt cinici... au inventat arta de a scoate din fire adversarul... țin minte, acum 20 de ani, în Anglia, au avut doi jucători eliminați în meciul cu R.F. Germania, Troche și Silva... și au pierdut cu 4—0... bineînțeles că au contestat severitatea arbitrului englez Finney, spunînd că el, Finney, a fost obligat să facă acest cadou germanilor după ce Kreitlein îl eliminase pe argentinianul Rattin în meciul cu... Anglia, purtînd Insula spre victorie...

Un meci fără sfîrșit... Germanii atacă mereu prin Briegel, care aleargă în forță cu picioarele lui de aruncător de ciocan, dar e destul să apară nevoia unei fente, că Briegel al nostru se împleticește, el nu cunoaște decît drumul drept...

Sîntem în minutul 70... Îl așteptam, pentru că în acest minut... se știe... G.M. nu poate ascunde nimic... iese Matthaus și intră Rummenigge... Acest Rummenigge care e un fel de Wotan al echipei vest-germane... întotdeauna mi-a lăsat impresia că nimic nu-i poate sta în cale... așa a fost și la Sevilla, acum patru ani... era minutul 96... da, da... 96, și Rummenigge a marcat golul acela fără de care... S-a năpustit în teren ca un Stukas și a început să-i cravașeze pe ceilalți... „ați înnebunit, mă, nu vedeți că jucăm cu Franța... sau ați uitat cine e Franța !".

Rummenigge schimbă imediat jocul, pentru că aleargă pe tot terenul... socotelile lui sînt corecte... „am 20 de minute, timp în care trebuie să fac cam tot ceea ce alții fac în 90". Beckenbauer se ridică mereu de pe bancă... Pare și el uimit de energia formidabilă a lui Rummenigge, pe

care l-a contestat... s-a îndoit de forța lui... dovadă că și acum recurge la Karl Heinz abia în acest minut 70...

Rummenigge răstoarnă pozițiile uruguayene, ca un tanc care se aruncă orbește spre o neputincioasă baricadă de stradă... Acevedo, Bossio și chiar Francescolli, marea vedetă a „celeștilor", se clatină. Și astfel, cu numai patru minute înainte de sfîrșit, Allofs egalează. Beckenbauer sare de pe bancă. „Șalvarii" îi flutură... Frumosul Franzi se destinde, în sfîrșit...

Înregistrarea are avantajul că *replay*-ul golurilor se face aproape imediat după fluierul final... Și după numai alte două minute apar și antrenorii la conferința de presă... Primul e Omar Borras, decanul „Mundialului", cu cei 71 de ani ai săi : „Meci greu, aspru, dar, după părerea mea, așa ar fi trebuit să fie și nu altfel... Remiza mi se pare logică, deși vest-germanii au avut o mare superioritate teritorială. Și destule ocazii". Franz Beckenbauer e în continuare congestionat. (A fost la un pas de înfrîngere.) „Da, într-adevăr, meciul a fost foarte dur, dar nu cred că a depășit, totuși, limitele permise. Un joc tipic pentru campionatul mondial... În general, am fost mai buni, dar cele 85 de minute de atacuri sterile nu-mi dau dreptul să pretind un alt rezultat". Corect, *herr* Franzi. Foarte corect. Dacă stau să mă gîndesc bine, germanii nu trișează. E adevărat, s-a vorbit mult despre acel R.F.G.—Austria din Spania, cînd a fost „îngropată" Algeria, dar acolo nu ar fi existat o altă soluție... S-a mai vorbit despre meciul pierdut cu bună știință cu R.D.G.-ul, la Hamburg, în '74, pentru a amîna cît mai mult întîlnirea directă cu Olanda... Dar și meciul acela intră în zona strategiei de concurs...

SOCRATES ARE CUVÎNTUL

S-a făcut 9 seara... Acasă e... mîine, 5 iunie, patru dimineața... Trebuie să pregătesc cîteva rînduri de telex. Să perforez banda... și să aștept să se trezească operatorul de acasă... E foarte greu să găsești *ceva* care să pornească de aici în seara de 4 iunie și care să apară în ziar la 6 iunie, timp în care se va fi jucat Bulgaria—Coreea de Sud...

asta nu ar avea prea multă importanță... partea proastă e că se va fi disputat și meciul U.R.S.S.—Franța, care e așteptat aici ca un prim derby... Am să aleg deci o temă general valabilă, pe care văd că o dezvoltă toate ziarele. Deci :

„...Să ne oprim puțin asupra unei mari surprize. O surpriză poate mai mare decît scorul partidei U.R.S.S.—Ungaria... Eroul ei este doctorul Socrates, a cărui declarație a stîrnit valuri de comentarii.

Ce spune Socrates ? Să reproducem textual, din «El, Universal». Spune, deci, că «partidele pe care le dispută Mexicul și Brazilia sînt aranjate. Golul neacordat Spaniei contra noastră a fost perfect regulamentar». Și, imediat, despre arbitrul Bambridge : «Nu e posibil ca un arbitru care conduce în *El Mundial* să anuleze un gol atît de clar... Această decizie a arbitrului îmi confirmă faptul că partidele noastre și ale Mexicului sînt *arreglidos* (aranjate) pentru ca noi să putem avansa cît mai mult în „Mundial"... Dacă noi și mexicanii am fi eliminați din prima fază, stadioanele s-ar goli (poate că exagerăm puțin, señor Socrates *n.a.*)... și se știe că un „Mundial" e și o afacere». Socrates încheie : «Dacă e să cîștigăm „Mundialul" mexican, să o facem cu propriile noastre forțe, nu cu ajutorul arbitrilor».

Această luare de poziție a lui Socrates mi se pare marca și frumoasa surpriză a «Mundialului». Jucătorul brazilian cheamă la sportivitate într-un moment în care fotbalul în general e amenințat de propria sa avalanșă. Și Socrates o face cu orice risc. E greu de presupus că relațiile sale cu antrenorul Tele Santana, cu coechipierii și cu publicul mexican nu vor avea de suferit de pe urma acestei declarații neobișnuite.

Cu opt ani în urmă, la Buenos Aires, Brazilia a fost frustrată cu acel 6—0 al Argentinei, cu Peru. Acum patru ani, Brazilia însăși a fost ajutată substanțial de un arbitru spaniol, la Sevilla, în meciul său din grupă cu echipa U.R.S.S.

Oare mai poate fotbalul să se elibereze de atmosfera apăsătoare care se abate asupra lui precum norii negri care coboară în această seară pe platoul aztec ?

Socrates refuză să creadă că nu mai există vreo soluție. Și astfel, această luare de atitudine poate să fie mai mult decît o formă de utopie donquijotească, așa cum o califică cei care au văzut atîtea turnee finale."

...La miezul nopții a început să bată telexul... Don Cristobal a ajuns în Hispañola în 70 de zile. I-ar fi trebuit cel puțin încă pe atît ca să ajungă la „piramide" — uriașul Ciudad nu exista încă — nouă ne-au trebuit vreo șaizeci de ore — inclusiv escalele — ca să poposim în capitala „Mundialului", iar undele telexului traversează Oceanul într-o secundă sau nici atît... nu mă prea pricep... și poate de aceea mă trece un fior cînd recunosc tușa ușor aritmică a lui Romeo Vilara, care bate numai cu arătătorul mîinii drepte cu o viteză care o egalează pe aceea a dactilografelor crescute la școala ...pianistică a celor 10 degete în acord perfect.

...A pornit banda... E o impietate să scrii Socrates cu s mic, dar telexul nu cunoaște majuscula reverenței.

La Ciudad de Mexico plouă întruna... Acasă, cînd spuneai Mexico, spuneai automat *mucho calor*, cum auzisem mereu la Guadalajara. Dar aici, la 2 250 de metri, Zeul ploii, adică Tlaloc, își face de cap... „Mundialul" mexican suferă teribil de căldură la Monterrey, la Queretaro și la Guadalajara. Aici plouă... Termometrul arată 13 grade la această oră de miez de noapte... Drept pentru care scot pătura de sub pernă... Ce nume ! Tlaloc ! Noroc că a venit don Hernán Cortés și a inventat Guadalajara, un nume mai frumos decît un poem...

DE DRAGUL UNUI JOC

Prima dimineață în Ciudad de Mexico. Tlaloc e ceva mai generos. Nu mai plouă. Dar norii continuă să plutească deasupra orașului. (De fapt, nici nu-mi dau seama unde se termină norii și unde începe smogul acestui oraș de **18 000 000** de locuitori și **3 500 000** de mașini.)

Mergem pe jos spre „El Centro Internacional de Prensa". (Primul centru de presă construit anume, *dedicado especialmente a los periodistas de la Copa FIFA...)*

Parcă e mai mult aer decît aseară. Asfaltul poros accentuează impresia de curățenie. (Cadoul lui Tlaloc.) Din

strada *Sofocle* ajungem în *Platon*... Urmează *Seneca*... Intervine și *Socrate*. Și cînd să credem că ne aflăm în lunea Mediteranei, iată-ne pe *Molière*. (Tot Mediterana, dacă forțăm puțin spațiile geografice.) Cîteva sute de metri pe *Juarez*, care leagă aceste ramificații europene... și ajungem pe *Pierre Loti*, inclusiv cafeneaua... e adevărat... mai mult un bistro... (Cafeneaua cu același nume e departe, la Istanbul, pe malul Cornului... cu interiorul său *turcoise*, cu ibrice și trabuce dormitînd pe perne multicolore și pe covoare în care s-au adunat, parcă, toate poveștile Orientului.) Apoi cotim la dreapta... trecem pe lîngă statuia lui Abraham Lincoln, vestitul tăietor de lemne despre care cineva a spus că „a fost unul dintre acei oameni rari care, fiind mari, au fost și buni".

Ne apropiem de „Prensa". E un moment mare această revedere o dată la patru ani cu sute de oameni, poate chiar mii, cunoscuți și mai puțin cunoscuți, dar cărora le zîmbești, pentru că și ei îți zîmbesc — uneori zîmbetul e atît de transparent, încît simți cum Tassos, Turgoy, Glanville, Rethaquer, Stig Bodin, Ezio de Cesari, Mavromati, Ponedelnik și atîția alții au și înregistrat pe chipul tău o anume oboseală — și nu una doar acută, de pe urma traversării Atlanticului, în chinga fotoliului... acest joc cu necunoscutul de dincolo de norii negri, în căutarea himerei care se numește, oficial, „Mundialul", dar care rămîne o explozie de bucurie la gîndul că ești iarăși printre cei dispuși să facă înconjurul lumii de dragul unui joc...

...În sfîrșit ! Am ajuns ! Aglomerație la intrare. Agenți de circulație dirijînd mașinile care se perindă o dată la cîteva secunde. Cărți de acreditare „demascatoare" pe pieptul celor care urcă și coboară treptele de la intrare. Și, bineînțeles, stop ! De aici încolo nu se mai poate trece. „Poftiți dincolo, la *acreditaciones*." Dar *dincolo* nu se poate avansa nici un pas. Îmbulzeală ca la filmul „Ultimul tren din Gun Hill". *Edecanele* — adică fetele în rochii bleu care asigură serviciul de relații și care, după cum vom vedea, poartă pe umerii lor acest uriaș aparat administrativ — luptă din greu cu nerăbdarea gazetarilor întîrziați, ca și noi, de altfel. Între timp, Mavromati, reporterul *știe tot* pe care l-am prezentat în „Ar-gen-ti-na !", spumegă de furie. A aflat că garanția în bani cerută încă

de la 1 noiembrie, „ultimul termen", nu se restituie decît în ultima zi a „Mundialului". Măsura e neașteptată. La toate „Mundialele" de pînă acum, suma s-a restituit în momentul sosirii. Rostul garanției, s-a spus, este de a împiedica cererile de acreditare formale și de a nu încărca banca de date a computerului cu solicitări care nu fac decît să încurce lucrurile, incluzînd nume și cifre care nu vor... veni... De acord, dar noi am venit... Și-atunci ?

Un mexican, nemulțumit și el de această idee, ne spune stingherit că „măsura, complet nejustificată", este determinată de o situație nesigură a Comitetului de organizare, într-o perioadă în care dobînzile au ajuns chiar la 80 la sută... Ca să fiu sincer, e o mică escrocherie la mijloc, dar nu avem ce face, mai ales în momentul în care señor Camacho anunță cu o voce de stentor că orice protest se va solda cu încetarea operațiunilor de acreditare pînă la reinstaurarea liniștii. „E chiar așa cum ai auzit !" — îmi spuse Mavromati, furios, dar neputincios... Normal ar fi să-i trîntești ușa în nas domnului Camacho, dar nu e cazul, pentru că pînă acasă sînt 15 000 de kilometri...

Necazul e și mai mare la gîndul că astăzi sînt trei meciuri. La 12, „la concurență", Argentina—Italia la Puebla și „le sommet", adică vîrful, cum spune Paul-Oudot, adică Franța—U.R.S.S., la Leon. La scara „Prensei" așteaptă penultimul autocar pentru Puebla... deci, nu se poate... la fel ca și U.R.S.S. — Franța, care e tocmai la Leon, 383 de kilometri... Deci, din cauza domnului Camacho, care e mai catolic decît Cortés, nici nu poate fi vorba de o acreditare rapidă, cum a fost la Frankfurt, în '74... „photo, bitte... Acreditazion, bitte"... și totul în cinci minute, inclusiv cartonul de acreditare introdus în plicul de plexiglas...

Trebuie să așteptăm, mai ales că avem o hibă, garanția nu a sosit în termen, au fost cîteva zile de întîrziere, și domnul Camacho e în stare să te frece... s-au pierdut atîtea dobînzi... începem să-l blestemăm pe Havelange pentru ideea de a fi readus „Mundialul" în Mexic... ar fi fost mai bine și mai rapid în S.U.A...., deși cred că și acolo dobînzile sînt la mare preț...

La 4 e meciul Bulgaria—Coreea de Sud, chiar aici, în Ciudad de Mexico... pe stadionul Olimpico. Sigur că e mai curînd un meci de TV, dar nu te rabdă inima să știi că ești aici... că stadionul e la doi pași — vorba vine — și că nu poți intra... Ar mai fi o jumătate de oră pînă la începerea cuplajului de la Leon și Puebla. E cazul să renunțăm la Camacho. Rugăm fetele să ne lase la „Prensa" o jumătate de oră... Ni se cere pașaportul... Semnăm într-un registru, punem și ora... ni se aplică un timbru direct pe bluză, ca un tichet de peron... urcăm la trei... control sacoșă pînă la fund... „Excelsior"-ul a și publicat fotografii cu tancurile care patrulează în jurul stadionului Cuauhtemoc de la Puebla... „Nu vă jucați, domnilor !" În sfîrșit, intrăm, scări rulante, și ajungem la domnul Valera care e mai mare decît Camacho... e din partea FIFA...

Intrăm... O făptură uscată... Valera e spaniol, te gîndești automat la Loyola și nu te înșeli... „Domnilor, nu pot face nimic, există întîrziere... Decide Camacho". Invocăm faptul că am făcut totuși 15 000 de kilometri... Ne concediază, ridicîndu-se marțial din fotoliu... „Domnilor, problema distanțelor nu are nici o legătură cu cererea dumneavoastră".

Coborîm. Valera tronează la etajul trei. Permisia de jumătate de oră se apropie de sfîrșit și-apoi, peste 10 minute, începe cuplajul. Din fericire, în dreapta intrării e o sală mare, un fel de hol de primire a celor fără cărți de acreditare. Sînt și șase televizoare suspendate, pentru a nu fi dereglate, ca în hoteluri, de amatorii de imagini ultrafine...

Surpriză ! În această sală de așteptare nu sîntem doar noi, cei cu probleme. Iată-l și pe Puskas, celebrul Ferenc Puskas. Mă surprinde că nu e acreditat. Marii jucători sînt poftiți să comenteze pentru diverse ziare. Pelé e unul dintre aceștia, acum. Trufașul Puskas pare obosit și — trebuie să o spun cu mare părere de rău — aproape umil. Se vede că îi face plăcere să fie poftit să se fotografieze cu un tînăr, foarte tînăr reporter mexican, care precis că nu se născuse pe vremea cînd el, Puskas, nu avea timp pentru nimeni la Berna, în 1954 și mai ales la Madrid, cîțiva ani mai tîrziu, cînd era tunarul atacului

de miliarde al Realului... Îmi aduce aminte, încă o dată, de-o vorbă a lui Baratki : „Marii fotbaliști trebuie să aibă cunoștința deplină a ratării lor în orice alt domeniu". Vorbe tari, dar parcă e ceva adevăr în ele. Marii fotbaliști „ard". Garrincha, idolul meu, a ars. Puskas, acum, aici, e o altă imagine a ratării...

UN CUPLAJ CU PLATINI, MARADONA, ZAVAROV ȘI CONTI

Începe cuplajul. Sala de așteptare s-a populat. Un operator TV „împușcă" prin telecomandă trei din ecrane, pentru a comuta imaginea. Acum sîntem concomitent la Leon și la Puebla. Trei la trei, la alegere.

Se cîntă imnurile, tot concomitent. Privim ca la tenis, stînga-dreapta, dreapta-stînga... E un amestec sonor foarte interesant. *Bel canto* italo-argentinian în stînga, „Marea poartă a Kievului" — să zicem — și Marseilleza în dreapta. Ritmul Marseillezei acoperă celelalte imnuri. Cea care decide e istoria...

Încerc să mă concentrez spre Franța—U.R.S.S., dar ecranul celălalt parcă ne atrage mai mult. Deosebit de spectaculoase sînt plecările lui Maradona. Pe celălalt ecran au intrat în acțiune Raț și Iaremciuk, cele două „furnici" din meciul cu Atletico Madrid și care — iarăși — îmi lasă impresia că joacă același moto-bal, într-atît sînt de numeroase accelerările lor pe tot terenul. Francezii par mai degajați, Platini creează mereu această impresie, pentru că nu pare să depună vreun efort — întotdeauna m-am întrebat cum de a reușit să urce atît de sus acest jucător cu mersul de balerină în drum spre duș și cu o „arhitectură" feminină, ca să nu mai vorbim de chipul lui palid, de adolescent îndrăgostit.

Dincolo, la italieni, penalty la poarta argentiniană. A fost ? N-a fost ? Greu de spus. Să-l credem pe olandezul Keiser, vechea noastră cunoștință de la București. Bate Altobelli — gol ! Crainicul își amintește cu această ocazie că Argentina n-a bătut Italia de vrea 17 ani... Mai rămînem cîteva minute „pe Argentina", pentru că același crainic anunță că *show*-ul partidei este duelul Maradona-Bagni, pînă ieri coechipieri la Napoli, astăzi legați cu un

lanț, ca în filmul acela american, cu un alb și un negru... Cineva face remarca de bun simț că Bagni nu poate juca *la Maradona* cum a jucat Gentile cu patru ani în urmă, pentru simplul fapt că, orice ar spune Bearzot, el, Bagni, e, totuși, coechipierul lui Dieguito, cum îi spune mereu crainicul mexican, punînd în acest nume un fel de dulceață care pare să spună că el, „Dieguito", e de-ai noștri... nici nu mai știi cine sînt ai noștri în acest meci Italia—Argentina... Îmi aduc aminte, acum opt ani, la restaurantul „Pipo" din Buenos Aires, toți chelnerii, fii și nepoți de italieni din Metropolă, *la madre patria*, sufereau pentru Italia lui Rossi și Bettega... În fond, Armando Maradona vine, probabil, tot din peninsulă, numai că nu se știe cu ce vapor și cînd au traversat Oceanul bunicii sau străbunicii lui...

Pauză. La francezi e 0—0... Afară plouă torențial. Parcă e potopul. Mavromati, care, politicos, ne ține de urît aici, în holul *fără acreditare*, emite părerea că legendara corabie a lui Noe ar fi putut eșua aici, pe Azteca, unde plouă mai mult decît pe muntele Ararat. Ne distrăm privind pe fereastră încercările disperate ale pietonilor de a scăpa de torent sub marchiza „Prensei". Încercări zadarnice, deoarece ploaia nu mai e ploaie, ci cascadă.

Goooooool ! Crainicul nu-și poate ascunde sentimentele. A marcat Maradona. Un gol neobișnuit. A plecat „din gropi", cu Scirea lîngă el, pe stînga, l-a întrecut cu doi metri în... cursa de patru metri și a aruncat mingea cu interiorul de stînga spre colțul lung al porții lui Galli, care a părut țintuit locului, deși parcă ar fi putut să intervină. Un gol care îmi amintește de cel al lui Neagu, la Guadalajara — da, da, am trăit și asta... — numai că atunci Neagu l-a răsucit pe Zlocha și a tras cu dreptul, în timp ce Maradona, depășindu-l în viteză pe bătrînul Scirea, „pe afară", n-a mai avut nevoie „să-l întoarcă". Gol de maestru, nici vorbă, dar mă gîndesc că Galli i-a ...făcut-o încă o dată lui Bearzot, după ce a înghițit și golul lui Sirakov, cel *cu pămîntul*, în deschidere...

...Dincolo, Platini trage în bară... Sovieticii joacă, totuși, mai mult, dar acel 6—0 a rămas în urmă, pentru că linia de fund a Franței, cu Ayache, Battiston, Bossis și Amoros, nu lasă nimic.

Pauză. 1—1 la italieni, 0—0 aici... Dar jocul e frumos. Îmi pare rău că nu pot aduna bucăţile alergate de Tigana. Cred că a parcurs pînă acum cel puţin 3 000 de metri. Ce mare alergător de *steeple chase* ar fi acest filiform Tigana ! Uşor ca un aeromodel, sînt sigur că nu ar intra niciodată în groapa cu apă pe care nu a putut-o evita niciodată, nimeni...

Afară e sfîrşitul lumii. E aproape întuneric. Se prăbuşeşte cerul de atîta apă...

Pauză... Amicul nostru, inginerul S., care a venit mai devreme, fiind şi la deschidere, nu prea îşi găseşte locul. Tot caută ceva în sacoşa sa imensă, în care are tot soiul de aparate. „Ce-ţi lipseşte, Bubule ?" „Caut un fulgarin. Îl îndesasem în sacoşă, la plecare". „Bine, dar aici nu plouă." „Nu plouă, e adevărat, dar i-am promis lui Igna că am să-l filmez la patru, pe «Olimpico»... ţine o tuşă la meciul Bulgaria—Coreea de Sud". „Pe potopul ăsta ?" „I-am promis. N-am ce face." „Şi ce-ai să faci cu spenţerul pe ploaia asta ?" „Nu e pentru mine. Învelesc camera. Poate că e primul şi ultimul meu «Mundial»... Şi-acum gata, terminaţi ! Vin rezultatele". Şi inginerul îşi îndreptă camera de luat vederi spre ecranul televizorului. („Fac asta din prima zi. Cînd am fost la meci, pe stadion, am prins un rezumat spre seară... Acum îmi dau eu seama ce e un campionat mondial... Vezi meciurile de vreo cinci ori, iar rezumatul de vreo zece... Vreau să prind toate rezumatele... Să am toate golurile.")

...Se reiau meciurile. Îi preferăm pe sovietici şi pe francezi, pentru că Maradona şi italienii au trecu pe *dolce far niente*. Le convine egalul. Poate că italienii sînt şi superstiţioşi. Au cîştigat „Mundialul" din Spania după trei egaluri în grupă. Acum sînt la al doilea. Mavromati pare să-mi citească gîndurile. „Amîndouă echipele aşteaptă să treacă timpul. Le convine. Le invită şi regulamentul. Chestia asta cu grupele n-o să se rezolve niciodată. În grupa asta, coreenii furnizează materia primă, iar Argentina şi Italia merg înainte".

A marcat Raţ ! Şut mare ! Bats — fără replică... Francezii se agită. În faţă, Stopyra pare un vîrf mai bun decît tot ce a avut Franţa în ultimii zece ani... Iese Blo-

hin, intră Zavarov. Ce mare jucător a fost și mai este acest Blohin ! La 34 de ani ! Cruyff și Blohin mi s-au părut întotdeauna cei mari rasați înaintași ai deceniului al optulea. Mazzola a fost și el un mare înaintaș, dar nu avea schimbările de picior ale celor doi. Gerd Müller a trimis cele mai multe bile „în gaură" — cum ar spune campionii de golf —, dar a făcut-o chinuit, crispîndu-se ... veți spune că asta nu contează... dar e vorba de rasă... sînt atîtea nuanțe, mai ales de cînd, vorba inginerului, ai văzut atîtea „Mundiale" de cinci ori, din toate unghiurile, cu toate vitezele... inclusiv mișcarea sacadată, pentru fixarea fracțiunii de secundă... adică a sutimii... Cruyff și Blohin au „aspirat" mingile, le-au tăiat ca marii tenismani, le-au ascuns în mare viteză... uneori am avut impresia că se ajută și cu mîna, într-atît de perfecte erau tangentele lor calculate în așa fel încît scurta atingere să poarte mingea deviată cu viteza de înaintare a jucătorului... Va rămîne antologică intrarea lui Cruyff în careu, în primul minut al finalei '74, soldată cu penalty-ul comis de Hoennes... Și va rămîne la fel de antologic sprintul lui Blohin spre poarta lui Bayern München, în finala Cupei Cupelor, pe gazonul protejat de aripile de liliac ale „Olimpicului".

Goool ! A marcat Fernandez ! 1—1. L-a găsit frumos Giresse, dar parcă a fost prea larg deschisă poarta de conac între Kuznețov și Bessonov... În sfîrșit... Acum e rîndul lui Zavarov să dribleze în serie. Mare figură acest simpatic cîrn Zavarov... Are o tehnică de hocheist. Schimbă piciorul de sprijin ca dansatorul acela nebun... nu, nu Fred Astaire... mai curînd partenerul lui... am uitat cum îi spune... și nu mă pot opri, pentru că și aici, în fața clapelor mașinii de scris... ai nevoie de puțină inerție... dacă te oprești, cazi... Zavarov e un tip cu totul special în echipa lui Lobanovski. E singurul care își permite luxul de a nu se integra în mișcarea stabilită de „unchiul Valeri"... Rați și Iaremciuk sînt ca furnicile, Iakovenko și Alcinikov trag și ei... Pînă și Blohin respectă niște diagonale... la 34 de ani mai trebuie să faci concesii... Zavarov e singurul care „arestează" mingea, cum spun fotbaliștii, și n-o dă la nimeni... „dacă vă place..." Mie îmi place foarte mult, asta e sigur... pentru că scoate

din joc doi sau trei adversari... într-un fel, trece ca Garrincha, numai că operează frontal, nu pe margine... acolo sînt pogoanele lui Raț și Iaremciuk, plus ale altora, adică ale tuturor... așa-i jocul... așa-i legea jocului colectiv, cum ar spune taica Valeri... dar lui Zavarov nu-i pasă... E adevărat, la al treilea sau al patrulea obstacol le cam încurcă, dar nu e numai el de vină, el a culcat trei, cîmpul e liber, numai că nimeni nu vine la primire, adică la mingile ieșite din clinciurile formidabile ale lui Zavarov, care a învățat să dribleze pe malul Niprului, cu ochii la minge... iubita lui minge, pe care o fixa atît de mult cînd era adolescent, încît uneori cădea în apa rece a Niprului... Valeri Lobanovski nu e de acord cu aceste driblinguri nesfîrșite, și atunci Zavarov nu joacă tot meciul, așa cum s-a întîmplat și în acest meci cu Franța, care a mai scăzut din intensitate, pentru că și aici, vorba lui Mavromati, dacă a fost tăiat mielul, adică echipa Canadei, se poate bea în liniște un must cu pastramă de Toronto...

Mai sînt cîteva minute. Maradona și „umbra" sa, Bagni, stau de vorbă. „Cînd te întorci la Napoli, Diego ?" — sau cam așa ceva... Meciul a scăzut de tot. Parcă am fi la o partidă Kasparov—Karpov, înainte de se propune remiză. Aici, remiza s-a propus de mult. Dar ce-a fost asta ? Parcă s-au făcut ambele schimbări... Chrysler ? Îmi revin imediat. E doar reclama fabricii de automobile Chrysler. Poate că directorul reclamelor ar fi putut plasa acest nume într-un alt loc al reclamelor, ca să nu se confunde cu jucătorii anunțați la schimbare...

Final ! Inginerul S. e gata de drum. Afară toarnă mai ceva ca pînă acum. Apa curge șuvoi pe tulpinile copacilor, de parcă ar veni dintr-un furtun ascuns între frunze. Inginerul și-a tras pe el pantalonii impermeabili, a mai pus vreo două bluze, și-a încheiat gluga și a plecat. Îl urmărim. Coboară precaut treptele de la „Prensa". Cu sacul în spate, parcă e Armstrong pe Lună.

Autocarul pentru „Olimpico" pleacă. Toate mașinile circulă cu farurile mari aprinse. Ce noapte ! Și e abia 2...

Mavromati a urcat ca să-mi aducă încă un tichet de o jumătate de oră. Revăd rezumatul filmat. Ce gol a mar-

cat Maradona ! Marele Scirea din Spania „Mundialului" părea un moşneag la sprintul cu „decarul" argentinian.

S-a întors Mavromati. Are şi tichetul. Dar mai are ceva. Fişa tehnică a meciului U.R.S.S.—Franţa. Au trecut doar opt minute de la fluierul final al arbitrului brazilian Filho şi avem în faţă tot meciul, om cu om, minut cu minut, gol cu gol...

Cred că nu v-ar plictisi o scurtă lecţie de spaniolă. (Lecţia ne-o oferă computerul SICOM, care e conectat la toate centrele de presă, inclusiv cel de la Leon, unde s-a încheiat de cîteva minute meciul U.R.S.S.—Franţa.) Deci...

ALIENACIONES Y ESTADISTICAS (Formaţii şi... e limpede)

FRANCIA Joel Bats (1) ; Wiliam Ayache (3), Patrick Battiston (4), Maxime Bossis (6) y Manuel Amoros (2) ; Alain Giresse (12), Jean Tigana (14), Luis Fernandez (9) y Michel Platini (10) ; Yannick Stopyra (19) y Jean Pierre Papin (17). CAMBIOS (adică schimbări)... Bruno Bellone por Papin, a los 76 minutos, e Yvon Le Roux (7) por Giresse a los 82.

U.R.S.S. Rinat Dassaev (1) ; Nikolai Larionov (15), Oleg Kuznetsov (10), Vladimir Bessonov (2) y Anatoli Demianko (5) ; Pavel Yakovenko (8), Aleksandr Zavarov (9) y Serghei Aleinikov (20) ; Ivan Yaremciuk (7), Igor Belanov (19) y Vassili Rats (21). CAMBIOS ; Oleg Blohin (11) por Zavarov, a los 58 minutos y Serghei Rodionov (14) por Yakovenko, a los 68.

GOLES De Francia 1 ; Luis Fernandez, a los 61 y medio minutos. De la U.R.S.S., 1 ; Vassili Rats, a los 54 minutos.

TIROS (şuturi). De Francia, 16 total. *Al marco* (pe poartă), 9 ; Bossis 1, Fernandez 1, Platini 4, Papin 2 y Stopyra 2. *Desviados* (deviate, cu sensul „în afara porţii"), 5 Tigana 2 ; Papin 1 y Stopyra 2. *Tapados* (adică blocate) ; Platini 2. De la U.R.S.S., 15 en total. *Al marco*, 2 ; Zavarov 1, y Rats, 1. *Desviados* 9 ; Demianenko 2 ; Yaremciuk 1 ; Yakovenko 1 ! Zavarov 1 ; Aleinikov 2 ; Rats 2. *Tapados* 4 ; Yakovenko 1 ; Kuznetov 1, Aleinikov 2.

FALTAS (Faulturi). Cometidas por Francia — 28 ; Amoros 6 ; Ayache 1 ; Battiston 1, Bossis 1 ; Fernandez 4 ; Tigana 2 ; Platini 4 ; Papin 3, Stopyra 3 y Bellone 3. Cometidas por la U.R.S.S., 28 ; Bessonov 1, Demianenko 4, Yaremciug 2, Zavarov 2, Kuznețsov 4, Larionov 3, Belanov 2, Aleinikov 1, Rats 5, Rodionov 4

TIROS DE ESQUINA (Cornere). Cedidos por Francia, 9 ; Bats 1, Amoros 1, Ayache 1, Battiston 3, Bossis 1, Fernandez 1, Bellone 1, Cedidos por la U.R.S.S. 1 ; Yaremciuk.

FUERAS DE LUGAR (Ofsaiduri... adică, mai pe românește, afară din joc) De Francia 1 ; Papin. De U.R.S.S. 1; Rodionov

AMONESTADOS (cartonașe galbene). De Francia 2 ; Amoros y Fernandez. De la U.R.S.S. 2 ; Belanov y Rats

EXPULZADOS (...roșii). Nu hubo (...nu au existat)

ARBITRO Filho (Brasil)

ESTADIO — „Nou Camp" de la Ciudad de Leon. (Stadionul orașului Leon)

ESPECTADORES — 36 540

TEMPERATURA AMBIENTE — 32 grados

HUMEDAD RELATIVA — 36 por ciento

VIENTO — En calma.

„Ești lămurit ?" — mă întreabă Mavromati, care mi-a înregistrat desigur reacțiile fizionomice la citirea acestui buletin atît de complet. — „Da, m-am lămurit", zic. Rîde. „Cred că a venit momentul să ne retragem. Computerul știe tot, transmite tot, așa că presa scrisă își trăiește ultimele zile." „Nu știe chiar tot — încerc să-l consolez. Dacă n-am fi văzut jocul, am fi putut crede că a fost o păruială. Cele 56 de faulturi înregistrate de computer ar fi o dovadă. Dar a fost un meci foarte bărbătesc și, deci, foarte frumos." „Asta vede lumea și la televizor." „De acord, numai că noi sîntem aici ca să dăm viață cifrelor. Peste un an ai să uiți unghiul din care Maradona l-a păcălit pe Galli, dar uite, chiar acum, am să compar liftul lui cu *topspin*-ul lui Năstase, și-atunci totul revine în mintea cititorului, ca pe o bandă video. Și dacă am să reușesc cu această comparație, atunci o să-mi amintesc, chiar peste

10 ani, pînă și forma pe care o avea fumul pornit din pipa lui don Enzo Bearzot în momentul golului."

Toată pledoaria asta îmi amintea însă că, iată, sîntem în Mexic de 24 de ore, că la „Acreditaciones" coada e și mai mare, că domnul Camacho strigă în așa fel încît se aude pînă aici, că afară plouă dezolant, că abia acum simțim oboseala celor două nopți de nesomn. „Să mergem" — propune Mavromati. Trecem pe la polițai. Control sever pînă la fundul sacoșelor. La Madrid, acum patru ani, erau uși electronice. Aici a fost repusă în drepturi ființa umană. Iată că deșteptul deșteptților, computerul SICOM, nu poate face chiar orice.

De fapt, nu știu cui să ne adresăm. O fată blondă, pe cartela căreia scrie Helga și nu mai știu cum, simte, în calitatea ei de amfitrioană, că sîntem în dificultate sau că, cel puțin, nu prea știm să luăm o hotărîre. „Cu ce vă pot fi de folos?" — ne întreabă Helga într-o franțuzească — aș zice — maternă. Îi explic... îi spun ce mi s-a întîmplat cu Valera... Helga zîmbește. „Hai că o să încerc și eu, adică dumneavoastră." Din vorbă în vorbă, aflăm că Helga este vest-germană și că e secretara pentru Mexico '86 a lui Guido Tognoni, reprezentantul pentru FIFA al presei. Guido Tognoni e elvețian... nu mă mir... fotbalul mondial se mișcă pe un traseu prescris, între Berna și Zürich... știu cei de la FIFA ce să aleagă...

DANKE SCHÖN, HERR TOGNONI

Așadar, Mexicul are și germani. Helga, foarte amabilă, urcă împreună cu noi „la trei". „Am un șef fain, o să vă convingeți." Dar o spune cu atîta naturalețe, încît exclud din capul locului... adică... vorba regelui Engliterrei... *on y soit qui mal y pense...*

Intru singur... Helga m-a prevenit că Tognoni, deși, ca orice elvețian, vorbește trei limbi, plus engleza, care e limba fotbalului, preferă germana... N-am ce face, o să trebuiască să-l trag spre limba lui Platini... Se ridică din fotoliu un tînăr foarte plăcut la vedere, cu ochi mari, ușor bulbucați... Încerc să-i explic. Ascultă cu atenție. În sfîrșit, un om care are timp să te asculte în această lume ne-

bună care e „Mundialul". Trec la amănunte. Îi spun că prietenul meu Ilie Năstase... Mă întrerupe vesel. „Sînteţi chiar prietenul lui Ilie Năstase ?" Şi imediat, italianul elveţian care preferă să vorbească germana, devine francez : „În cazul ăsta avem un prieten comun". Gheaţa s-a spart. Garanţia trimisă cu întîrziere nu mai contează. Dar îl simt că pare nedecis. Se hotărăşte. „Nu vă supăraţi, dar cum îmi demonstraţi că sînteţi ziarist ?". Îi spun că am un prieten elveţian, pe Mario Widmer din Zürich. „Perfect, dar..." Atunci, inspirat, scot din sacoşă cartea „Ar-gen-ti-na !", caut ultima fotografie, unde sînt cu Kempes la Buenos Aires şi i-o pun în faţă. Guido Tognoni mă salută cu braţele sus, de parcă m-ar întîmpina pe un peron, la coborîrea din tren. „Voila !", ceea ce în traducere foarte liberă înseamnă nici mai mult, nici mai puţin decît „ce simplu era !".

S-a aşezat imediat la maşină şi a scris cîteva rînduri către señor Camacho, care era — aveam să o aflu — şeful serviciului de presă mexican. Am luat hîrtia. (Eram în al nouălea cer.) N-am observat decît mult mai tîrziu că Tognoni scrisese Iona în loc de Ioan. Am coborît la „Acreditaciones", coada era mereu mai mare, i-am întins hîrtia lui Camacho, care a devenit amabil într-o clipă şi m-a poftit cu un gest larg să iau loc în faţa aparatului de fotografiat. M-am simţit stingherit. Eram în faţa a cel puţin o sută de oameni care stăteau la coadă. Dar mi-a trecut repede. Mi-am dat seama că pretutindeni în lume există posibilitatea de a trece în faţa cozii. (Adevărul e că nimeni dintre cei prezenţi nu ştia cum de am ajuns pe tronul acreditării.)

Cartonul de acreditare mi-a fost completat în cîteva minute. Tot cu Iona. Dar ce importanţă mai avea ! ? Era paşaportul meu pentru „Mundial". I-am mulţumit Helgăi, care părea foarte mîndră de faptul că şeful ei Guido Tognoni n-o contrazisese. Partea cea mai interesantă e că Helga, adică o germană, m-a învăţat cum să fac ca să nu stau la rînd...

...Mai sînt doar 10 minute pînă la meciul de pe „Olimpico". Cred că n-aş putea ajunge nici cu elicopterul. (Pînă la „Olimpico" sînt vreo 20 de kilometri. De Azteca ne des-

part doar 15.) Elicopterul e pentru señor Havelange și suita lui. Astăzi, Havelange a fost la Leon și sînt sigur că acum, în aceste minute, „bondarul FIFA" aterizează undeva în Parcul Olimpic, care e al Universității, și în care sînt destule terenuri gazonate. Señor Havelange a și anunțat că va putea vedea pe viu circa 40 din cele 54 de meciuri. Un cronicar n-ar putea face asta în nici un caz, pentru simplul fapt că la terminarea unei partide lucrează. Și chiar dacă transmite prin telefacs, tot nu prinde elicopterul, fie el și la scara subcentrului de presă de la Leon sau de la Monterrey.

Intrăm, în sfîrșit, la *cafetteria*, care e de fapt locul de întîlnire al Turnului Babel. Lume multă. Toți au cărțile de acreditare. Nu s-au mai dus la „Olimpico". Ploaia. De aici, din *cafetteria*, ecranul mare al ferestrelor, imense, pare un ecran de film cu imagini din „La răscruce de vînturi"...

O CĂPIȚĂ DE OAMENI ÎN PLOAIE

...Avem imagine ! Plouă, parcă, și mai tare pe stadionul olimpic. Igna, ușor adus, încearcă să-și protejeze steguleț sub pavăza umerilor curbați. „Centralul" Al Shanar înfruntă ploaia cu capul sus. Sau poate pentru el ploaia e un fel de mană cerească. Am zburat odată deasupra Arabiei lui Saudite și am privit, înfiorat, deșertul. Albiile fostelor rîuri erau uscate de veacuri sau de milenii. Părcaŭ urme de căruțe adîncite în noroi. Iar de atunci, secole de soare, fără un pic de ploaie...

Acum plouă pentru toate țările cuprinse de secetă. În cinstea lui Al Shanar... Bulgarii încearcă să atace prin pînza de apă. Părul jucătorilor e căzut pe frunte. Din cînd în cînd, operatorul ne aduce aminte că Igna e la linie. Continuă să-și protejeze steguleț... Bulgarii par mai puternici. Își dezlipesc mai ușor crampoanele din clisa gazonului sau, mai corect, a orezăriei de pe stadionul olimpic. În poartă, Mihailov, cu brațele la piept, ca un om înfrigurat, se sprijină de bară, că vădita intenție de a se afla sub transversală, ca sub o marchiză care l-ar feri de potop.

A marcat Ghetov ! Gol frumos. Şut lobat peste portarul... stai să văd cum îl cheamă... ah, da... Yun-Kyu Oh... nu ştiu de ce or fi scriind mexicanii cu y, că e tot i... Bulgarii îşi sărbătoresc golul printr-un veritabil *melée* de rugby. Acum chiar că nu are importanţă un kilogram de noroi în plus... Golul lui Ghetov s-ar putea să fie unul istoric. Vecinii noştri, deşi aproape nelipsiţi din '62 la un turneu final, nu au obţinut niciodată o victorie în turneele finale C. M.

În zona descoperită, tribunele sînt goale. Şi cum „Olimpico" nu e un stadion (exclusiv) de fotbal, mulţi au dat bir cu fugiţii.

Pauză... Constat că în stînga mea e un cronicar bulgar. Îl cheamă Antonov-„Tonici". E preşedintele secţiei de sport în Uniunea Scriitorilor bulgari. Ni-l laudă pe Ghetov, despre care spune că e un fel de Balaci al fotbalului bulgar. Sigur că golul în poarta coreeană măreşte entuziasmul lui „Tonici", care — între altele — pare un om foarte ordonat ; a scos din mapă cîteva colţe de timbre jubiliare „Mundial" şi le lipeşte cu o anume pedanterie, nu care cumva zimţii să depăşească, fie şi cu o jumătate de milimetru, chenarul în care trebuie să-şi facă loc timbrul. „E un cadou foarte frumos pentru nepoţi. Sînt bunic. Umblu la «Mundiale» încă din 1958... l-am pierdut doar pe cel din Chile. Nu vă tentează ? După ce le lipesc, mă duc să ştampilez cartoanele. Pentru fotbalul bulgar, acest carton filatelic e şi mai important decît pentru alţii. Ştampila e cu meciul de deschidere Italia—Bulgaria, 1—1..."

Se reia jocul. „Trebuie să mai dăm vreo două" — îmi spune „Tonici", care, între timp, a adus două ness-uri mari. Şi aici, ca şi în Argentina, *Café do Brasil*, marca firmă, asigură stimularea presei prin cofeină. La barul *cafeteriei* este suficient să alegi între cele vreo zece feluri de ness, începînd cu Mocca, Diplomat şi sfîrşind cu ness-ul decofeinizat, pentru ca fetele, vreo patru la număr, să-ţi ofere un pahar de plastic şi să te întrebe ; „Doriţi şi zahăr ?". Iar dacă răspunzi afirmativ, nu uită să-ţi aducă aminte că au şi zaharină, zahărul fiind — se spune — duşmanul nr. 1 al cronicarilor care au văzut cinci sau şase „Mundiale"... Din fericire, l-am auzit chiar acum o oră pe

Pedro Escartin — 84 de ani — spunînd răspicat „con zucchero", și asta înseamnă că avertismentul frumoaselor *edccane* poate să fie pus sub semnul îndoielii.

În mod surprinzător, coreenii atacă. Și leagă frumos, pe pînza de apă. Orice alunecare stîrnește un mic șuvoi care amintește de creasta de apă a schiorilor nautici. Bulgarii cedează teren. Jucătorul lor nr. 1, Bum Cha, cel care a jucat în Bundesliga și care a făcut atîtea necazuri dinamoviștilor, la Frankfurt, cînd cu calificarea pierdută în fața lui Eintracht în minutul... 93... cred că țineți minte faza cu Ștefan... își trage mereu echipa în atac... Coreenii par acum mult mai tehnici pe acest teren inedit, care rămîne practicabil din cauza calității deosebite a gazonului...

Bară ! Bară coreeană. „Tonici" și-a abandonat de mult carnetul de însemnări. Are emoții. „Mi-e frică de gol"... Și golul vine, aproape logic... Animație în sală. Îl descopăr, peste două fotolii, pe Turgay, portarul național turce acum 25—30 de ani, astăzi comentator la „Milyet". Ne cunoaștem mai de mult. Îmi zîmbește cu subînțeles și se apropie : „Și cînd te gîndești, Yon, că în '54, la «Mundialul» din Elveția, noi le-am dat 7—0 coreenilor".

Dar coreenii lui Bum Cha joacă din ce în ce mai bine. „Tonici" se teme acum de înfrîngere.

În sfîrșit, fluier final. Coreenii se îmbrățișează ca după o mare victorie. O căpiță de oameni în ploaie... Igna își așteaptă arabul, care nu se prea grăbește, înveselit parcă de ploaia deluviană. Igna mi s-a părut foarte sigur pe el. Aș spune că a privit ușor de sus meciul... (Oricare dintre cei 36 de arbitri visează Brazilia—R.F.G.). „Tonici" a căzut pe gînduri : „De 25 de ani umblăm după o victorie. Batem Franța și nu putem bate Coreea de Sud". Mă gîndesc că în preziua jocului nostru cu Anglia, la București (0—0), Bulgaria învingea Franța cu 2—0. Toți indicaseră atunci Bulgaria ca pe o mare echipă... Vutov fusese purtat pe brațe. Acum îl văd părăsind terenul cu capul băgat între umeri, ca după un guler de vulpi... „De acum încolo, slabe speranțe. Jucăm cu Argentina, după care..." „După care ce ?" „După care, dacă pierdem la un scor mic, s-ar putea — cu oarecare șansă — să jucăm în optimi... Ascară am studiat îndelung regulamentul. La cei 12 calificați pe primele două locuri în grupă se adaugă echipele cel mai

bine clasate pe locul trei. Adică patru echipe, ca să iasă cele 16 pentru optimi... Și află că cele două puncte pe care le avem, cu Italia și Coreea de Sud, sînt foarte mari. Canada și Irakul n-o să aibă nici unul... Ungaria se duce și ea, după acel 6—0 cu U.R.S.S., chiar dacă face două puncte cu Canada... Să știi că acum îmi place regulamentul, cu toate că pînă ieri l-am considerat bun pentru pagina distractivă a unei reviste ilustrate pentru copii".

TASSOS, CEL ÎNVIAT DIN MORȚI

O, ce surpriză ! Tassos în persoană ! Eram îngrijorat. Dar iată-l în perfectă formă ! Îmbrățișări ! Cu toată lumea. Cu Turgay, cu „Tonici", pe care nici nu-l cunoaște... Tassos ! Ne-am cunoscut în Mexic, acum 16 ani. Dar, ca să fiu sincer, nu mai credeam că vine și la această întîlnire. La Moscova, la Olimpiadă, acum șase ani, i-a fost depistat un cancer la colon. A fost operat în decembrie, după cîteva luni. Mi-a scris... A pus în plic și fișa medicală postoperatorie, scrisă cu litere de calculator. „Sper să mă țină pînă în Spania, în '82". „Cum te simți, Tasso ?" „Foarte bine." Și scoate din eterna sa sacoșă o sticlă pe care o manevrează pe sub masă. Apoi scoate și pahare de plastic. Toarnă în vreo patru. „Scuzați serviciul, dar nu e voie să introduci alcool în „Prensa"... Să bem pentru... pentru cine ?... să bem"... „Să bem în sănătatea ta" — răspunde Turgay... „Taci, Turgay ! Lasă sănătatea. Boala asta nu trebuie s-o atingi nici cu vorba... Să bem pentru Danemarca !" Și bem, fără să ne ascundem, pentru că votca odată turnată în pahare, e ca *seven-up*-ul, care e tot incolor... Între timp au mai venit cîțiva turci, colegi cu Turgay... Și așa, pe neașteptate, parcă am fi pe un trotuar, la Atena sau la Istanbul... în fața unei cafenele. Și tot așa, pe neașteptate, îmi dau seama că turcii fraternizează cu grecul Tassos... care, între altele, vorbește foarte bine turcește, pentru că s-a născut la Smirna de ieri, Izmirul de astăzi... acolo unde s-a născut și Onassis... nu uită el să ne amintească, dar o face cu un aer de superioritate... „viața mea a fost mai frumoasă, pentru că aștept ca un amorezat

„Mundialele"... e o boală pe care am contractat-o încă în adolescență... n-am lipsit niciodată de la Rio încoace, adică din 1950... *an me voithisi o filos mu, Hermes*... uite că bat cîmpii... *dacă mă ajută prietenul meu* Hermes, ne întîlnim la Roma, peste patru ani...

Da... Pe neașteptate, turcii fraternizează cu grecii, cu bulgarul „Tonici", chiar cu cipriotul pe care l-a adus Tassos, barbă neagră, impecabilă... Cînd am aterizat la Larnaka, în Cipru, și am pornit cu autocarul spre Limassol... Lemessos, cum spunea șoferul grec, ne-a fost arătată granița care separă zona turcească de cea grecească... Ce tîmpenie și granițele astea, care dispar ca prin farmec, aici, în cafeneaua „La Tassos", pentru că Tassos ne-a și promis că mîine cumpără cafea boabe și roagă fetele să ne facă vreo cinci turcești... îi e dor de caimac : „Pentru că Mediterana — se aprinde grecul — este locul cel mai frumos din lume, dar, atenție, nu oriunde, ci înspre soare-răsare, adică în punga dintre Liban, Egipt, turcii la nord... Ciprul la mijloc, care e un fel de far, iar de acolo pînă la Rhodos și Creta, plus insulele lui Ulisse... plus *la madre patria*, cum spun mexicanii, adică Atena, care e patria tuturor... dacă n-ar fi fost Atena, ați fi semănat toți cu Maradona, care e urît, pare o babă, n-are gît și e bondoc, precum călăreții lui Attila... Din fericire, au cîștigat grecii și de atunci arătăm ca oamenii... uitați-vă la Valdano, parcă e fratele prietenului meu Hermes." (Tassos divaga el și înainte, dar acum, de cînd cu euforia, caută cu lumînarea o temă și începe să viseze, pentru că, de fapt, se droghează, ca să uite...)

MARADONA, EL MEJOR DE LA PLANETA

A venit altă tranșă de ziare. Se aduc ziare din oră în oră. „Tonici" și Turgay se duc să le ia. Sînt undeva la intrare. Tassos îmi spune că acum o jumătate de oră a venit cu avionul de la Leon, unde a văzut pe viu Franța—U.R.S.S. „Aș fi putut să mă duc la Puebla, pentru Italia—Argentina, dar meciul a fost aranjat... Zici că n-a fost ? A fost. Eu pe asta merg... Mă duc să telefonez la

„Proini" peste o jumătate de oră. („Proini" e ziarul grecesc din New York pentru care lucrează Tassos.) Dacă nu le dau ceva tare, risc să nu intre banda... și atunci, trebuie să găsesc ceva... Eu cred că au mers la pace. Cînd ești cu Bulgaria și cu Coreea în grupă, e obligatoriu să mergi la pace ...Havelange vrea să lichideze meciurile trucate, dar n-are cum. E deștept tipul. S-a ferit de America. A preferat Mexicul. Cred și eu. E prieten personal cu Canedo. În America nu ține să-ți măreștí partea. Știu americanii să-ți facă un deviz că te lași păgubaș..."

Au venit ziarele. Turgay, care nu prea înțelege spaniola, a venit cu „The Mexico City News", unde „Mundialul" e din nou „World Cup", dar nu '66, ci '86... „Tonici" a adus „Esto", ediția de seară, care a prins meciurile de la 12. Titlu mare, pe patru coloane ; „Afirma «The Washington Post» — MARADONA ES EL MEJOR DEL PLANETA". Și apoi, în text, despre Bagni, omul său de marcaj : „Si Maradona ponia sus manos en las caderas (șolduri), lo mismo (același lucru) hacia Bagni... Dacă Maradona se scarpină la ceafă, același lucru îl face și Bagni". Cam mult spus... Bagni a fost mai curînd coechipierul lui Maradona la Napoli...

Noutăți din Europa... Ivan Lendl e în finală la Roland Garros, cu suedezul Pernfors. Aflu cu această ocazie și datele cehului ; „7 de marzo de 1960 en Ostrava, Checoslovaquia. Altura 1,88 metros. Peso 79 kilos. Entrenador Tony Roche (Australia). Clasification ATP numero 1"... Mai aflu că dublu bărbați se spune *dobles varones* în limba lui Pancho Villa. (E un moment de liniște, cînd toată lumea citește, și asta pentru că Tassos și-a luat zborul spre telefonul cu New York-ul sau Nea Yorki, cum spune el atît de frumos în limba Nanci Mouskouri). Deci, Lendl e în finală. Acum opt ani, în timp ce ne aflam la Buenos Aires, finala era Borg-Vilas. A fost un masacru. Borg era la apogeu... Sub rubrica de tenis, șah. „Ajedrez en Bugojna" Ajedrez înseamnă șah... Titlu mare *Anatilo Karpov lider*, (Anatilo ! ! !). Dar e o simplă greșeală de tipar. Ceva mai jos, Karpov redevine Anatoli... Nu-mi place șahul. E ca și cum nu te-ai gîndi la nimic... Tudor Vianu — țin minte foarte bine — a scris că „șahul e un domeniu autonom de gîndire". Competiția e cu totul altceva... Îmi place mult...

Se spune despre fotbal că Italia—R.F.G. de pe Azteca, în '70, a fost cel mai frumos roman de aventuri din istoria fotbalului. Poate că așa e... Dar nimic, zic eu, nu poate întrece suspansul din meciul Karpov-Kasparov, cînd *Anatilo* conducea cu 5—0, iar Kasparov a venit puternic pe turnantă, și scorul a ajuns 5—3... Karpov mai avea nevoie de un punct, dar a venit bomba... Campomanes a cerut oprirea meciului... Karpov — s-a spus — e bolnav... Și atunci Kasparov a început să spumege... el, care era condus cu 5—3... asta m-a uluit... avea ceva din scrîșnetul boxerului care își vede adversarul la pămînt și abia așteaptă să se ridice, ca să-l lichideze... Asta nu mai ține de șah... Poate de aceea îmi plac finalurile comentate la TV, cînd analizatorul trăiește meciul și asta se vede pe chipul lui... Asta e cu totul altceva... Asta seamănă cu liniștea de pe Maracana, la 2—1 pentru Uruguay în 1950, cînd brazilienii, cei 200 000, plîngeau în tribună, iar șase dintre ei se aruncau din vîrful tribunei. Ce mai conta viața ! ! !

MATRIOȘKA

S-a întors Tassos. E plin de microfoane, de aparate de fotografiat, de cronometre, de block-notes-uri care-i curg de prin buzunare... de minicalculatoare... Toată această butaforie care, și cu sprijinul computerului SICOM, face din gazetar un fel de anexă.

„Ce-ai transmis, Tassos ?" „Am renunțat la povestea cu trucajul meciului Italia—Argentina. Am făcut o retrospectivă a primelor zile." „Și" ? „Ascultă... În timp ce dictam, mi-am imprimat totul pe reportofon, ca să văd dacă n-am spus vreo prostie. Fii atent..." Și mi-a pus reportofonul la ureche...

„Dragi prieteni, după aceste șase zile de început, cîteva *flashes*-uri, în mare viteză. Deci... Primul număr, arbitrul australian Bambridge. A anulat un gol valabil Spaniei și a acordat unul nevalabil Braziliei. Mă mir că domnul Havelange nu ne-a adus și un arbitru din Insula Paștelui. Dar cum probabil va fi ales pentru încă patru ani, probabil asta se va realiza în Italia... Al doilea număr — Anglia, care a pierdut partida cu Portugalia... Al treilea număr și cel mai

savuros, cele șase goluri ale rușilor în poarta ungurilor. A fost un fel de *Matrioșka,* păpușa aceea ucraineană, de lemn, cu capac, pe care, cînd îl scoți, apare o altă Matrioșka, ceva mai mică, și încă una, și încă una, pînă la șase... Ce ziceți de coincidență ! ? Culmea e că Gyorgy Mezzey, antrenorul ungurilor, a declarat la venirea în Mexic că are cea mai bună echipă din ultimii douăzeci de ani. Nu-l văd bine pe Mezzey !... Stop ! Și acum pune titlul. *Matrioșka,* fetița de la Irapuato". „Ce-i acela Irapuato ?" — s-a auzit în reportofon. Și vocea enervată a lui Tassos. „Hallo, Spirachi, ești american get-beget... Nu știi nimic din ce e dincolo de a șaptea Avenue"...

Tassos își potrivește creioanele în trusă. Are peste douăzeci. Nici nu știu de ce le are, atîta vreme cît dictează direct la telefon...

Altă surpriză. Victor Sinet de la „l'Équipe". Pare obosit. „Bon jour, les Roumains !" O spune de parcă ne-am fi văzut ieri. Se duce să-și ia un pahar de apă. Nu bea cafea. Nu bea „fanta". Nici „coca". Nici „Sprite". (Toate aceste băuturi sînt oferite de firme, pentru reclamă.) „M-am săturat de dulceața lîncedă a «fantei»". Îl întreb de meciul Franța—U.R.S.S. A fost la Leon, ca și Tassos. „Grupul l'Équipe" e mereu în aer. Nu chiar ca Havelange, dar... „Les gloires de la France sont en perte de vitesse". Probabil că Victor vede mai clar, ca la radiografie. Poate că, într-adevăr, a scăzut viteza trioului Platini-Giresse-Tigana. Mi s-a întîmplat deseori ca gazetari de frunte, veniți de peste hotare, la un meci al echipei naționale sau în cupele europene, să remarce în mod special jucători de-ai noștri, cu nume, dar care jucaseră un meci foarte slab pentru noi, cronicarii români, atenți la curba de formă de la o etapă la alta. (Era, fără îndoială, autoritatea numelui, cea care aducea la lumina reflectorului un jucător sau altul.) Probabil că și noi treceam prin aceeași fază de miopie în partida Franța—U.R.S.S. Dar, în sfîrșit,...

A sosit inginerul ! Apariția lui stîrnește o mare vîlvă în toată *cafetteria.* E ud complet. Sau nu ! Am impresia că vine de la Pol și că în contact cu căldura de aici s-a produs topirea. Așa cum s-a întîmplat probabil cu topirea calotei polare, după care a urmat formarea mărilor și ocea-

nelor. Înaintează atît de greu, încît am impresia că trage după el o sanie, pe ultimii metri, în aşteptarea cortului izbăvitor.

„Cum a fost, bătrîne ?“ „A fost cum a fost. Nu prea vă place fotbalul. Staţi la o cafea, în linişte“. Mă roagă să-i aduc una. E preocupat de camera sa de luat vederi, care s-ar fi putut să intre la... apă. Începe să o şteargă cu o piele de căprioară. O duce la piept, cu gingăşie : „Mari meşteri japonezii. Într-o zi, pe la început, am uitat căpăcelul obiectivului. Şi am văzut scris cu litere galbene pe un mic ecran negru : «Scoate capacul !». Într-alta, am uitat să răsucesc butonul ăsta. Şi iarăşi au apărut literele galbene : «Fii atent la buton !» Nu m-ar mira ca într-o bună zi să văd scris : «Dacă eşti căscat, să ştii că nu mai lucrez !»“.

Henri Michel la TV ! Înregistrarea conferinţei de presă. (Aici, în sala de presă, eşti supus unui bombardament informaţional permanent. Henri Michel e rugat să spună care au fost, după părerea lui, cei mai buni trei jucători din fiecare echipă. Nu stă prea mult pe gînduri : „Maxime Bossis, Patrick Battiston, Yannick Stopyra. *Por la parte rusa* — traduce reporterul TV — *se distinguieron Yaremciuk, Rats y Yakovenko*“. Victor Sinet îmi face cu ochiul : *„La vieille garde, adios...*“ Foarte curioasă această abandonare a „vechii gărzi“ de către presa franceză...

Tassos ne roagă să mai aşteptăm o clipă. Are de dat un telefon şi la Atena : „Doar cîteva rînduri... După care sînteţi invitaţii mei, toţi, la „El Viejo“, un restaurant argentinian, la doi paşi, unde se adună toată presa“. „Lasă, Tassos, mîine. Inginerul a început să dîrdîie“.

La masa de alături, o altă surpriză. Celebrul Cubillas, internaţionalul peruan, îi acordă un interviu *video* unui reporter. Inginerul e puţin gelos pe camera de luat vederi a reporterului. Tare ar vrea să o examineze. (E o întrecere de copii, aş spune : „A mea e mai frumoasă“.) Victor Sinet îmi spune la ureche : „Ştii cum îl cheamă pe reporter ? Un nume splendid... Divino Fonseca. Nu-mi dau seama ce ar putea să-l întrebe, dar să ştii că a izbucnit scandalul. Uite aici...“ Şi-mi arată în „Esto“ o ştire cu adevărat de zile mari. Se scrie negru pe alb că meciul Argentina—Peru din 1978, cînd Argentina a cîştigat cu 6—0, intrînd astfel în

finală, a fost un meci trucat. „Tîrgul" s-a încheiat în termeni foarte precişi. Argentinienii s-au obligat să cedeze peruanilor 50 000 de tone de grîu, care au şi fost debarcate în portul Callao... Îmi aduc aminte... cu opt ani în urmă, după meciul Argentina—Peru 6—0, pe care l-am urmărit la Palatul Presei, pe un ecran color de 2—3 m... la ieşire m-am întîlnit cu Brian Glanville, de la „Sunday Times". Mi-a spus doar atît : „Ce ruşine !" Acum, după opt ani, aflăm că cele trei goluri în plus de care avea nevoie Argentina pentru a intra în finală — la numai 3—0 echipa calificată pentru finală ar fi fost Brazilia — au costat 50 000 de tone de grîu. „Que verguenza !" — cum ar spune argentinienii...

Apropo... Unde o fi Brian ? Şi el e la nu mai ştiu al cîtelea „Mundial". Dar trebuie să fie pe undeva. L-am întîlnit în mai, la Sevilla, la conferinţa de presă a lui Venables, antrenorul Barcelonei... Cred că e la Monterrey. Mîine, Anglia joacă în compania Marocului. Şi sînt 800 de kilometri pînă acolo. Brian are, desigur, succes mare în aceste zile. Îl detestă pe Bobby Robson. Sînt convins că abia aşteaptă o surpriză, mîine, în jocul cu Marocul. Dacă mîine Marocul bate Anglia, ceea ce e, totuşi, aproape imposibil, Brian Glanville va rosti o cuvîntare mai înflăcărată decît toate cuvîntările lui Disraeli. Şi întunecata bere englezească, de culoarea ceaiului, va curge în valuri. Celebrii „hooligans", cei atît de detestaţi după Bruxelles, abia aşteaptă festinul.

E momentul să plecăm. Ploaia a mai stat. Inginerul e aproape uscat... Între timp a filmat şueta noastră. Camera lui e atît de sensibilă, încît înregistrează orice zgomot. Mă pofteşte să văd propria mea conversaţie cu Sinet. Se vede şi se aude tot. Îl aud vorbind pe Tassos, turceşte, cu Turgay...

Am luat un taxi, deşi stăm destul de aproape şi nici nu mai plouă. Mîine avem o zi grea. Trebuie să luăm biletele pentru meciuri.

Am ajuns. Gazonul din faţa casei luceşte în bătaia becurilor puternice. A telefonat Igna. Ne aşteaptă mîine, pe la 11, la hotelul său Prezident International, cartierul general al arbitrilor. N-a putut trece. O să ne explice...

Trebuie să decupez cîteva fotografii de prin ziare. Dacă se adună prea multe, nu te mai poţi descurca, pentru că

nu poți renunța la nimic. Regăsesc „Suplimentul". A apărut la 30 mai, în ajunul „Mundialului". Recitesc cîteva rînduri din avancronica pe care am scris-o. (Aceste avancronici pe care e bine să nu le reciteşti, pentru că sînt, în general, ca buletinele meteorologice. Adică, 80 la sută invers.) Deci...

„Mundialul" mexican, la această a doua ediție, este unul foarte deschis. Brazilia, cel puțin la ora asta premergătoare startului, nu mai este echipa lui Pelé și nici măcar a lui Zico '82. A doua candidată teoretică, R. F. Germania, se prezintă cu scepticismul — poate deliberat — al lui Beckenbauer. În sfîrșit, Italia, a treia națională în clasamentul etern al „Mundialelor", are în tabără sa un singur optimist și o sută de cronicari nemulțumiți de faptul că don Enzo a cam pierdut patru ani, oscilînd între Scirea și Rossi, pe de o parte, Verchovod și Galderisi, pe de alta.

În această situație, alte echipe se apropie, cel puțin teoretic, de podium. Franța lui Platini, cu toate că au mai trecut patru ani peste „cel mai bun jucător al Europei", peste Giresse și peste Tigana. Ar mai fi Danemarca, dar Elkjaer a obosit și el pe sub zidurile Veronei. Ar mai fi echipa Uniunii Sovietice, cu valorosul său echivalent Dinamo Kiev, ceea ce nu înseamnă, totuși... Ar mai fi Spania lui Real, fără Valdano și Hugo Sanchez, ar mai fi și Anglia, despre care se spune că nu poate cîștiga „Mundialul" decît în Englitera, adică *at home*, cum spun britanicii, dar Anglia rămîne mereu favorită, chiar dacă a ratat drumul spre finala din '82.

Cine va cîștiga ? Așteptăm o mare și plăcută surpriză, care să întrerupă o anume oboseală la care a contribuit și acest „plus 24" pe care l-a rostit FIFA, diluînd „Mundialele".

E vremea de culcare. Termometrul din afara ferestrei indică 10 grade. O pătură ar fi bună acum. Iar acasă, toți cred că ne coacem de căldură. La Monterrey, poate. Aici, însă... Pe mîine...

Dimineață însorită, 6 iunie. Parcă n-ar fi plouat de trei luni. În sfîrșit, Mexico ! Lumina curge pe asfaltul curat ca-n palmă. (E, de fapt, opera ploii de ieri.) Abraham Lincoln, reperul inevitabil pe drumul spre „Prensa", îmi creează o senzație de liniște în forfota „Mundialului". Dar asta doar pentru cîteva secunde. Ne grăbim. Astăzi e ziua biletelor pentru toate jocurile din grupă. Și mai pot fi surprize.

Urcăm în grabă scările rulante, la etajul trei. Biletele sînt distribuite de trei operatoare elveține (echipa lui Guido Tognoni). Calculăm repede variantele posibile pentru meciurile *pe viu*. Cerem Mexico—Paraguay, pe Azteca, apoi Uruguay—Danemarca, pe Neza, Argentina—Bulgaria, pe stadionul Olimpico, Belgia—Paraguay, la Toluca, Uruguay—Scoția, pe Neza... Avem ceva discuții pentru Uruguay—Danemarca, dar pînă la urmă se rezolvă. („Deși masa presei pe Neza e mică, doar 280 de locuri cu masă de scris..., pe Azteca sînt 1 750... Vor fi probleme mai ales pentru finală, cînd vine, probabil, toată lumea".)

La *cafetteria* e lume puțină. E abia 9,30. Presa doarme. Face excepție „Tonici", care continuă să-și lipească timbrele. Nu departe de el, Horst Friedeman, de la „Deutsches Sport Echo", care scrie mereu, fără oprire, și deschide toate ziarele. Mai e grupul din jurul lui Turgay, sporovăind într-o limbă pe care nu o înțelege nimeni... Ar mai fi fost Tassos, dar văd că întîrzie... A venit și Stoian Protici, sîrbul. Adică toată marea cafenea a Mediteranei. Ceilalți nu au timp...

Au venit și rușii, de la Leon. Ponedelnik, Asaulov... Stăm de vorbă. Stau toți — sînt 15 — în capitală. Pentru jocurile echipei lor se îmbarcă într-un autocar. Au venit aseară, tîrziu... Aproape 400 de kilometri. Stau toți în jurul lui „unchiu Mișa", care e decanul lor de vîrstă... E și un tînăr din Chișinău care vorbește o românească impecabilă, parcă ar fi de la Tîrgu Neamț... Îl întreb dacă știe o piesă de teatru apărută mai recent. Îmi spune că a văzut un spectacol mare cu „Dictatura conștiinței" de Șatrov. Îmi promite un text...

A venit și Tassos. Cu salutul lui cel vechi. „Vamos, Argentina !" Un salut cu care a rămas de la Buenos Aires, cînd făcea o mare plăcere tuturor și mai ales fetelor de la centrul de presă.

Tassos a făcut rost de un „El Grafico", revistă ilustrată argentiniană. „De unde o ai ? „E așa de ușor... Cînd am venit, chiar în prima zi m-am dus la chioșcul de ziare străine. Era una frumușică, foc. I-am sărutat mîna... Aici nu se prea obișnuiește... Am simțit-o că vibrează și atunci i-am oferit un mic aparat de radio, o nimica toată, *made in Hong Kong*... Am și formulă : „C'est pour vous, madame». Nici o femeie din lume nu rezistă la formula asta, mai ales cînd știe că și Napoleon i-a spus la fel Gretei Garbo sau, mai bine-zis, contesei Walewska. Eu, cînd merg la «Mundiale», cumpăr vreo zece aparate de felul ăsta. Să fie, acolo... Am oferit unul și șefei de la telefoane și telex".

Mă uit în „El Grafico". Mare interviu cu Platini... Ia să vedem ce spune... dușmanul cronicarilor... Titlu mare : „Es un placer reportear a Platini". Înseamnă că tratamentul pentru presa argentiniană e altul decît pentru francezi. (Așa e și în fotbalul nostru și probabil că așa e peste tot.)

— De ce a jucat Franța atît de slab cu Canada ?

— Îmi pare bine că mi-ați pus această întrebare. Cu această ocazie, colegii dvs. din toată lumea vor afla că Franța a cîștigat pentru prima oară meciul său de debut în istoria „Mundialelor" (Aici e cheia. Gazetarii francezi sînt mai sensibili la ironii.)

— Am auzit că sînteți de origine italiană.

— Da. Bunicul meu s-a născut într-o mică localitate care se numește Vaprio Dedogna, în zona Piemontului, la frontiera cu Franța. O familie de mineri. Bunica mea cosea, spăla și alte cele. Părinții mei s-au mutat la Joeuf, lîngă Marseille. Acolo m-am născut eu la 21 iunie 1955, în ziua cea mai lungă a anului. Tatăl meu trăia vorbind despre fotbal. Mama juca baschet. Am crescut în această ambianță, practicînd toate sporturile.

— Ați călătorit mult. Ați văzut locuri frumoase...

— Italia mi-a oferit multe lucruri bune, dar nu mi-a permis să fiu și turist. M-ar fi încîntat să cunosc Veneția,

ie pildă, dar ieşi din hotel, faci o sută de paşi şi nu apuci să vezi o picătură de apă, darmite o gondolă. Ca şi dumneata, poate, am văzut cîteva în ilustratele color. Aştept de atîta timp o vacanţă într-un loc în care nimeni să nu-l cunoască pe Platini...

— Există un asemenea loc ?

— Există. Am fost odată în patru, cu amicul meu Boniek, cu soţia lui, Wieslawa, şi cu soţia mea, Christème, născută Bigoni... e tot italiancă... într-un loc în care nu era nici un telefon.

— Va fi Mexicul ultimul „Mundial" al lui Platini ?

— Posibil. Nu cred să pot juca altul. Acesta e al treilea. Numai conducătorii pot face zece „Mundiale" fără să obosească. Mă gîndesc să isprăvesc fără să închei ; să abandonez jocul, dar nu şi fotbalul. Sper să trăiesc viitorul „Mundial" ca turist, să cunosc, în sfîrşit, Italia. Sau ca ziarist, dacă Berlusconi îmi va oferi un contract. (Berlusconi, astăzi preşedintele lui Milan A. C., este proprietarul unuia din canalele cele mai importante ale televiziunii italiene. Sigur că Platini nu e mult mai sărac decît el, dar marea sa pasiune — mai puţin rentabilă, desigur, — este şcoala de fotbal pe care o conduce la Saint Cyprien, în apropierea Pirineilor.)

— Să revenim puţin la „Mundialul" '86...

— Pentru prima oară în istorie sîntem candidaţi autentici. Nu ştiu dacă ne aflăm în momentul cel mai bun al fotbalului francez, dar sîntem recunoscuţi pentru că am făcut cîte ceva pînă acum...

— Fără îndoială că aveţi o echipă foarte puternică...

— Această echipă s-a născut dintr-o magnifică sminteală a lui Michel Hidalgo — aceea de a uni pe teren patru numere „10" — Genghini, Tigana, Giresse şi eu ; şi am demonstrat că putem juca împreună, într-un stil anume.

— Ce fel de stil se va impune în Mexic — cel colectiv sau cel individual ?

— Fotbalul este un joc colectiv, fără îndoială, dar cu o precizare valabilă pentru toate „Mundialele" : driblingul şi golul sînt opera individualităţilor.

— Pentru că am ajuns la individualităţi... Ce părere aveţi despre Maradona ?

— Despre Maradona se povestesc minuni de vreo trei ani. Cred că acum ele vor deveni realitate.

— Vă veți bate pentru primul loc în „Mundialul" '86 ?

— Va fi o formă de a da echipei noastre tot ce avem mai bun.

— Nu vă gîndiți să doborîți recordul de 13 goluri deținut de Juste Fontaine ?

— Numai dacă voi putea bate 13 penalty-uri. De fapt, nu-mi place să fim comparați cu acea echipă. Și noi putem juca bine.

— Ce vei face, Michel, cînd te vei retrage ? Vei deveni director tehnic sau ziarist ?

— Ziarist e mult mai ușor.

— Ești cel mai bun din lume ?

— Ca ziarist ?

— Nu. Ca fotbalist.

— A, nu... Ca fotbalist nu. Mi-ar fi mult mai ușor ca ziarist...

...Turgay mă întreabă dacă citesc ceva interesant. Îi spun că e mai mult decît interesant... Autoportretul lui Platini. Și nu mă mir deloc că între el și cronicarii francezi e o veșnică ceartă...

IGNA, ESTERHAZY ȘI CARECA

...Și-acum, e momentul să plecăm. S-a făcut 11. E de mers cel puțin un sfert de oră pînă la hotelul lui Igna. E o oră de trafic greu. Iar meciurile Brazilia—Algeria și Canada—Ungaria încep la 12... Luăm un taxi ! E rîndul ingineruluI...

Am ajuns mai repede decît ne-am fi așteptat. „Cît ?" „Dos mil" — răspunde șoferul, ridicînd două degete în sus. „Ne-a făcut-o... N-are aparat de taxat și poate să te joace cum vrea. Discuțiile sînt inutile... Dos mil".

Igna e în hol. Un hol luxos. Aperitive. Ne îndreptăm spre lift. Urcăm la 13. Ieșim. Ne întîmpină un polițist, cu un aparat de emisie-recepție la ureche. Igna îi explică : „Sînt prietenii mei... cei pentru care am obținut aprobarea". Polițistul ar mai vrea parcă o explicație, dar renunță. Putem intra.

Igna, cu mișcările lui de om timid, ne poftește înăuntru. O cameră mare, cu două paturi, două televizoare și multe treninguri și bluze care se usucă în dreptul ferestrei deschise. „Asta e după potopul de ieri" — ne explică tușierul meciului Bulgaria—Coreea de Sud. Deschidem televizoarele. Sînt două, la cerere, pentru a putea vedea două meciuri deodată.

Inginerul își scoate din husă camera de luat vederi. E o jucărie la care nu poate renunța cu nici un preț. Neavînd video, privim pe micul ecran al camerei „opera lui Fellini". (E porecla pe care i-a dat-o Tassos inginerului.) Nelu Igna pare foarte mulțumit. „Probabil că va fi singura mea amintire pe peliculă din acest «Mundial». Mulțumesc, inginerule !"

„Cum o duci, Nelule ?" „Un fel de domiciliu forțat. Sîntem izolați de restul lumii. E un fel de a spune că sînt în Mexic... Nu știu dacă ați observat, în holul de la parter era tot unul cu emisie-recepție. A comunicat «la 13» că urc cu un grup. Ni s-a spus că la Buenos Aires și în Spania a fost cam vraiște la arbitri. FIFA ține foarte mult să nu venim în contact cu nimeni... Securitatea arbitrajelor. Acum vreo trei zile mi-am zis să fac cîțiva pași ca să cumpăr cîteva ilustrate. «Agentul» meu m-a însoțit, sufocant de politicos... Eh, cam asta e viața noastră, a arbitrilor, aici, în Ciudad. În fiecare dimineață, la șase, trebuie să fim toți în fața hotelului, de unde un autocar ne duce la antrenament. Și-apoi, ține-te. Nimeni nu știe mai bine decît arbitrul ce înseamnă efortul jucătorilor la altitudine. Dacă în atletism spunem că intervine un punct mort, de oprire a respirației, timp de cîteva secunde, aici ai zece sau douăzeci de puncte moarte... Ce mult aș vrea acum să fiu pe la Cluj-Napoca, să ies din hotelul „Sport", să traversez strada și să cosesc puțin, cu exteriorul, iarba stadionului, să privesc apoi plopii de la poarta dinspre oraș..."

Încep meciurile. Lucrăm la două... strunguri. O să privim ambele meciuri. (Așa facem și la „Prensa"). Sigur că e de văzut Brazilia—Algeria, dar parcă merită să tragi măcar cu coada ochiului spre unguri, care au devenit, într-un fel, un cap de afiș cu cele șase goluri primite de la sovietici...

A marcat Esterhazy pentru unguri ! Am şi scăpat faza. Dar o revedem... Aşa... Crainicul mexican are o intervenţie mai puţin obişnuită. Spune că Esterhazy e un jucător care descinde dintr-o familie aristocratică veche. Nu prea văd legătura cu acest gol rapid, dar, în sfîrşit... E abia minutul doi şi te gîndeşti că această reacţie rapidă faţă de iniţiativa fotbaliştilor sovietici de a deschide scorul prin Iakovenko tot în minutul doi... s-ar putea ca fotbaliştii unguri să încerce să-şi echilibreze golaverajul printr-un alt 6—0. invers.

...Pe celălalt televizor, frumosul stadion Jalisco, în care ne-am simţit atît de bine acum 16 ani. Nu ştiu cum se face că Brazilia, ca şi atunci, joacă doar pe Jalisco, în oraşul al cărui nume cîntă. Peste şase zile, cu Irlanda de Nord, va juca tot pe Jalisco... Şi va continua iarăşi pe Jalisco... Atunci, în 1970, după jocurile grupei, Brazilia ar fi trebuit să joace meciul cu Perú la Ciudad de Mexico. Dar a făcut ce-a făcut şi a reuşit să-i convingă pe peruani să vină ei la Guadalajara. Mă gîndesc că Perú, care a cedat cu acel 0—6 Argentinei, în '78, este o echipă la dispoziţia celor mari. Să fie asta o lege ?

Algerienii nu sînt cu nimic mai prejos decît brazilienii la capitolul tehnică. (Asta nu mă miră, deoarece cu ani în urmă un „Canto de Rio" nu m-a impresionat mai mult decît neuitatul Harleem algerian cu Mekloufi Ben Tifour şi Zitouni, care au încîntat tribunele.) Acum ei nu se mai numesc Mekloufi, ci Belloumi, acum Ben Mabrouk a luat locul lui Ben Tifour, dar felinitatea e aceeaşi. Jocul e foarte echilibrat, algerienii atacă poarta lui Carlos, care apără spectaculos. După Spania s-a spus că Brazilia nu mai are portari de la Gilmar — dovadă Waldir Perez — dar iată că acest Carlos a şi salvat vreo două goluri din picioarele lui Assad. Sigur că brazilienii sînt cei care atacă mai mult, dar asta îl favorizează mult pe portarul algerian. Drid, care face şi el minuni. Comparaţiile pe care le faci vrînd-nevrînd cu cele două televizoare în faţă sînt net favorabile fotbalului solar, adică Braziliei şi Algeriei. „Contele" Esterhazy înoată din greu, echipa Ungariei e de nerecunoscut... de fapt nu mi-a mai plăcut nici o echipă ungară de la Benne Varga, Albert, Rakossi, Farkas... În

ceea ce îl privește pe Detari, despre care se spune că e ceva între Hidegkuti și Fazekas, nici nu se apropie de Tőrőcsik, de pildă, care era un adevărat... conte al fotbalului... (Prinț a fost Dobrin.)

Îmi pare rău... A marcat Brazilia. Ce gol stupid ! A centrat Josimar, Megharia a luftat la o minge foarte ușoară, fundașul dreapta Medjadi nu și-a închipuit, evident, că un asemenea luft e posibil într-un campionat mondial, și Careca, surprins și el, a șutat pînă la urmă, admirabilul Drid refuzînd, parcă, să creadă că așa ceva i se poate întîmpla.

A marcat și Detari. Un gol și mai norocos decît cel al Braziliei. E 2—0, și Mezzey mai speră într-o minune în fața Franței...

Acum putem sta de vorbă în liniște. Renunțăm la rezumatele filmate. „Fellini" ne-a făcut această concesie. Știe că pînă la zece seara le va mai avea la dispoziție de vreo cinci ori, și tot din patru unghiuri.

Îl întreb pe Igna dacă îi place jocul „Mundialului" '86. „Îmi place mai puțin decît altele. Dar fotbalul se joacă în mare viteză. Azi îl vedem și nu e... Aici, la hotel, pentru că tot nu putem ieși, avem la dispoziție multe filme. Am văzut de vreo 6—7 ori istoria campionatelor mondiale... Mi se pare foarte instructivă... La Montevideo, în '30, fotbalul parcă era un alt joc. Operatorii caută în zadar perechi la marcaj. Cînd extrema pleacă, de fapt se duce singură... Apoi vine rîndul adversarilor. Am văzut un jucător cu bască... Am văzut și un uruguayan fără o mînă. L-am văzut pe arbitrul Langenus în pantaloni bufanți, adică *golf*, cum le spuneau germanii la Arad... Purta și șapcă... Poate că asta nu ar avea prea multă importanță, dar echipamentul spune și el mult. E o diferență între ritmul de viață al bunicii mele, care nu-și lepăda broboada, chiar la 20 de ani, și cel al fetelor de astăzi".

Inginerul atent la Igna, a început să filmeze. Ne roagă să intervenim organizat, ca să nu se suprapună vocile... îl interesează mai mult monologul protagonistului... Ne pufnește rîsul... „Fellini" nu și-a dat seama că tot ce a spus a intrat în... camera de luat vederi... Pune degetul la gură. (E foarte veselă jucăria.) Caută unghiuri... Vrea să filmeze prin oglindă... Apoi dă un nou start, cu mimica unui re-

gizor care filmează traversarea Niagarei pe sîrmă... Igna are acum dreptul să vorbească : „De fapt, dracia asta sau, mai bine zis, ruda ei, Televiziunea, a grăbit mersul înainte al fotbalului... Am revăzut de multe ori finala de la Berna, din 1954. Cîte nu se scriu despre frații Walter și despre Puskas... Dar să știi că a fost o finală lentă... Tempoul crește o dată cu venirea Braziliei în Suedia... Cred că a fost momentul cel mai frumos... Și asta pentru că întotdeauna în fotbal spectacolul apare cînd echilibrul se rupe... Cele mai frumoase goluri într-un meci sînt golurile 3, 4, 5 și așa mai departe... «Perioada de aur durează pînă în 1970, după care vine replica Europei, bazată pe creșterea forței. Și astfel, forțele încep să se niveleze, creîndu-se chiar impresia că nivelarea se produce de sus în jos... Am citit undeva că astăzi fotbalul se joacă în zale. Cam așa e... Îmi aduc aminte, acum zece ani și mai bine, priveam la TV, împreună cu bunul meu prieten Lereter, un meci, parcă Bayern—Liverpool, adică un meci de primă mărime. Prin minutul 70 era încă 0—0. Și deodată îl aud pe mereu taciturnul „Loli" spunînd ; „Ce mult le-ar trebui astora un Dobrin. Li s-ar deschide meciul ca un trandafir".

La TV, conferința de presă a lui Santana... „Ce vreți ? Algerienii știu fotbal cît alte trei echipe la un loc... Și au vreo trei jucători care ar putea juca în echipa Braziliei." Antrenorul algerian Rabah Saadane e la fel de clar : „Am fi putut deschide scorul, dar e aproape imposibil să-i convingi pe jucătorii mei că ar putea învinge Brazilia. A mai fost și povestea de acum patru ani, cînd am «îndrăznit» să cîștigăm meciul cu R.F.G. și cînd am fost readuși la ordine în urma meciului aranjat între germani și austrieci. Asta întărește ideea că nu poți face mare lucru în fața marilor puteri ale fotbalului". Din păcate, cam așa este...

Algeria rămîne o echipă frumoasă. Are toate condițiile pentru a-și dezvolta un fotbal de clasă : copii săraci, locuri virane, visul oricărui copil de a pleca din orașul „Ciumei" și de a ajunge pe Coasta de Azur sau în altă parte...

E momentul să ne retragem. Nelu Igna are oră fixă de masă, într-o sală rezervată... Domiciliu forțat cu tacîmuri de argint... Poimîine are o zi mare. Arbitrează meciul R.F.G.—Scoția în „el grupo de la muerte". Servus, Nelule,

ca să folosim salutul de totdeauna al lui Igna, despre care am scris, acum aproape treizeci de ani, un mic articol în „Sportul", intitulat „Săru' mîna, Cibi baci", impresionat de faptul că juniorul Igna, prezentîndu-se la antrenament și dînd ochii cu antrenorul său, Coloman Braun, s-a înclinat respectuos și și-a salutat astfel maestrul.

Cum a ajuns Igna arbitrul „cangurilor" în Australia, al Olimpiadei la Los Angeles și acum în „Mundial" ? Poate că secretul se află în acel „săru' mîna, Cibi baci" de acum treizeci de ani...

ÎN PALATUL LUI SICOM

Alt taxi. (Cu autobuzul ocolești foarte mult, iar taxiurile nu sînt scumpe.) Are și aparat de taxat. Sîntem foarte curioși să vedem „cu cît ne-a tras în piept" — cum ar spune Rică Răducanu — mexicanul de la dus. Strada e arhiplină. Mașinile — lanț. Avansăm greu. Poate că era mai bine să mergem pe jos, prin parcul muzeului de antropologie, despre care se spune că e cel mai mare din lume... E foarte cald. Umezeala de după ploaie. Parcă am fi la Havana. În sfîrșit, „Prensa". Șoferul oprește. Întrerupe aparatul. Nu ne vine să credem. 370 de pesos ! Deci, acesta este tributul suplimentar plătit „Mundialului". În fine...

Mai avem o jumătate de oră pînă la meciul Anglia—Maroc. Mîine, la 11, vom fi pe Azteca. Au trecut 16 ani de la finala Brazilia—Italia... Am și acum în urechi vuietul mulțimii. Ploua. Cerul era negru. Pe dealurile din jur, norii pluteau ca într-o zi de noiembrie. Tarabele negustorilor de amintiri erau crunt lovite. Pe panta de asfalt de la intrare pluteau, la vale, fulare „El Mundial", brelocuri, cravate „Juanito". (Acum e *Pique.)*

E momentul să vizităm „Prensa". (Pînă acum, toate s-au făcut în grabă.) La parter, în stînga, la „Acreditaciones", coada nu s-a micșorat. Camacho, mai supărat ca oricînd, face ordine. Intrăm prin fața cerberilor, în drum spre *cafetteria.* Controale. Eternele controale. Am scăpat. (Tot nu avem nimic.) În dreapta, altă coadă. La Bancomex. *Change.* Dar de ce coadă ? Ne lămurim imediat. Dolarul, care era cotat cu 572 de pesos cînd am venit pe aeroport, a

ajuns la 710 în mai puțin de 48 de ore... Mavromati, cu care ne încrucișăm, și care știe tot, spune că pe Paseo de la Reforma s-a vîndut azi dolarul, la un *change* lîngă *Cubana*, cu 800. Dar că e coadă mare, și coada creează panică... Nici nu știm ce-i de făcut, pentru că aceste fluctuații sînt incontrolabile. Necazul e că prețurile au început să crească. Și asta ne privește direct.

Să avansăm, ca să scăpăm de obsesia acestei instabilități a monedei mexicane. (Acum 16 ani, dolarul reprezenta 12 pesos.)

Dincolo de Bancomex e raionul Fuji. Japonezii nu se lasă. Sînt peste tot. Urmează Canon-ul, *renta y reparacion de camaras fotograficas*... Și o surpriză, videoteca, pusă la dispoziție de firma JVC, tot *Japan*... Dacă e bal... În camera video sînt vreo douăzeci de monitoare și toate casetele meciurilor disputate pînă acum. (Fata de la biroul videotecii ne spune că putem vedea și cele două casete ale meciurilor disputate cu o oră în urmă... Încerc să mă conving, îi cer caseta meciului Brazilia—Algeria, mi-o dă — nu înainte de a-mi lua cartea de acreditare drept garanție — și-mi face un scurt instructaj... Mi se oferă o fișă în care a și fost transcrisă radiografia meciului... Știu, de pildă, că imnurile se cîntă între 210 și 463... Mai știu că pauza e la 952... Că golul lui Careca poate fi găsit la 1 614. Fata apasă pe un buton și, în loc să așteptăm 66 de minute, ajungem la gol în ceva mai mult de un minut. Și pentru că imaginea se poate opri printr-o altă apăsare de buton, „autopsia" golului nu mai are nici un secret. (O singură dată „autopsia" nu a rezolvat nimic. Asta a fost în 1966, pe Wembley, la golul acela englez confirmat de Bahramov. Am reluat faza, acum 16 ani, de nenumărate ori. Nici pînă astăzi nu pot spune dacă a fost sau nu gol. Cu „golul lui Bambridge" e cu totul altceva. Se vede că a fost perfect valabil, fără reluări și stop-cadre.)

Urcăm la primul etaj. Aici e sala de redactare rezervată presei scrise. E marea sală de lucru, cu 300 de mașini de scris electrice, cu 24 de terminale ale computerului SICOM, 96 de cabine telefonice internaționale, cu 30 de telexuri, cu 25 de aparate pentru perforat banda de telex, cu telefacsimiluri, adică fotografierea manuscri-

sului de la 15 000 de kilometri, şi cu nenumărate telefoane publice, „aruncate" peste tot (mici telefoane roşii, cu pătrăţele negre).

În sala de redactare se lucrează. Revedere cu Jean Philippe Rhétaquer şi Jean Paul-Oudot de la „l'Équipe". Scriu de zor. „Ce mai faci, Jean Philippe ?" „Je fais mon papier." (În loc de îmi scriu articolul, francezii spun „îmi fac coala".) „Şi Franţa ?" „Mai merge un pic." „Cum asta ?" „Aşa cum mă auzi. Franţa şi-a depăşit momentul de vîrf." „Şi Platini ?" „Platini nu mai joacă la valoarea maximă de peste un an." „Bine, bine, dar l-aţi uns cel mai bun jucător european timp de vreo trei ani". „Europa e cea care l-a scos. Dacă nu mă-nşel, aţi votat şi voi pentru Platini." „Îl contestaţi ?" „Nici pe departe, dar nu poţi fi mereu în vîrf." „Altfel, cum te simţi cu sănătatea ?" „Mai merge... Dar a început să fie obositor. Am ajuns decanul de vîrstă la „l'Équipe". Jean Paul, aici de faţă, e vicedecan la 46 de ani. Ne ducem şi noi, ca Platini." „Crezi în şansa Franţei de a cîştiga «Mundialul» ?" „Sînt sceptic. Marea noastră şansă s-a numit Sevilla, acum patru ani. Atunci cred că am fost cei mai buni."

Mă aşez alături de Réthaquer, ca să-mi încep şi eu „le papier", cum spune el. „Eşti curajos — îmi spune — Maşina asta nouă are vreo 10 chei". Într-adevăr, se aprind tot soiul de beculeţe. Oh, japonezii... Ce mult le place să ne creeze complexe tehnice... Réthaquer se ridică şi încearcă să mă informeze. „Asta e pentru ... asta e pentru... asta e revenirea carului în punct fix... Mai pun o foaie... Încep să scriu... Şi literele sînt plasate oarecum altfel... Automat, apăs pe butonul de majuscule... Dar carul patinează, izbindu-se cu zgomot de marginea din stînga... Alarmă ! Se aprinde şi un bec roşu... Mă las păgubaş... Cît de simplu e cu micuţul meu Olivetti !

„Şi cum vezi «Mundialul», Jean ?" „Destule meciuri de umplutură... Poate că va fi ceva mai bine după terminarea jocurilor din grupă." „Care sînt revelaţiile ?" „Danezii, în primul rînd, *Union Sovietique* şi Ungaria... Danezii joacă din plăcerea de a juca... Nu sînt încă foarte bine plătiţi, dar probabil că asta nu va dura prea mult. În momentul în care vor veni banii, atunci le va pieri şi bucuria jocului... Ruşii au băgat toată ştiinţa lor despre

sport în fotbal. Deocamdată e o mașină care merge aproape perfect. A treia... revelație e echipa Ungariei... Cred că echipa lui Detari e victima unui formidabil dereglaj. Unii spun că a intrat prea repede în formă, alții vorbesc despre greșelile medicului, care ar fi declarat că pastele făinoase sînt cel mai bun aliment pentru grăbirea aclimatizării la altitudine. Sper că e o glumă. În orice caz, echipa Ungariei e un mare fiasco. Noi, francezii, i-am admirat întotdeauna pe fotbaliștii unguri, de la dr. Sarosi, care a jucat finala de la Paris, în 1938, la Tőrőcsik și Niylassi, care ne-au făcut destule greutăți la Buenos Aires... Am fost la hotelul Fiesta President și am văzut acolo o minge imensă, pe care echipele participante și-au semnat sosirea, marcînd-o cu două-trei cuvinte. În pentagonul rezervat ungurilor era scris «Dumnezeu ne-a adus aici». Nu cred că există o mai bună propagandă ateistă decît în aceste cuvinte".

Ar mai fi o jumătate de oră pînă la Anglia—Maroc. „Unde te uiți la meci, Jean ?" „Chiar aici. Am televizoarele în față. Și în timp ce Stevens sau Hoddle o să centreze lung, cum știu englezii, eu am să am timp, pînă la aterizarea mingii, să scriu două-trei cuvinte". (Rivalitatea franco-britanică e veche... Încă de pe vremea Ioanei d'Arc...)

Urc la etajul doi. Tot cu scara rulantă. Pe toate pervazele de marmură, foarte frumoși... monștri mexicani în ceramică... E o anume eleganță în amestecul de culori cam stridente, dacă puteți concepe așa ceva. Etajul doi e rezervat agenților de presă. Sînt destule. Reuter... S.I.D., U.P.I., France Presse, D.P.A., ANSA, Prensa Latina, EFE. Există și birouri rezervate în exclusivitate... Time... l' Équipe, New York Times...

La etajul trei am fost... Acolo sînt birourile Comitetului de organizare, birourile de presă FIFA, cele ale AIPS...

INVINGĂTOR PRIN K.O., GLANVILLE

Coborîm la parter. Cel mai plăcut loc de văzut meciurile la TV e *cafetteria,* unde se aplaudă și se protes-

teză ca pe Giuleşti... „Tonici" şi-a reluat locul. E şi Turgay. Tassos slalomează printre mese, cu pixul după ureche. Ne spune rîzînd că pixul după ureche este o deprindere a tîmplarilor şi a ziariştilor care nu vor să scape nici o idee... Găsesc pe masă un „El Grafico" din ajunul „Mundialului". Revista publică un sondaj cu patru întrebări :

1) Care va fi echipa-surpriză a „Mundialului" ?
2) Care va fi echipa-decepţie, echipa învinsă ?
3) Care va fi steaua „Mundialului" ?
4) Care va fi revelaţia lui ?

Răspund 30 de participanţi la „Mundial". Jucători, antrenori, comentatori radio şi TV şi doi reprezentanţi ai presei scrise : argentinianul Diego Lucero (cu această ocazie aflu că el este cronicarul care a văzut toate „Mundialele") ; al doilea este amicul nostru Brian Glanville, de la „Sunday Times". Desigur că sînteţi curioşi să aflaţi răspunsurile acestor doi ziarişti. Iată-le :

Diego Lucero : 1) Spania ; 2) Anglia ; 3) Michel Platini ; 4) Francescolli ;

Glanville : 1) Marocul ; 2) Brazilia ; 3) Maradona ; 4) Aziz Bouderbala (Maroc).

Daţi-mi voie să întrerup aici ordinea cronologică a cronicii „Mundialului" (mai ales că am şi început cu sfîrşitul). La ora la care scriu aceste amintiri despre „Mundial", rezultatele se cunosc de mult, comentariile răsună doar ca un ecou, iar dumneavoastră aţi şi răspuns la aceste întrebări... întrebări fireşti, pe care şi le pune, de fapt, orice iubitor al fotbalului...

Deci, Diego Lucero a fost complet neinspirat. „Mundialul" a infirmat răspunsurile decanului de vîrstă... Doar Spania ar putea fi, eventual, discutată... În schimb, Brian Glanville mi se pare cel mai inspirat dintre toţi cei 30 de subiecţi întrebaţi. Marocul avea să cîştige grupa cu Anglia, Polonia şi Portugalia, pentru a pierde la limită cu R.F. Germania, dintr-o lovitură liberă, cu două minute înainte de sfîrşit... Brazilia a fost cu adevărat marea învinsă, judecînd după cota pe care o avea la start... Despre Diego Maradona nu mai e cazul să vorbim acum. În sfîrşit, „optarul" marocan Bouderbala a fost unul dintre cei mai admiraţi jucători ai „Mundialului", fără să fie un

Maradona, Platini sau Elkjaer, adică un jucător care să se anunțe drept un posibil cîștigător, o posibilă stea a „Mundialului" („estrella del campeonato" — cum se scrie în anchetă).

Un răspuns interesant e cel al lui Gianni Rivera: 1) Uniunea Sovietică sau Ungaria... (adică plus și minus, depinde cum vrem să privim lucrurile, dat fiind că ancheta nu a precizat dacă e vorba de o surpriză plăcută sau nu) ; 2) Numai de n-ar fi Italia ; 3) Diego Maradona ; 4) Emilio Butragueno. (Răspunsul la a doua întrebare e o subtilă fentă tip Rivera.)

Unul dintre răspunsurile cele mai distractive este cel al portarului irlandez Patt Jennings. Iată-le ;

1) Anglia și ai noștri (adică Irlanda de Nord) ; 2) Franța ; 3) David Campbell ; 4) Eu. Voi fi portarul campionatului mondial.

Interesant, nu ? Sînt greu de găsit răspunsuri „mai pe dos". Dar cine este Campbell ? Un mijlocaș care avea să joace doar 71 de minute, în tot „Mundialul", fiind înlocuit de Armstrong. Cît privește părerea prea bună pe care Jennings o are despre sine, ea a fost amendată de brazilieni, care i-au înscris trei goluri în ziua în care veteranul împlinea 41 de ani...

Mai sînt cinci minute pînă la Maroc—Anglia. Iau drept amintire acest „El Grafico" care consfințește victoria netă a unui cronicar (deseori contestat în Marea Britanie) asupra tuturor jucătorilor, antrenorilor și asupra... decanului de vîrstă al ziariștilor...

—

„ANGLIA NU POATE PIERDE"

...Imnul Marii Britanii. E emoționant să auzi cum pînă și celebrii „hooligans", considerați a fi bătăușii stadioanelor, își cîntă imnul, acoperind rumoarea de start a tribunelor. E un imn lent, grandios, care se leagă perfect cu lumea stadionului. (Melodiosul imn argentinian, preluat de public, se pierde, întretăiat de ecouri). Imnul Marii Britanii e una din acele creații simple care te răscolește și, deloc paradoxal, te poartă acasă, indiferent dacă vii de la Bagdad, de la Santa Fé sau de la gurile Dunării. Poate că nu

întîmplător, Beethoven însuși a ales melodia lui „God save the Queen" ca temă pentru niște variațiuni care intră în fondul de aur al muzicii sale.

Echipele Angliei și Marocului. În fond, două lumi. Marocanii, cu ochi care ard, coapse fine, neastîmpăr. Englezii, nemișcați, blonzi, aproape depigmentați, cu excepția acestui Shilton, care pare descins de pe un vas, la Neapole, sau a acestui Lineker, căruia îi lipsește doar o șapcă pentru ca să-mi închipui că e un fecior de miner umblînd pe o stradă din Cardiff, printre casele-tip de cărămidă afumată... Chiar din primele minute se vede că „aici", la Monterrey, unde sînt peste 30 de grade la umbră — de unde umbră ? — marocanii joacă de parcă ar avea cîte un sombrero pe cap, iar englezii sînt plictisiți de faptul că nu pot purta casca lor colonială. Marocanii preferă tangenta, în timp ce englezii abia așteaptă să despice un buștean, ceea ce în limbaj tehnic se numește *tackle*, procedeu născut pe iarbă udă, pe noroiul Insulei, unde alunecarea e aproape în firea lucrurilor.

Englezii par mai greoi ca oricînd. José Faria, antrenorul brazilian al marocanilor, a spus ieri că între tehnica braziliană și cea a lui Bouderbala, Timoumi sau Khairi nu e nici o diferență. „Ceea ce ne separă e convingerea că putem cîștiga." Englezii atacă, dar portarul marocan Ezaki e stăpînit de „convingerea că nu poate pierde". *Cafetteria* îl aplaudă pe Ezaki. „De unde atîta sînge rece ?" Mavromati e prompt ; „E căsătorit cu o finlandeză". Toți ceilalți întorc capul... „E o glumă bună..." Dar Mavromati scoate din buzunar „World Soccer"-ul. Așa e : Ezaki s-a căsătorit cu o finlandeză...

Englezii au ajuns la capătul răbdării. Au pierdut cu Portugalia. Acum sînt pe cale să nu treacă nici de o țară din „lumea a treia a fotbalului". Ray Wilkins își pierde cumpătul. Aruncă mingea spre arbitrul Roa. (E un paraguayan.) Cartonaș roșu ! Wilkins părăsește terenul. Capul sus, nici un regret, nici un moment de slăbiciune. Și el e convins că nu poate pierde... *Cafetteria* jubilează. Cel puternic va fi învins. Dar Bouderbala și Timoumi se tem să forțeze. Nu cred în victorie. Englezii continuă să atace. În zece ! Sansom sprintează mereu. Nu-l acoperă nimeni. „Anglia nu poate pierde." Marocanii continuă să jongleze

cu mingea, prelungesc pasele... le convine, parcă, rezultatul... Şi meciul se încheie cu acest neaşteptat 0—0... Turgay încearcă să-i apere pe englezi : Brian Robson a fost înlocuit înainte de pauză. A mai ieşit şi Wilkins... Victor Sinet regretă lipsa de insistenţă a marocanilor. L-ar fi distrat de minune o înfrîngere a ceea ce francezii numesc „perfidul Albion". Nu ştiu de ce, regret posibila eliminare a Angliei, chiar dacă îmi stăruie în memorie un alt 0—0, pe Wembley, cel care i-a adus pe irlandezii din Belfast în Mexico. (O reminiscenţă din copilărie, cînd fotbaliştii englezi pluteau, în închipuirea mea, deasupra norilor fotbalului... Ţin minte şi echipa care a fost atunci, în mai, '39 la Bucureşti, cu Woodley — Male, Hapgood — Willinghma, Cullis ş.a.m.d.)

Plouă din nou. Începe să picure cam la aceeaşi oră... Imediat după terminarea celui de-al doilea meci... O să mai stăm, deşi oboseala creşte. Noroc cu fetele de la cafea... Îţi oferă, în cel mult 7—8 secunde, un întăritor. „Nestlé", „Diplomat". Dar cum media de vîrstă a cronicarilor creşte de la o ediţie la alta, începe să fie la mare cinste cafeaua decofeinizată, adică un fel de păcăleală în favoarea inimii care a devenit, vorba lui Tassos, *cord*.

Iată-l pe Bobby Robson. Conferinţă de presă în direct. „Marile înmormîntări au acest privilegiu" — comentează Sinet cu o vizibilă satisfacţie.

Bobby Robson apare dezinvolt, cu un pas uşor care nu-i trădează vîrsta. Zîmbeşte, desigur forţat, dar asta nu are importanţă. Important e că Bobby ştie foarte bine că asta face parte din caietul de sarcini al antrenorului. Îşi potriveşte cravata în faţa unei oglinzi invizibile, ca un actor care ştie că în anumite situaţii mîinile care nu-şi găsesc locul te pot demasca. Apoi ascultă cu atenţie întrebarea reporterului. Răspunde degajat, gesticulînd : „Astăzi am ratat victoria deoarece Brian Robson s-a accidentat înainte de pauză, Wilkins a fost eliminat după o oră de joc, s-au înregistrat 33 de grade la Monterrey şi, nu în ultimul rînd, această talentată echipă marocană a optat pentru varianta nefastă a fotbalului negativ". „Nu credeţi că această variantă v-a adus într-o situaţie nu prea fastă ?" „Nu cred deloc. Meciul cu Polonia durează 90 de minute,ceea ce e foarte mult. În al doilea rînd, victoria echipei mele este

acum mai sigură ca oricînd, deoarece jucătorii nu mai trebuie îndemnați să dea tot ce au mai bun în ei. Deși nouă, englezilor, ne place foarte mult acasă, cred că o să amînăm plecarea cu cel puțin o săptămînă, dacă nu chiar zece zile... Vă stau la dispoziție după meciul cu Polonia". Și Bobby Robson s-a retras cu același zîmbet pe buze...

...A mai trecut o zi. Dar nu ne mișcăm. Au venit cafelele. (Facem cu rîndul.) Au venit și răcoritoarele. Oboseala te cuprinde treptat. Privim aproape absenți imaginile care se succed pe TV. Se dă programul de mîine al echipelor. Antrenament la Toluca... Antrenament la Queretaro... De cele mai multe ori apare și precizarea *No prensa*, adică interzis pentru ziariști. Nu e nici o surpriză. Fotbalul e tot mai mult o fortăreață, cu turnuri mereu întărite, cu sentinele la pîndă. La urma urmei, chiar și la echipele mai puțin claustrate, nu prea ai ce afla. Singura echipă în dreptul căreia nu apare niciodată *No prensa* este Danemarca. La Elkjaer pot intra și ziariștii și chiar suporterii, acești admirabili suporteri, cu care am călătorit în '84 pe distanța Paris — Lyon, pentru semifinala C.E. Spania—Danemarca și care, cu toate că nu refuză un gît de whisky — e frig și în Danemarca — nu seamănă deloc cu binecunoscuții „hooligans" care cutreieră orașele continentale ale fotbalului în căutarea unor încăierări devenite obișnuite.

HUGO SANCHEZ, LIDERUL RECLAMEI

După programul antrenamentelor, vine rîndul comunicatului Bancomex. E momentul în care se face liniște, deoarece fiecare e interesat cu cît a mai scăzut pesoul. (Nu prea e *fair play* să te bucuri de scăderea valorii pesoului, mai ales cînd îi privești pe copiii mexicani infirmi cîntînd la muzicuță cu farfurioara pe trotuar, în așteptarea pesoului, dar și noi, cei mai mulți dintre cronicari, depindem de cursul monedei americane.) Și pesoul continuă să urce — astăzi a ajuns la 720. Ce-i de făcut ? Tassos a adoptat o soluție practică. Schimbă zece pe zi, ca să piardă cît mai puțin. Alții așteaptă să se umfle laptele. Dar pînă cînd ?

Urmează seria reclamelor, care revin mereu, ca o tortură. Liderul reclamelor e Hugo Sanchez, care are o cotă foarte ridicată, ca unul care joacă la Madrid, între Valdano și Butragueno. Numele lui e pe buzele tuturor, deși el, Hugo, nu a prea strălucit în meciul cu Belgia, golul înscris cu capul, la un corner, din apropierea liniei de poartă fiind mai mult un moment bine speculat, care explică de altfel faptul că Sanchez este golgeterul Realului.

Acum, Hugo face reclamă pentru „Choko Milk", care ar fi un fel de lapte-minune, iar reclama este inspirată din isprăvile lui Popeye marinarul, cel care devenea de neînvins după ce mînca spanac. Hugo combină cu o făptură de desen animat și execută celebrul său — de pe acum — salt la verticală, acea explozie-resort pe care am văzut-o după golul marcat în poarta lui Pfaff.

După ce Hugo iese din arenă, apar valurile „Coca-cola", adică filmarea ridicării și reașezării spectatorilor, ca la comandă, fantezie a tribunei Azteca. După retragerea „valurilor" mai apare și un șeic însetat sorbind dintr-o sticluță printre dunele de nisip, mai apare și o cămilă, ceea ce, ca să fim sinceri, ne îndeamnă să mai luăm un pahar de „Coca". (Ce altă dovadă mai bună pentru eficacitatea bine calculată a reclamei care îl îndeamnă pe cumpărător să dea pe gît o sticluță, chiar dacă e sigur că această sticluță va avea, pînă la urmă, un singur efect — mărirea senzației de sete ?)

FIFA ȘI TELEVIZIUNEA

E momentul să ne retragem. O să facem cîțiva pași prin marele parc Chapultepec, plasat în inima orașului, în speranța că ar putea fi un mic balon de oxigen. Ne așezăm pe o bancă. Turgay încearcă să facă un bilanț al celor văzute pînă acum. E de părere că echipele se nivelează, că la asta contribuie mult computerizarea, născută din posibilitatea sporită de a avea informații asupra adversarului, ceea ce îl îndeamnă pe antrenor să se ocupe în primul rînd de neutralizarea echipei adverse și abia după aceea de mijloacele combinative ale echipei sale. Tassos, cu arta sa de a

sintetiza repede, intervine : „Televiziunea a făcut din fotbal un sport mondial. (Pînă la apariția TV-ului, era doar pe hîrtie.) Televiziunea scoate și cei mai mulți bani pentru fotbal. Mult mai mulți decît cei care o să se scoată de pe urma biletelor. Dar televiziunea poate să și ucidă fotbalul. Maradona repetă mereu că e inuman să joace la 12, cu soarele Mexicului pe cap, numai pentru ca *mister* Smith din Liverpool sau *Herr* Schmidt din Hamburg să aibă meciurile în direct la cea mai convenabilă dintre ore... Dar și Maradona este, în cel mai înalt grad, un beneficiar de pe urma televiziunii... Ai văzut că și monsieur Platini e producătorul unui film despre „Mundial". Nici nu s-ar fi apucat de el dacă nu ar fi fost televiziunea. Pentru că televiziunea plătește... Nu plătește ea cît ar trebui — mă gîndesc că televiziunea e o sală cu peste un miliard de... spectatori, dar..." Cu Tassos nici nu știi unde ajungi. Are o asociație demență, care te poartă într-o clipă spre un alt subiect. „Ce spuneai, Turgay ?" Turgay rîde. Aproape că și-a pierdut șirul. Dar își aduce aminte : „Spuneam că se cam nivelează echipele, pentru că toate au acces la informații, iar măsurile de precauție și de închidere a jocului sînt mult mai sigure decît invenția jucătorului". Intervine Sinet : „Vedetele se împuținează, dar rolul lor crește imens. Fără golul de mare finețe al lui Maradona, meciul Argentina—Italia ar fi fost un fiasco... Franța, dacă o să fie învinsă înainte de vreme, e pentru că Platini e în scădere și — nimeni nu știe asta — din cauza unei tendinite foarte rebele... La vest-germani, chiar dacă Schumacher îi reproșează lui Rummenigge că nu mai e ce-a fost, tot Rummenigge le dă viață tuturor celorlalți... N-au decît să conteste treaba asta, dar așa este... Spaniolii îl au pe Butragueno, adică un tip care pleacă precum Gento, ca din tun... Pe vremea lui Gento, Realul mai avea vreo patru ca el... Acum Spania îl are pe Butragueno... El e cel care face diferența... Știți de ce place atît de mult Danemarca ? Pentru că are cel puțin trei vedete — Elkjaer, Laudrup, Lerby... Știu italienii și vest-germanii ce cumpără... Aud că Lerby vine la Monaco... E zona mea... Eu acopăr sudul Franței pentru „l'Équipe"... Se spune că vine și Ștefan Covaci, omul vostru, Yon, *Oncle Stephane*... Sîntem prieteni... Covaci știe foarte multe,

le bagă în computer, dar computerul lui are și muzică... ce mai... e o vedetă... o vedetă care face diferența... Și-acum, hai acasă, că în parcul ăsta nu mai am aer".

Zeci, sute, poate chiar mii de mașini se îndreaptă spre „Angel del Independencia", columna lui Ciudad de Mexico... Am trecut ieri pe acolo, mai mult ca să-mi reamintesc de zilele lui '70, cînd am venit de la Guadalajara, orașul în care nu se mișcau nici frunzele de palmier, toropite de căldură... Am o strîngere de inimă. Baza statuii e acoperită cu rogojini. Într-un colț e și un început de schelărie. Turgay, care locuiește prin apropiere și iese seara mereu, ne propune să traversăm giratoriul, ca să ne apropiem de statuie. Operațiunea a durat mai bine de cinci minute. A trebuit să așteptăm blocarea traficului pentru a ne strecura printre mașinile care claxonau asurzitor și inutil, deoarece nimic nu putea să urnească această uriașă piatră de moară formată din sute de mașini. Pe primele trepte ale statuii am avut senzația sufocării ; ne aflam în punctul cel mai populat al celui mai populat oraș din lume. „M-am certat deseori cu prietenii — mi-a spus Turgay la ureche... nu se auzea nimic — susținînd că „hooligans" nu e o treabă exclusiv englezească. Iată dovada. În noaptea care a urmat victoriei Mexicului asupra Belgiei... 3 iunie, parcă... tot centrul a fost ocupat. Timp de cîteva ceasuri, circulația a devenit imposibilă. Erau 200 000 sau un milion, nu are importanță... Nu te puteai mișca... Atunci a fost devastat și soclul statuii. Pagubele au fost scoase la iveală a doua zi, cînd s-a văzut cum sînt desprinse bucăți de marmură și făcute zob decorațiile... Iar „hooligans" erau departe... (În aceeași zi se jucase la Monterrey meciul Portugalia—Anglia 1—0... Și pînă acolo sînt 800 de kilometri.) E în această violență mai mult decît euforia necontrolată la victorie. Cauzele sînt mai adînci".

Am ajuns acasă pe jos. Ploaia se oprise. Parcă era ceva mai mult aer în parcul lui Abraham Lincoln, „unul dintre acei oameni rari care, fiind puternici, sînt și buni"...

Am încercat să fac puțină ordine prin ziare. M-a atras o fotografie reprezentînd un carton mare, în spatele căruia se afla un om. Pe cartonul care îi acoperea fața și pieptul, cineva — probabil chiar el — scrisese cu litere mari, de

cărbune : „Copa Mundial — opio droga para un pueblo hambriento". Iar ceva mai jos, în paranteză, cu alte caractere : un adaus scris de o altă mînă (Y gran ganancia para muy pocos — televisa y FIFA".) Deci, Cupa mondială ar fi un drog pentru un popor înfometat... și un mare cîștig pentru foarte puțini — televiziunea și FIFA... Am adormit greu... Acasă era 5 dimineața...

„ME-XI-CO, RA-RA-RA !"

Telefonul a sunat la 6 dimineaţa. Acasă era ora prînzului. Se auzea greu. Uneori trebuie să repeţi de trei ori un cuvînt. Şi preţul convorbirii se dublează din trei în trei minute. Ideal ar fi să te opreşti după trei minute şi să ceri din nou, dar nimeni nu-ţi garantează că reluarea convorbirii se va putea face imediat. Cel mai bine procedează Turgay. Vorbeşte un minut, atîta timp cît îi trebuie ca să turuie 15 rînduri. „Quinze lignes, Yon." „Cum adică 15 rînduri ?" — îl întreb. „Chiar aşa, 15 rînduri. După care bunul meu prieten Mehmet, care a scris despre mine încă de pe vremea cînd eram junior, face 150".

Sistemul e al reporterilor americani. Adică economic. L-am descoperit prima oară acum 14 ani, la München. Am cunoscut atunci un reporter care nu s-a mişcat din fotoliul său instalat în marele hol al Centrului de presă. Tot globul, ca să zic aşa, se grăbea spre autobuze, ca să prindă Olympia Stadion sau pista de canotaj... am şi uitat cum îi spunea..., în timp ce americanul cel foarte liniştit privea netulburat cele şapte monitoare TV care transmiteau de pe toate stadioanele... „Nu prea vă pricepeţi la gazetăria acestui sfîrşit de secol... E şi greu... Refuzaţi să admiteţi că televiziunea ne-a mîncat fripţi pe toţi... Îi daţi mereu înainte cu ideea falsă că reporterul trebuie să scrie ceea ce nu se vede la televizor. Aiurea. Reporterul trebuie să facă exact ce fac eu. Mă uit la şapte meciuri deodată şi iau polenul... adică ce e mai *extra* din toate. Asta nu pot vedea cititorii. Ei se uită la un singur ecran. Eu mă uit la şapte şi scriu despre cele şase pe care nu le vede. Voi vă pierdeţi timpul prin autobuze. Dar autobuze au avut şi cronicarii Olimpiadei de la Paris, de acum 50 de ani. Duşmanul

nostru nr. 1, adică televiziunea, a devenit astfel colaboratorul meu nr. 1. O.K. ?"

Într-un fel, e firesc să preluăm cîte ceva din tehnica „pactului cu TV-ul". Date fiind distanțele, e aproape imposibil să prinzi pe viu — cu puține excepții — două meciuri. Ar fi o posibilitate mîine, cu un prim meci pe viu la Toluca... sînt doar 64 de kilometri pînă acolo... Belgia—Irak..., dar această posibilitate e mai mult teoretică, deoarece tot n-ai timp. Cînd te mai întorci de la Toluca ! ? Cînd ajungi la Neza, 22 de kilometri din centru pînă acolo? Singurul care poate face asta e tot domnul Havelange, care are la dispoziție elicopterul FIFA, cu care poate face orice legătură, mai puțin Monterrey — Ciudad de Mexico.

...Azi e o zi mare. Mergem pe Azteca. Ziarele urlă. Dacă Turgay consumă un minut pentru că e prieten cu Mehmet, „Ovaciones" a comprimat la maximum avanscronica meciului Mexic-Paraguay. Un singur cuvînt. Un cuvînt cu litere înalte de ...12 centimetri... Un cuvînt care se adresează țării întregi. Nu ca să-i aducă aminte că astăzi Mexicul joacă un meci decisiv cu Paraguay-ul. Nu. Asta o știe toată lumea. Cuvîntul trebuie să fie echivalent cu un bob de uraniu și să explodeze. Și cuvîntul a fost ales cum nu se poate mai bine. HOY ! Adică, *astăzi !* Nimic în plus, pentru că toți știu ce este astăzi. Astăzi ! Orice cuvînt în plus este inoportun, deoarece atenuează ...fisiunea. HOY!

În față, la „Prensa", douăzeci sau treizeci de autocare așteaptă la rînd... Se pleacă în serie. S-a format și o coadă. În momentul în care nu mai sînt locuri, start. Așteptăm. E abia nouă și jumătate, dar traficul orașului e de neînchipuit. Intrăm în al treilea autocar. E zece fără un sfert. Ar mai fi două ore și ceva. În autocar sînt reprezentate toate rasele. Am în stînga doi cronicari ghanezi. Unul din ei, cel foarte slab, nu și-a lepădat burnuzul. Și nici fesul cu frumoase ornamente în argint. În față, trei englezi. Ca întotdeauna, poartă șlapi. Și șorturi trecute de mult de prima tinerețe. (Nu le-aș pune nici cînd ar fi să bat covoare în curtea interioară). Nu le pasă. (O nepăsare egală cu morga foștilor cetățeni ai Imperiului.) În fundul autocarului, patru fotografi japonezi, cu tot soiul de „tunuri" și „Canon"-uri. Stau drept, ca patru soldați sprijiniți de latura din spate a unui autocamion, cu arma la picior, în

drum spre manevre. Grupul rușilor încearcă să descifreze textele spaniole. Blondul care mi-a vorbit despre piesa de la „Taganka", nu se dezminte ; citește dintr-o carte groasă. Regretatul Teodor Mazilu, cu care am făcut Mexicul '70, l-ar privi compătimitor : „Cum să citești cînd treci pe străzi pe care, poate, n-ai să le mai revezi vreodată ?"

Înaintăm greu. Trecem pe sub poduri și pasarele. Se avansează pe patru culoare. Opririle sînt dese. Uneori stăm cîte trei-patru minute. Autostrada, privită de jos în sus — sînt și pante — îți lasă impresia că nu vei ajunge niciodată la destinație, pentru că poți număra sute sau chiar mii de mașini. „Frenokomio !" — strigă Tassos în gura mare, atrăgînd toate privirile. (Asta înseamnă balamuc în grecește)... Apoi se îndreaptă spre cabina șoferului și-l întreabă, congestionat : „Que pasa ?" Ce se-ntîmplă ? Omul dă din mîini, neputincios. A încercat mereu să treacă de pe o pistă pe alta, ca să iasă mai ușor din labirint, dar, așa cum se întîmplă deseori, te înfunzi mai rău, pentru a privi apoi cu ciudă cum trec pe lîngă tine mașinile de pe culoarul abandonat. Tassos se prăbușește în fotoliu, dezarmat. „Ți-am spus de atîtea ori că știa dorm în picioare !" (Noroc că vorbește grecește și nu-l înțelege nimeni.)

Strada e, într-adevăr, un spectacol. Amestecul acela pitoresc de arhitecturi disparate... Blocuri imense, în fața cărora copiii aproape goi se joacă în băltoace ca la Coșereni. O sticlă de Coca-Cola, înaltă de vreo zece metri, pe acoperișul unei case de cel mult doi metri și jumătate... Urcăm. Ne oprim, Apoi coborîm pe dedesubt. Doi germani privesc cu o jenantă îngăduință balamucul de pe stradă. (Iată că Tassos a găsit cuvîntul potrivit.) Ne privesc complice : „Ați văzut așa ceva la Frankfurt, în drum spre Waldstadion ?" (E adevărat, la Frankfurt, autocarele „Prensa" erau „trase" de motociclete speciale. Dar aici, la Mexico City, pe drumul spre Azteca, n-ar putea trece nici o motocicletă...)

În sfîrșit, în depărtare, prin ceața smogului, se zărește cupa stadionului Azteca. Dar această priveliște plină de speranțe e doar o iluzie. Autocarul se înscrie într-o altă meandră, depărtîndu-se parcă de țința călătoriei noastre. Ar mai fi o oră. O să ajungem înainte de începerea meciului, dar am fi preferat ca această reîntîlnire cu Azteca

să fi fost mai puțin precipitată. (Cu 16 ani în urmă am locuit la 104 kilometri de Ciudad de Mexico, într-un oraș încîntător, Cuautla, și veneam la stadion cu un autocar — urcam și coboram ca la Poiana Brașov —, dar parcă niciodată nu am mers atît de mult. Între timp, e adevărat, Mexico City a crescut cu vreo opt milioane de suflete și cu peste un milion de mașini, așa că...)

...În sfîrșit, ne apropiem. Panorama e formidabilă. Mii de mașini în parking. Zeci de mii de *torcedores*, cum spun mexicanii ...Corespondentul lui *tifosi* sau al microbiștilor noștri. Un spectacol imens, ca la festivalul de muzică de la Newport, privit în secvențele TV sau în revistele ilustrate. Autocarul oprește destul de departe de stadion, într-un loc anume, pe care trebuie să-l regăsim, dacă vom putea, după terminarea meciului... Îmi caut biletul... Cartea de acreditare fără bilet nu e valabilă... Îl caută și Tassos. Nu-l găsește. „Ce-i de făcut, bătrîne ?" „Nu-ți face griji. Abia aștept să-mi spună unul că nu pot să intru, după călătoria asta blestemată". Curajul lui Tassos mi se pare excesiv, dar, în sfîrșit...

Avansăm greu printre mașini. Sărim peste „standurile" cu mărfuri expuse pe covoare. Scăpăm cu greu de vînzătorii de trompete, cîrîitoare și tobe... Mă opresc o clipă, descumpănit. Un infirm, fără picioare — doar trunchi — cîntă la o muzicuță conectată la un difuzor portabil. În același timp, bate toba cu mîna dreaptă și strînge o castagnetă cu cea stîngă. Farfurioara de metal din fața acestui mic Buddha se umple. Monedele cad cu zgomot. Unii se apleacă, delicat. (Zgomotul monedelor căzute acoperă muzica.)

Am ajuns în fața primei porți, care e și prima linie de triere. Mă gîndesc la Tassos, care și-a uitat biletul, dar care avansează ca și cum totul e în regulă. Poarta a doua e mult mai severă. Trecem și printr-o ușă cu celulă, pentru identificarea unor eventuale obiecte de metal. Un om de ordine îl oprește pe Tassos. „Por favor" — și însoțește această rugăminte cu un mic dreptunghi descris de degetele mari și arătătoare, adică biletul. Tassos nu se oprește. Îi aruncă din mers un „My ticket is in the Office", însoțind fraza de un semn cu arătătorul și trece fără să aștepte vreun răspuns. Omul oscilează un moment între a-l ur-

mări și a pierde deci alți doi-trei spectatori și renunță, pînă la urmă. Zîmbet de triumf la Tassos, care se bucură ca un copil care a intrat la cinema fără bilet, făcîndu-se capră... Avansăm din nou. Urcăm o pantă. Intrăm într-un fel de strungă, pentru îngustarea frontului. Tassos scapă din nou. Aici, omul de ordine e doar pentru evitarea îmbulzelii. La capătul ei, o poartă rulantă care înregistrează și intrările. Aici, trecerea mi se pare chiar imposibilă. Dar Tassos intră. Omul de ordine spune stop, dar „omul meu" e în pragul unei explozii. Combină italiana cu spaniola și cu engleza, manifestîndu-și iritarea pentru această ...impolitețe. „Cerberul", care a înțeles doar cuvîntul „usted", care înseamnă dumneavoastră, cedează... În sfîrșit, la ultima poartă, după depășirea unei noi uși cu celulă, ca la aeroport, o *edecană*, adică una din cele 1 600 de fete în bleu în serviciul de relații al „Mundialului". Tassos nu mai așteaptă să fie întrebat în legătură cu biletul. Scoate din buzunarul de lîngă rever un eșantion de parfum Jules și-l oferă fetei cu o reverență secolul XVI. Fata, surprinsă, se îmbujorează și, bineînțeles, nu are reacție. Cursa cu obstacole s-a terminat... Răsuflu ușurat ! „Cum poți uita un bilet, *kirie* Tasse ?" „Lasă-mă, Ianaki, am atîtea pe cap." „Și dacă nu ai fi putut intra ?" „Ar fi fost imposibil. Întotdeauna am cel puțin zece cadouri prin buzunare. În lumea în care trăiesc eu nu poți face nici o mișcare fără să oferi ceva. Aici, însă, mă simt cu conștiința împăcată. Biletul meu există. E pe masă, la hotel. Hai să vedem ce se-ntîmplă pe aici."

În holul lung din care pornesc scările pe care vom urca spre masa presei e o întreagă uzină. Mașini de scris în dreapta — 200 la număr, atîta scrie în *Guía de información*, „guía" fiind ghidul ; 46 de cabine telefonice internaționale... 20 de telexuri... Monitoarele sînt atîrnate de tavan... cîteva zeci... robinete „Coca", aparate pentru filtru ...și forfota veselă care anunță începutul partidei.

Urcăm pe scara C. Primele două sînt rezervate radioului și televiziunii. Fetele firmei „Camel" cu pălării cafenii, boruri mari, bentiță de piele sub bărbie, oferă pachete de țigări...

Ultima treaptă ! Mă opresc înmărmurit. Spectacolul tribunei e cu adevărat grandios. Am văzut Azteca în timpul

unui mare meci al istoriei fotbalului — Italia—R. F. Germania —, am revăzut-o în ziua finalei lui Pelé, dar niciodată nu mi s-a părut atît de exuberantă ca acum. Mai sînt 20 de minute pînă la începerea meciului Mexic—Paraguay, și stadionul cîntă fără întrerupere. E și gătit ca pentru o mare sărbătoare. Sub copertine — steagurile tuturor țărilor membre FIFA. Și sînt peste 160. Găsesc destul de repede steagul „tricolorilor", pe linia porții din dreapta. De copertine sînt prinse globuri cu un diametru de peste un metru. (În ziua finalei, după fluierul final, ele se vor desface pentru a arunca spre gazon milioane de *papellitos*, creație River Plate '78, numai că de data asta pătrățelele vor fi albe, strălucitoare, ca hîrtia de ciocolată.) Și tot de copertine atîrnă fluturînd benzi de beteală argintie, lungi de 5—6 metri, ca niște rochii de bal.

114 580 !

Tumultul crește de la un minut la altul. „Me-xi-co, Hu-go !" alternează cu „Me-xi-co, ra-ra-ra !" La masa presei, mexicanii pot fi recunoscuți dintr-o mie. Pe fețele lor se poate citi încîntarea. Mexicul, așa cum se poate citi printre rînduri în paginile ziarelor, visează finala... Cine știe dacă se va mai organiza un „Mundial" în țara lui Hugo înainte de anul 2050, cînd doar copiii care aleargă acum cu steguțele Mexicului vor mai revedea Azteca, la vîrsta de astăzi a lui Diego Lucero, decanul inegalabil al celor 13 „Mundiale" ?

Apar echipele. Parcă e sfîrșitul lumii. Azteca mi se pare cel mai fierbinte stadion din lume. Și nu pentru că la ora asta se anunță pe tabela electronică temperatura de 31 de grade. Azteca e piramida de la Teotihuacan cu vîrful ei retezat în jos. River Plate are o deschidere mai amplă, Nou Camp e și mai degajat... Wembley-ul și Centomila țin și ele de o perioadă clasică a arhitecturii stadionului. Azteca e avangarda. Gazonul e undeva jos. Privești în adînc, așa cum privești zborul săritorului sinucigaș de la Acapulco, celebra Quebrada mexicană. Unghiul format de latura oblică a tribunei și sol e aici de peste 60 de grade.

Azteca e un tobogan în care ai mereu senzația că numai masa la care scrii oprește căderea în gol.

Au apărut echipele. Delir. Atmosfera e atît de încinsă, încît paraguayenii sînt fluierați. Tabela electronică indică 114 580 de intrări pînă la această oră, deci cu cinci minute înainte de începerea meciului... Pe partea opusă îl zăresc pe Nelu Igna cu ajutorul binoclului pe care mi-l oferă vecinul meu din stînga, un maltez plecat de 12 ani în Australia. Igna e nervos, ca întotdeauna, chiar cînd e doar tușier sau mai ales cînd e tușier. Sau poate că e nemulțumit de faptul că, iată, e pentru a doua oară la tușă, chiar dacă astăzi, la centru, nu mai e necunoscutul arab El Shaanar, ci englezul George Courtney...

Fluier prelung, înghițit foarte repede de uralele mulțimii. Îl caut din priviri pe Romero, paraguayanul, cel mai bun jucător sud-american al anului 1985, fost la „Cosmos", motiv pentru care Tassos i-a luat pînă acum două interviuri „copyright pentru S.U.A." — cum îi place să spună, așa cum i-a luat unul și lui Esterhazy — „mai bine nu i-l luam, cred că la Atena s-a rîs pe socoteala mea... am avut neșansa să apar chiar în ziua meciului U.R.S.S.—Ungaria". „De ce la Atena ?" „Pentru că Esterhazy joacă la A.E.K."

Romero atrage imediat privirile, chiar dacă nu știi cine e. De cîte ori „optarul" paraguayan preia mingea, se simte că temperatura furnalului scade, fie și numai pentru cîteva secunde...

Atacă mexicanii. Pe partea stîngă. Servin intră în careu. „Cross" spre Flores, în dreapta. În clipa pasei, Servin e secerat. Penalty ! Dar Courtney simte faza. Mingea a ajuns la Flores. Goooool ! Cronicarii mexicani se urcă pe scaune și dansează. Tassos face poze în serie, nimerind, poate din întîmplare, aparatul său robot, care mitraliază imaginile, ca pentru o kinogramă. Unul din cele cinci sau șase aparate de fotografiat care mă fac să rîd de fiecare dată și care îmi amintesc, nu știu prin ce asociație, de Tartarin din Tarascon.

Jos, pe gazon, a apărut o broască țestoasă, sau cel puțin asta e impresia pe care ți-o lasă *melée*-ul mexican prăbușit peste Flores... Un *melée* care se mișcă în toate direcțiile, ca o grămadă în care sînt angajate două înaintări de forțe

egale... Arbitrul Courtney cheamă la ordine. Mexicanii se desprind greu. Aleargă spre centru, în uralele mereu crescînde ale mulțimii. Aguirre se apropie de Courtney, vrea să-i strîngă mîna — evident pentru intuiția formidabilă a „avantajului" acordat cu o fracțiune înainte de înscrierea golului ; Courtney, surprins, se ferește, ridicînd, pavăză, mîinile. Tribuna e dezlănțuită. Ca la o comandă, sectorul din mijloc de la „a doua" se ridică, brațele sus, ștafeta bucuriei e preluată imediat de sectorul următor, concomitent cu reașezarea celui care a dat startul, și unda entuziasmului își continuă drumul cu atîta însuflețire, în jurul ovalului, încît și noi, cei de la masa presei, ne simțim obligați să ne ridicăm, pentru a nu rupe valul imens care se rostogolește pînă în zona din care a început să crească... Val fără țărm... val fără faleză, pentru că nu se va sparge niciodată, unduindu-se mereu în jurul tribunei... și va crește fără oprire, trăgînd după el toate culorile tribunei mexicane...

PISICA ȘI „COPILUL DE AUR"

Se reia jocul. Romero e grăbit. Nunez, paraguayanul cel blond — curios, nu ? — împinge mereu. El, „șesarul". e taloneurul acestui meci care începe să semene tot mai mult cu unul de rugby. Romero e placat mereu, indiferent de locul în care încearcă să preia mingea. Paraguayenii mi se par mai legați, dar jocul e urît, pentru că faulturile abundă. Tribuna continuă să strige „Hu-go, Me-xi-co !", dar Hugo nu face decît să caute locuri libere, ca să evite angajamentul. Din cînd în cînd e faultat, dar exagerează în plonjon, cade, rămîne lat, oamenii cu targa au și pornit spre „muribund" — acolo jos e, „copilul de aur", „Niño de Oro". Dar arbitrul Courtney, care a simțit atît de bine „avantajul" la gol, îi îndepărtează pe oamenii cu targa. Văzînd că nu e rost, Hugo mai stă ce stă culcat și apoi se catapultează cu picioarele în sus, celebrul lui salt gimnastic din care s-a născut reclama cu „Choco Milk"... Arbitrul Courtney se apropie de „copilul de aur" și-i atrage atenția că e pentru ultima oară că admite un asemenea spectacol. (Probabil că într-o altă țară decît asta l-ar fi eliminat

pe copilul tuturor speranţelor mexicane.) Mă gîndesc la acest Hugo Sanchez. A început să joace la echipa mexicană Universidad Autonoma. Dar a ţintit mult mai sus. Aşa a trecut la Atletico Madrid, fără nici o pretenţie. Nici el, nici clubul. A devenit golgeter. Apoi a trecut la Real. Spre uimirea întregului Mexic, a devenit golgeter şi la Real... Şi totuşi, nu-mi face nici o impresie... E un înaintaş care nu participă la nimic... Contemplă fără jenă — asta se vede — jocul celorlalţi. Probabil că simte apropierea mingii de gol. Cel cu Belgia nu a demonstrat nimic. L-a lovit pur şi simplu mingea în cap. Probabil că şi ăsta e un talent.

Faulturile continuă cu nemiluita. Ziarele mexicane au scris în avancronica meciului Uruguay—R.F.G. că „se inicia la guerra", adică începe războiul, cu ironia de totdeauna a sud-americanilor faţă de presupusul joc dur sau chiar brutal al europenilor. Acum, îmi dau seama, meciul Uruguay—R.F.G. a fost un simplu joc de copii pe lîngă ceea ce se întîmplă pe teren. Masa presei a încetat de mult să urmărească desfăşurările de forţe rugbystice. Ne distrează pe toţi „comedia Milutinovici", care desenează ceva pe o hîrtie de bloc şi apoi, cu schema în faţă, cheamă un jucător spre tuşă şi îi comunică faza care urmează, ca programatorii (autentici) de la meciurile de fotbal american care transmit prin radio, tuturor jucătorilor, momentul de declanşare a schemei x sau y, ceea ce ei, jucătorii, recepţionează imediat, pentru că au sub cască o miniinstalaţie de recepţie. Tassos rîde în gura mare : „Bravo, sîrbule ! Ştii să le iei banii !" Ceea ce nu e departe de adevăr...

Pauză... Tăvile cu „Coca" sînt smulse din mîinile *edecanelor*... E foarte cald în ceaunul numit Azteca. Ce-o fi acolo, jos ? !

Ni se aduc ziare. (Unii comentatori critică organizarea... În ceea ce mă priveşte, am toată admiraţia „por el pueblo mexicano". N-aş fi crezut că după un cutremur de 8,2 grade pe scara Richter, cu o clădire din trei distrusă, va mai avea curajul să organizeze acest „Mundial". Poate că şi gentlemanul Guido Tognoni are o contribuţie la această admiraţie.)

Deschid „Esto", ziarul cel mai complet. Titlu mare, în mijlocul paginii. *La prensa inglesa indignada*. „Inglaterra,

humiliada por Marruecos". Injură toate ziarele, aproape fără excepție. „The Sun" titrează cu „Neputincioșii de la Monterrey !" Și continuă : „A fost o zi grotescă, *casi increible*". „The Mirror" e și mai nebritanic, titrînd : „Nenorocire !" Ziarul „Today" e ceva mai blînd. După ce descrie partida ca pe „o prăbușire engleză", comentează cu o oarecare speranță : „Cel puțin s-a evitat înfrîngerea ; Anglia a jucat mai bine în zece — poate și pentru că marocanii au considerat că le este suficient un punct..." Și „Esto" continuă : „Cititorii lui «Daily Telegraph», care se așteptau la un comentariu demolator, s-au arătat deziluzionați. „Telegraph" are, de asemenea, un titlu mai moderat : „Rolul negativ al lui Wilkins în egalul de la Monterrey". În sfîrșit, „Daily Express" scrie că „visul de a cuceri Cupa mondială s-a destrămat într-o atmosferă de rușine și de umilire în Mexic".

Mă întreb de ce se așteptau cititorii lui „Daily Telegraph" la un comentariu demolator. Sigur că acest 0—0 al Angliei e un rezultat nescontat, dar asta nu explică dorința de demolare. (Sau poate că e doar un deziderat al ziarului mexican.) Ceea ce supără, în primul rînd, la cronicarii englezi, considerați în general a fi foarte sobri — Glanville e o excepție — este această pierdere a echilibrului, care respinge ideea că și adversarul poate fi un obstacol. Dacă în fotbal s-ar respecta ierarhiile istorice, atunci ce rost ar mai avea întrecerea ?

Se reia meciul. (Între timp, mașinile de scris portabile au lucrat din plin. „Le papier" adică articolul, cum spun francezii, trebuie să fie gata cel mult în minutul 100 al partidei, pentru că se face coadă și la perforatoarele de telex.) Jocul e din ce în ce mai dur. Faultul este „procedeul" de bază. Hugo Sanchez a renunțat de mult să-și riște picioarele. Julio Cesar Romero e, în schimb, pe tot terenul, nemenajîndu-se. Paraguayenii domină mai mult. Publicul și-a mai pierdut din entuziasm. S-ar părea că e mulțumit de rezultat. Bora Milutinovici, care e considerat un fel de Mesia în fotbalul mexican, își continuă reprizele de desen tehnic, vizibil preocupat de admirația tribunei,

care îl promovează în rîndul arhitecților fotbalului. Dar faulturile se înmulțesc pînă la anularea jocului. Hugo, „copilul de aur", primește un cartonaș galben. (Ca să nu spună că a fost complet inactiv.)

Se apropie finalul. Nimeni nu părăsește locurile. În Europa, în acest moment, tribunele s-ar fi golit pe sfert, pentru că fotbalul nu e iubit orbește. Aici, amorul e cu ochii legați. Tribunele încep să cînte victoria care asigură calificarea Mexicului pentru optimi. Dar meciul nu s-a încheiat. Paraguayenii, oricum echipa mai bună astăzi, atacă cu ultimele puteri. Mingea e la Canete, pe dreapta, centrare la semiînălțime și Romerito își confirmă clasa. Vîrful de atac al lui Fluminense plonjează acrobatic, planează, am spune, și marchează, cu capul, un gol foarte frumos. Consternare în tribune. Ce zici, Bora ? Parcă ar mai fi necesar un desen, deși văd că elevii nu prea te ascultă...

Începem să ne pregătim de plecare... Sîntem toți în picioare... Cruz pornește la atac. Avansează. Pasă în adîncime lui Hugo Sanchez. Nu se poate ! Penalty ! ? Sanchez a căzut cu o eficacitate maximă. Paraguayenii protestează vehement. Courtney e neclintit. Se pregătește același Sanchez. Ce șansă ! Mai e doar un minut. Golgeterul lui Real Madrid poate să șteargă totul dintr-un șut. Pune mingea cu gesturi moi. Portarul paraguayan Fernandez, poreclit „El Gato", adică *pisica*, stă la pîndă. Cred că are 1,90. Ce anvergură ! Stadionul nu mai respiră. Așteaptă triumful echipei sale și al idolului său, care a cucerit Spania lui Cortés... Un pas, doi... fentă... șut în dreapta lui Fernandez. Și „El Gato" respinge ! Paraguayenii jubilează. Pe stadion s-a așternut liniștea. Mexicanii par resemnați. Doar Hugo Sanchez se îndreaptă spre arbitru și protestează, susținînd că Fernandez s-ar fi mișcat. Penibilă formă de a te justifica în fața unui public care, oricum, te adoră.

Trebuie să fugim. Nu de alta, dar pînă la autocar e drum lung și ne așteaptă Polonia—Portugalia, peste două ore, la TV. Și mai trebuie să găsim timp pentru sala de video, ca să vedem Spania—Irlanda de Nord, care s-a încheiat cu 2—1 pentru Butragueno.

Iată ceva ce n-am văzut pînă acum ! ! Pe culoarul spre ieșire, unde sînt mașinile de scris, doi cronicari de limbă spaniolă își transmit cronica prin telefon, privind monitoarele suspendate. Să vii în Mexic, să fii la 10 metri de masa presei și să preferi să urmărești meciul la TV, pentru a transmite în același timp în Argentina sau în Paraguay — asta îmi pare o culme a comodității. O *edecană* îmi spune cu discreție că au cerut legătura încă acum o jumătate de oră, că au așteptat-o zece minute, privind monitoarele, și că au început relatarea în chiar secunda în care au ridicat receptorul. Partea cea mai interesantă e că au fost nevoiți — desigur — să schimbe complet tonul cronicii după frumosul gol al lui Romerito și... cu atît mai mult... să trăiască, aidoma unor crainici reporteri, ultimele două minute ale meciului...

Să fugim. Dar cum să fugim ? Marea de oameni avansează greu. Coborîm panta pe care am urcat la venire. Nu e nevoie să depui vreun efort ca să înaintezi. Te poartă mulțimea, pe sus... Am timp să mă gîndesc la acest Hugo Sanchez, care, după figurația de astăzi, încheiată cu un penalty ratat — ceea ce se poate întîmpla, însă, oricui — nu va juca în meciul următor pentru că a și acumulat două cartonașe... Pe de altă parte, Romero, paraguayanul, a marcat două goluri în două meciuri, aducînd echipei sale trei puncte : golul victoriei cu Irakul și acest gol al egalării, cu Mexicul...

În drum spre autocar, grupuri mari de tineri scandează „Me-xi-co, ra-ra-ra !" Mă gîndesc că la noi acasă, după un 1—1 cu Grecia în preliminariile „Mundialului" '70, un 1—1 care a asigurat calificarea, nori negri, de amărăciune, s-au abătut asupra stadionului, iar seara aceea a fost considerată o seară a înfrîngerii. Mexicanii, în schimb, cîntă. De ce ? Poate pentru că această vară veșnică a Mexicului te face să uiți ziua de mîine, atît de prezentă în sufletele Europei temperate. Dar poate că există și o altă explicație. Poate că mexicanii sfidează Europa cea întunecată și calculată, eliberîndu-se astfel de un complex istoric. Bine, bine, veți spune, dar de ce cîntă englezii la înfrîngere, chiar pe Wembley ? Probabil că și în acest caz funcționează me-

rismul unui complex, dar unul de superioritate... „cine mai sînt și ăștia, care au venit să ne tulbure liniștea ? Desigur, niște boșimani"... Un complex de superioritate la care se adaugă și drogul numit whisky, menit să te facă să uiți propriile necazuri. Cine nu are necazuri ?

Am așteptat foarte mult în autocar. Nu se putea porni. Jur-împrejur, sute de mașini care se opinteau în zadar. Autocarul părea un măgar între oi. Tassos a început să gumege. S-a răstit la șofer — ce vină avea șoferul ? — cerîndu-i să-i deschidă ușa. A coborît împreună cu Mavromati. N-am înțeles de ce... Apoi l-am văzut vorbind cu șoferul unei mașini mici, care părea să-și fi deschis un culoar. A intrat în mașină, împreună cu Mavromati. Ne-a strigat, deschizînd geamul : „Iertați-mă. Fug. Mă cheamă peste o oră !" Turgay rîdea : „Auzi vorbă, fug. Pe unde fugi ?"

Cursa spre „Prensa" a început într-un tîrziu. Cursă e un fel de a spune. Avansam zece metri, apoi ne opream zece minute. Fumul miilor de mașini se înălța la cer, ca o formă de sacrificiu pe altarul zeului Fotbal. În autocar, atmosfera era sufocantă. Am cerut să se deschidă ușile. Mai rău. Mirosul de benzină arsă îngreuia și mai mult respirația. Le-am închis din nou. Știa șoferul ce știa. Un mexican mi-a explicat că fumul e inecăcios pentru că aici, în Ciudad, se consumă benzină de 70. Presa urlă, dar nimeni nu ia vreo măsură. Ce fel de măsură ? „Se pare — mi-a spus mexicanul — că de mîine-poimîine se va vinde numai benzină de 90... Asta ar limpezi puțin aerul."

O nouă staționare prelungită la o încrucișare. Parcă am face parte dintr-un convoi funebru, care oprește pe la colțuri, în drum spre cimitir... Cineva bate cu putere în ușă. Șoferul deschide. Tassos ! E roșu de mînie... „Aș fi ajuns după voi. Habar n-are să conducă !" Turgay rîde în continuare : „Voi, grecii, nu aveți tehnica orientală a resemnării".

Am ajuns după vreo două ore. (Cam atît se face cînd joacă Mexicul.)

Sîntem frînți. Mai mult de nervi. O cafea se impune. Au venit fișele tehnice ale computerului SICOM. Mă așteptam... 78 de faulturi în partida pe care am văzut-o pe Azteca ! 43 Mexicul ! 35 Paraguay ! Aguirre, mexicanul, a

comis 12 ! Și nu are nici un cartonaș ! Ce zici, mister Courtney ?

La televizor, conferința de presă a paraguayenilor (în reluare, desigur). Cayetano Re, antrenorul, e foarte vesel : Am învins 115 000 de mexicani ; echipa mea a rezistat admirabil unui public ostil și unui arbitraj „absolutamente parcialista". Cayetano Re nu e un antrenor care își caută prea mult cuvintele. Deși e trecut bine de prima tinerețe, păstrează un temperament de jucător. A jucat în echipa Paraguay-ului în 1958, în Suedia. „Vă mai aduceți aminte de acel «Mundial» ?" — începe reporterul. „Ce întrebare ! Așa ceva nu se uită. Jucam inter stînga. Centru era tot un Romero. Și ce Romero ! E adevărat, rezultatele nu au fost strălucite, dar suedezii ne-au aplaudat, pentru că jucam deschis... Brazilienii veniseră pentru prima oară cu cei patru fundași, noi am rămas cu trei. În primul meci am pierdut cu Franța : 3—7. Romero a dat unul din goluri. Apoi am pierdut cu 2—3 în fața Scoției. Romero a mai dat un gol. Dar am dat și eu. În sfîrșit, cu Iugoslavia am reușit un 3—3. Romero a marcat din nou. Atunci, în '58, echipa noastră a marcat 9 goluri și a obținut un singur punct în grupă. Acum, cu două goluri, amîndouă ale lui Romero, am adunat 3 ! Cam asta e diferența între «Mundialul» suedez și cel de acum". A urmat „El Gato" Fernandez, omul zilei...

...Pe canalul celălalt a început — între timp — meciul Polonia-Portugalia...

„La ce te gîndeai, Roberto, cînd Hugo Sanchez a pus mingea pentru penalty ?" „Am fost calm, sigur pe mine. Băieții m-au încurajat. Am văzut multe case cu Hugo trăgînd penalty-uri. Mi-am dat seama că în nouă cazuri din zece bate în stînga, adică în dreapta portarului. M-am pregătit pentru plonjonul în dreapta și am respins mingea. Asta-i tot." „Sanchez pretinde că te-ai fi mișcat înainte." „Nici gînd. Ce mult aș fi vrut să revăd filmul !" Și TV-ul mexican s-a conformat imediat, proiectînd secvența penalty-ului ratat. Într-adevăr, „El Gato" e nemișcat chiar și în momentul în care Hugo vine în contact cu balonul. Bravo, Mexico ! Cîte posturi de televiziune acceptă să-și contrazică idolul, în numele adevărului ?

Să trecem la Polonia-Portugalia. Ziarele scriu că în tabăra portugheză a izbucnit răzmeriţa. Jucătorii, după victoria asupra Angliei, cer să li se dubleze miza de meci, indiferent de rezultat. Curioasă această pretenţie în miez de campionat, mai ales după un joc în care Portugalia a fost umbra superbei echipe care conducea Franţa, la Marsilia, în minutul 106, în campionatul european, cînd numai o uriaşă ratare a lui Jordao a făcut din Platini un învingător în ultimele secunde...

Nu ştiu cum s-a rezolvat problema primelor, dar astăzi Portugalia joacă mai bine decît Polonia, iar tînărul Futre — cel mai tînăr jucător al „Mundialului" — este într-o formă de zile mari. Polonezii sînt în regres. Boniek poate să se ia de mînă cu Platini. Noua vedetă Dziekanowski, care a jucat vreo 20 de minute şi la Sibiu, la acel 0—0, nu spune nimic. Portughezii sînt de cîteva ori la un pas de gol, dar Mlynarczyk, portarul lui... Porto, apără tot. Şi cum se întîmplă mai întotdeauna, marchează Smolarek... Mai sînt 22 de minute, timp în care portughezii vor medita desigur la dublarea primelor, adică la pielea ursului din pădure...

...Acum ar trebui să mergem la *video*, pentru înregistrarea meciului Spania—Irlanda de Nord. Dar amînăm. E momentul acela de oboseală, cînd se trag scaunele în jurul unei mese invizibile. Şi *acesta*, sau mai ales acesta, este „Mundialul".

ECHIPA LA COMPUTER

Jean Paul Oudot a adus un „El Grafico". Pe două pagini, „El equipo po en la computadora". 12 rubrici pentru fiecare jucător argentinian în meciul cu Coreea de Sud. Instinctiv mă uit la rubricile lui Maradona. Mingi bine jucate — 30 ! ; mingi pierdute — 12 ; acroşaje reuşite — 2 ; şuturi pe poartă — 2 ; şuturi la poartă — 2 ; faulturi suferite — 11 !, faulturi comise — nici unul ; cornere provocate — 3. Urmează Valdano : mingi bine jucate — 19 ; mingi pierdute — 7 ; şuturi pe poartă — 2; la poartă — 1 ; faulturi suferite — 2 ; faulturi comise — 2. Rubrica lui Burruchaga e mai săracă : 11 mingi bine jucate ; 4 role ; 4 acroşaje ; un şut pe poartă, unul în afara porţii...

După totalizările computerului, notele sînt următoare ; Pumpido — 7, Clausen — 4, Brown — 6, Ruggeri — 6, Garre — 4, Giusti — 6, Batista — 5, Burruchaga — 6, Pasculi — 4, Maradona — 8, Valdano — 7. Urmează scurte caracterizări ale tuturor jucătorilor. La Maradona stă scris : „El mejor hombre del equipo" ; la Valdano : „Hombre de permanente agresividad"...

Deci, echipa la computer. Iată că primele invocate de portughezi pot fi calculate la centimă, per om... Pe de altă parte, „El Gato" a văzut nenumărate benzi ca să-l „prindă" pe Hugo Sanchez. Computerul cîştigă teren. Şi parcă e în detrimentul jocului.

Cine notează toate acestea ? Există, deci, oameni care nici nu se uită la meci. Doar notează faulturile comise asupra lui Maradona sau acroşajele lui Giusti. Ce chin !

Jocul nu mai e joc. Cu foarte puţine excepţii. La şah, marii maeştri, în frunte cu cei doi *Ka* (rpov + sparov) vin cu analize de acasă. Uneori, partidele se repetă întocmai pînă la mutarea a 20-a sau a 25-a. Alteori, cînd partida se întrerupe la mutarea 40 şi se dă mutarea în plic, intră în acţiune analizatorii, uneori cîte zece de fiecare *Ka*. Şi lucrează toată noaptea, în timp ce „omul care mută" încearcă să doarmă. Cu alte cuvinte, şahul a devenit un joc „în 11", ca fotbalul... Parcă e mai frumoasă partida din Cişmigiu, cu chibiţi claie peste grămadă, în care nimeni nu are voie să vorbească... asta e lege..., dar în timpul căreia orice oftat sau şuierat a mirare înseamnă mai mult decît Nf6—g5.

Ieri, Laudrup a dat un interviu. A fost întrebat dacă e de acord cu faptul că Danemarca 1986 este Olanda 1974. A răspuns foarte net că nu se pot face comparaţii, că 12 ani în fotbal înseamnă foarte mult şi că e suficient să priveşti două casete video ca să-ţi dai seama cît de mult s-a schimbat fotbalul. (Ca şi Platini, Laudrup nu pare prea onorat de comparaţia care se încearcă ; Platini spusese pe faţă că nu ar vrea ca echipa lui să fie comparată cu cea din 1958 ; simple orgolii de fotbalişti sau ceva mai mult decît atît ?)

Iată-l şi pe Valdano. I se spune „filozoful". Reportajul e cel reluat după meciul cu Coreea de Sud, meci în care a marcat două goluri. „Am marcat două goluri, apoi am mai avut două ocazii şi le-am ratat. Golgeterii au mult mai

multe goluri ratate decît marcate. Dar nu se ține socoteala completă. Asta a spus-o odată Luis Artime... Și ce mare adevăr !"

CRISTINA VILLARTA DE CAMACHO

N-am apucat să văd încă meciul Spania—Irlanda de Nord, dar iată că TV-ul a și început să transmită un reportaj din tabăra spaniolă, de la Guadalajara. Un reporter insistă pe lîngă Miguel Munoz, antrenorul echipei Spaniei. Se vede că bătrînul e iritat. Răspunde nu prea politicos : „Sînt obosit, omule, obosit ! Mă-nțelegi ? Nu mai pot ! Ziariștii spanioli care ne însoțesc și cei brazilieni care ne spionează îmi pun de cinci sute de ori aceeași întrebare : „Vă afectează căldura ?" E o întrebare care mi se pune la antrenamente, pe culoare, în vestiare, în sălile de conferință, la ora mesei. Că asta vine din partea brazilienilor, treacă-meargă, dar ca să-mi pună o asemenea întrebare un spaniol, este de necrezut. Vara noastră spaniolă e mai cruntă decît asta". După care, imaginea se stinge, în timp ce reporterul încheie spunînd că don Miguel n-a scăpat ocazia de a rosti „palabras impublicables".

Iată o imagine foarte frumoasă. Soțiile jucătorilor spanioli... Nume de rezonanță, ca în „Cidul" lui *messer* Corneille... Cristina Villarta de Camacho, Mercedes Morales de Michel, Victoria Duran de Gallego, Isabel Lara de Gordillo și celelalte... Vorbește señora Fina Garcia de Caldere, în numele grupului : „Sîntem oaspetele Federației spaniole, care ne-a plătit voiajul în Mexic. Și datorăm lui don Miguel Munoz faptul că sîntem aici, împreună cu soții noștri. Bineînțeles că se respectă anumite reguli. Noi nu putem petrece noaptea cu soții noștri, avem permisiunea doar să-i vizităm și, dacă protocolul unei zile prevede, putem ieși ca să facem unele cumpărături. Prezența noastră e mai mult psihologică".

Îmi aduc aminte, cu cîteva luni înainte de „Mundial", se pornise o dezbatere în legătură cu utilitatea prezenței soțiilor pe lîngă jucători. Unii antrenori au fost împotrivă. Beckenbauer, în schimb, a dat un răspuns care a plăcut :

„În calitatea mea de jucător, știu foarte bine că problema distanței față de soție este una foarte importantă în viața unui fotbalist. Ca să fiu cinstit, decît să telefonezi seară de seară de la 10 000 de kilometri, acasă, e mai bine să rogi operatoarea să-ți dea un interior în hotelul în care și tu ești cantonat".

...Reclame. A reapărut Hugo Sanchez, cu săritura lui de acrobat... Mavromati, care e și corespondent pentru „Corriere dello sport", a aflat că cea mai mare primă de victorie o va avea Italia. Tassos nu scapă prilejul să-i răspundă că la forma în care se află Italia poți să le promiți jucătorilor cîte un avion „Jumbo", că tot nu pierzi nimic. Dar Mavromati trece peste asta. (Se cunosc de mult.) Italia ar oferi deci prima cea mai mare. Ar urma Brazilia, la mică distanță. Nu e departe nici Franța, cu specificația că toți jucătorii vor lua sume egale, indiferent de minutele jucate. Cel mai puțin oferă Anglia și R. F. Germania. Sinct, ca pentru sine : „bogații sînt zgîrciți". Julio Grondona, președintele Federației argentiniene, e foarte concret, spunînd că jucătorii vor primi o jumătate din cota care va reveni Federației după scăderea cheltuielilor. Dar „Tonici" scoate din buzunar un „El Dia" și mi-l întinde discret : „Cu o excepție"... Sînt unii care susțin „que hay pagos *a la luz de la luna* para Diego Maradona". Iată cît de poetic poate fi uneori jargonul fotbalistic. *A la luz de la luna*... Diego Maradona va fi plătit (suplimentar, desigur) la lumina lunii... Luna știe, dar nu spune, ca în vechea romanță de pe malurile Danubiului...

DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ...

E momentul să punem capăt mesei rotunde. Și să trecem la video, adică în salonul JVC.

Cer operatoarei Spania—Irlanda de Nord. (Sînt oarecum instruit.) Mă interesează prima jumătate de oră și golurile... Surpriză ! Gianni Rivera, faimosul internațional italian de acum 15—20 de ani, șade cuminte în fața unui monitor și privește. Nu mă pot abține să nu mă uit ce casetă are. Era de așteptat. Franța—U.R.S.S., un meci pe care

Rivera nu l-a putut vedea, deoarece era la concurență cu Italia—Argentina.

Îmi dau seama că Rivera nu privește dintr-un pur interes profesional. E mai curînd o contemplație. Poate că vrea să-l vadă cu mai multă atenție pe Platini, despre care unii spun că i-ar semăna ca stil de joc. Dar mă întorc la Laudrup și spun că au trecut, totuși, 16—17 ani, și totul a devenit mai greu, spațiile s-au îngustat, floricelele au dispărut de pe cîmpia gazonului, iar sumele despre care vorbea Mavromati au crescut mult, ceea ce face ca jucătorii care duc mîna la piept în timpul intonării imnului — cît de frumos era acest gest la peruvieni, în 1970 ! — să-și măsoare și pulsul, care crește de la o secundă la alta...

Rivera, fotbalul lui, aparțin totuși canzonettei. Cel care a pus să fie aruncate mandolinele în dulapuri a fost un argentinian, Herrera, antrenorul-soldat, un fel de Zatopek al fotbalului, adică momentul în care fotbalul încetează — pentru prima oară — să mai fie un joc, el devenind o bătălie. Herrera nu descoperise computerul, ca să facă socoteli precise și să stabilească partea de merit și partea de vină a fiecărui jucător. El era mai direct. Nu aștepta fișe. Nu făcea anchete. Nu căuta să facă media părerii jucătorilor. Herrera punea o singură întrebare : „Ce număr ne-a marcat golul ?" Și i se răspundea, să zicem, 10. După care Herrera continua : „Al cui om a fost ?" „Al lui Burgnich", de pildă. Și Burgnich știa — aici era lege — că e amendat cu o sumă echivalentă uneori cu salariul lui pe o lună.

De atunci, fotbalul și-a confecționat zale. Brazilia 1970 e singura care lăsa impresia că nu poartă zale. Dar le purta. Nu e nici un paradox în faptul că sistemul cu patru fundași, elaborat de Brazilia la Stockholm, în 1958, a fost o primă încercare (reușită, de altfel) de a îngusta culoarele. „Acțiunea Herrera", care se desfășoară cu 3—4 ani mai tîrziu, demonstrează că argentinianul debarcat în Europa a simțit încotro bate vîntul. Îmi aduc aminte, acum vreo douăzeci de ani și mai bine, cînd Inter venise la București pentru un joc C.C.E. cu Dinamo, am căutat să stau de vorbă cu regretatul Picchi, într-un fel emblema celebrului „cattenaccio". M-a surprins atunci faptul că marele Picchi mi-a spus că trebuie să ceară permisiunea lui don Helenio

Herrera. Odată permisiunea acordată, am început să stăm de vorbă. L-am întrebat de ce Inter mizează atît de mult pe apărare, preferînd să cîştige mereu cu 1—0. Sau să se mulţumească şi cu un 0—0. Răspunsul lui Armando Picchi a fost dezarmant : „Sîntem o echipă bogată şi nu ne putem permite luxul de a ne juca de-a atacul".

Aşa a început atacul concentric asupra fotbalului. Aşa a început imixtiunea puternică a televiziunii... Aşa au început mantinelele cu reclame din jurul terenului. Un psiholog îmi spunea încă de atunci că abuzul de reclame influenţează jocul. Un fotbalist căzut pe gazon nici nu mai ştie — în momentul în care se ridică — unde se află ; întratît îl obsedează o reclamă sau alta, care îl face să creadă că joacă pe un teren străin chiar cînd joacă pe teren propriu... De atunci, în numai douăzeci de ani, au început să apară reclamele pe pieptul jucătorilor, fotbalul devenind un fel de anexă a marelui Moloch al secolului nostru, adică televiziunea ; de atunci au început să apară şi situaţiile greu de imaginat acum 50 de ani ; cine şi-ar fi închipuit că un meci în care se cîntă imnurile poate fi vîndut în schimbul a 50 000 de tone de cereale ? Şi cine şi-ar fi închipuit că prin intermediul televiziunii se va ajunge la jucătorul-om de afaceri, cum a fost Platini în Mexic... acest Platini care a acceptat să comenteze pentru TV, timp de 15 minute, zilnic, în schimbul unei sume fabuloase sau să producă un film „Mundial" pentru 24 de ţări ?

În numai cincizeci de ani, fotbalul a străbătut un drum la fel de spectaculos ca zborul de la Pămînt la Lună. Pe drumul spre Montevideo, oraşul primului campionat mondial, jucătorii au făcut plajă, timp de 20 de zile, pe coverta transatlanticului Conte Verde, au jucat cărţi împreună, s-au împrietenit, au făcut şi farse, l-au auzit cîntînd pe Şaliapin — călător şi el — au avut seri de dans pe care nici unul dintre antrenori nu s-a gîndit să le interzică, au trăit mici idile cu călugăriţele care traversau şi ele Oceanul Atlantic... De atunci, totul a început să se schimbe. În '34 Musolini a făcut din fotbal un scop în sine... În '38, preşedintele Lebrun, sensibil la dezvoltarea vertiginoasă a fotbalului, a coborît pe gazon pentru a strînge mîna lui Meazza şi dr. Sarosi. După război, cursa s-a înteţit. Transatlanticele au rămas în urmă. Au început să zboare

charter-urile cu echipe. Au început meciurile între țări care nu întreținеau relații diplomatice, fotbalul a depășit sfera economicului, întreținută de televiziune, intrînd și în zona politicului. Președintele Giscard D'Estaing pune la dispoziția echipei Franței un „Concorde" care să o ducă la Buenos Aires în patru ore, guvernul Spadolini e salvat — cum spune presa italiană — de victoria lui Rossi în Spania „Mundialului". Cum să compari atunci fotbalul vesel și nepăsător din anii '20 cu vertijul anului 1986 ? E o încărcătură nervoasă greu de conceput, care cere oameni de fier. Unii rezistă, alții nu. Fotbalul macină și desfigurează. E suficient să privești chipul schimonosit al lui Fernandez după golul din poarta lui Dassaev, pentru a-ți da seama că fotbalul acestui sfîrșit de secol își devorează fiii, și chiar pe Maradona, care zîmbește cu o tristețe pe care nu și-o poate ascunde...

BUTRAGUENO, VULTURUL

...Să privesc golurile Spaniei din meciul cu Irlanda de Nord. Acum o jumătate de oră îmi surîdea ideea de a-l vedea pe Jennings căzut undeva în poartă. Dar iată că îmi este aproape indiferent. Deschid, totuși, JVC-ul, adică această nouă sirenă japoneză care macină timpul cu o rîvnă demnă de o cauză mai bună. Da, a marcat Butragueno, un gol frumos, plecînd „pe pistol" printre stoperii irlandezi. E doar minutul 1. Ce reacție formidabilă are acest Butragueno, poreclit „Buitre", adică vulturul, dacă nu mă-nșel. (Da, *buitre*... îmi rătăcesc mereu minidicționarul, printre fotografii color și ziare în care nu mai pot să găsesc nimic, într-atît sînt de încurcate...) Apoi a marcat Salinas... E minutul 18 și spaniolii ar putea face scor. Dar se opresc. (Latina gintă...) Și Billy Bingham, care, ca și Re, paraguayanul, a jucat în echipa Irlandei de Nord tot în '58, scapă ca prin urechile acului... Apăs pe buton ca să se reia jocul după pauză. Îl evit astfel pe Hugo Sanchez, care își continuă saltul înapoi pentru „Choko Milk", chiar dacă nu va juca în meciul cu Irak, din cauza celor două cartonașe.

Iată și golul irlandez, la cîteva secunde după fluierul de reluare al austriacului Brummeier. O minge banală,

aruncată la întîmplare de irlandezi, cade în fața careului și sare cu boltă spre portarul Zubizarreta. Portarul face doi pași ca să o prindă ca un fundaș de rugby. În jurul lui nu e nimeni. În momentul în care e gata să prindă mingea, în mod cu totul surprinzător, cade, se fîstîcește, mingea devine una de... rugby și Clarke o trimite în poartă, marcînd unul dintre cele mai ridicole goluri posibile... Pînă la sfîrșitul meciului, spaniolii nu pot uita această gafă de pe urma căreia, în loc să fie 3 sau 4 la zero, așa cum se juca „în prima", e acum 2—1. Jocul se întunecă tot mai mult, irlandezii joacă un fel de tușă de rugby în careul lui Goicoechea și Camacho... de fotbal nu se mai poate vorbi... se comit și tot felul de faulturi, îndeosebi în atac... mai e și o mînă spaniolă pe care arbitrul o trece cu vederea — „prea ar fi de tot după comedia lui Zubizarreta", și meciul acesta atît de frumos la început — mă gîndesc numai la spanioli — se încheie în coadă de pește. Pe drumul spre cabine, Whiteside se apropie de Brummeier, îi arată antebrațul drept cu palma stîngă, dar o face politicos, ceea ce nu supără pe nimeni... Mă uit pe fișa nord-irlandeză... Whiteside Norman, Manchester United, născut la 17 mai 1965. Are doar 21 de ani și e la al doilea „Mundial". Avea exact 17 la primul, cel din Spania. Era mai tînăr decît Pelé însuși. Hagi are acum 21 — i-a împlinit în martie '86 — și va putea debuta, dacă va debuta, la 25, adică vîrsta de astăzi a lui Maradona... La Guadalajara, acum 16 ani, Dobrin avea 23 neîmpliniți. Ce păcat ! Poate că istoria fotbalului nostru s-ar fi scris altfel. Dar Dobrin, cu umorul lui de totdeauna, a știut să pareze mereu, spunînd : „Nu e nici o rușine. Nici Di Stefano nu a reușit să prindă un «Mundial»".

FOTBAL CU TONA, CU BARILUL...

...Și-acum, stop. Ne ajung 12 ore de fotbal. De ce 12 ? Pentru că sînt chiar 12. Pentru că „Mundialul" e non-stop. Înainte de joc — adică de primul, cel de la 12, care îi scoate din fire pe jucători, pentru că îi bate soarele în cap... „blestemat fie acest meridian Greenwich"... deci, înainte de joc, privim rezultatele zilei de ieri, la TV... ur-

mează comentariile nesfîrșite... a fost ofsaid, n-a fost ofsaid, uite că Goicoechea anulează poziția de ofsaid..., apoi vin ziarele... cam patru kilograme pe zi... aș putea duce vreo două sute de kilograme acasă dacă n-ar fi suprataxa foarte piperată pentru tot ceea ce depășește 20 de kilograme la avion... Și iarăși, vedem a cincea oară toate golurile „Mundialului", într-o suită-vîrtej, începînd cu golul lui Altobelli, în partida-uvertură cu Bulgaria, un gol despre care am spus că e din nou ofsaid, dar au sărit italienii, plus „renegatul" Mavromati... și așa a început o altă discuție, care ne-a făcut să nu mai privim cu atenție golul lui Sirakov... oh, Galli, nu te-aș angaja nici la Mecon, fosta echipă a lui Titi Borțea... Și e a treia oară că vedem retrospectiva tuturor „Mundialelor"... și golul lui Rahn, de pe Wankdorf, contra Ungariei, în '54, cînd a amuțit globul... și golul care a fost sau care n-a fost, cel validat de Bahramov la Londra... Bahramov nu are nici o vină... nimeni nu știe și nu va ști niciodată dacă a fost sau nu gol, dar o hotărîre tot trebuia să ia cineva... e mult mai ușor să vorbești după aceea... *dați-mi un punct în spațiu*, și atunci să vezi discuții despre fotbal... Cișmigiul e un pârculeț pe lîngă „Prensa" asta care are 16 000 de metri suprafață, deci o imensă sală de discuții, pe un hectar și jumătate, plus un ar, dacă nu mă-nșel... ia, spune-mi, Tudorele, cît porumb s-ar putea scoate dacă n-ar fi „Prensa" asta lipită de hotelul lui Turgay, adică Chapultepec President, ca să nu fie nici o confuzie ?

...La „Mundial", fotbalul e zi și noapte, e cu tona, e cu barilul... teribil cuvînt... cuvînt care poluează și care l-a trimis pe sir Stanley acasă... Am mai spus-o, nici sir Stanley nu a putut să reziste tentației de a veni la „Mundial", ca să-i demonstreze lui Havelange că e prezent, că moartea e pentru alții, nu pentru tine, că dacă ești cu adevărat un om serios, te consideri nemuritor, și chiar ești... Sir Stanley e oricum nemuritor, ca Jules Rimet, ca Napoleon, ca Iuliu Cezar, de care e îndrăgostită mama lui Romero... ca Socrates... apropo de Socrates, un reporter, furios pe „doctorul", și-a încheiat reportajul cu cuvintele : „Dar ce, Socrates ăsta chiar își închipuie că e Platon ?"

...E trecut de miezul nopții, dar somnul nu vine. Pentru că acasă e aproape opt dimineața. Ce-i de făcut ? Des-

chid televizorul. Bineînțeles, fotbal... Se reia golul lui Flores. A cîta oară ? Și din cîte poziții ! Cred și eu. Pentru prima oară în istoria „Mundialelor" de fotbal se folosesc 12 camere de luat vederi pe toate stadioanele. (În Spania au fost doar cinci.) Vorba lui Escartin : „Un mod de a vedea meciul mai bine decît pe teren... Dar cel mai bine e să-l vezi pe teren, pentru că după aceea intră în acțiune TV-ul, minute în șir, ore în șir, zile în șir. Știți ce cred eu ? Că aceste 12 camere se folosesc tot la cererea sponsorilor care au băgat bani în „Mundial" și vor să valorifice la maximum posibilitatea de reclamă. Un gol fără reluări e un gol în care mai afli că pe lume există și țigara „Camel". Dar un gol cu reluări asigurate de 12 camere de luat vederi pune reflectorul și pe „Adidas", și pe „Camel", și pe „Bata", și pe „Phillips", și pe „JVC", și pe „Canon", și pe „Fuji", și pe toți cei 14 barosani care așteaptă „Mundialele" ca pe o mană cerească deoarece nu poate exista în lume o reclamă mai eficace decît aceea urmărită de aproape două miliarde de telespectatori. Tassos pretinde — cu imaginația lui cam nebună — că un jucător care cade accidentat și stă mai mult decît ar fi necesar pe gazon, ar primi, proporțional cu secundele pe care le... pierde, o tantiemă din partea firmei care apare astfel, mai mult, la TV. Nebun, nebun, dar parcă e o explicație pentru cele 12 camere. Un jucător căzut aduce la vedere 12 firme, pentru că el e focarul spre care se îndreaptă cele 12 camere. Mă mir că nu sînt 14, dat fiind că numărul sponsorilor de bază e 14. Am uitat „Coca". Tocmai „Coca"...

REVOLTA LUI VALDANO

Dacă tot nu dorm, barem să mă uit prin ziare. Mereu le luăm, în fiecare dimineață, le punem în geantă, apoi îndesăm și edițiile de după-amiază, pe cele de seară... și le uităm acolo, pînă ajungem acasă. Sigur că e maculatură multă... o să revin asupra ei, ca să rîdem un pic, dar, deocamdată, văd un lung interviu cu Valdano, despre care se spune că este jucătorul cel mai cultivat din acest „Mundial"... Asta îmi face plăcere, pentru că Valdano mi s-a părut pînă acum un om cu foarte mult bun simț. (Ca să

nu mai punem la socoteală alura lui de pretorian în for.)

Ce spune Valdano ? Are pe noptieră un volum de poeme de Borges. Reporterul nu scapă ocazia de a lega astfel dialogul. Valdano :

„Un mare poet, care, spre mirarea mea, consideră că fotbalul este ceva stupid. Mi se pare injust, deoarece a califica astfel un fenomen pe care nici măcar nu te-ai gîndit să-l înțelegi e o dovadă de superficialitate". Reporterul, Aldo Proietto, mai vede o carte pe noptiera lui Jorge Valdano. „Vîrful" Argentinei explică : „E o carte pasionantă. «Ritual și fascinație în fotbal», traducere după Desmond Morris, de fapt un antropolog, cred că e englez. Are o viziune lucidă, fantastică, asupra originilor acestei pasiuni universale, pe care intelectualii o disprețuiesc atîta... sau în orice caz marea lor majoritate... Te asigur că este o carte scrisă din inimă, în care se respinge ideea că fotbalul este opiu pentru mase. Nu mi se pare deloc ciudat faptul că intelectualii cultivă această idee. Ei sînt departe de sentimentele populare, nu le înțeleg". Apoi, dialogul continuă pe tema fotbalului de ieri și cel de astăzi. „Îmi place — continuă Valdano — să vorbesc despre Di Stefano, deoarece în Spania este o figură centrală. Spaniolilor să nu le vorbești despre Pelé. Pentru ei, Di Stefano este unic, chiar dacă au trecut atîția ani. Am acasă casetele video cu cele cinci finale de Cupa Campionilor cîștigate de Real Madrid și rămîn uimit de fiecare dată. Ce jucător excepțional !"

Reporterul îi pune, firesc, o întrebare despre Hugo Sanchez, coechipierul lui Valdano la Real Madrid.

„It's show, mucho show... L-ați văzut în sălturile acelea pe spate, ca de acrobat, cînd își strigă bucuria golului. Este cel mai mare agent de relații publice în contul său. N am văzut ceva asemănător de cînd joc fotbal. Dar trebuie să fiu drept și să precizez că numai în campionatul Spaniei am reușit să marcăm în doi 40 de goluri. Este un mare om de gol. La Madrid are coechipieri mai potriviți decît în Mexic... Fără îndoială, ne înțelegem bine, dar mă înțeleg și mai bine cu Butragueno, care e un jucător de superclasă, capabil să facă opt lucruri rele și numai două bune, dar aceste două sînt *deslumbrantes* (orbitoare),

maravillosas, espectaculares. Publicul din Madrid, care e rău și te respectă numai dacă te vede cu fața plină de sînge, îl adoră pe Butragueno."

„Ce echipă te-a impresionat pînă acum în «El Mundial» ?"

„Singura este echipa Uniunii Sovietice. Am văzut-o la TV în partidele cu Ungaria și Franța ; mi s-a părut agresivă, cu unele momente de inspirație care infirmă ideea preconceptută că ar juca mecanic. Sovieticii au avut o experiență nu prea bună în Mexic '70 la capitolul aclimatizare, au corectat unele lucruri, printre care și o bună perioadă de pregătire în insulele Canare. Acum sînt cu totul altceva. În ceea ce privește Danemarca, îmi place, dar aștept faza a doua."

„Ce echipe te decepționează ?"

„Franța, pentru că a venit încărcată de antecedente strălucite. De asemenea, Anglia. În cele două partide pe care le-am văzut pînă acum, cred că englezii nu au putut învinge un adversar pe care nu l-au prevăzut. Mă refer la căldura ucigătoare de la Monterrey, care e valabilă pentru toate echipele, dar care exercită asupra lor o mare influență. De mai bine de o sută de ani, ei joacă cu deplasări ample, cu sprinturi de 40, 50 de metri. Toate echipele engleze joacă în acest stil de o viață. Și au un handicap imens la Monterrey."

„Să vorbim despre jucători."

„Pentru mine, acesta va fi «Mundialul» lui Diego, care este cel mai mare dintre toți, un jucător strălucit, deși, firește, mai are de rezolvat unele probleme. Vorbesc despre ceea ce văd, nu pot vorbi despre ceea ce va fi. În fotbal, viitorologia este o știință a neroziei".

„Două cuvinte despre echipele din grupă..."

„În fața Coreei de Sud am trăit tensiunea debutului. Ne-am liniștit după primul gol. După al treilea, ne-am calmat cam prea mult și am început să ne gîndim la Italia... În meciul cu Italia am demonstrat că echipa poate mai mult în fața unui adversar puternic. Am jucat mai deschis decît italienii, pentru că ei au apărut pe teren cu un calculator în cap. Gluma lui Saldanha care spune că italienii joacă în apărare încă de pe vremea lui Iuliu Ce-

zar e foarte bună. Dar cu jocul ăsta sînt campioni mondiali și egalii Braziliei la număr de titluri. Cel mai mult mi-a plăcut în meciul cu Italia golul formidabil al lui Maradona și mai ales faptul că spre final l-am văzut făcînd pressing. Cînd un jucător ajunge acolo, nu-i mai trebuie nimic. Dar vom vedea... Cît privește Bulgaria, ei au încercat cîte ceva, dar am impresia că aici nu e o problemă de atitudine tactică... E o problemă de potențial... De acest lucru se uită uneori, atribuindu-se totul tacticii. Dacă accepți că e o problemă de potențial, atunci de vină sînt toți cei care fac și conduc echipa. Dacă pui totul pe seama tacticii, atunci poți fi operativ, eliminînd doar antrenorul, pentru a salva corabia."

Acesta este, deci, Jore Valdano, un fotbalist care îl citește pe Borges, care se gîndește la aspectele sociale ale celui mai popular joc din lume, care îi admiră pe Di Stefano și pe Luis Artime — pe acesta din urmă și pentru faptul că s-a născut tot în Santa Fe — și care îi transmite salutări lui Rattin, „expulzatul de pe Wembley", pentru că, oricum, argentinieni sîntem și nu putem uita asta...

...Să mai luminez o dată micul ecran. Nimic. E aproape trei. Plouă mărunt pe pervazul exterior al ferestrei. În fond, Ciudad de Mexico are un primar fericit. În fiecare seară, Tlaloc îi mătură trotuarele. Iar mîine, de dimineață, Soarele, zeul cel mare...

VIVA EL ALLEGRE FUTBOL DE DINAMARCA !

Bineînțeles, soare. Un soare orbitor. (Azi sîntem în opt iunie... Mai e destul...). La „Prensa" e agitație mare. A făcut vîlvă interviul acordat de Pelé, în care spune că se simte dator să ajute Brazilia și să intre în arenă. Nu pentru 10 sau 15 minute, ci pentru mult mai mult, poate chiar 90. „Prensa" e împărțită. Unii, nostalgicii, nu exclud această variantă, chiar dacă Pelé a împlinit 45 de ani. Probabil că se gîndesc la Matthews. Dar cei mai mulți rîd. Pelé a fost atît de serios în interviul televizat, încît nu mai știu ce să cred. Mă gîndesc că și el face parte din categoria nemărturisită a celor care vor să spună că *sînt prezenți,* că anii nu au lăsat urme, ca și Stanley Rous, ca și Pedro Escartin, ca și noi toți, cei de aici, cu carnetul și pixul în mînă, de la Diego Lucero, „Matusalemul" presei sportive, prezent de la sursă, încă din 1930, și pînă astăzi — l-am văzut într-o poză, alături de João Havelange, acesta din urmă fiind foarte condescendent cu contemporanul lui Guillermo Stabile, primul *goleador* al „Mundialelor", cu Meazza, cu Fritz Walter, cu Cruyff, cu Mario Kempes, cu Platini, cu Rossi, cu Maradona și cu Whiteside sau Futre, mezinii „Mundialului" '86, cu Ferran și cu Turgay, cu toată armata asta de reporteri și fotoreporteri hotărîți să oprească, dintr-o suflare, clipa cea mare, asta pentru cei care vor încerca să reconstituie totul după ce Diego Lucero nu va mai fi, așa cum nu mai este nici Stanley Rous, adică omul peste care au trecut toate poveștile fotbalului, toți Chapman-ii, toți Seeler-ii, uite că Zmuda, din lotul Poloniei, care participă la al patrulea „Mundial", visează să mai joace un singur meci, unul singur, măcar 10 minute, ca să-l egaleze pe Uwe Seeler, care a jucat pînă acum 21 de meciuri în „Mundiale" în timp ce el, Zmuda, are doar...

20. Deci încă un nebun care vrea să fie prezent... Prezent ! Prezent ! Sînt aici, n-am murit încă. La fel și Pelé...

Sigur că Maradona a fost rău cînd, aflînd de planurile lui Pelé, a spus că i-ar recomanda lui Edson Arantes ca, înainte de a îmbrăca tricoul Braziliei, să consulte un doctor psihiatru. Dar și Pelé s-a aflat în treabă vorbind cu puțin în urmă despre evoluția dezastruoasă a lui Diego Armando la ultimul campionat mondial și la Barcelona.

...Astăzi avem ceva mai mult timp. O să vedem în primul rînd „meciul lui Igna", R.F.G.—Scoția, și-apoi autocar cît mai rapid spre Neza, care e la 22 de kilometri, pentru cel mai așteptat moment de pînă acum, cel puțin pentru mine, deoarece *Dinamarca* e favorita mea — în '84 am făcut 516 kilometri de la Paris la Lyon, cu trenul, ca să văd Spania—Danemarca în semifinala C.E. A fost un meci frumos. 17 000 de danezi și 10 000 de spanioli au făcut drumul la Lyon. Danemarca mi s-a părut mai bună. Spania a trăit prin Santillana... S-au jucat 120 de minute. Au urmat penalty-urile. A ratat — cine credeți ? — Elkjaer, „veronezul", despre care se spune aici că pornește în urmărirea mingii de parcă ar fi ultima lui cursă în viață... Și Spania, datorită penalty-ului lui Elkjaer, a putut să joace finala cu Franța, pe *Parc des Princes*... și nu cu Portugalia, care „cîștigase" de vreo trei ori semifinala cu Franța la Marseille...

Dar pentru că mai e ceva timp pînă cînd Igna își va potrivi ecusonul pe piept, la Queretaro, nu mă pot abține să vă spun ce am găsit în ziarele de astăzi. Chiar dacă rămîn cu atît, și tot am făcut bine că am venit în Mexic.

Prima „bombă" e cea lansată de doctorul Mark Registemberg de la Centrul de Investigații Patrick Clark din New York. Ce ni se spune în esență pe o pagină întreagă de revistă ? Că putem crește văzînd cu ochii, în înălțime. Dacă ai doar 1,65 m astăzi, peste treizeci de zile vei avea 1,70, iar peste 70 de zile — 1,80. Cum ? Foarte simplu. Fundamentul teoretic e clar. Ni se spune că mult-solicitata noastră coloană, privită din profil, are forma unui S. (Asta o cam știe toată lumea.) Și că, printr-o serie de exerciții, pe care le recomandă cartea doctorului Mark, o carte care poate fi procurată „în urma expedierii unui mandat poștal", se realizează creșterile anunțate. Nu prea se explică

felul în care S-ul devine I (de aici, plusul de centimetri), dar sîntem asiguraţi că din carte aflăm totul. Foarte interesant îmi pare finalul interviului. Reporterul, după ce ne spune că metoda doctorului Mark este infailibilă, încheie astfel : „La despărţire i-am întins mîna domnului Registemberg. Primele umbre ale nopţii pogorau asupra New York-ului. Acest doctor îmi e foarte simpatic şi cred în ce spune. Nici un om cu un asemenea surîs nu poate minţi".

Ce ambalaj rafinat pentru această minciună savantă ! Şi ce simplu s-ar fi putut proceda. Doctorul Mark ar fi putut promite că Maradona, după ce va juca meciul UNICEF la Los Angeles, după „Mundial", va reveni la Neapole cu frumoasa înălţime de 1,81, el care are deocamdată doar 1,66. Curioasă omisiune din partea medicului american... Să pierzi o asemenea ocazie...

Dar în timp ce arătam grupului nostru această reclamă mirobolantă, din care se vede cîte nu face omul pentru o pîine mai albă, Tassos a venit cu una şi mai bună. Ascultaţi-o... Pe două pagini mari...

Titlu mare... „O femeie din cinci va cădea în braţele tale". Urmează un text dintr-o carte... altă carte, care garantează succesul... O precizare e în măsură să stimuleze întregul nostru grup : „Vîrsta dumneavoastră, aspectul fizic, poziţia socială, situaţia, averea — nu au nici o importanţă". Tassos, ca Mirabeau : „Trăiască democraţia amorului !" În colţul paginii, un *regalo,* adică un cadou : „El truco del hombre timido para seducir a las mujeres". Şi modalitatea obţinerii acestui cadou... Cuponul din colţ, plus ceeul aferent, plus taxele poştale... Şi ultimul cîrlig : „Dacă metoda nu funcţionează, deci dacă una din cele cinci femei vizate nu se lasă sedusă, posesorul cărţii o va putea retrimite — cartea ! — editorului, care îi va expedia suma primită. Termen — 30 de zile".

Acum, după ce am aflat două metode „infailibile", putem pleca în linişte să ne tragem scaunele pentru R.F.G.— Scoţia. Cu acest meci, Igna se apropie de Rainea în topul marilor partide conduse...

Scoţia începe mai bine. Întotdeauna, scoţienii lasă impresia că vor cîştiga. Aşa a fost la Frankfurt pe Main, în '74, cînd scoţienii au părăsit „Weltmeisterschaft"-ul fără înfrîngere... Atacă Strachan... Pare foarte degajat în faţa

apărătorilor vest-germani. Şi deschide scorul... Beckenbauer spumegă... Se ridică de pe bancă. Cheamă la ordine. (Apărarea s-a lăsat surprinsă.) Vest-germanii împing. Împing mereu, prin lateralii Berthold şi Briegel... Treptat, scoţienii se retrag, mizînd pe contraatac. Völler egalează. În mod firesc. Îmi place Magath. Mi-a plăcut întotdeauna, pentru că a semănat foarte puţin cu ceea ce numim. în general, forţa germană : Magath seamănă cu Hoeness, cu Overath; bineînţeles cu Beckenbauer. Ei sînt din familia sculptorilor în metal care făceau la Augsburg, acum două sute de ani, veséla Ecaterinei a II-a. Ceilalţi — nu toţi, desigur — sînt tăietorii de lemne, foarte cneşti, altminteri, care descind din Wilhelm... Mi-ar fi plăcut fotbalul vest-german dacă ar fi fost produs doar de Bavaria lui Beckenbauer. Cei din nord se apropie de englezi. Mereu aceleaşi centrări în ceaţă. Beckenbauer a mîngîiat mingea, a pasat-o scurt, a reprimit-o. Dacă şi-ar fi lăsat barbă, ai fi zis că e Socrates. Dar un Socrates cu mai multă imaginaţie. (N-am spus nici o enormitate.)

Acum, după 1—1, maşina s-a rodat. Nu mai bate nici un tachet. Beckenbauer e mai liniştit. Pantalonii lui ultramoderni, adică de forma şalvarilor, fluturã în bătaia vîntului. Ce tînăr e încă Beckenbauer !

A marcat Allofs ! „All right" ! Igna se descurcă foarte bine. N-aş vrea să aibă probleme. Mi-ar plăcea să meargă înainte. Dar scoţianul Archibald loveşte. Un arbitru mai pedant l-ar fi dat afară. Igna trece peste. Archibald va rămîne cu cartonul galben. I se va reproşa ulterior lui Igna „blîndeţea nejustificată". (Igna îmi va explica a doua zi : „Nu l-a lovit cu răutate. A fost mai mult o joacă. Cel mai uşor lucru e să dai afară. Mai ieşi şi în evidenţă. Am vrut să curgă jocul. Deseori ni se spune că asta depinde şi de noi. A fost un meci frumos, acesta de la Queretaro. Poate că, dacă l-aş fi dat afară pe Archibald, s-ar fi stricat jocul. Din tribună se vede altfel. Aici nu se aud vorbele şi rugăminţile jucătorilor. Trebuie să fii acolo jos ca să înţelegi că nu poţi tăia ca pe masa croitorului. Să fii şi, mai ales, să fi fost acolo, jos, pe iarbă... Să fii tu însuţi. Cînd am jucat amicalul între arbitri, după un antrenament, şi am marcat trei goluri, iar Butenko unul, mi-am dat seama, după felul în care deposedau unii, că e destul de puţină

practică de joc în rîndul arbitrilor. O să spui că pledez pentru foștii jucători, dar crede-mă că e tare necesar să cunoști toate trucurile pe care un jucător de valoare le poate folosi pentru a-l păcăli pe arbitrul doar teoretician, ca să nu mai vorbesc de spectatorii care nici nu știu ce s-a întîmplat și care-și dau cu părerea, pentru că e musai să-ți dai cu părerea... de aceea ai și plătit biletul".)

BECKENBAUER ȘI CRONICARII

Rezumat filmat... Poate că Schumacher ar fi putut apăra șutul lui Strachan. Dar el a acoperit, în mod firesc, colțul lung. Micul Strachan a simțit asta și i-a strecurat mingea în colțul scurt. Golul victoriei, acum, la reluare, e urmarea greșelii grave a fundașului Narey, care nu a reușit o intercepție banală la pasa lui Vőller și, astfel, Allofs a marcat fără dificultate.

Au venit cronicarii argentinieni. Sînt foarte bine dispuși. Înseamnă că au fost, în grup, la „Mi Viejo", restaurantul *lor*, un restaurant pe care îl ține Eduardo Cremasco, un bărbat corpolent, categoria grea, care — asta ne-a spus-o chiar el, acum cîteva zile — l-a înlocuit pe Carlos Bilardo în echipa Estudiantes, în epoca ei de glorie. Deci, Cremasco a fost mijlocaș la Estudiantes... Ne salutăm. Ne-am cunoscut ieri. Eduardo Forte, fotograful, l-a rugat pe Turgay să-i pozeze... „De unde veniți, Eduardo ?" „Am trecut pe la «Mi Viejo». Am fost la Queretaro, alaltăieri. I-am luat un interviu lui Rummenigge. Foarte instructiv. Rummenigge nu vrea să îmbătrînească. Acesta e cuvîntul. Te impresionează ordinea germană. Accesul pentru presă, în zi liberă, e la 18,30. La această oră, jucătorii solicitați coboară din cameră, la secundă. Cînd am fost eu, au coborît Littbarski, K. H. Förster, Allofs, Vőller. Rummenigge a venit la 19,35. Fusesem anunțați că nu va coborî mai devreme. A apărut la ora fixată, însoțit de antrenorul secund Horst Koppel". „Ce a spus ? „Nimic deosebit. Adică ceva la care ne-am fi așteptat... Că vrea să fie jucătorul nr. 1 al „Mundialului"... fiecare, în sfîrșit... nimeni nu vrea să îmbătrînească... Dar mai interesantă mi s-a părut intervenția lui Beckenbauer, care a spus : „Karl a făcut un mare efort

ca să reintre în formă. Cînd am plecat spre Morelia, era de 60 la sută, acum putem vorbi de un 85 la sută. E foarte important pentru echipă. Îi conferă siguranță"... Cred că un inginer n-ar fi putut să vorbească altfel... Apoi i-am pus o întrebare mai altfel : „E adevărat că la dvs. e un conflict între Schumacher și Littbarski, pe de o parte, și Rummenigge, pe de altă parte ?" Beckenbauer m-a privit, aș spune, cu ură : „Sînteți foarte tînăr. Vă sfătuiesc să nu plecați urechea la toate aiurelile reporterilor de mîna a doua. Ei doar asta știu să facă. Bănuiesc că aveți planuri mai mari". Și cu asta, conferința s-a încheiat. Inchizitorul șef fusese foarte clar..."

Am tăcut un timp. Forte a rupt tăcerea : „Știu de ce taci. Dar asta e forța lor".

...A început să plouă. Și ce ploaie ! Astăzi s-a pornit parcă mai devreme. Ar mai fi o oră și jumătate pînă la meciul Danemarca—Uruguay. Dar sînt 22 de kilometri... (E adevărat, ni s-a spus că drumul e mai liber.) Plouă atît de tare, încît nu cutezăm să facem cei cîțiva pași pînă la autocar. Soluția vine tot de la Tassos. Scoate din sacul lui de piele trei umbrele de damă, noi-nouțe, învelite în celofan. „Figurează pe lista cadourilor, dar nu mă pot uita la voi. Rîd puștii. Hai !"

Am intrat în autocar cu mare viteză. Am pornit.

Spectacol unic. Geamurile s-au aburit. (Nu mai e chiar atît de cald.) Vizibilitatea e foarte redusă. Mii de faruri în față. Mii de becuri roșii, de frînă, pe dreapta. Parcă ninge cu fulgi negri. O fi și smogul supus unor transformări fizice... Avansăm foarte greu. Tassos mă privește cu o resemnare mai grăitoare decît toate înjurăturile pe care le-a adus de la Smirna și din Pireu. Turgay rîde. (Se știu de mult... Nu cunosc un grec și un turc legați printr-o mai strînsă prietenie... „E opera fotbalului" — îmi va spune mai tîrziu Turgay.)

NOPȚILE CABIRIEI

Blocurile marelui Ciudad au rămas în urmă. Intrăm în zona bidonvillurilor. E un spectacol dezolant. Copiii, doar în cămășuțe, fără chiloței, se tăvălesc prin mocirle, ca pur-

ceii. Şi ploaia continuă, torenţială. Mamele, cu copii de ţîţă în braţe, strigă în zadar. (La numai cinci kilometri de aici, spre centru, se înalţă blocurile imaculate, numai sticlă, ca nişte ochelari negri, prin care nu poţi vedea nimic, dar dinspre care totul se vede ca într-o oglindă.) Mă gîndesc la această zonă infestată... Şi îmi revine în minte Forte, care îmi spunea că vest-germanii au adus cu ei o instalaţie de depurare a apei, care produce vreo 70 000 de litri de apă pură pe zi. (Probabil că Rummenigge nu admite să facă baie în cada alimentată cu apa hotelului... Asta îmi aduce aminte de faptul că în aproape toate filmele de război sovietice, de la „Balada soldatului" la „Soarta unui om", soldaţii germani apăreau de cele mai multe ori bărbierindu-se dimineaţa, cu pieptul gol, indiferent de temperatură, cu o oglinjoară sprijinită de aripa unui autocamion sau, şi mai simplu, de un pietroi.)

Nu mi-aş fi putut închipui că mexicanii pot accepta să ofere presei venite din întreaga lume un astfel de traseu al tristeţii... Un coleg mexican, citindu-mi parcă gîndurile, îmi spune că această zonă nu făcea parte din Ciudad de Mexico, că numai alipirea suburbiei a făcut, de fapt, din Mexico City un oraş de aproape 13 000 000 de locuitori.

Uimitor este faptul că aceşti oameni, pe care îi şi văd ieşind din case ca din nişte hrube, sînt foarte veseli. Din loc în loc, adevărate orchestre cîntă în faţa cîte unei porţi. Nelipsita trompetă a orchestrelor de *mariachis*, nelipsitele ghitare, nelipsitele castagnete... Artiştii, amatori desigur, înfruntă ploaia cu o anume bucurie. Mexicanul îmi zîmbeşte : „Ploaia nu ne sperie. Dimpotrivă. Vine o vreme cînd aşteptăm o picătură de apă luni în şir. Copiii stau cu gura pîlnie ca să le fie mai uşor cînd va veni seceta"...

Cotim spre stînga. Numeroşi poliţişti dirijează circulaţia. (Mă simt puţin stingherit de faptul că atîta lume stă în ploaie pentru a privi un autocar sau două în drum spre stadion şi că atîţia poliţişti înfruntă şuvoaiele pentru ca noi să nu pierdem nici măcar un minut din program.) Pe măsură ce avansăm, priveliştea e tot mai săracă şi, dacă vreţi, mai pitorească. Căruţe cu coviltire, trase de biciclişti. Femeile seamănă cu Giulietta Massina în „La strada" sau în „Nopţile Cabiriei". Nu ştim dacă şoferul

autocarului a oprit intenționat, dar ceea ce vedem în dreapta e parcă din altă lume. (Unde am putea fi, de fapt, mai în altă lume decît aici, în *lumea nouă*, care, ori de cîte ori vorbește sau scrie despre Europa, amintește de „Viejo mundo".) Iată și o motocicletă pe trei roți, cu un acoperiș-baldachin pentru șofer... Deasupra baldachinului, colivii cu păsărele, apoi, în prelungire, două umbrele vechi, deschise ca la plajă, sub care doi copii se joacă, la... etaj ; partea din față a motocicletei e cuplată cu un fel de vagonet de circ, cu ferestruică... Hotărît lucru, lumea nouă are o imaginație care se apropie de coviltirele noastre poleite de lumina apusului...

Am ajuns la ceea ce se numește Nezahualcoyotl. Ca prin farmec, ploaia se oprește. O dungă albastră crește în zare — aici nu sînt blocuri — sub cupola întunecată a cerului de fum. Coborîm cu prudență. Apa continuă să curgă, șuvoaie, în pantă... Ar mai fi aproape o jumătate de oră. Stadionul Neza '86 e mai puțin impozant ca celelalte. Acoperișul de deasupra mesei presei este mai sound și mai familiar. Parcă am fi pe „Corvinul"... Tribuna a doua, înțesată, seamănă cu cea de la Vîlcea. În orice caz, sîntem mai aproape de „Viejo mundo", aici, în orașul Cabirici...

Sub noi, danezii ! Cunoștințe vechi, de la Lyon, de acum doi ani. Atunci au primit premiul pentru cea mai sportivă galerie... Sînt și aici — se spune — peste opt mii. Și toți, îmbrăcați în culorile alb-roșii ale echipei lor. Cei mai mulți — indiferent de vîrstă — poartă tricouri cu „Dynamite" pe piept. „Dynamite" e „Dinamarca" lor, adică Danemarca noastră. Sînt echipați ca actorii de la curtea din Elsinor. Și vopsiți în roșu și alb. O linie roșie coboară de pe frunte, alunecă pe muchia nasului și taie buzele, pînă sub bărbie. O altă linie, albă, face cruce cu cea roșie, pe sub nas, în dreptul mustăților tip Vercingetorix.

Au coborît, deci, vikingii. Unul din ei — nu se putea altfel — a simțit nevoia unui catarg. Și l-a înălțat din paharele de plastic cu care întreaga tribună bea bere. E un catarg ireal de înalt, vreo trei metri — asta înseamnă că inventivul „navigator" a avut răbdarea să înfunde pahar

în pahar. Acum e mîndru de creaţia lui ; cu atît mai mîndru cu cît catargul se leagănă pînă spre un unghi de 45 de grade, fiind prea înalt.

6—1 PENTRU DYNAMITE

La apariţia echipelor, masa presei ia foc. Toţi cronicarii sud-americani salută în urale apariţia „echipei celeste". Cei mai mulţi sînt congestionaţi de parcă ne-am afla în minutul 90. Terenul fiind mult mai aproape decît pe Azteca sau pe Jalisco, cronicarii cu sombrero — aflaţi într-o covîrşitoare majoritate — poartă conversaţii familiare cu Fernando, adică portarul Alvez, Enzo, adică Francescolli ş.a.m.d. Danezii cîntă mereu... Au preluat de la mexicani un „Olé", care sună cam aşa... Mi-soool-mi-sol-mi-sol-mi-doooooooo !" şi o fac cu foarte mult ritm, deoarece „catargul", devenit, pentru circumstanţă, bastonul unui şef de fanfară, bate măsura peste capetele celor şase mii sau poate chiar mai mulţi.

Moment de linişte. Se cîntă imnurile. Corul danez îl preia imediat pe al său, pentru că e o muzică în falduri grele, fără ornamente, o melodie care vine din mica orgă protestantă, un imn din familia lui „God save..." Cel uruguayan e vesel, ca toate aceste imnuri sud-americane coborîte din Verdi, în care apar şi trompeta lui „Cielito Lindo" şi furia corzilor de ghitară aproape smulse de degetele aprige ale celor din ţara lui Batista sau Cabrera.

Ce a urmat, adică acel 6—1 pentru „Dynamite", e greu de descris acum. Poate mai spre seară, cînd vîrtejul stîrnit de echipa lui Elkjaer şi Laudrup va fi reluat la TV, cu stopurile şi ralenti-urile fără de care golurile nici nu pot fi urmărite... La pauză era încă 2—1. Începuse Elkjaer, apoi a fost eliminat Bossio — atunci a trebuit să cobor cîteva mese, pentru că altfel nici nu aş fi putut urmări jocul. Într-atît de furioşi erau cronicarii uruguayeni —, a urmat golul lui Lerby..., iar în ultimul minut, penalty-ul gratuit acordat „celor în zece" — să fi fost un gest de compensaţie ? — şi transformat de Francescolli. La pauză, danezii au continuat să cînte şi să bea bere. Atunci am avut un spectacol în premieră absolută. Vînzătorii de bere — mici

de-o şchioapă — stînd la coadă ca să vîndă paharele de bere aduse pe tăvi, pe bandă rulantă. (Un asemenea vînzător de cel mult zece ani îmi spunea că a vîndut în pauză aproape o mie de pahare de bere. Cînd ? Cum ?)

Imediat după pauză s-a reluat incendiul în alb şi roşu. Jocul de furibundă mişcare al echipei lui Sepp Piontek avea un corespondent în tribuna dancză. Aici se agitau fularele, steagurile, eşarfele... Totul trebuia să se mişte. Se mişcau culorile, tricourile, se mişcau mînuţele — păpuşi în alb şi roşu, ataşate deasupra şepcilor şi care imitau bătaia palmelor sub impulsul unui şiret tras sub bărbie ca la vechile căşti coloniale.

A fost una din cele mai frumoase reprize din cîte am văzut în cincizeci de ani. O repriză pe care o sugerează cum nu se poate mai bine urletul unui cronicar uruguayan — şi chiar al celui care se arătase cel mai vehement împotriva roş-albilor —, un urlet care a reuşit să facă linişte în tribuna de la Neza : „Viva el allegre futbol de Dinamarca !" şi „allegre" înseamnă *vesel, bucuros, cu chef*, ceea ce a fost formidabil spus, pentru că e mai mult decît o analiză tehnică şi sugerează chiar şi comuniunea cu tribuna dancză care ne-a oferit şi o altă premieră, scandînd de fiecare dată nu numele celui care a reuşit un gol, un dribling sau o pasă de zile mari, ci pe cel al jucătorului care a greşit, şi asta pentru a-l readuce în joc, imediat, cu toate forţele.

SĂRMANA MILIONARĂ

...Fuga la autocar ! E lume multă. Plecăm. Străzile sînt din nou pline. Unii oameni nici nu au fost la meci. Biletele sînt scumpe. Şi cu toate acestea, ei rîd şi salută. Oameni săraci şi veseli. Un paradox ? Parcă nu. Marylin Monroe şi Rommy Schneider, milionarele, s-au sinucis. În schimb, Pedro şi Sancho rîd. Cum vine asta ? Sigur că nu te poţi gîndi la faptul că ar fi fericiţi cei săraci, cum se spune în legendă, dar Pedro şi Sancho, aşa cum îi văd, cu chitara agăţată de umăr, ca a greierului, au în zîmbetul lor o undă de speranţă, adică ceea ce Marylin, sărmana milionară...

...S-a înserat. Pe Avenida Insurgentes s-au aprins luminile. Ciudad de Mexico nu mai rîde cu toţi dinţii, ca

acum 16 ani. Sinistrele plombe de blocuri părăsite fac întreruperi de curent care ne aduc aminte că în urmă cu un an a fost aici un cutremur de 8,2 grade și că morții erau aduși pe iarba stadioanelor, poate chiar Azteca sau Olimpico... pentru identificare.

Am ajuns. „Prensa" e mai veselă ca oricînd. Banda veselă numită „Dynamite" a produs această schimbare. E o agitație permanentă. Cabinele telefonice sînt ocupate. Cronicarii sînt invitați prin intermediul operatoarelor. Perforatoarele turuie. La monitoarele TV — și sînt aproape o sută în Palatul Presei — tehnicienii nu mai schimbă canalele. Totul e fixat pe „Dynamite" și „la garra Charrua", cum e denumită „echipa celestă" a Uruguay-ului... Vorbește Pedro Escartin, decanul, sau, mai bine zis, vicedecanul, pentru că Diego Lucero — a aflat toată lumea — e aici, la Ciudad de Mexico... Don Pedro face sinteza : „A fost un Turn Babel fotbalistic, în care a naufragiat, în mijlocul valurilor alb-roșii, pînă și un jucător de clasa lui Enzo Francescolli."

BEȚIE ÎN ALB ȘI ROȘU

Turnul Babel al „Prensei" se simte obligat să identifice jucătorii „stranieri" care evoluează în cele două echipe. (Mavromati ne-a și adus foile Danemarcei și Uruguay-ului — el, care este unul din puținii operatori fără probleme în „conversația" cu computerul SICOM, un fel de Pythia, care se lasă foarte greu descifrată.)

Rezultatul anchetei ? 12 jucători uruguayeni din lot evoluează în străinătate, fie că e vorba de River Plate (Argentina), de Palmeiras (Brazilia), Olimpiakos sau Valencia. Azi au jucat 8 și, în plus, unul dintre aceștia, Ramos de la Lens, a fost înlocuit cu Alazmendi de la River Plate. În tabăra cealaltă, Turnul Babel e la fel de bine reprezentat — „italienii" Elkjaer, Laudrup și Berggreen, „belgienii" Morten Olsen și Andersen, „olandezii" Arnesen și Nielsen, „vest-germanul" Soren Lerby *(n.a.* care, între timp, a și optat pentru Coasta de Azur, adică pentru echipa Monaco, condusă de Stephane Kovac, cum scriu francezii). Mai mult,

au mai intrat în joc Jesper Olsen de la Manchester United și Jean Molby de la Liverpool.

La TV e o bețe în alb și roșu. Golurile daneze se reiau la nesfîrșit. În sala mașinilor de scris nimeni nu poate să lucreze continuu. Ești mereu tentat să mai privești o dată această formidabilă dezlănțuire de forță și mișcare. Televiziunea pare sedusă. Parcă s-au mai împuținat și minutele rezervate reclamelor. Un crainic clamează în studio de parcă ar transmite în direct de pe Neza. „Cred că demonstrația de astăzi a fost mai impresionantă decît aceea a sovieticilor împotriva Ungariei". „Prensa" e cucerită. Și pentru că golurile se repetă cam a cincizecea oară, dacă nu mai mult, încep să desenez traseele, ca pe vremea abecedarului profesiei... Iată-le, cu scuzele de rigoare față de cei care au reușit să procure caseta video a acestui meci memorabil...

1. ELKJAER — în urma unei acțiuni pornite de Arnesen de pe poziția mijlocașului dreapta, pasă scurtă spre Laudrup, Laudrup avansează spre linia careului... Elkjaer simte... țîșnește pe stînga... pasă Laudrup... Sprint sec Elkjaer, și gol în colțul stîng.

2. LERBY — blondul Soren Lerby avansează ușor dinspre centrul terenului spre semicercul din fața careului, îl găsește pe Elkjaer pe extrema dreaptă, același Elkjaer care fusese extremă stîngă cu cîteva minute în urmă... sprint „pe pistol" Elkjaer, concomitent cu sprinteul la fel de rapid al lui Lerby pe partea opusă — aici e tot secretul —, centrare șutată Elkjaer cam la cinci metri de linia de corner... și Lerby, ajuns în careul mic, reia cu latul, în colțul primului gol...

3. LAUDRUP ! Lerby avansează dinspre dreapta, îi pasează scurt lui Laudrup, ușor în stînga semicercului din fața careului... demarcare formidabilă Lerby spre stînga, concomitent cu plecarea lui Elkjaer, fără balon, spre poartă, „la derută", cum spun fotbaliștii. Apărarea uruguayană, terorizată de demarcajul lui Lerby și de sprintul lui Elkjaer, se transformă în jaloane de schi prin care trece unduindu-se Laudrup. La TV s-a spus de mai multe ori că nu a fost un gol, ci o mare combinație șahistă, cu nebun (Elkjaer), cal (Laudrup) și turn (Lerby), sau, mai

exact, o combinație Verona—Juventus—Bayern, adică o combinație între trei tineri debutanți în „Mundial" crescuți la școala a două țări care au cîștigat împreună cinci titluri mondiale.

ACESTA ESTE FOTBALUL

Celelalte trei goluri... Dar mai bine să renunțăm, pentru că sînt goluri euforice, cu de două ori Elkjaer — o dată pe stînga, o dată pe dreapta —, parcă anume înscrise pentru a atrage atenția că vremea lui „7" și „11" s-a dus de mult, celebrul „punta", cum spun italienii cînd se gîndesc la „vîrf", nemaifiind de conceput fără „ambele picioare", cu deplasări pe tot frontul de atac. Al treilea a fost opera lui Jesper Olsen... gol-școală... șerpuire frontală printre jaloanele care se dădeau la o parte, pentru că magnetul nezăgăzuitelor demarcări daneze le impunea...

A fost o seară neobișnuită la „Prensa". Europenii păreau să spună colegilor din America de Sud că *acesta este fotbalul*, după ce cu ani în urmă, la Buenos Aires, sud-americanii susțineau sus și tare că bătrînul continent este reprezentantul lui *futbol del cero* „cero" însemnînd zero, adică o emblemă pe care o ilustrase, din păcate, în vremea aceea, campionatul italian. (S-a uitat atunci că în finala de pe River Plate, Rensenbrink a avut posibilitatea de a demonstra Lumii Noi cam ce înseamnă fotbalul european, cînd cu bara din minutul 90, care ar fi marcat prima înfrîngere sud-americană pe teren propriu.)

Iată-l la TV pe Laudrup. Reporterul îi sugerează ideea că fotbalul danez descinde din... mantaua celui olandez. Laudrup se gîndește cîteva secunde și răspunde ușor iritat : „Nu-mi plac comparațiile forțate. E adevărat că sîntem vecini, că mai sîntem și blonzi, că ne place jocul viguros... dar vă rog să mă înțelegeți... nu vreau să stabilesc ierarhii, însă au trecut 12 ani de la *Olanda prima*, a lui '74, și în 12 ani se schimbă atîtea, pe nesimțite, încît fotbalul nu mai seamănă, cu toate că bătrînii sînt mereu tentați să spună că în fotbal nu s-a schimbat nimic. În fotbal s-a schimbat absolut totul... Unii l-au condamnat pe Maradona pentru ironia dură, cu psihiatrul, la adresa lui

Pelé, dar eu cred că și Pelé i-a jignit pe fotbaliștii de astăzi susținînd că el, la 45 de ani, ar putea duce ritmul... Fotbalul s-a schimbat atît de mult, cere mereu atît de mult, încît... hai să glumesc și eu puțin... cred că un Elkjaer sau un Rummenigge ar putea juca în ritmul anilor '60 purtînd un copil pe umeri". (Laudrup vorbea cu o seriozitate care accentua ironia... Și Tassos, mai mult european decît american, a început să aplaude.)

În loja din stînga marii săli a presei, surpriză ! Uwe Seeler în persoană acordă un interviu unui reporter mexican, care îi împinge microfonul cu o insistență de debutant în materie. Apoi așteaptă răspunsul și traduce pe loc : „Uwe Seeler esta impresionado por el futbol de los daneses". În continuare, celebrul Uwe vorbește despre faptul că marele secret al danezilor stă în arta de a închide toate culoarele în zona centrală a terenului. Laudă echipa vest-germană pentru progresul realizat de la un meci la altul și speră că...

Seara de bal la „Prensa" continuă. Nimeni nu mai pare preocupat în „Turnul Babel". Se discută cu însuflețire. Singurul sceptic este Victor Sinet, care reflectează cu voce tare : „Sînteți niște copii. Ca și danezii. Și-au dat drumul ca pe maidan. Au uitat, pesemne, că pentru a cîștiga un campionat mondial trebuie să joci prost în prima parte. Ca să nu mai vorbim de faptul că germanii, prietenii noștri de la Sevilla, o să-i mănînce fripți". Mavromati e gata să parieze pe șansa Danemarcei. Sinet îl invită să se calmeze : „Pariez și eu că o să piardă germanii. Pentru că le convine. La ora asta, sînt sigur, calculează dacă e mai bine să se claseze pe locul 1 sau 2 în grupă. Și dacă o să le convină 2, atunci fii sigur că o să piardă cu danezii, chiar și cu 5—0. Numai să fie nevoie. Ne cunoaștem foarte bine vecinii".

TV-ul continuă „fiesta" daneză. „Dinamarca es una fiesta... Dinamarca hizo polvo (praf și pulbere) la mejor defensa del mundo". Puțin cam mult spus „cea mai bună apărare din lume", dar asta a fost pînă ieri faima Uruguay-ului... Mă gîndesc că acest 6—1, care mă bucură, pentru că îmi confirmă pronosticul, nu este chiar un scor exact. Acum 10 minute, Omar Borras, antrenorul cam nebun al Uruguay-ului, a spus la TV că echipa lui a avut un deranjament stomacal „în masă", adică „răzbunarea lui

Montezuma", cum spun destui cronicari europeni asupra cărora s-a abătut tam-nesam aceeași maladie... Auzi vorbă ? Răzbunarea lui Montezuma, după aproape cinci sute de ani. Așa o fi. În al doilea rînd, Omar Borras susține că arbitrul meciului cu Danemarca a fost un criminal cînd l-a eliminat pe Bossio în minutul 19. „Duceți-vă și vedeți înregistrarea meciului Argentina—Coreea de Sud. Dacă a fost eliminat Bossio, ar fi trebuit să fie eliminați cinci coreeni."

Ideea lui Sinet cu calculele lui Beckenbauer deschide o altă discuție. Cine cu cine va juca în optimi și mai ales care vor fi cele patru echipe de pe locul trei care vor completa tabloul de 16 ?

Vicezurele de Mavromati, mereu gata să vină cu ceva nou, pune pe masă un tabel : „Eh, și-acum să vă văd dacă ați fi putut face și o altă meserie decît asta, care *e un fel de*... Ia priviți". Tassos se enervează : „Cum poți să pui la îndoială toate astea, cînd eu am fost șef de sală, acum douăzeci de ani, la «Copacabana», cel mai deocheat bar din Nea Yorki ?" (Tassos nu rostește niciodată New York, așa cum și mexicanii spun Nueva York.) Adevărul e că tabelul lui Mavromati e mai ceva decît unul de logaritmi, pe care, ca să fim sinceri, l-am cam uitat... Iar tabelul cuprinde, pentru a prinde toate variantele, 16 rubrici pe verticală și 8 pe orizontală. Intervine un argentinian, Ricardo Alfieri : „Nu e chiar atît de complicat. L-am studiat". „Cît timp ?" — îl întreabă Mavromati. Argentinianul cade în plasă : „Vreo două ore". „Te cred." Toată masa hohotește. Pînă la urmă, argentinianul ne spune că, după calcularea tuturor variantelor posibile, Argentina va juca în optimi cu una din următoarele echipe : Ungaria, Spania, Irlanda de Nord, Algeria, Uruguay sau Scoția. Nu prea văd eu cam ce șanse ar avea Ungaria, dar așa o fi. Mavromati insistă : „Cum ai dedus ?" Și Ricardo parcurge din nou „tabla de logaritmi", precizînd : „A 1, adică noi, Argentina, putem juca cu C 3, D 3..." Și se oprește. E greu. Nici Ricardo nu știe mare lucru. „Lasă că aflăm altă dată. Și nici nu mă interesează cine cu cine... totul e că sîntem sănătoși, că Montezuma nu și-a făcut apariția, că am văzut un meci frumos, ca pe vremuri... că mi s-a făcut puțin dor de casă, ceea ce îmi spune că nu sînt gazetar sută la

sută... că mi-e dor de o cafea cu caimac... m-am cam săturat de ness, iar fetele astea nici nu știu ce-i aia cafea turcească... așa intră omul în păcat... trebuie să fac rost de un ibric, să-l duc în cameră, s-o invit pe una din ele și să-arăt cum se face o cafea bună, pe care, dacă o bei, uiți s de «Mundial», și de tot..."

E timpul să ne retragem la „Mi Viejo", restaurantul a gentinian, pentru o gustare și ultimele știri, pentru că Cremasco se știe totul mult înainte de apariția ziarel chiar a celor de seară. Aici vin toți gazetarii, și gazeta sînt toți niște copii, inclusiv cinicul Brian, și le place să rostească articolele înainte de a le scrie, ca să prindă rea ția celorlalți : „Merge sau nu merge ? Ce zici ?".

În drum spre ieșire, un minut la video. „Tonici", bu garul, care reface totul pe video, se uită la Belgia—Irak rnciul pe care l-am pierdut azi la 12. „Tonici", amabil, n readuce la golul irakianului, Amaiesh, marcat în zece os meni. Cine mai e și Amaiesh ? Turgay ne zorește. „Dacă să ne mai uităm mult, înnebunim". Și are dreptate. Cre că avem 15 ore de fotbal pe zi. Nici nu mai știu *cum dacă* am să pun vreodată ordine în talciocul fotbalistic din capul meu...

La „Mi Viejo", ceartă mare. Cremasco se ciondănește cu un brazilian. Brazilianul ține, firește, cu Pelé. Cremasc merge pe mîna fostului său coechipier Bilardo, care i-a spus că nu a cunoscut niciodată un jucător mai bun decît Maradona. Brazilianul atacă : „Arată-mi și mie un jucător care a marcat 1 241 de goluri !". Argentinienii se leagănă precum germanii în berăriile bavareze și mimează cîntatul la ghitară. „Ce vreți să spuneți ?" — se răstește brazilianul. „O, nimic, atîta doar că am și eu un prieten în Santa Fé care a marcat 1 560 de goluri". „Cum asta ?" „Foarte bine. Le-a numărat cu grijă încă de pe vremea cînd era copil de grădiniță... Și a fost modest, a mai omis cîteva mii... Știi bine că în copilărie poți să marchezi și 100 de goluri pe zi." „Vrei să spui că Pelé..." „Vreau să spun că cine își numără golurile nu-mi inspiră încredere" (Ceva adevăr e în treaba asta. Cele 1 241 de goluri ale lui Pelé sînt bineînțeles opera gazetarilor : cele dinainte

de Stockholm '58, cînd Pelé avea 18 ani, sînt, desigur, aduse dintr-un condei, în stilul Pristanda... Două la Belo Horizonte, două la Curitiba, două la Porto Allegre, două la... Bello Horizonte ş.a.m.d.)

Ceartă a continuat multă vreme. O ceartă veselă, fără prea multă mînie. Ceea ce nu-i putea ierta Cremasco lui Pelé e că făcuse jocul lui Henri Kissinger ca să ducă „Mundialul" în Statele Unite. „Şi-atunci, nu am mai fi băut noi un vin roşu, aici, la «Mi Viejo», pînă după miezul nopţii, în aşteptarea... Uite că mîine avem un fel de zi de pauză, pentru că Ungaria—Franţa e tocmai la Leon, iar U.R.S.S.—Canada... ce să mai zic ?" Adevărul e că mîine aş fi renunţat pentru prima oară la fotbal în favoarea hocheiului. Ce frumos ar fi fost ca în locul necăjitului U.R.S.S.—Canada de la Irapuato să fi avut la TV un „Montreal Canadians cu ŢSKA sau un Quebec Nordics cu Dinamo Moscova" !

ESPECIAL POR NOVEDADES

Hai acasă ! Ora închiderii ! Să nu uit să citesc articolul lui Kissinger despre fotbal. Trebuie să fie interesant...

L-am citit ! E, într-adevăr, interesant. A apărut în „Novedades", cu specificaţia „especial por NOVEDADES"... Se numeşte „El Futbol y la Copa del Mundo"... Subtitlul e foarte sugestiv : „Un fascinant reflex al trăsăturilor naţionale". (Doctorul, deci, nu vrea să rămînă la suprafaţă.)

Probabil că vă interesează unele fragmente. Iată-le...

„Am fost întotdeauna un fanatic al fotbalului ; încă din copilăria mea, petrecută la Fuerth, o localitate înnebunită după fotbal, din sudul Germaniei Federale, o localitate care, din raţiuni pe care nu mi le explic, a cîştigat trei campionate districtuale în trei ani. Tatăl meu era disperat văzînd cum fiul său, în loc să se aşeze comod într-un fotoliu de operă sau să viziteze muzeele, stătea în picioare, timp de două ore, ca să se uite la fotbal.

Fotbalul stîrneşte pasiuni ieşite din comun, mai ales în timpul meciurilor din campionatul mondial. S-a calculat

că produsul național brut al Braziliei este diminuat cu cîteva sute de milioane de dolari în fiecare zi, deoarece fanaticii fotbalului se află în fața televizoarelor și aparatelor de radio. Sînt convins că statisticile din alte țări sînt asemănătoare.

...În fapt, stilul modern în fotbal pune în prim-plan apărările — cu unele excepții, care se numesc Brazilia, Argentina, Franța. Această defensivă mereu întărită poate fi înfrîntă prin mișcări rapide și pase foarte precise. Rezultatul ? Un joc tactic de o complexitate care face din fotbal un reflex fascinant al trăsăturilor naționale.

Stilul de joc al celor mai bune echipe, ca Germania Federală, Brazilia, Italia sau Anglia, ilustrează acest punct de vedere.

Germania Federală este, după Brazilia, echipa cu cele mai mari succese în epoca modernă. Fotbalul german a intrat în era postbelică fără o moștenire deosebită. Noul fotbal profesionist din Germania Federală, după război, era tot atît de nou ca și frontierele țării și a putut să devină un fotbal total. Echipa națională vest-germană joacă fotbal în stilul în care Statul Major se pregătește pentru un război ; fiecare jucător este planificat cu minuție, fiind nu sportiv capabil să susțină atît atacul, cît și apărarea. Se face tot ce poate prevedea o ființă umană. Se muncește mult și se asigură o pregătire absolută.

Au fost obținute destule succese. La ultimele șase cupe mondiale, Germania Federală a cîștigat două, a fost de două ori finalistă, o dată s-a clasat pe locul trei și a rămas în afara luptei finale o singură dată, în 1978. Pe de altă parte, echipa vest-germană suferă de aceeași incapacitate de care a dat dovadă planul Schliedfen, pe care se baza strategia germană în primul război mondial. Pentru că există o limită în previziunile umane ; tensiunea psihologică de care se simt apăsați cei care trebuie să execute anumite sarcini complicate nu se poate calcula cu anticipație. Dacă echipa vest-germană întîlnește asemenea obstacole, sau dacă acest angrenaj complicat nu produce rezultate, jocul său se „întunecă", și astfel orice efort devine steril.

Brazilia nu suferă de asemenea inhibiții. Echipele sale naționale dovedesc că virtuozitatea nu este posibilă fără bucuria jocului.

Echipele braziliene manifestă o exuberanță contagioasă . fanaticii brazilieni cîntă în ritmul sambei, Brazilia are întotdeauna jucătorii cei mai spectaculoși, jucători pe care nu-i poți uita, indiferent de rezultatul final al partidei. Ca și în cazul instituțiilor politice din Brazilia, acest individualism se combină cu o extraordinară îndemînare în găsirea regulilor practice pentru realizarea unui scenariu efectiv.

Dar brazilienii nu pot evita unele «debilidades» (traduceți și dumneavoastră, hai să zicem... sminteli... nu prea merge, dar, în sfîrșit...). Uneori, jucătorii sînt atît de încîntați de manevrele lor «brillantes», încît uită că scopul lor este de a marca goluri. Valuri de tricouri galbene («amarillas») avansează spre poarta adversă, care pare învinsă, dar nu și umilită, cum cere fotbalul. Echipa braziliană, care atacă majoritatea timpului, joacă de fapt ca o formație de samba în epoca uluitoare a Carnavalului.

Cele trei titluri ale Italiei fac ca această echipă să se afle în fotoliile de orchestră ale fotbalului mondial. Stilul italian reflectă un profil național forjat de vicisitudinile unei istorii în care lupta inexorabilă pentru supraviețuire a trebuit să se bazeze pe păstrarea cu zgîrcenie a energiei în vederea realizării scopului principal.

Obiectivul inițial al echipelor italiene este de a-l obliga pe adversar să-și abandoneze planul de joc, de a-i submina capacitatea de concentrare, de a-l face să renunțe la stilul său preferat. În primele faze ale jocului, echipa Italiei este întotdeauna destructivă și total defensivă, acest stil fiind concretizabil doar printr-o disciplină extremă. Dar de îndată ce echipa italiană a reușit să se impună prin aceste mijloace, ea poate practica un tip de fotbal dintre cele mai eficiente și mai frumoase din lume".

...Iată că „dear Henry", cum îi spuneau americanii lui Kissinger, are timp să mediteze asupra fotbalului. Îmi place ideea care explică bine cunoscutul „cattenaccio" italian. Francezul Taine explica tot prin vicisitudinile istoriei — mici state de tip polițienesc — dezvoltarea sculpturii și

picturii, arte prin excelență ale tăcerii..., în timp ce Franța avea să-și dezvolte într-o măsură mult mai mare scrisul, cozeria, cu implicațiile de rigoare.

Iertată fie-ne înscrierea la cuvînt, dar cronicarul acestei călătorii extraordinare în țara lui Moctezuma (noi am spus întotdeauna Montezuma) a încercat și el să foreze un pic la temelia celui mai fascinant sport din lume — hai să folosesc termenul lui Henry Kissinger. Îmi aduc aminte, cu ani în urmă am fost sedus de paralela Brazilia—Alemania, care l-a atras pe „dear Henry". Scriam atunci, între 1970 (momentul Braziliei) și 1974 (momentul R.F.G.-ului)...

...Multă lume se întreabă de ce fotbalul brazilian nu seamănă cu fotbalul Metropolei *Soccer*-ului, adică cu fotbalul englez. (Recitesc aceste rînduri pentru că e 1 noaptea la Ciudad de Mexico, acasă e 10 dimineața, și normal nu ai cum dormi... nu mai înțeleg nimic din adaptarea la fusul orar...) Deci, fotbalul englez descinde — nu e glumă! — din păruielile a două sate sau a două jumătăți de orașe în urmărirea unei mingi, care era la origine o bășică de porc umplută cu cîlți. Fotbalul englez s-a născut în fond dintr-o viermuială de trupuri care avea să nască, pînă la urmă, grămada de rugby.

Toate astea se întîmplau exact ca în stampele din ghidul vest-german „Weltmeisterschaft". Din această cruntă bătălie de stradă care a fost, în fond, fotbalul englez aveau să se nască, nu e un secret pentru nimeni, două sporturi distincte — foot-ball și rugby — în ziua de grație în care William Webb Ellis s-a dus glonț cu mingea în brațe, urmărit în zadar de o droaie de colegi care nu înțelegeau ce i-a cășunat roșcovanului.

Din ziua aceea a anului 1863, fotbalul a început să-și întocmească regulile, pentru a semăna cît mai puțin cu rugby-ul, care pretindea trufaș că fotbalul e un joc de nobili practicat de golani, în timp ce pe gazonul ovalului ar fi exact invers. Așa s-a născut poarta. Așa s-a născut așezarea, care, la început, era un simplu 1+10, pentru ca, treptat, să ajungă — printr-o geometrie mereu variabilă — spre piramida inversă 1—2—3—5, apoi 1—3—2—5—, 1—4—2—4—, 1—4—3—3 ș.a.m.d., pînă în zilele „Welt-

meisterschaft"-ului cînd „hoarda lui Cruyff", geloasă parcă pe focul din privirile fotbaliștilor din stampele veselei Anglii, a tras cu buretele peste tablele cu cifre și a revenit la vechiul 1+10.

Cînd a ajuns în Brazilia, fotbalul era un joc încheiat, cu reguli foarte precise. Brazilienii nu au mai fost obligați să ia totul de la capăt. Așa se explică faptul că fotbalul lor e mai curat, mai limpede. Dacă mai adăugăm că la Rio sau la Sao Paulo nu plouă ca în Anglia, iar zăpada nu ară terenurile, ea fiind cunoscută mai mult din filme, ajungem să ne explicăm felinitatea tehnicii sud-americane în general și a celei braziliene în special. Să mai adăugăm și amănuntul nu lipsit de interes că un copil brazilian, spre deosebire de cel european și mai ales de cel din Nord, joacă fotbal 365 de zile pe an, el avînd, pe deasupra, și „beneficiul" unei sărăcii bine cunoscute, care elimină pînă și școala, adică primul obstacol al fotbalului din anii în care tehnica balonului rotund se grăbește tot mai mult. În sfîrșit, dacă facem distincția între articulațiile mereu gresate de soare ale fotbaliștilor brazilieni și cele prematur artrozate ale englezilor sau suedezilor, ajungem la concluzia că e aproape un miracol faptul că o echipă ca aceea a Suediei, care joacă fotbal cam cinci luni pe an (celelalte șapte fiind rezervate schiului și handbalului de sală), poate să se ridice uneori pînă la rangul Braziliei — cum a fost în '74, iar un Edström, cu cei 192 de centimetri ai săi, poate să pară uneori un jucător mai subtil decît Tostao și mai aprig — la nevoie — decît Clodoaldo 1970 sau Luis Perreira 1974...

...Îmi aduc aminte, prin '75, încercam să fac o diferență între „Mundialul" '70 din Mexic și „Weltmeisterschaft"-ul 1974. Pornisem atunci pe calea comparațiilor devenite arhetip, adică Brazilia '70—R.F.G. '74, Pelé—Cruyff, soare tropical—ploaie nordică ș.a.m.d.

„El Mundial" '70 a fost mai exploziv, mai zgomotos, mai direct, mai focos, mai strălucitor. „Weltmeisterschaft"-ul — mai calm, mai tăcut, mai cenușiu, mai rece, mai... tenebros.

Sigur că atracția globului nostru pentru fotbal nu a fost mai mică. Miliardul de telespectatori e o dovadă. Dar im-

presia generală e că WMS-ul a fost dominat într-o măsură mai mare de această formidabilă afacere care e, aproape inerent, un campionat mondial de fotbal.

La Guadalajara, în '70, Pelé era încă — cel puțin pentru muritorii de rînd — doar un mare jucător pe gazon. La WMS, în '74, Pelé a fost o mare vedetă comercială, care circula în *Mercedes*-ul special al societății „Pepsi-Cola", arborînd uneori veșminte de operetă, la sugestia diferitelor canale de televiziune.

În '70, Pelé mai împărțea vorbe de duh și zîmbete cronicarilor. În schimb, în țara lui Beckenbauer, el s-a limitat la trei interviuri, pentru o rețea TV comercială din Brazilia, plătite prin contract, cu voiajul complet — două avioane transoceanice, hotel, plus toate *lunch*-urile și dineurile pentru *El Rey*, pentru doamna Arantes do Nascimento, pentru copii, bonă, medic și avocat.

...„El Mundial" a fost mai pur decît ciberneticul „Weltmeisterschaft". Mexicul a cîntat mai mult, a dansat mai mult, s-a bucurat mai mult. În fiecare automobil decapotabil care zbura pe Avenida Suarez scandînd „Me-xi-co, Brazil !" se afla întotdeauna o chitară... și o fată cu castaniete. În aproape toate mașinile care zburau spre Waldstadion din Frankfurt, scandînd „Deutschland !" sau „Scotland !" se aflau întotdeauna o trompetă asurzitoare și o sticlă sau două de whisky.

Mexicanii, puși pe șotii, au montat și au tipărit — *fugit, irreparabile tempus...* — ilustrate pe care generalul de Gaulle era centru înaintaș, iar Winston Churchill — fundaș. La Frankfurt, la Düsseldorf sau la München, fantezia a fost mult mai aplicată și mai rentabilă. Încă înainte de începerea Jocurilor, viitorii campioni mondiali erau fotografiați „în 11", pe panouri publicitare, la fiecare colț de stradă, zîmbind trecătorilor cu cîte o halbă de bere „Henninger" în mînă.

Acel „Weltmeisterschaft" s-a jucat mai mult ca oricînd sub patronajul lui Hermes, zeul comerțului... Noul Hermes, João Havelange, avea să urce negoțul pe o treaptă și mai înaltă. Dar despre asta, ceva mai tîrziu, cînd o să ne apropiem de contabilitatea finală...

Ar mai fi vreo două ore pînă cînd se va auzi din nou, în creştere, vuietul maşinilor pe *Juarez*. Pentru că şi aici, în Ciudad, există o Avenida Suarez... Suarez e peste tot. Să încerc să dorm, pentru că simplul gînd că acasă lumea a şi început să se întoarcă de la slujbă îmi dă ameţeli : pămîntul se învîrteşte aproape palpabil, ca globul geografic din cancelarie. Ce miracol ! Ţi-e şi frică...

9 iunie... Azi avem o zi scurtă, cum se spune. Doar două meciuri, și acelea la „Prensa", pentru că Leon și Irapuato sînt departe... barem să fi fost unul din jocuri la 4, dar așa... Deci, U.R.S.S.—Canada și Franța—Ungaria... Szeppessy, pe care l-am întîlnit la Camino Real, unde locuiesc cei din Biroul FIFA, mi-a spus că nu vede nici o șansă echipei sale. *Tempi passatti...*

Formidabilă carieră a făcut Szeppessy... Mi-l închipui mereu pe frontonul lui *Bolșoi Teatr*, conducînd cvadriga la care sînt înhămați caii numiți Puskas-Kocsis-Hidegkuti-Bozsik... Pe Puskas l-am văzut. Pare foarte obosit... Visează. Caută vioara lui Danko-pișta... Kocsis a murit... Bozsik — la fel... Mai e Hidegkuti... Ce jucători formidabili ! Și de pe urma lor a rămas doar Szeppessy... Fotbaliștii trec, gazetarii rămîn. E nedrept, dar așa e... Szeppessy a rămas pentru celebra lui frază de final, după acel memorabil 6—3 pentru Ungaria, pe Wembley... „Și-acum, dragi prieteni, să curgă vinul, să cînte muzica..." El, poetul microfonului, cel care a încetat să mai existe în clipa în care a apărut imaginea. A rămas cu „Să curgă vinul !" N-aș putea spune că faimosul crainic e un om lipsit de calitățile necesare unui membru al Biroului executiv FIFA, dar nu știu de ce am impresia că bătrînii înțelepți din Biroul FIFA, bătrîni și oarecum imobili la mesele lor bine stropite, n-au uitat că Szeppessy a avut marea inspirație de a încheia o transmisie de fotbal cu un toast, cu un fel de „Bea, bea, nu te lăsa..." la care nimeni nu rămîne insensibil... Acum, ca să fim foarte sinceri, ce e FIFA dacă nu un lung șir de dineuri în saloanele hotelurilor cu șase stele, saloane cu coloane de marmură roz, cu nervuri

de aur, coloane cu capiteluri corintice, ca în Viena sfîrșitului de secol ?

Mă uit la Franța—Ungaria... Detari e umbra jucătorului pe care l-am văzut în toamna lui '85 pe Vasas, cînd Honved era dominat net de Steaua. Am avut atunci impresia că mă aflu în fața unui mare jucător, dar n-a fost să fie unul din clasa celui care va deveni mai tîrziu tunarul lui don Santiago Bernabeu, adică Puskas...

Ungurii continuă să înoate. Încep să cred că e ceva în neregulă. Nu mă gîndesc deloc la „cafeluță", cum le place cronicarilor să spună uneori, pentru a părea versați în toate cele ale fotbalului. (Niciodată nu am crezut că la Zürich, în '67, cînd cu 7—1 pentru Elveția în meciul cu noi, s-a greșit „cafeluța", cum au încercat unii să sugereze, fără s-o fi spus cu hotărîre.) În tabăra ungară se cam trece desaga cu pietre pe umerii doctorului. Vezi bine, aclimatizarea ar fi... Dar am cercetat — ați văzut — zilele de sosire ale tuturor echipelor și am descoperit că între ziua rușilor și cea a ungurilor sînt vreo 48 de ore... După alții, doctorul ar fi spus că metoda cea mai rapidă de aclimatizare ar fi consumul de paste făinoase... Cîte nu se inventează după înfrîngere !

A marcat Stopyra ! Surpriza așteptată se depărtează ca fantoma de la Elsinor. Cineva a turnat otravă în urechea lui Mezzey...

A marcat Tigana ! Mavromati jubilează. „E primul gol al lui Tigana în echipa națională !" Aflăm curînd și motivul bucuriei. Mavromati, care e și statistician, a descoperit că Tigana e unul dintre puținii jucători de clasă care nu au marcat niciodată în echipa lor națională... Mai ales că nu e vorba de un fundaș... „A intrat și el în rîndul oamenilor."

E 3—0 pentru francezi ! A marcat Rochetau. Peste cinci minute, portughezul Da Silva fluieră sfîrșitul. Îl zăresc pe Detari. Pare cu un cap mai mic... Un belgian pe care l-am cunoscut aici, în Mexic — e debutant la „Mundial", Alain Schroeder — gîndește cu voce tare, aproape în versuri : „Final de la rhapsodie hongroise au «Mundial»".

Mă gîndesc că noi, cronicarii, avem prea multe clișee la dispoziție. În fața mașinii de scris nu prea ai timp de filtrat cuvintele. Și cînd trebuie să găsești un sinonim —

pentru că nu poți repeta la infinit Ungaria... echipa Ungariei — atunci începi să oscilezi între Rapsodia maghiară și ceardaș, cu vizibila intenție de a „înfrumuseța" un text și așa scris în grabă. O grabă inevitabilă și necesară, pentru că ziarul trebuie să apară... Și, vrînd-nevrînd, trebuie să admiți că reporterii radio și TV au luat un avans formidabil față de cronicarii cu stilou sau cu mașină de scris. Radio-ul și TV-ul au ritmul acestui sfîrșit de secol. Pagina de ziar a rămas aproape aceeași. E adevărat, uneori se transmite de la distanță — ca o imagine foto —, de la mii de kilometri — dar de acolo pînă la chioșcul de ziare sau pînă acasă mai e un drum cu furgoneta sau chiar cu bicicleta poștașului.

Ce să-i mai spui cititorului ? Radioul i-a spus totul. Televizorul i-a apropiat imaginea pînă la un metru sau chiar mai mult, descoperind toate cutele lui Elkjaer sau ale lui Platini și chiar broboanele de sudoare. Ce să-i mai spui ? Cu ce să-l mai atragi ? Aceasta e-ntrebarea... Fotbalul e mereu mai greu. Marcajul e de fier. Dar și meseria cronicarului a devenit mai grea. Ce să-i mai spui cititorului ?

...Avem imagine ! Conferință de presă. Francezii. „Ce spuneți de jocul lui Platini ?" Răspunde antrenorul Michel : „E încă departe de forma lui maximă, dar îl simt că vine". E rîndul lui Tigana. Întrebare. O întrebare perfidă : „Dumneata și Fernandez jucați deseori pentru Platini. Nu vă irită acest lucru ?" Tigana răspunde cu modestie : „Da, jucăm pentru Platini, dar nu sînt preocupat de treaba asta". Reporterul înghite mărul lui Adam. Iată o propoziție la discreția presei scrise. E mult ? E puțin ?

A venit Mezzey, antrenorul ungurilor. Seamănă cu Ludovic al XVI-lea urcat în cotiga care îl duce spre eșafodul din piața care va fi a Revoluției. „Cum vă explicați înfrîngerile neașteptate prin proporțiile scorului, mai ales că ați declarat înainte de meciuri că aveți cea mai bună echipă ungară din ultimii douăzeci de ani ?" Mezzey e încruntat : „În țara asta, nici o echipă europeană nu va putea să arate tot ce știe". Reporterii insistă : „Vă rugăm să faceți aprecieri în funcție de jocul echipei dumneavoastră". (Întrebarea a fost pusă de un cronicar mexican.)

Mezzey nu se lasă : „E cam devreme să analizez jocul echipei mele. Dar dacă insistaţi atît de mult, atunci, peste cîtva timp, am să vă trimit o scrisoare şi am să mă străduiesc să vă răspund la întrebarea care vă interesează atît de mult". Rumoarea a cuprins întreaga sală. Mezzey s-a simţit descumpănit. „Vă plîngeţi de condiţii — a continuat atacul un alt mexican, vizibil enervat de faptul că Mezzey încearcă să deplaseze discuţia spre zona altitudinii, dar echipele U.R.S.S. şi Franţei au jucat în aceleaşi condiţii. Cum să interpretăm faptul că aceste două echipe v-au marcat nouă goluri, adică exact atîtea cîte a marcat echipa ungară de acum treizeci de ani Coreei de Sud în Elveţia ?" Mezzey n-a răspuns imediat. A tăcut îndelung. Apoi s-a decis să spună că „ziariştii nu vor reuşi niciodată să intre în pielea antrenorului". Dar această îndulcire a tonului n-a fost suficientă. Un alt mexican — a fost seara mexicanilor — a preluat ideea cu pielea şi a întrebat în stilul corridei : „Cum se simte antrenorul celei mai slabe echipe a «Mundialului» ?". Mezzey s-a lăsat păgubaş : „Cred că puteţi să vă închipuiţi". Şi cu asta, s-a retras, regretînd probabil starea sa de iritare, care l-a supus unor atacuri pe care o blîndă temporizare le-ar fi putut evita.

PRO ŞI CONTRA LOBANOVSKI

...A început să plouă din nou. Cu fulgere şi tunete. Unde să te duci ? Singura soluţie e să ne luăm nessul cel de toate zilele şi să intrăm în sala video, pentru meciul U.R.S.S.—Canada, pe care l-am sacrificat — cînd priveşti „la două ecrane" deodată, nu vezi mare lucru. Rămînem în trei, cu Mavromati, care nu admite să piardă ceva şi Gh. Nicolaescu, mereu cu carnetul de însemnări deschis. (Îi place să deseneze schemele golurilor.) Turgay a urcat. Probabil pentru „o turcească". Îi pare rău că nu a adus un săculeţ de nisip. Că ibric are.

Faţa de la video ne întinde caseta. Şi fişa meciului. Pentru economie de timp, o să mergem direct spre 560... E bine. Se dau formaţiile. La sovietici lipsesc — faţă de meciul cu Franţa — Dassaev, Bessonov, Larionov, Demianenko, Iaremciuk, Zavarov, Iakovenko şi Raţ. Într-un

fel, Lobanovski aliniază echipa a doua. „Mundialul" e lung. Şi poate că are dreptate. „Probabil că o să fie 5—0, nu 6—0", îl aud pe Tassos, care a revenit cu ceaşca sa de porţelan. O ceaşcă pe care o are mereu în sacoşă. „Ce fel de grec eşti tu, Mavromati, dacă poţi să-ţi bei cafeaua dintr-un pahar de plastic, care e bun să adăpostească periuţa de dinţi ?"

Sîntem în minutul 30 şi e tot 0—0. De fapt, ştim rezultatul final, dar am intrat în jocul celorlalţi. Aşteptăm o... surpriză... O surpriză care nu va veni niciodată...

La pauză, părerile sînt împărţite. Există păreri pro şi contra Lobanovski. Atacurile cele mai vehemente împotriva ucraineanului s-au făcut auzite cam prin minutul 65, cînd, deşi — iarăşi ! — ştiam rezultatul, nu puteam admite că echipa lui Zavarov poate fi la egalitate cu Letţieri sau Valentine. Pe unchiul Valeri l-a salvat tot bătrînul Oleg Blohin, care a plonjat ca în tinereţe la centrarea lui Rodionov şi a marcat, cu preţul unei întinderi... Dar ce poate fi mai frumos decît să-ţi marchezi ultimul minut de joc într-un campionat mondial înscriind un gol care să aducă victoria echipei tale, în timp ce „tînăra gardă" luptă din greu cu „coloniştii" de pe malurile Hudson-ului ?

La 2—0, „Tonici", prietenul sofiot, a fost de părere că sovieticii şi Lobanovski au avut mult noroc. „E mult mai uşor să joci cu Belgia decît cu Italia în optimi." „Ce Belgie ? De ce Belgia ?" — întreabă amicul nostru, maltezul acreditat de un ziar australian. „Tonici", care e matematicianul grupului nostru, îşi desfăşoară cu mîndrie tabla de calcul. „Pentru că, după cum vedeţi aici, locul unu din grupa a doua, deci U.R.S.S.-ul, o să joace cu locul trei din grupa... din grupa A, B sau C." „Şi de ce n-ar juca, mă rog, cu bulgarii tăi, «Tonici» ?" „Pentru că Vuţov al meu o să cadă, pun rămăşag, cu Mexicul... aşa e treaba... toate sînt foarte bine calculate... Dar ascultaţi-mă pe mine... E mai bine Belgia decît Italia... care Italia... uite aici... pentru că a venit pe doi în grupa A, o să joace cu locul doi din grupa C, adică cu Franţa." „Bine, dar asta e scandalos — intervine belgianul. Cum o să joace campioana mondială cu campioana europeană în optimi ?" „O să joace... Că n-are ce face." „Bine, dar cum vede toate astea

Havelange ?" „Are o placă pe care o pune mereu — intervine Mavromati. Spune că regulamentul a fost trimis încă acum trei ani federațiilor naționale, și că nu a primit nici o contestație."

Între timp, Zavarov, care l-a înlocuit pe Blohin, accidentat, a marcat al doilea gol. „E și normal — punctează belgianul — cînd ai rezerve ca Belanov și Zavarov." „Dar eu tot nu înțeleg de ce Belgia joacă cu U.R.S.S.-ul ?" — insistă Schroeder. Și începe o ceartă în lege ; fața cu căștile video ne roagă să deplasăm Peninsula Balcanică în *cafetteria*...

„MI VIEJO" AL DOILEA CENTRU DE PRESĂ

O să intrăm la „Mi Viejo" pentru un sfert de oră. Acolo nu-s restricții. Lui Cremasco îi place zgomotul. Acolo-i Sud-America, Amsud-ul, cum îi spun francezii, din dorința de a cîștiga două silabe... La Cremasco e veselie mare. Argentinienii sînt foarte bucuroși că Robson, antrenorul, se ceartă cu Robson-căpitanul, acesta din urmă amenințînd că o să plece cu primul avion. „Plec acasă dacă nu sînt titular în meciul cu Polonia !" — strigă Brian Robson în „Ovaciones". (Se întîmplă deci și la case mari... Nimeni nu vrea să stea pe tușă. Nici fotbaliștii, nici actorii... Teribile meserii... Și ce greu e să conduci un grup de oameni în care, la un moment dat, trebuie să-i spui lui x că e mai puțin talentat decît y... Și Brian Robson era favoritul lui Bobby...)

Surpriză ! A intrat don Pedro Escartin. Cremasco face onorurile de gazdă. Don Pedro, care acoperă aproape întregul secol, îi întoarce complimentele ; „Aici, la «Mi Viejo», e adevăratul centru de presă. Acolo-s telefoanele. Aici sînt paharele". Un reporter nu scapă ocazia de a-i pune imediat microfonul la gură : „Se spune — señor Pedro — că «Mundialul» de aici e mai slab decît cele de pînă acum". Don Pedro zîmbește cu îngăduință : „«Mundialul» de aici e mai frumos decît cel din Spania, iar cel de peste patru ani, din Italia, o să fie mai frumos decît acesta... Fotbalul se schimbă. Cei mai mulți nu simt asta.

Sînt sigur că Lucero, cronicarul argentinian care le-a văzut pe toate și pe care l-am «prins» fotografiat cu señor Havelange, ar spune că «Mundialul» cel mai frumos și mai ridicat din punct de vedere tehnic a fost cel din Uruguay, din 1930. Și poate că e firesc. Cum să nu spui asta, cînd ești singurul care ai fost acolo — mă gîndesc la lumea noastră, a cronicarilor —, cu alte cuvinte, ai exclusivitatea. Și mie mi-ar fi plăcut să fiu la Montevideo, dar uite că am scăpat ocazia... Cred că «Mundialul» din Montevideo a fost singurul în care echipele și gazetarii au călătorit cu transatlanticul. Nu-i așa că e formidabil ? Să fii tu, cronicarule, alături de jucători timp de 20 sau 40 de zile ! Un adevărat roman s-ar fi putut scrie în acest timp !"

Mă gîndesc la Bică Beilis, trimisul „Gazetei Sporturilor" din București. Trimis e un fel de a spune. S-a trimis, de fapt, singur. El a fost secretarul întregii expediții. „Creierul" era Octav Luchide. Bică era ispravnicul, cum spuneau transilvănenii echipei... Să poți sta de vorbă zile în șir cu jucătorii ! Să nu te grăbească nimeni... Să stai în șezlonguri... Să te bronzezi la fabulosul soare al Sudului... Să contempli, noaptea, Crucea Sudului, cu cele patru stele ale sale, colțuri de pătrat, plus steaua din centru, acolo unde se încrucișează trestiile zmeului copilăriei...

Are dreptate don Pedro. Totul se schimbă... Și în ce viteză ! Șueta cu jucătorii ? E imposibilă. Un minut-două, la conferința de presă. Toată lumea e grăbită... Am telefonat astăzi la „Mexicana" pentru o.k.-ul de retur. Nu mai e nici un loc... Am telefonat la „Cubana". La fel. Ne-au pus pe lista de așteptare... Slabe speranțe. Toți se grăbesc. Toți gazetarii, și nu numai ei, s-au îmbulzit încă din prima zi. Da, toată lumea e grăbită. E o lume care pleacă înainte de a fi venit. Cel puțin asta e senzația...

De la o masă vecină, populată cu operatori de film sau TV, se ridică vreo patru. Don Pedro e cel vizat. Simte asta. Și se rotește frumos, ca să nu nedreptățească pe vreunul. „Cutră bătrînă" — ar spune Valentin Stănescu. Don Pedro e și actor. Parcă ar fi Vittorio de Sica în „Bigamul", cînd se rotea pentru toți fotoreporterii... Inginerul nu scapă nici el prilejul. Camera lui de luat vederi face furori chiar și în rîndul specialiștilor... Și în materia asta lumea se grăbește. În '30, la Montevideo, fotografii foloseau aparate

cocoțate pe trepied și puneau plăcile cum le schimbă astăzi antrenorii secunzi tăbliţele cu cifre atunci cînd anunţă schimbarea cîte unui jucător. Mult mai tîrziu a venit reporterul cu aparatul *Leika* atîrnat de gît. Purta pălărie, haină *ecossaise* și pantaloni bufanți, ca jucătorii de golf... Colorul a venit mult, mult mai tîrziu. Astăzi, cînd priveşti de sus, din vîrful tribunei aztece, care pare mai înaltă decît piramida Teotihuacan, ai impresia că acolo, jos, pe iarbă, în spatele liniei de corner, nu sînt fotografi — cei trei sute de la meciul Mexic—Paraguay, ci panorama bătăliei de la Borodino ; „tunurile" fotoreporterilor seamănă leit cu bombardele secolelor trecute. Trei sute de declanșări pentru o clipă. E un fel de a spune trei sute. Cei mai mulți dintre fotografi au aparate robot, care „mitraliază" cinci-șase imagini pe secundă. Și totuși — aici poate că sînt sentimental — parcă îmi plac mai mult fotografiile sepia din '30, pe care le-am văzut la portarul Lăpușneanu... Fotografii superbe, clare, mai clare decît imaginile mitraliate de cele mai perfecționate „Canon"-uri din lume.

Cremasco vrea să sublinieze faptul că decanul cronicarilor e în mijlocul localului său. Oferă un rînd pentru toată lumea. I-a plăcut mult ideea că „Mi Viejo" este adevăratul centru de presă...

Și-acum, să mergem. Pe o masă, o revistă deschisă. E mai veche. Din 31 mai, ziua deschiderii. (La „Mi Viejo", presa e la discreție. Mai ales cea argentiniană.) Îl văd pe Detari, în tricoul său roșu. Sub fotografie, o declarație : „Vreau să demonstrez că pot fi tot atît de bun ca și Maradona sau Platini. E o ocazie unică și nu cred că am să o pierd".

O, visuri !

Să mergem... „Mi Viejo" rămîne să cînte. E tîrziu. În fața grătarului imens, Cremasco arpegiază ca la o orgă...

În stradă cumpăr un „El Dia". Sus de tot, pe prima pagină pe toată întinderea : „Escalada de precios ! Tertulia 170 pesos". *Tertulia* e un fel de lipie, pîinea mexicanului de rînd...

Pe stradă, limuzinele fumegă fără întrerupere la stopuri. Am o senzație de ameţeală... Două mașini decapotabile flutură steaguri alb-albastre. Sînt suporterii Argentinei. Mîine, pe „Olimpico", Argentina joacă al doilea

meci, cu Bulgaria... Pe „Olimpico"... Au trecut 18 ani de cînd Lia Manoliu devenea aici campioană olimpică... Hai, acasă !

E DE VINĂ FIFA ?

10 iunie. Soare torid încă de dimineață. Plecăm spre „Prensa". La 10 trebuie să fim în autocar, pentru „Olimpico". E o plimbare frumoasă. În colț, la încrucișarea Suarez-Solon, aceeași fetiță cu „ochi Tonitza" vinde gumă automobiliștilor care opresc la stop. Dar cumpărătorii sînt rari. Cei mai mulți continuă să discute cu blonda din dreapta. (Ce multe sînt fetele cu păr oxigenat, aici, în țara părului de lac negru ! Probabil că bărbații mexicani se simt astfel undeva în Suedia sau în stînga Monicăi Vitti...) Trecem pe la *Sumesa,* consumul nostru alimentar de toate zilele. Alături e brutăria. Intri, iei o tavă mare de metal, te apropii de compartimentul cu chifle, pui mîna pe un cleşte lung, aşezi chiflele pe tava de metal, treci în faţa unei tejghele, omul îţi lărgeşte punga, precum sacul sub dreptunghiul înclinat din care curge făina la moară, îţi scrie preţul pe pungă... casierie... pesos... (Cît o fi ajuns astăzi pesoul dacă tertulia s-a scumpit cu 20 la sută ?)

Trecem, ca de obicei, prin faţa lui Lincoln. Nas puternic. Barba creaţă acoperind o bărbie proeminentă, piept bombat, gata să se avînte fără platoşă...

La „Prensa", scandal mare. Toată lumea tună şi fulgeră... Motivul e meciul Italia—Franţa... Colac peste pupăză, iată-l şi pe Platini punînd sare pe rană, la TV : „Pentru mine nu va fi o problemă deosebită să înfrunt Italia... Mai mult, am posibilitatea să furnizez informaţii corpului nostru tehnic, ca unul care joacă de patru ani în Italia. Bineînţeles, dacă Henri Michel îmi va cere asta... Dar nu sînt de acord să joc cu Italia în chiar primul tur al eliminării directe. Aş fi preferat să joc în fazele următoare. FIFA e de vină pentru că a reuşit să realizeze un astfel de program".

Mă miră Platini. El, care a trăit atîta timp în fotbal. Ce vină are FIFA ? Poate cel mult că a acceptat 24 de echipe. Asta a fost opera lui Havelange. În lupta sa directă

cu Stanley Rous, reprezentantul fostului Imperiu, brazilianul a mizat pe voturile lumii a treia. Și lumea a treia l-a ales. Și a vrut să fie consecvent, oferind Mexicului „Mundialul" a doua oară, deși S.U.A. — în materie de fotbal — e tot un fel de lumea a treia.

Dacă a urcat numărul echipelor la 24, Havelange a mizat pe plusul de încasări și mai ales pe uriașele venituri realizate din reclamele celor 14 sponsori... Și ce reclame! Reclame pentru 10 miliarde de receptori, cîte vor fi pînă la urmă perechile de ochi care vor privi mantinelele cu „Canon", cu „Coca", cu „Fuji", cu „Bata", printre picioarele lui Maradona sau peste umărul lui Jean Marie Pfaff... João Havelange a mai pus piciorul în prag cînd a spus că toate echipele vor primi aceeași sumă pentru fiecare meci jucat, indiferent de rezultatul meciului și indiferent de numărul spectatorilor din tribună. Pînă acum, Canada, care a jucat trei meciuri, va primi exact cît Franța pentru aceste trei meciuri, deși, la Irapuato, unde s-a jucat meciul Ungaria—Canada, erau locuri pentru încă 5 000 de reclame...

Cine e de vină? În cazul de față, *mon cher* Michel Platini, adică în cazul sorților ghinioniști care au decis acest Italia—Franța, nimeni nu e de vină. Poate doar echipa voastră... Dacă ați fi cîștigat meciul cu U.R.S.S. sau ați fi marcat șapte goluri Ungariei, ați fi ajuns probabil să jucați cu Belgia. Dar oare ar fi fost Belgia un adversar mai ușor decît Italia? Ați spus mereu, voi, francezii, că Belgia este *„la bête noire"* a fotbalului galic...

Și, la urma urmelor, această fază a „morții subite", cum o califică mereu bine dispusul Bobby Robson, chiar acum, în preajma „meciului-ghilotină" cu Polonia, *to be or not to be*, nu e lipsită de sens... Acum „Mundialul" crește cu adevărat. E ca o piesă de teatru care crește în final, care are suspans... Bobby Robson n-a protestat niciodată împotriva sistemului „morții subite". A și spus-o într-o seară: *dura lex, sed lex*, confirmînd și pe această cale că Cezar a fost în Insula Britaniei și că fotbalul s-a născut în momentul în care un saxon, împiedicîndu-se de un craniu roman, l-a izbit înciudat cu piciorul, fără să-și

dea seama că astfel pune prima piatră de temelie a Wembley-ului.

Îmi aduc aminte, în '34, la „Mundialul" italian, cele 16 echipe au intrat direct în joc, fără grupe, fără eliminatorii. Atunci, legea a fost tot „ghilotina", din prima zi. Culmea e că cele opt meciuri ale optimilor s-au jucat în aceeași zi și la aceeași oră. (Nu apăruseră reclamele, nu apăruse televiziunea... se transmitea ceva la radio, dar nimănui nu-i venise ideea de a cînta „Bob, Bob, bun săpun, Bob, Bob, cel mai bun" sau „Plouă de trei zile-n toată țara, iară noaptea plouă mai puțin / Mie, mie, mie nici că-mi pasă, că am fulgarin !)

Sistemul „morții subite" a lovit atunci echipa națională a României, care a fost eliminată „din prima", cu 2—1, de Cehoslovacia, care Cehoslovacie avea să joace finala cu Italia și să conducă cu 1—0 pînă în minutul... 82. Poate că de aceea nu mi se pare o tragedie faptul că Italia joacă „optimea" cu Franța. E adevărat, Franța n-a învins Italia de vreo 17 ani — cum spune „banca de date" numită Mavromati, dar asta e altă problemă. Bearzot e supărat și el, dar zău că joacă teatru, pentru că nu văd de ce l-ar fi avantajat, de pildă, un meci cu U.R.S.S.-ul, care, deocamdată, este echipa cu cea mai înaltă cotă...

Hai să ne îndreptăm spre autocar. Azi avem un drum nou. Nou însemnă de fapt că o să ne sufle fumul în nas nu mașinile care merg spre Neza, ci cu totul altele, dar tot 100 000, zic cu aproximație, pentru că am început să mă obișnuiesc. Apropo... Ce-o fi făcînd italianul care a suferit un infarct și care se află acum într-o clinică la Milano ? Aud că e comentator TV.

În autocar e parcă mai multă liniște ca pe drumul spre Azteca. Cronicarii par obosiți. (Și mai avem de tras. O să spuneți că sînt ipocrit, că îmi convine să dezvolt tema oboselii în Mexicul „Mundialului", dar vă rog să mă credeți, unii dorm chiar în autocar, ca în gară, la Leordeni.) Singurii care stau drepți — am mai spus-o — ca soldații în camioane, cu baionetele în sus, sînt japonezii, care transportă mitraliere și tunuri în sacoșe imense (e vorba, desigur, de tunurile și mitralierele lor fotografice). Cînd îi vezi coborînd din autocare, ai impresia că sînt căluți de

munte cu saci imenşi pe spate sau — şi mai bine — parcă ar fi Şalamanov, halterofilul de 60 de kile cu haltera de 180 pe umeri. (Stai că am uitat cum îi spun francezii... Aha... Soliman magnificul... a existat un astfel de sultan — pare-mi-se — iar Şalamanov vine, se spune, de la Suleimanov...)

...Sintem pe „Olimpico". Tassos şi-a uitat din nou biletul... am impresia că îl ascunde, ca să ne uimească... dacă *merge*, atunci... La prima poartă a folosit aceeaşi stratagemă. A indicat cu arătătorul, foarte apăsat, ţinta destinaţiei sale şi a spus cu voce tare : „My ticket is in the office !" Mexicanul a avut o secundă de ezitare, dar imediat şi-a dat seama că, readucîndu-l pe Tassos la ordine, ar putea să scape alţi cinci. Şi a renunţat. În schimb s-a întors Tassos şi i-a întins un foarte frumos pix cu fata aceea frumoasă care îşi leapădă costumul de baie o dată cu coborîrea cernelii prin tubul străveziu. (E tare copilăros acest grec uns cu toate alifiile Egiptului antic.) Partea interesantă e că Tassos are efectiv biletele la hotel...

În sfîrşit, stadionul „Olimpico". Urcăm la masa presei. Pentru prima oară, masa nu are copertină. Soarele curge în cascadă. Toţi au coifuri de hîrtie. Nu mă simt prea bine în acest stadion olimpic, pentru că gazonul e destul de departe. Ne desparte pista de atletism. (Marile stadioane ale fotbalului, inclusiv Azteca şi Jalisco, nu au aceste accesorii, care, pînă la urmă, nu servesc nici fotbalul, nici atletismul, pentru că atletismul are o lume a sa, un ritual al său şi se simte mult mai bine într-o arenă în care dominantă e pista, nu gazonul.)

În spatele meu sînt francezii. Réthaquer, ca întotdeauna, scrie de zor. „l'Équipe"-ul primeşte corespondenţe pînă la miezul nopţii, şi Jean Philippe se grăbeşte... el, care e acum decanul de vîrstă... nu pare dispus să cedeze nimănui dreptul de a fi primul la telefax... o altă invenţie pe care don Pedro n-o înţelege... îi place să vorbească direct, la telefon, „pentru că, auzindu-te, totul devine mai frumos, ca tremoloul viorii". Soarele e necruţător. Mă întreb dacă am să pot rezolva totul cu un coif făcut din „Ovaciones". Deasupra noastră, a cronicarilor, la numai 5—6 metri, un grup de 20—25 de argentinieni, în picioare, dansează fără oprire, înfăşuraţi în mantii alb-albastre,

culorile lui Kempes și Maradona. O tobă bate ritmul. E o tobă mare, ca a spaniolului Manolo, o altă paiață exhibiționistă a fotbalului. În grupul care ne asurzește sînt băieți și fete. Băieții au piepturile dezvelite, fetele au minimini-mini sutienuțe...

N-am prea nimerit-o pe „Olimpico"... Dansul continuă. E un fel de dans al focului, în așteptarea sacrificiului. Nimeni nu pare interesat de faptul că peste cel mult cinci minute trebuie să apară echipele. Îmi aduc aminte că la meciul Italia—Argentina se auzea un tam-tam... Acesta era desigur tam-tam-ul. Îl avem în carne, oase și decibeli. Câți decibeli ? Nu cunosc scara măsurilor. Știu doar că nu pot comunica cu Jean-Philippe...

MERG CU MARADONA

Au apărut echipele. Bulgarii, în alb și verde. Maradona, în frunte, cu tricoul lui în dungi *albi-celeste*. Maradona... L-am văzut acum patru ani, în Spania. A pierdut, în primul rînd el, meciul de deschidere, cu Belgia... Îmi aduc aminte, atunci... am scris că Maradona a fost ținut în cușca „dracilor roșii"... Dar țin minte și vorbele lui Cruyff. (Dați-mi voie să le caut... Da... Am „España" la mine... Pagina 17... Spunea Cruyff : „Maradona e un jucător foarte tehnic, cu o mare abilitate. După părerea mea, a jucat bine, deși a fost sever marcat".) Țin minte că și Menotti era supărat pe Pelé atunci cînd spunea : „Pelé a fost un mare jucător, se pare că vrea să fie și un mare comentator TV, dar pe margine e mai ușor. Cînd o să aibă și el o echipă, atunci dialogul nostru va fi posibil. Dar probabil că nu-și va lua o asemenea muncă pe cap, așa că va alcătui mereu echipe și formule de joc care nu vor putea fi verificate niciodată, pentru că vor fi doar echipe și formule pe hîrtie".

...Și Maradona, îmi aduc aminte, a cîștigat singur meciul cu Ungaria.

În faza a doua..., dar, desigur, vă aduceți aminte... a fost meciul Italia—Argentina, redus, de fapt, la un duel Gentile—Maradona... N-a prea fost un duel fotbalistic...

Am emoții... Îmi place Maradona... Chiar așa, cu pasul lui apăsat, cu capul între umeri, ca docherii purtînd pe ceafă un sac invizibil... Atunci, în Spania, a jucat sub așteptări... În orice caz, mult sub așteptări față de imensa publicitate de pe urma transferului fabulos la Barcelona. Am căutat atunci o explicație : „Poate că jucătorul Maradona are o scuză, el neputînd ține pasul publicității extraordinare care s-a făcut în jurul numelui său, cu obligațiile protocolare, discuțiile financiare, inclusiv modalitățile de eșalonare a plăților în valută forte, municipalitatea Barcelonei obligînd clubul catalan să readucă în țară, în următorii șase ani, un minimum de cinci milioane de dolari. E aproape de înțeles faptul că acest flăcăiaș argentinian n-a rezistat noii sale posturi de om de afaceri, fotbalul fiind un joc care nu iartă și consumă. Nu întîmplător, într-un moment de sinceritate, Maradona a arătat că, spre deosebire de Pelé, el nu știe deocamdată cum să se facă respectat. Dacă l-ar întreba pe Pelé, acesta i-ar răspunde : «Un fotbalist trebuie să joace, și nimic altceva ; afacerile vin mult după aceea... Privește-mă și ia aminte». Se pare însă că noile generații de fotbaliști, înnebunite de sumele care circulă în jurul cîtorva nume, vor totul repede, cît mai repede...“

Între timp, Tassos, care și-a potrivit creioanele colorate și carnetele de însemnări, notează ceva. Sînt mirat, deoarece spune mereu că merită să transmiți ziarului tău doar ceea ce nu ai uitat. Îmi explică, totuși, că vrea să rețină — pentru transmisia de astăzi — că echipele au ieșit din dreptul gropii cu sărituri în care Bob Beamon a reușit acel 8,90 la lungime, despre care s-a spus că a fost obținut în cele două secunde în care legea gravitației n-a mai operat în univers. (Îmi dau seama că e groapa în care Viorica Viscopoleanu a cîștigat medalia de aur în '68, cu un nou record mondial.)

Se aliniază echipele. Tam-tam-ul a încetat o clipă. Și deodată, corul celor 20 sau 25 scandează peste rumoarea stadionului : *Va-mos, narignon, va-mos na-ri-gnon, va-mos na-ri-gnon !* Masa presei, dominată de mexicani, rîde în hohote. Aflăm curînd că *Va-mos, narignon !* înseamnă „Hai, năsosule ! Înainte, năsosule !“, aluzie la nasul lui Bilardo, care seamănă atît de mult cu nasul lui Ozon,

căruia tribunele îi spuneau tot „năsosul". Mă mir, însă, că suporterii argentinieni îl încurajează pe Bilardo... el, care a fost ţinta atîtor atacuri în presă şi mai ales în „Clarin", ziarul care şi-a propus demolarea lui prin intermediul lui Menotti, speculînd nevoia de revanşă — penibilă revanşă — a lui „El Flaco" după înfringerea din Spania.

...A început jocul. Toate privirile se îndreaptă spre Maradona, care trece printre apărătorii bulgari ca o maşină de tuns iarba. Bineînţeles că totul se încheie cu un fault... În dreapta mesei presei, un grup de suporteri bulgari, cam 100. Am impresia că îşi ţin respiraţia, ca şi „Tonici", care continuă să facă, la nesfîrşit, calcule... variantele echipelor care ar putea juca optimile de pe poziţia locului trei în grupă... „Tonici" oferă, la cerere, şi alte variante...

Gooool ! Fundaşul Cucciufo a pătruns pe dreapta, a trecut de Markov, a centrat din apropierea careului, mingea a plutit peste toată apărarea bulgară... s-a înălţat Valdano... şi gol în colţul scurt, cu capul.... Acţiune simplă, cu mare inferioritate numerică argentiniană — pe lîngă Markov, cel „croşetat" înainte de centrare, în careul bulgar se aflau şi Jordanov, şi Jeleaskov, şi Dimitrov, şi Petrov, „omul" lui Valdano, şi, bineînţeles, Mihailov, talentatul portar al lui Levski.

Tam-tam-ul creşte. De neînţeles mi se pare, însă, faptul că toţi „coriştii" nu urmăresc meciul, ci se privesc unul pe altul, roată, de parcă ar vrea, astfel, să apere şansele Argentinei. E un foc care arde şi care nu trebuie să se stingă, chiar cu preţul neparticipării la joc, ca spectatorii de rînd... Apelurile cronicarilor la linişte sînt inutile. Dimpotrivă, ele par să aţîţe focul. N-ai ce face....

E abia minutul cinci, dar jocul mi se pare încheiat. Bulgarii fac figură de *sparring-partner*-i. Am impresia că argentinienii nu prea insistă. În orice caz, „apasă" mai puţin decît în meciul cu Italia... Se joacă simplu. Doar Borghi driblează în meandre, vrînd evident să se remarce. Bilardo face doi-trei paşi spre teren. „Năsosul" nu admite floricele. Îl cheamă la ordine. Căpitanul Maradona e mult mai docil.

Pauză. Stadionul respiră. Dar nu e respiraţia fotbalului. Acest oval construit pentru atletism nu e — repet — potrivit pentru fotbal. Arena de fotbal mexicană este, de

fapt, piramida de la Teotihuacan răsturnată cu vîrful e ciuntit în jos... Aici, pe „Olimpico", parcă mă aflu într-o tingire de alamă din cele în care se fierbe magiunul de prune. Noi, adică magiunul, mocnim, dar nu dăm în clocot, pentru că totul e mai întins... Ca să nu mai spun că Maradona, care trebuia să mai aducă surcele, parcă ar cînta „O, dolce Napoli..."

Pauză. „Ce zici, «Tonici» ?" Președintele secției sport a Uniunii scriitorilor bulgari ridică mîinile, în gardă, mimînd apărarea. „E bine. E foarte bine... În momentul ăsta avem un golaveraj de 2—3. Mai putem primi liniștiți un gol. De unguri am scăpat. Pleacă astăzi, cu minus șapte la goluri. Noi avem minus unu... Numai de nu s-ar aprinde Maradona". În jurul lui s-au adunat vreo 10 nații de cronicari, pentru că „Tonici" e computerul. (Ceilalți n-au timp, n-au răbdare.) Romero, argentinianul, îl uimește cu întrebarea : „Bine, bine, dar noi, cu cine jucăm optimile ?" Ceilalți rîd. „Tonici", în schimb, răspunde cu seriozitate : „La ora asta, Argentina ar putea juca doar cu Irlanda, Algeria, Spania, Uruguay, Scoția sau Germania Federală. Ungaria, ca să poată continua, are nevoie de unele minuni : 1) să piardă Algeria și Irlanda ; 2) Paraguay-ul să fie bătut de belgieni cu o diferență de șapte goluri ; 3) în meciul Portugalia-Maroc să se înregistreze, de asemenea, o diferență de șapte goluri, indiferent cine bate... Eu cred, Romero, că Argentina va juca cu cîștigătoarea meciului Uruguay-Scoția". „Cu Uruguay ? Asta nu-mi place deloc". „Nu-nțeleg de ce. Mai ales că nu v-ați întîlnit în «Mundiale» de exact 56 de ani, adică de la finala primului campionat mondial, pe care ați pierdut-o cu 2—4, pe «Centenario»". „Știu eu ce știu, señor Nicola... Sîntem vecini... Și între vecini e altfel." „Fiți mulțumiți că ați cîștigat grupa înaintea Italiei. Dacă veneați pe doi, vă aștepta Franța. Iar Franța..."

...Meciul se apropie de sfîrșit. Tam-tam-ul e asurzitor. Soarele, exact la zenit, curge ca din teasc. Coiful de hîrtie e încins. Ca la un semnal, ne reîmbrăcăm cămășile. Ustură la ceafă. Ca la Vama Veche. Primul corner al bulgarilor. (Argentinienii au tras opt.) Maradona aleargă într-o doară. Cîteodată recurge la „pasul strengarului". Formidabil !

Eram sigur că se dă mort. Acum a pornit ca motanul din „Parisul vesel". A ieşit Jeleaskov... dar ce să facă Jeleaskov ? Maradona îi aruncă mingea pe afară şi ţîşneşte pe dinăuntru, ca Gento pe vremuri... Preia propria sa minge... Aleargă spre linia de corner... Petrov încearcă să-i taie calea... În zadar... Maradona centrează lung, cu interiorul, la un metru de linia de corner... Jucătorii privesc mingea, sus, ca la un miting de aviaţie... Burruchaga, cap... gol ! Copia golului marcat de Vadano, pe partea opusă... Mai sînt zece minute... „Am scăpat de Franţa" — respiră uşurat Romero de la „El Grafico"...

Coborîm. Ieşim greu, printr-un tunel mai lung decît cel de pe „23 August". Tam-tam-ul continuă. Pentru cei 25 de *hippies* drapaţi în cearşafuri *albi-celeste*, meciurile Argentinei încep cu două ore înainte de primul fluier şi se încheie cu două ore după ultimul.

Unde o fi autobuzul în marea asta de oameni ? Totul e vraişte aici, pe „Olimpico". Pe Azteca sînt repere. Aici parcă am fi la Buzău, de Drăgaica. Unde or fi autocarele galbene cu „Prensa" ? Parcă zărim ceva, undeva, în fund, printre steaguri... În sfîrşit... Cred că n-o să ieşim niciodată din viesparul numit „Olimpico". Alergăm la primul autocar. Uşile sînt închise. E plin. Şoferul nu vrea să deschidă. Următorul e gol, dar uşile nu se deschid. Pînă pleacă primul. Dar primul se mişcă greu, cînd înainte, cînd înapoi. Încearcă o manevră imposibilă, cu spatele. Cei dinăuntru dau semne de sufocare. Dar şoferul nu deschide, pentru ca nu cumva să intre vreun pasager nou, care „nu are dreptul". Situaţia devine comică. Nemţii rîd superior. Noi sîntem mai îngăduitori. Dar asta nu mă împiedică să-mi amintesc că acum 12 ani, lîngă Waldstadion, autocarele presei plecau din minut în minut... aş spune la secundă... cu cîte un motociclist în faţă. Parcă *Zündapp...*

„Spectacolul" continuă. După vreun sfert de oră, şoferul renunţă la ideea de a ieşi cu spatele şi porneşte la drum, cu ocol mare, ca eroul lui monsieur Verne, care, refuzînd să plătească taxa de traversare a Bosforului, face înconjurul Mării Negre. Acum avem dreptul să intrăm în autocarul doi. Dar de pornit tot nu pornim...

A fost, pînă la urmă, drumul cel mai lung. Mult peste două ore... Am traversat din nou oraşul... *Dolce far niente*...

Am revăzut copiii goi pușcă din fața porților, casele înclinate, reclamele imense strivindu-le parcă și mai mult... Mă gîndeam că acest „Mundial" despre care se spune că e al unui întreg popor, se reduce, de fapt, la forfota din jurul marilor stadioane, la agitația de la „Prensa" și din holurile marilor hoteluri. Televiziunea e cea care reface mozaicul, aducînd cîte ceva de pretutindeni... Televiziunea, care știe să le înfrumusețeze pe toate, căutînd unghiuri favorabile și culori ideale, combinîndu-le.

VĂ ADUCEȚI AMINTE DE PAK-DO-IK ?

Popas la „Mi Viejo", care a devenit o sucursală a „Prensei". „El Grafico" din Buenos Aires are fir direct cu „Mi Viejo". Multe comentarii se transmit de aici. Și „El Grafico" are o trupă serioasă, ca să nu mai vorbim de o altă revistă, „Solo Futbol", specializată în statistici și care pare scrisă la computer.

Carlos Bonelli a și început să strige notele Argentinei. Le notez, din curiozitate : Pumpido 6 — Cuciuffo 8, Ruggeri 8, Brown 8, Garre 6 — Giusti 6, Batista 6, Burruchaga 7, Maradona 7, Borghi 5, Valdano 8, Enrique 6, Olarticoechea 6. (Ultimii doi au intrat după pauză.) Notele mi se par corecte. „Filozoful", adică Valdano — cum i se spune — a luat nota cea mai mare. Așa e.

Și acum, fuga la „Prensa", pentru video. Dacă amîni, renunți pînă la urmă.

Ce meci curios acest Italia—Coreea de Sud ! Înainte de joc, antrenorul coreean Kim a declarat direct, apropo de Italia : „Vă aduceți aminte de Pak-do-ik ? (Aluzie la meciul din Anglia, din '66.) Și ne-am amintit de Pak-do-ik. Pe parcursul unei singure săptămîni, coreenii lui Kim au promovat, cum se spune, din C în B, și apoi în A. În primul meci au fost tare speriați de Maradona și au încercat mereu să-i pună piedici, uitînd să joace, adică să arate ce știu. În meciul cu Bulgaria și-au dat seama că nu sînt chiar „cenușăreasa" grupei. Acum, cu Italia, reușesc să marcheze două goluri în poarta lui Galli, ceea ce „squadrei" nu i s-a prea întîmplat... Două goluri ! Adică exact cîte a marcat și Brazilia, cu patru ani în urmă, în poarta

lui Dino Zoff. Noroc de Altobelli, care este, într-un fel, singurul jucător din familia campionilor mondiali, eventual alături de Conti... Noroc de cele trei goluri ale lui *Alto*... mie nu-mi place, pentru că are picioarele prea lungi, le adună greu, și mai are și capul mic... iartă-mă, Alto, dar îmi amintești de o carte a lui Jules Verne, „Călătorie în centrul Pămîntului", carteă aceea nebună, în care miezul de foc al Pămîntului era populat cu reptilele-gigant... Dacă socotești că sînt prea rău, te rog să mă ierți, dar Rossi era mult mai italian decît tine, cu plecările lui ca din pușcă, pe furiș, pe lîngă coloanele numite Oscar sau Luizinho... el a știut mereu să iasă din labirint și să apară în fața lui Waldir Perez și să-i strige „cu-cu"... vorba ceea, era gol cît ai zice „cu-cu"...

Curios meci. Acum, că-l văd la video, îmi dau seama că era 1—1 în minutul 71. Italia se îndrepta spre a treia remiză, ca și în Spania... Dar Altobelli marchează al doilea gol al „squadrei". De Napoli demarează pe extrema dreaptă, triunghi cu Galderisi în colțul careului advers, centrare De Napoli, „la bătaie", și Alto iese printre, în sfîrșit ca Rossi... gol ! „El gol de la tranquilidad !" — strigă crainicul mexican, vizibil încîntat și ușurat de acest gol care asigură în continuare itinerarul campionilor mondiali... Peste alte zece minute, Altobelli va mai marca un gol... cred că e autogol...., dar asta nu mai are importanță, deși crainicul insistă să dea numele lui Altobelli... se profilează astfel un golgeador de limba latină, acum cînd Hugo Sanchez nu a găsit încă ritmul golului, ca la Real Madrid...

Rumoare în sala video. Au marcat coreenii, un gol foarte frumos... Lovitură liberă de pe dreapta, la 40 de metri de poartă. Mingea zboară spre Park, în stînga, cap spre colțul din dreapta al careului mic și Huh reia direct, pe lîngă Galli... Mai e un minut, coreenii atacă, dar arbitrul nord-american Socha fluieră sfîrșitul. A învins Italia, dar coreenii merită un premiu de consolare pentru frumusețea jocului lor. Poate că Italia ar fi putut cîștiga mai net dacă Altobelli n-ar fi ratat penalty-ul din minutul 36, la 1—0 pentru „squadra"... Turgay comentează doar pe jumătate ironic : „Mi-e teamă de această victorie a Italiei... În Spania, don Enzo nu a reușit nici o victorie în

grupă și metronomul „squadrei" a mers perfect. Acum, cu Altobelli, nu se știe".

Pare absurd, dar poate că e un pic de adevăr în asta... Italia e o *pizza torinese* în care la baza aluatului se află marcajul, degajările lungi pentru contraatac..., dar nu multe, cel mult două-trei... Se mai adaugă puțin sos de tomate, adică vreo două-trei lovituri libere de la vreo 25 de metri... Rossi era un amestec de capere și boabe de piper... Acum Rossi nu mai este. E adevărat, „n-a dansat decît o vară", dar, fără Rossi, don Enzo ar fi fost de mult la pensie sau undeva pe la Catanzaro... Mă surprinde insistența cu care don Enzo îl preferă pe Galderisi lui Rossi. Și mă mai surprinde eleganța cu care Rossi acceptă rolul de rezervă eternă... el, golgeadorul ultimului „Mundial"...

Bearzot a încercat îndelung cu Serena, care e opusul lui Rossi... masiv ca Primo Carnera... și cam la fel de lent. Don Enzo a renunțat la piper. De ce oare ? Tele Santana — ați văzut — a scris mai ieri că Italia se apără încă de pe vremea lui Iuliu Cezar... O glumă, desigur, dar ceva adevăr e și în asta. Cînd te aperi prea mult... oh, don Helenio !... începi să uiți atacul... Dacă corceanul Choi nu ar fi egalat astăzi, probabil că Italia ar fi rămas la 1—0. *Basta !* Așa însă a trebuit să mai marcheze... Și metronomul s-a dereglat... Veți spune că nu e nimic rău în faptul că Italia a mai marcat un gol. Dar nu e așa. Acum, metronomul a început să se grăbească, iar la ceasuri e la fel de rău și cînd merg înainte, și cînd merg înapoi... Bineînțeles că toate aceste gînduri nu ne fac să uităm că în derby-ul atît de așteptat, Italia—Franța, „squadra" are avantajul „istoric" de a nu fi pierdut nici un meci în ultimii 17 ani...

...Stop ! Fragmente din interviul pe care Bearzot îl acordă unui reporter mexican... Reporterul se numește Ernesto Muniz. Îl întreabă pe don Enzo ce părere are despre ceea ce se comentează în presă pe marginea jocului lipsit de strălucire al Italiei. Bearzot e furios, cum nu l-am văzut niciodată : „Ni se reproșează că nu avem clasă, că nu știm să jucăm fotbal, că e o rușine faptul că am cîștigat greu cu Coreea de Sud. Idioțeniile de totdeauna".

S-a pierdut cu firea don Enzo. Și starea se transmite echipei. Nu prea văd bine Italia. Cu ani în urmă era si-

gur pe el. Ce festin am tras împreună cu aproape patru ani în urmă, în comuna Diniaș de lîngă Timișoara. Și ce destins era don Enzo, deși nu pornise prea bine în campionatul european ! E teribilă meseria de antrenor. Uzează la culme. Cîtă dreptate are, în fond, Bobby Robson cînd spune că fără ziariști viața lui ar fi fost de două ori mai frumoasă... Greșesc uneori și cronicarii. Simt nevoia de a se arăta foarte siguri pe ei. Dar, vorba lui Igna, cît e de ușor să comentezi o fază litigioasă după ce ai văzut-o de patru sau de opt ori la video ! Îmi aduc aminte, acum vreo doi ani a jucat... dacă nu mă-nșel, Dinamo cu Craiova, pe Dinamo. S-a spus atunci că, la o fază, Lung ar fi fost faultat înainte de gol... A doua zi a pornit spre Palatul Televiziunii o întreagă armată federală pentru a revedea faza la TV. Țin minte că nu m-am putut duce. Am rămas în redacție. Cînd observatorii au revenit din expediția la TV, am întrebat, fiind foarte curios : „Cum a fost ? Ce s-a văzut ?". Mi-a răspuns un arbitru în persoană. *(Nomina odiosa.)* „Da, a fost fault." „Ești sigur ?" „Foarte sigur. Am revăzut faza de 15 ori." Era să mă pufnească rîsul. Grupul de observatori avusese deci nevoie de 15 reluări ca să-și formeze o părere. O părere — acesta este cuvîntul ; pentru că, de fapt, nimeni nu afișa o siguranță deplină ; singurul care era obligat să o aibă era tot arbitrul de pe teren care trebuia să ia o decizie într-o fracțiune de secundă, uneori dintr-o poziție care nici nu permitea formularea unei decizii...

...S-a făcut tîrziu. E ora închiderii la „Prensa". Au plecat aproape toți cronicarii. Telexurile bat în neștire. Sînt orele la care literele zboară cu viteza rachetelor cosmice sau și mai repede. Sus, la mașinile de scris, Réthaquer și Oudot lucrează „la două strunguri". „France-Foot-ball"-ul așteaptă corespondențele. Din cînd în cînd, Oudot, care e mai tînăr, duce foile la operatoare. Grupul „l'Équipe" are o cameră de transmisie rezervată, zi și noapte. Inginerul S. n-are ce face și îi filmează cu formidabila sa cameră de luat vederi. Mă roagă să mă apropii și să spun destul de tare „Concert la patru mîini". *Camera,* foarte sensibilă, absoarbe totul, inclusiv zgomotul claviaturii.

Mîine plecăm la Toluca, pentru meciul Belgia—Paraguay. „Tonici" rămîne. Spune că și așa a făcut un sacrifi-

ciu urcînd la 2 250 m. N-ar vrea să riște cățărindu-se la 2 600. Cred, însă, că rămîne ca să calculeze în continuare șansele Bulgariei de a juca în turul patru. Îmi spunea ascară că așteaptă victoria Braziliei și a Spaniei, cu 2, 3—0, care să țină în loc Irlanda de Nord și Algeria. Cred că la ora asta a înmagazinat vrea 300 de variante pentru meciurile care se joacă pentru optimi.

Afară e senin. Ca în fiecare seară, după 10. Cred că, în timpul nopții, Tlaloc, un tip foarte urît, ca toate zeitățile aztece, benchetuiește pe undeva, prin munți. Urît e un fel de a spune. *De gustibus*... Negrii spun despre noi că sîntem livizi, adică niște morți care reușesc să umble și să se mențină, printr-un miracol, pe verticală. Și că părul blond al Marinei Vlady e o claie de fîn lipit pe un cap de mongolă. Noi, cei obișnuiți cu superbul nas al lui Hermes și cu micul Bacchus pe umăr, sîntem, parcă, mai îngăduitori. Chiar acum a intrat amicul ghanez, înalt și slab, cu nările lui mari, adulmecînd... Și pot spune că e un bărbat frumos, mai ales în burnuzul lui cu fire de argint și cu părul de sîrmă prin care nu poate trece nici un pieptene...

Buenas noches... Cu permisiunea dumneavoastră, din partea unui cronicar care s-a întîmplat să fie la al patrulea „Mundial" de limbă spaniolă din ultimele cinci... „Mundialele" lui don Pedro...

GUY THYS URCĂ SPRE TOLUCA

Frumos drumul spre Toluca ! Ca spre Poiana Brașovului. Numai că urcăm spre 2 680. Nici nu știu dacă am fost vreodată mai sus. (Nu e vorba de avion, pentru că atunci ești mereu deasupra Himalayei.) Lume multă în autocar. (Pînă la Toluca sînt doar 64 de kilometri.)

La intrarea în oraș, Tassos e de părere că Toluca seamănă cu Miami. Emblema orașului îmi pare a fi *iglesia* (biserica) de tip spaniol, cu clopotnița ei deschisă vîntului și cerului albastru. Pe albul de var al caselor cu ornamente sculpturale, balcoane de fier forjat, ca un foarte fin desen tehnic. Din cînd în cînd, spații de faianță colorată. A ajuns pînă aici faianța maură de la Sevilla sau de la Cordoba.

În mod surprinzător, parcă e mai mult aer aici, la Toluca, deși am mai urcat 400 de metri față de nivelul Capitalei. La Ciudad de Mexico, automobilul s-a dovedit a fi un cotropitor mai puternic decît Hernán Cortés. Aici, respirația e parcă mai ușoară, cu toate că autocarul avansează destul de greu în mijlocul turmei de mașini. Trecem prin piața prin care — cum ne spune un coleg mexican — au fost împușcați, în grupuri de cîte zece, cei 99 de „martires de la Independencia", după răscoala de la 1800 împotriva guvernului spaniol. (Spaniolii au venit aici la 1521, sub comanda lui Gonzalvo de Sandoval.)

Stadionul e cochet și are, în sfîrșit, un plăcut aer de provincie. Avem în față un fel de Deal al Florilor, ca la Baia Mare. Acoperișul tribunei e destul de scund, ca la vechile stadioane engleze. Mesele presei sînt la un pas de sectorul suporterilor belgieni. (E momentul să vă reamintesc că am venit la Toluca pentru că astăzi, aici, se joacă un meci-cheie, Belgia— Paraguay, de care depinde în primul rînd „soarta Belgiei".)

În așteptarea echipelor, belgienii cîntă. L-au adoptat pe „Olé" și realizează un fel de canon infinit, pe care am să încerc să vi-l sugerez fără portativ, dar cu intervale. Deci...

Mi-soool-mi-sol-mi-sol-mi-dooo-mi-rec-sol (de jos)-fa (de sus) — mii-dooo... și iarăși, pînă la obsesie... Bineînțeles că această melodie obsedantă și, evident, nemuzicală, ca a tuturor suporterilor fotbalului, este tăiată de grupurile mexicane, care atacă marșul mai viu al lui „el equipo tricolor"... Replica muzicală a mexicanilor nu e îndreptată împotriva Belgiei. Dimpotrivă. Ea face parte din *allegria* care cuprinde stadionul în speranța că Belgia va învinge pe paraguayeni. Motivul ? Faptul că paraguayenii au luat un punct Mexicului, pe Azteca, diminuîndu-i autoritatea. În pauza dialogului coral se aude clar „Bel-gi-ca ! Belgica !" Și scandările vin de la tribuna mexicană.

Guy Thys, antrenorul flamand, joacă totul pe o carte. E destul să privim tabela electronică pentru a ne da seama că bătrînul Thys nu are idei preconcepute. Iată-i formația : 1, 13, 19, 5, 22, 8, 21, 11, 6, 18, 16. Deci, maestrul Thys aliniază șase jucători de la 13 în sus, ceea ce înseamnă că a renunțat la cinci titulari, cel puțin teoretic...

Meciul e frumos. Nu-mi dau seama cum a putut începe atît de greoi campionatul mondial această echipă a Belgiei. Ceulemans e aplaudat pînă și în tabăra paraguayană. Vercauteren desenează cu precizie... Paraguayenii, „această echipă cu șapte stîngaci" — cum spune Réthaquer — e și ea foarte aprigă. Romerito jonglează cu mingea, pentru a confirma că anul trecut a fost cel mai bun jucător al Americii de Sud, adică al Americii lui Zico, Falcao, Socrates. E adevărat, brazilienii cei mari jucau în Italia, dar asta nu-i diminuează meritele. (Socrates, în Italia, a stîrnit doar zîmbete, remarcîndu-se mai mult prin luările de cuvînt pe teme sindicale decît în problema fotbalului.)

Repriză albă. Dar ce ritm ! Mi s-a părut întotdeauna curioasă porecla dată belgienilor de-a lungul anilor — „diavolii roșii" —, dar iată că din cînd în cînd ei își merită renumele. Așa a fost în Spania, cînd i-au învins, în primul rînd prin sufocare, pe argentinieni. Așa e și acum, în fața unei echipe de atleți.

Formidabil ! A marcat Vercauteren. Gol cu boltă, o mică perfecțiune balistică, amestec de geometrie și ...șmecherie, peste un portar de... 1,92 m. Gol de clasă !

Abia repusă mingea la centru, paraguayenii sînt pe punctul de a egala cu un trasor asemănător. Numai că Renquin „simte" bolta lui Romerito și scoate de pe linia porții, cu foarfecă. O... Ce meci frumos ! Și era gata să rămînem la Ciudad, pentru Mexic — Irak, pe Azteca. În cele din urmă ne-am dat seama că e mult mai ușor să străbați cei 64 de kilometri pînă la Toluca decît cei 15 pînă la Azteca.

Belgienii cîntă. E și o pauză frumoasă. Fetele de la „Camel" sînt deosebit de serviabile și ne oferă țigări. Belgienii cîntă cu o stupefiantă lipsă de simț muzical. Am observat mai de mult că pe stadion cîntă mai ales cei fără ureche. Belgienii, englezii, olandezii, danezii... Italienii, marii maeștri ai bel-canto-ului (urît genitiv !) se limitează la „Forza Italia !". Argentinienii bat tam-tam-ul... Suporterii spaniolilor îl repudiază pe Julio Iglesias pentru că a abandonat fotbalul. (Cred că sînt și puțin geloși, pentru că tocmai aici, în Mexic, a apărut zilele acestea o carte scrisă de valetul lui Iglesias despre cele 3 000 de iubite ale cîntărețului care a adunat 100 000 de spectatori

pe Santiago Bernabeu, cedînd, totuși, fondurile pentru pregătirea echipei Spaniei, în vederea „Mundialului"). În orice caz, toba lui Manolo e un fel de contrabas al întregului „Mundial", pentru că se aude pînă departe. (Manolo a fost inspirat, alegînd „V"-ul alfabetului Morse, care echivalează cu trei puncte și o linie. „V"-ul lui Beethoven și al lui Churchill...)

Cei care cîntă sînt, deci, răgușiții, care amestecă tonalitățile cu ușurința cu care Maradona trece printre jaloane. Ca întotdeauna, doreşti ce nu ai... Toți englezii cîntă cu rîvna cu care Norman, marele lor comic sașiu, încerca să cînte la ora sa de muzică. Efectul intenției de a cînta „Que sera, sera..." este mirobolant prin nepotrivirea dintre frumusețea cunoscută a melodiei și rezultatele obținute cu ajutorul... whisky-ului, dar e ceva emoționant în această hotărîre de a cînta cu orice preț și mai ales în revenirea miraculoasă la tonalitatea exactă în momentul în care se intonează „God save the Queen".

Egalează Cabanas ! Tot un stîngaci. Au trecut cinci minute. La acest scor (1—1), ambele echipe urcă în optimi. Dar e foarte important care dintre ele se va afla „pe doi". Sau poate că e mai bine să fii pe trei. Cine mai știe ? Doar „Tonici" e în posesia datelor. Ba nu ! Belgia e obligată să forțeze, pentru că, rămînînd doar pe locul trei, are toate „șansele" să joace cu U.R.S.S. Și asta o știe și Paraguay-ul.

A marcat belgianul Veyt ! Thys fuge de amenințarea numită Lobanovski... Lovitură liberă. Bate Scifo ! Splendid ! Ca pe vremuri Dumitru, din stînga careului, colțul lung. Goool ! Cuuuum ? Arbitrul bulgar Docev anulează golul. Nu știu motivul. Nu știe nimeni. E minutul 75 și belgienii protestează mai mult de formă. Dar, peste numai un minut, Cabanas egalează din nou... Abia acum, suporterii belgienilor înregistrează cele întîmplate și încep să scandeze, în spaniolă : „Ra-te-ro ! Ra-te-ro ! !", adică „hoțul", un cuvînt pe care l-au învățat, desigur, pe Azteca, la meciul Mexic-Paraguay...

Aproape că îmi pare rău că părăsesc frumosul stadion Bombonera. Mă obișnuisem cu aerul. Nu mă încîntă ideea că peste o oră și ceva vom fi la „Prensa". Poate, totuși,

rămînem un pic în parcul lui Abraham Lincoln. O hotărîre e oricum luată. Nu o să ne ducem la video pentru Mexic—Irak. O vom face mai tîrziu, într-o zi liberă. E un moment de saturație care trebuie depășit. Ce ne poate oferi acest Mexic—Irak după neașteptat de frumosul meci de pe Bombonera ?

BOBBY, CEL CU ȘTREANGUL LA GÎT...

...Era să uităm că azi e o zi plină. Și că peste numai un sfert de oră începe marele cuplaj Anglia—Polonia și Maroc—Portugalia, la Monterrey și la Guadalajara. Clasamentul după două meciuri este incredibil, cuvînt cam nou în cronica noastră sportivă, probabil de la spaniolul *increible*. Iată-l :

1. Polonia	2	1	1	0	1—0	3
2. Portugalia	2	1	0	1	1—1	2
3. Maroc	2	0	2	0	0—0	2
4. Anglia	2	0	1	1	0—1	1

„El Dia" titrează cu litere mari, pe toată pagina : „Anglia în pragul eliminării". „Cuestion", ziarul de amiază *(Mediodia)*, e și mai net : „Inglaterra en Mission Imposible !". „Tonici" și-a reluat rolul. „Doar Polonia e sigură". Într-adevăr, dacă Portugalia și Marocul fac joc egal, Anglia trebuie să învingă cu două goluri... Dacă bate Portugalia... Dacă... Dacă...

Bobby Robson zîmbește în toate fotografiile, deși e cu șreangul la gît după înfrîngerea în fața Portugaliei și jocul egal cu Marocul... Gazetarii l-au bombardat în aceste zile. Dar Bobby a rezistat cu înverșunare... Și pentru că am rostit acest ultim cuvînt, îmi vine în minte, chiar acum, ultima frază din romanul englezesc „Mai presus de orice" : „De departe se aude bubuitul Londrei, care se apără cu înverșunare".

Am scris cîndva că „englezii nu cunosc jocul pe care l-au inventat". Era în afirmația asta mai mult dorul de Brazilia 1958... Voiam să spun de fapt că englezii au tras

brazdele, iar brazilienii au plantat garoafele fotbalului. Am privit deseori cu ochi răi fotbalul aspru al englezilor. Odată, pe Highbury, în meciul Arsenal—Ajax pentru Cupa Campionilor, de undeva din vîrful tribunei, aveam impresia că acolo jos e canonada Londrei care se apără cu înverşunare... Ieşeau scîntei din picioarele lui Kennedy şi George... Şi cu toate astea, peste cîţiva ani aveam să spun că „fotbalul cel mai frumos este finala Cupei Angliei, adică fotbalul în tribunele căruia Margaret Thatcher cîntă, cu entuziasm de copil, imnul Arsenalului".

Da, Bobby a rezistat cu înverşunare în aceste zile. Cronicarii lui sînt foarte răi. Brian Glanville — înaintea tuturor. E acum la Monterrey şi sînt sigur că aşteaptă înfrîngerea echipei sale pentru a demonstra tuturor că Bobby e un prost. Cunosc genul. Proliferează şi în alte ţări.

Mărturisesc că îl admir pe Robson. Are jovialitatea unui crainic reporter şi siguranţa unui om lipsit de griji, cu toate că în aceste minute e cu spatele la zid, după ce, timp de 180 de minute, nu a reuşit să înscrie un singur gol în poarta Portugaliei şi a Marocului. Reporterii l-au întrebat mereu despre arşiţa de la Monterrey, unde nu s-a înregistrat pînă acum o temperatură sub 32 de grade. A răspuns zîmbind că nu e o problemă foarte gravă, că de cîteva secole englezii s-au obişnuit cu temperaturi şi mai ridicate în jungla africană... A citat şi numele lui Lawrence — mereu ironicul şi dezinvoltul Bobby Robson.

...Meciul Anglia—Polonia a durat doar o jumătate de oră, timp în care Garry Lineker a marcat de trei ori, şi de fiecare dată din apropierea porţii, cu şuturi de jos în sus, sub bară. Polonezii se aşteptau la clasicele centrări pe sus şi, cînd colo, englezii au învăluit de trei ori, încheind desfăcerea evantaiului polonez cu centrări şutate, pentru Lineker, care plonja spre poarta lui Mlynarczyk precum, cîndva, aripa galeză Williams în butul Irlandei sau al Angliei...

A fost un k.o. atît de clar, încît crainicul spaniol şi-a permis şi o glumă, spunînd că în timp ce polonezii n-au uitat că joacă în „iadul de la Monterrey", englezii zburdau ca pe gazonul îmbibat de apă — ce plăcere ! — de pe Wembley...

Şi astfel, în timp ce Boniek încerca să ne aducă aminte că a fost cîndva marele *puncheur* al lui Platini... *O, tempora!*... Abia acum îmi dau seama că fotbalul acestui penultim deceniu ştie să stoarcă... Boniek astăzi, Platini — ieri, Mlynarczyk... şi el portar la echipa portugheză Porto... par drogaţi pe terenurile „Mundialului"... Un tribut inevitabil...

MARREUCOS, PE PRIMUL LOC !

Şi astfel, odată conturile încheiate, putem trece în liniştc pe celălalt monitor, pentru că aici se joacă o mare dramă... Portugalia, învingătoare a Angliei în prima manşă, e condusă de Maroc cu 2—0, tot după o jumătate de oră. Autorul ambelor goluri — Khairi. Auzi vorbă... Khairi... Şi asta în poarta echipei marelui José Torres, antrenorul portughez de azi, centrul înaintaş de acum 20 de ani, care aşeza bombardele pe ristul lui Eusebio... Şi totuşi, nu aş putea spune că marocanii sînt net superiori lusitanilor... E adevărat, Bouderbala, Timmoumi şi acest Khairi nu au nici un secret în materie de tehnică, dar Diamantino, Carlos Manuel şi Futre, cel mai tînăr jucător al „Mundialului", răspund cu atacuri care ne aduc aminte că Portugalia conducea Franţa în semifinala de la Marsilia, în turneul final '84 al campionatului european, Franţa lui Platini, în minutul 106... şi numai o minune a făcut ca portughezii lui Chalana — vă aduceţi aminte ? — să părăsească terenul învinşi.

La 3—0 pentru Maroc, Diamantino a marcat golul de onoare, dar scandalul izbucnise încă la pauză : „greva portugheză", despre care se vorbise mult, ar fi fost la originea acestei înfrîngeri. O „grevă" în care Gomes şi compania cereau primele promise la începutul turneului. (Afacerea va lua proporţii la revenirea lotului în patrie. Opt dintre componenţii lotului vor fi excluşi din viaţa echipei naţionale. Va urma replica de solidaritate a celorlalţi jucători. Aşa avea să eşueze echipa lui Torres. Să fi fost jucătorii mult prea venali ? Greu de spus. Marea afacere care este „Mundialul" nu-i poate lăsa insensibili în această lume în care Platini, mereu însoţit de agenţii

săi comerciali, devine producător de filme, o lume în care Hugo Sanchez apare de 50 sau de 100 de ori la TV pentru „Choco Milk", iar Bora Milutinovici arpegiază pe o pagină în fața unei mașini de calculat care îi aduce mai mult decît toate salariile pe un an ale lui Diamantino, Sousa ori Carlos Manuel, cel care a învins Anglia, pentru a-l revanșa, după exact 20 de ani, pe antrenorul său Torres, coechipierul lui Eusebio și Coluna.)

...S-au încheiat, deci, și jocurile grupei F. În numai 90 de minute, toate echipele și-au schimbat locurile ca în „Roata Lumii". Polonia a căzut de pe 1 pe 3, Portugalia s-a prăbușit de pe 2 pe 4, loc fatal. Marocul a urcat de pe 3 pe 1, iar Anglia, echipa cu *mission imposible*, a urcat de pe 4 pe 2. Un loc doi care e mai bun decît... 1, pentru că în timp ce Anglia va juca optimea directă cu Paraguay-ul, Marocul a căzut cu R.F. Germania, ceea ce e parcă altceva, indiferent de surprizele pe care le oferă acest „Mundial".

...A apărut maestrul. Bobby Robson. Jovial și destins. Are o febrilitate care îmi place. Nu e dintre cei care „dorm în picioare" — cum spune Tassos, care e și el un febril... Bobby Robson, în așteptarea întrebărilor, cîntă la pian, cu ambele mîini, pe mînerele fotoliului și îl privește cu anume insolență pe reporterul care e gata de start. „Ce mai vreți, domnilor ? V-am zis de atîtea ori că nu am probleme" — pare să spună antrenorul care acum nici trei ore era în drum spre eșafod. Reporterul este foarte expeditiv. A și renunțat la meciul abia încheiat. Îl interesează apropiatul meci cu Paraguay, de pe Azteca. Încearcă să-l surprindă pe Bobby cu o întrebare-șoc ; „Aveți, domnule Robson, în echipa dumneavoastră un jucător de forța paraguayanului Romerito ?" Robson mimează surprinderea și își privește interlocutorul pe sub niște ochelari inexistenți : „Nu am un jucător de valoarea lui Romerito. Am șapte jucători de valoarea lui... Peter Shilton, de pildă, este cel mai bun portar din lume. În partida de astăzi, cu Polonia, a fost extraordinar... Dar lucrul cel mai important este că am cea mai bună echipă în profunzime. O Cupă mondială se cîștigă nu cu cei mai buni 11 jucători, ci cu cei mai buni 17,

deoarece mereu se întîmplă să ai jucători accidentați sau suspendați. Shilton a fost admirabil. Dar admirabil a fost și Sansom, fundașul stînga, care are cele mai multe tricouri engleze în acest lot... Cu experiența sa, Sansom e un gigant, deși are 1,66... Cel mai greu e să fii, însă, antrenor. A fi antrenor înseamnă a avea o mare responsabilitate, deoarece foarte multă lume nu înțelege că a pierde face parte din fotbal. Forța imensă a acestui sport e că pînă și echipa dinainte condamnată poate cîștiga orice meci. S-a văzut de atîtea ori". (Poate că Bobby se gîndește în acest moment și la înfrîngerea Angliei în fața echipei S.U.A., în C.M. din 1950, la Belo Horizonte.)

Intervine reporterul cu o nouă întrebare. Răspunde Brian Robson, căpitanul echipei : „Contra Paraguay-ului vom juca precum latino-americanii, controlînd balonul și alergînd tot timpul după el". Intervine Robson-antrenorul : „Nu cred că o să jucăm ca latino-americanii. O să jucăm ca englezii, adică într-o manieră mai inteligentă, dar vom alerga și înaintea mingii ; altfel nu vom putea cîștiga". Brian Robson nu pare încîntat de felul în care Bobby l-a pus, într-un fel, la punct, dar nu are ce face : acesta este antrenorul său... un om gata întotdeauna să răspundă. De ce ? A și spus-o cîndva : „Bătălia cea mai dificilă a unui antrenor e cea cu gazetarii... și mai ales cu gazetarii înzestrați cu idei fixe". O ultimă întrebare pentru Brian Robson în legătură cu celebrii de pe acum „hooligans". Căpitanul echipei Angliei își reconfirmă moderația. „Cei mai mulți sînt băieți buni și chiar prietenii noștri. Din păcate, din cauza a cinci la sută, toți plătesc oalele sparte"... Dublul interviu se încheie cu o glumă a lui Bobby. Întrebat în legătură cu starea de sănătate a echipei pentru meciul următor, cu Paraguay-ul, Robson își permite luxul de a spune că e foarte bună, dar că, în urma îmbolnăvirii medicului, a fost adusă din Anglia o doctoriță. De atunci, toată lumea e în formă. „Și se pare că Garry Lineker s-a și îndrăgostit un pic, deoarece a marcat toate cele trei goluri ale partidei cu Polonia". Acesta este Bobby Robson, un personaj creat parcă de Jerome K. Jerome și care — acum nu glumesc — declarase în ajunul partidei cu Polonia că Lineker va marca

patru goluri. Să fi fost un moment de inspirație ? Mai curînd tehnica jucătorului care mizează întreg potul pe singura carte care îi mai rămăsese în joc.

TORRES, O MASCĂ A DURERII

Au și venit fișele tehnice furnizate de neobositul SICOM... Se vede clar că Bobby a jucat tare, introducîndu-i în formație pe Hodge, Reid, Steven și Bearsdley, mișcări inspirate și... imprevizibile. Fișa tehnică reafirmă ideea că *Inglaterra* a cîștigat prin k.o. Și iată de ce... Anglia—Polonia... Șuturi la poartă : 13—10 ; pe poartă : 7 -6 ; cornere : 4—6 ; faulturi : 13(!)—3(!). Deci, Anglia a izbit necruțător, prin Lineker, în prima jumătate de oră și apoi și-a savurat victoria în acest meci disputat în fața a 22 240 de spectatori, la o temperatură de 32 de grade, umiditate 55 la sută. Iar cele 13 faulturi engleze într-o partidă cîștigată cu 3—0 confirmă ideea că Anglia a jucat a *vida o muerte*...

...Alte măști. José Torres, Portugalia... José Faria, Maroc...

Torres e masca durerii... „Am jucat slab cu Anglia și am cîștigat... Era mai bine să fi pierdut meciul acela... Apoi am jucat mult mai bine decît Polonia și am pierdut... În sfîrșit, astăzi, am fost egalii marocanilor și am pierdut din nou... Cine să le mai înțeleagă ?“ Marele Torres aproape că are lacrimi în ochi... „Dar mă consolez că ne-a bătut o echipă-surpriză, o echipă de clasă“.

José Faria, brazilianul de la conducerea tehnică a Marocului, e foarte bine dispus. A fost cîndva antrenorul lui Flamengo din Rio... Răspunde prompt... „Sînt fericit că Marocul e prima echipă africană care cîștigă o grupă în campionatul mondial... Și am pornit cu șansa a patra din patru. Sînt fericit că Marocul e, de asemenea, prima echipă africană care intră în faza a doua a unui turneu mondial...“ Reporterul ar vrea să-l întrerupă. Dar Faria e cel care conduce astăzi ostilitățile. „A doua echipă africană în faza a doua va fi Algeria, care va învinge Spania“. Reporterul are prilejul unei mici revanșe și aplaudă pronosticul cu un abia perceptibil zîmbet în col-

ţul gurii. Apoi îl întreabă despre jucătorii marocani care i-au plăcut cel mai mult. Faria nu stă pe gînduri şi „driblează" în stilul lui Bouderbala : „Vă rog să-mi permiteţi să apelez la un selecţioner neutru... Brazilianul Socrates a declarat că pînă acum Timmoumi este cel mai bun jucător al «Mundialului»". „Chiar mai bun decît Maradona ?" „Deocamdată, da. Maradona e pe locul trei, după Valdano şi Brown, chiar şi în presa argentiniană." „Cu cine v-ar plăcea să cădeţi în optimi : cu R.F. Germania sau cu Danemarca ?" „Ne este absolut indiferent."

José Faria joacă şi el tare... Apoi, cu un gest imperial, îl invită pe reporter şi ne invită şi pe noi să privim clasamentul afişat în studio.

1. Marruecos	3	1	2	0	3—1	4
2. Inglaterra	3	1	1	1	3—1	3
3. Polonia	3	1	1	1	1—3	3
4. Portugal	3	1	0	2	2—4	2

E, într-adevăr, un clasament de privit...

...Am ajuns acasă pe la opt. Tocmai începusem să ordonăm kilogramul de ziare, cînd am primit vizita celor doi tehnicieni, Antonescu, munteanul, şi Drîţu, moldoveanul. Ne-au propus să mergem cu maşina, cu „Dacia", pînă în centru, la „Angel del Independencia", „ca să vedem sfîrşitul lumii", adică festivitatea victoriei asupra Irakului. Încercăm să le spunem că avem obişnuinţa *fiestelor* de acest fel încă de acum 20 de ani, de pe Centomila din Roma, ca să nu mai amintim Guadalajara '70 sau Buenos Aires '78, dar flăcăii sînt intransigenţi. Şi urcăm.

...Am revenit pe la miezul nopţii. *Fiesta* ajunsese la apogeu. Totul era blocat pe Passeo de la Reforma... pe Insurgentes... Au fost, poate, un milion. Sau şi mai mulţi. La giratoriul de la „Angel", sute de maşini în imposibilitate de a înainta... Un fum ca de jertfă se înălţa spre vîrful Columnei. Parcă venise tot oraşul aici, în centru. Era o lume nebună care urca pe capotele maşinilor... Şoferii nu se supărau sau, cel puţin, aşa lăsau impresia. Pentru că sînt prudenţi. *Fiesta* poate degenera oricînd. E în privirile acestor oameni un amestec de bucurie şi ură

care nu anunță nimic bun. Pe estrade înălțate ad-hoc pe Paseo, orchestre de mariachis cîntă asurzitor. Și nimeni nu e iritat de faptul că, la răstimpuri, sunetele furioase ale muzicii se amestecă haotic cu claxoanele mașinilor exasperate la gîndul că ar putea să fie imobilizate pînă în zori. În piața strangulată, circulația pietonilor nici nu mai e posibilă. Înaintăm de parcă am fi împinși ca pe Aztcca, la terminarea meciului. Operatori străini încearcă să filmeze această formă de nebunie, dar nu au cum manipula aparatul. Mașinile de pe perimetrul exterior al pieței au devenit de mult ultimul graden al unei tribune înălțate ca prin minune. Pe una din aceste mașini, o oaie vie, formă superioară a exhibiționismului mulțimii, poate din nevoia originalului proprietar de a arăta că există și el în orașul lui Hugo Sanchez, iar oaia are rolul de atrage atenția tuturor că el, Pedro sau Ignacio, n-are importanță, este aici în acest moment... „Priviți-mă, domnilor, nu sînt nimeni, sînt un mare actor spre care se îndreaptă în acest moment pînă și camera de luat vederi a suedezului de pe mașina de alături... Priviți-mă !"

Am ieșit cu greu din raza „reactorului" din piața Independenței. Am umblat mult pînă să găsim mașina ascunsă pe o stradă laterală, la adăpost — ne-am spus noi, — de posibila furie a trecătorilor. Cînd am ajuns pe Juarez, în zona liniștitului cartier Polanco, cu grădinițe pardosite cu mochete imitînd iarba, uruitul reactorului din centrul Capitalei s-a stins. De departe se vedea doar un fel de văpaie. Erau desigur reflectoarele care se încrucișau pe aripile Îngerului, ca pe aripile unui avion englez care încerca să traverseze pe furiș Mîneca, dar pe care l-au și prins reflectoarele antiaeriene de pe „zidul Atlanticului".

...Pe birou zăresc un titlu de articol în „Excelsior". „Un domingo de Futbol, Anestesia Para 6 Dias", o duminică de fotbal, formă de anestezie pentru șase zile. Se recenzează de fapt o carte a unui scriitor uruguayan, Mario Benedetti, în care se spune că „fotbalul are semnificația unei anestezii colective" și că „fervoarea duminicală îi face pe oameni să uite de promisiunile neîmplinite ale șefilor, injustiția și arbitrariul practicat de-a lungul săptămînii". După ce arată că un *paria* poate sta în

aceeași tribună cu un ministru, creîndu-i iluzia egalității, Benedetti arată că această „egalitate" durează doar 105 minute, pentru ca totul să revină la normal, cu toate formele de injustiție, în zilele următoare... Doza de agresivitate și diatribele împotriva arbitrilor reprezintă puținul care îi rămîne spectatorului pentru a-i renega pe cei care îl exploatează...

...Primele trei grupe și-au încheiat, deci, jocurile. Iată-le :

Grupa A

1. Argentina	3	2	1	0	6—2 5
2. Italia	3	1	2	0	5—4 4
3. Bulgaria	3	0	2	1	2—4 2
4. Coreea de Sud	3	0	1	2	4—7 1

Grupa B

1. Mexic	3	2	1	0	4—2 5
2. Paraguay	3	1	2	0	4—3 4
3. Belgia	3	1	1	1	5—5 3
4. Iark	3	0	0	3	1—4 0

Grupa C

1. U.R.S.S.	3	2	1	0	9—1 5
2. Franța	3	2	1	0	5—1 5
3. Ungaria	3	1	0	2	2—9 2
4. Canada	3	0	0	3	0—5 0

...La TV se reia reportajul plecării ungurilor. Îl recunosc pe Dotari, într-un fotoliu pe aeroport, în așteptarea trecerii frontierei care duce spre avion. Își sprijină capul în palmă, parcă pentru a evita privirile indiscrete ale camerelor de luat vederi. Acum nici două luni, se înălța, imponderabil, pe Nepstadion, ca Eusebio cu ani în urmă, pentru a-și striga bucuria de a fi învins Brazilia cu 3—0...

...12 iunie. Azi e zi de „Prensa". În fiecare dimineață îmi spun că e momentul să facem un drum pînă la „Antropologico", care e, din cîte se spune, cel mai mare muzeu

din istoria devenirii omului, dar iată că mereu intervine ceva, chiar în zilele fără stadion. Astăzi, de pildă, avem doar un cuplaj TV Guadalajara-Monterrey (Brazilia—Irlanda de Nord și Spania-Algeria), dar n-ai cum să te miști, deși „Antropologico" e la numai trei stații de autobuz. Sînt atîtea de făcut, începînd cu revista presei, care durează, nu glumă...

Fotografie mare în „El Heraldo", cu plecarea fotbaliștilor unguri. Reporterul e dur. Scrie negru pe alb că oamenii lui Mezzey au plecat „cargados de goles y verguenza", verguenza însemnînd rușine. E limpede că echipa Ungariei nu a fost niciodată atît de slab cotată. Generația doctorului Sarosi a jucat finala mondială de la Paris, în '38, cea a lui Puskas a jucat o nouă finală în '54, la Berna, cea a lui Albert învingea Brazilia la Liverpool, în „World Cup", cu 3—1... Acum, generația lui Detari pleacă prima, surclasată de Blohin și Platini... hai să-i luăm tot pe șefii generațiilor, deși acum, dacă m-ați întreba, aș spune Zavarov și Amoros.

OH, MISTER GLANVILLE !

Tassos a venit cu veștile. Vorbește ca la microfon. Am impresia că se și antrenează în acest fel pentru transmisie. „La nemți continuă scandalul... Schumacher e mereu contra lui Rummenigge... L-a cuprins patriotismul... Spune că «străinii» nu ar avea ce căuta în echipă. Te-ai dus ? Du-te ! Adică, du-te la Milano... Se pare însă că e ceva strict personal, pentru că nu are nimic împotriva lui Briegel... Ce-ar fi ca Simonsen, care joacă la Vejle, să se ridice împotriva străinilor din echipa Danemarcei ? Ar rămîne singur... Au venit nevestele francezilor la San Miguel Allende... Înseamnă că bate Italia... Beckenbauer declară că Olanda '74 e peste Danemarca '86...

Și-acum, una tare... Una tare de tot... Suporterii englezi, *«the hooligans»*, care nu-i mai dădeau nici o șansă lui *Bobby is the boy for me*, au plecat toți de la Monterrey la Acapulco, ca să-și bage capul în nisip înaintea meciului cu Polonia... Cu cîteva minute înainte de începerea meciului, au ieșit toți din restaurantul de pe malul mării,

s-au dezbrăcat și au intrat în apă, ca să fie cît mai departe de vocea crainicului... Și a început meciul. După nici 10 minute, Lineker a deschis scorul... Patronul a ieșit pe terasă și le-a strigat englezilor din apă că Anglia conduce cu 1—0... Și au luat toți startul spre plajă, ca papucii zburători... Și-au continuat cursa, ca besmeticii, pe plajă, vreo două sute de metri, pînă în dreptul restaurantului. Au încercat să intre. Dar patronul a spus *stop !* Au vrut să-l ia pe sus. Degeaba. Patronul a pus unul jos, dintr-un pumn. «În restaurantul meu se intră numai în ținută decentă !» Pumnul și mai ales vorbele au avut un efect imediat. Toată gloata a luat-o la goană spre hainele de pe plajă, cuminte, precum căței dalmațieni... Cînd au revenit, Lineker marcase al doilea gol... Așa au pierdut guarzii Majestății sale două din cele trei goluri ale Angliei..."

Oh ! *Your Majesty* Brian Glanville ! A venit Brian. Se așază la coadă, la cafea. Cînd mă vede, parează poziția oarecum incomodă în care se află, spunîndu-mi cu emfaza-i caracteristică : „Ce oameni ! Să nu servească ceai, adică cea mai bună băutură din lume. Îți aduci aminte de ceaiul de la Wimbledon ? Combinația aceea de «Lyons» și «Earl Gray» ?" Acesta e Brian, gazetarul care a petrecut zece ani în Italia, corespondent pentru „Sunday Express" și care a învățat apoi portugheza, pentru simplul fapt că era limba lui Edson Arantes. „Felicitări, Brian pentru Anglia !" „Felicitări ? Bobby Robson e un imbecil." „Cum asta ? A făcut niște schimbări foarte inspirate." „N-are nici un merit. Au fost schimbări forțate. Și-a bătut joc de nervii noștri. Și-apoi, de ce aceste felicitări cînd ne clasăm în urma Marocului ?" Cred că-l recunoașteți pe mister Glanville, căruia îi stă acum în gît cafeaua lui Havelange...

FURIA ROJA ȘI JOSIMAR...

...Am ales Brazilia—Irlanda de Nord. Jalisco, Guadalajara. Brazilienii se joacă. Irlandezii suferă din greu. Singura lor speranță pare a fi Pat Jennings. Crainicul decretează : „Ar trebui o minune pentru ca Irlanda de

Nord să învingă Brazilia, chiar dacă Jennings e gata să reziste cu orice preț". Și minunea durează doar un sfert de oră. Müller sprintează pe dreapta, centrează la semiînălțime... e mai mult un șut decît o centrare... și Careca reia în gol, de la șapte metri... Ce greu e să privești la două ecrane ! Caldere marchează în același minut pentru Spania. Noroc de reluări... Sprint Francisco spre limita careului mare... Îi taie drumul Salinas... Belloumi nu poate face nimic... Salinas întoarce mingea înapoi... Caldere... șut, gol ! Mă gîndesc la pronosticul lui Faria, care vedea Algeria învingînd Spania... Echipa lui Munoz e dezlănțuită. Din cînd în cînd se simte *furia roja* care sugerează că Spania poate fi o mare echipă...

Ce-a fost asta ? De necrezut ! A marcat Josimar pentru Brazilia ! Șut bombă, la vinclu lung, de la 30 de metri. Dar ce combinație ! Ce desen ! Careca, vîrful, s-a retras de pe linia de 16 metri a lui Jennings, a și pasat înapoi, pînă spre Julio Cesar, avansat spre linia de centru... și Julio l-a simțit pe Josimar că vine, vine, vine... ca într-o ștafetă de 4 ori 100, pas la dreapta, Josimar a „prins" bățul de ștafetă și șut... de la 33—34 de metri... după care *replay*-urile au scos la iveală toată frumusețea golului, gol la vinclu, un gol asemănător cu cel al lui Brooking pe Nepstadion, cînd ungurul acela plin de umor a exclamat : „Lăsați-o acolo, luați alta !". Atît de frumos se cuibărise mingea între plasă și arcul de metal care o susținea.

Faza se reia mereu... Josimar alergînd spre tribună, țopăind cu genunchii pînă-n bărbie... cu brațele lungi, de pitecantrop... mișcări sacadate, urîte... unde ești, Eusebio, cu saltul tău de gimnast proiectat spre cupola sălii de plasa suspendată ca un hamac ? Dar asta nu are importanță. Josimar e primul brazilian care îmi reamintește aici, la Ciudad de Mexico, că a fost odată o mare echipă... Echipa lui Didi și a lui Garrincha în '58, echipa lui Pelé, Tostao, Gerson, Jairzinho sau Carlos Alberto, cel care a marcat, tot cu nr. 2 pe spate, golul al patrulea al finalei de pe Azteca, acum 16 ani, în poarta lui Albertosi.

A marcat și Spania. Al doilea gol. Tot Caldere ! A avansat Eloy pe linia interului dreapta, a primit mingea

de la Francisco, şi-a continuat cursa pînă la linia careului, pas spre stînga, Caldere... gol ! E minutul 68. Pronosticul lui José Faria, care vedea Algeria în optimi, şi-a dat obştescul sfîrşit. Ca majoritatea pronosticurilor spectaculoase. Cel care se bucură cel mai mult în faţa televizoarelor *cafetteriei* este bulgarul „Tonici", care îşi freacă mîinile. „E perfect !" „De ce e perfect ?" „Pentru că Bulgaria va juca acum optimile pe Azteca, cu Mexicul." Bulgarii au două puncte. Locul trei în grupa Braziliei nu poate avea decît unul. Ungurii au plecat. „Gracias, señor Havelange !" — ne zîmbeşte „Tonici". Cred şi eu. Să vii la „Mundial", să nu baţi pe nimeni, să termini la egalitate cu Coreea de Sud şi să fii programat peste trei zile, din nou, pe Azteca, pentru a treia oară în Ciudad de Mexico ! Ce greu şi ce uşor e să joci la „El Mundial" !

A marcat din nou Spania. Au trecut doar două minute de la golul doi al lui Caldere. Acum a marcat Eloy, din pasa golgeterului. Cine e Eloy ? L-a înlocuit imediat după pauză pe Butragueno, „el buitre", vulturul, cum îi spun spaniolii... E 3—0 pentru Spania. Păcat de supertalentatul portar Drid, care a reuşit să ţină în şah Brazilia...

Casagrande, care l-a înlocuit pe Müller, trage în bară. (Ziarele de ieri au publicat o mare fotografie cu Casagrande şi Alemao bînd bere într-un local.) Cronicarii brazilieni au cerut imediat o conferinţă de presă. „Cum e posibil ?" — a fost laitmotivul. José Maria Marinho, şeful delegaţiei braziliene, a răspuns foarte calm : „A fost ziua lor liberă şi cred că au dreptul să bea o bere. Francezii beau cîte un pahar de vin roşu. Dumneata cînd ai băut bere ultima oară ?". Spre stupefacţia celor prezenţi, cel care pusese întrebarea avea un pahar de plastic alb în mînă. Şi în pahar era bere. Îl trăda spuma. Conferinţa de presă s-a spart. Au mai fost cîteva întrebări de rutină din partea unor confraţi stingheriţi de lipsa de tact a colegului cu sombrero...

Eforturi paralele. Marchează şi Brazilia al treilea gol. Spania—Algeria 3—0 ; Brazilia—Irlanda de Nord 3—0. Un moment frumos : irlandezii îi aplaudă pe brazilieni ; de mult nu am mai văzut aşa ceva la fotbal... Se mai întîmplă din cînd în cînd la hochei, între canadieni şi ruşi...

Fotbalul părea în afara acestei reminiscențe a vremurilor în care era doar un joc frumos și viril... Un singur regret — accidentarea portarului algerian Drid... Dar nici el nu ar fi putut face mare lucru. În echipa Spaniei, Butragueno e un sfredel care găurește orice ușă și mai are timp să facă și cu ochiul cînd suflă rumegușul.

Grupa D și-a încheiat și ea conturile...

1. Brazilia	3	3	0	0	5—0	6
2. Spania	3	2	0	1	5—2	4
3. Irlanda de Nord	3	0	1	2	2—6	1
4. Algeria	3	0	1	2	1—5	1

La „Prensa" e agitație mare. Se știe cam totul. Acum se scriu avancronicile. Ce început de piesă de teatru ar fi cu o scenă goală... cu 7—8 cabine pe fundal... iar în cabine 7—8 nebuni de legat, care își strigă cronicile cu gesturi de retori versați, parcă pentru a rotunji frazele spontane... nu mai e timp de scris... se vorbește direct... meridianele curg, iar acum Parisul sau Londra încep să se ducă la culcare... adică de ce ar aștepta și tipografii, cînd dumneata, domnule Sinet, sau dumneata, domnule Glanville, stai acolo, în Mexic... și ai ieșit din programul meu... mereu același... ia', mai lasă-mă cu „la închiderea ediției"... că nu moare nimeni, mai ales că toți au văzut golul lui Josimar.... n-avem nevoie de comentariile tale supte din deget...

Asta cam așa e... Întotdeauna e o dispută între cei care sînt *acolo* și cei care au rămas, deși toți redactorii șefi din lume vor mereu să-i convingă pe cei care au rămas că ei sînt, de fapt, baza reportajului... cine are un prieten în redacție, *la primire*, poate să fie liniștit, pentru că, oricum... ceea ce ai transmis... fie și un simplu fir de iarbă... crește precum cozonacul moldovenesc, pînă sus... și de pe-afară... totul e să ai un prieten, altfel ești în aer...

Dar, pînă atunci, mai e... Deocamdată, să vedem optimile... Italia—Franța... Platini spumegă mereu. „FIFA e de vină... Bătrînii amatori de vinuri vechi sînt de vină... La Wimbledon se știe din prima zi că Lendl nu poate juca cu Becker decît în finală... Aici, totul e la grămadă... Nimeni nu e iritat de faptul că în această primă zi a optimi-

lor, Italia, campioană mondială, poate să scoată din cursă Franța, campioană europeană, sau invers..." Señor Havelange răspunde impasibil : „Nu am primit nici o contestație, deși am trimis regulamentul acum trei ani". Platini se înfurie : „Ce fel de regulament e acela în care ni se spune că învingătoarea din grupa A se va întîlni cu locul trei din grupele C, D sau mai știu eu care ? ! La fotbal, totul trebuie să fie simplu".

Și ai, și n-ai dreptate, monsieur Platini... La tenis, pe Wimbledon, vin 128, iar după prima zi 64 „mor", își fac bagajele sau așteaptă un dublu pe care, să fim sinceri, nu-l prea agrează nimeni... Aici au fost chemați 24 și după 12 zile nu murise încă nimeni... Dacă privesc optimile, să știi că englezii sînt foarte mulțumiți că joacă cu Paraguay-ul. Brazilia a căzut foarte bine cu Polonia. U.R.S.S. socotește că nu ar fi visat un adversar mai la îndemînă decît Belgia, care s-a chinuit îngrozitor cu Irakul... Îngrijorați sînt mai curînd argentinienii, care ar fi preferat să joace cu oricine, numai cu Uruguay-ul nu... știi bine... vecinii se tem întotdeauna unii de alții, pentru că se cunosc... dar iar nu e bai, pentru că iată, Mavromati, care conversează mereu cu SICOM-ul — cred că a studiat cibernetica — ne aduce o foaie lungă de un metru, în care sînt trecute toate partidele Argentina—Uruguay, începînd cu 20 iulie 1902, cînd Argentina a cîștigat cu 6—0 chiar la Montevideo... Dar, peste numai un an, și chiar la Buenos Aires, Uruguay a cîștigat cu 3—2... Iar de atunci și pînă astăzi, adică înaintea meciului Argentina—Uruguay, care se va juca pentru a 158-a oară, Argentina a cîștigat de 69 de ori, uruguayenii au cîștigat 48 de victorii, iar 40 de partide s-au terminat la egalitate... Ultimul meci s-a jucat amical, la Buenos Aires, la 2 ianuarie 1984, deci în plină vară, și s-a încheiat cu un 0—0... Lui Maradona îi e frică de un nou 0—0, îi e frică și de penalty-uri, unde nu se știe niciodată... Dacă vreți, vă pot spune și de cîte ori s-au încheiat meciurile Argentina—Uruguay cu 0—0, dar aș pierde prea mult timp... iată un 0—0 la 28 septembrie 1929... în „Copa Lipton"... Lipton ? Lipton ? Ah, da... E ceaiul lui Glanville... uite că și atunci, în '29, se juca la fel ca pentru „Coca-Cola"... Mare

minune şi computerul ăsta... Mai bine nu venea... Deşi... N-aş vrea să par retrograd...

Apropo de 1929... Nu venise încă filmul sonor la Bucureşti... Am cunoscut ceva mai tîrziu un profesor de pian. Avea să cînte şi două concerte pentru pian şi orchestră, la radio, cu Theodor Rogalski... Atunci, în '29, ca să-şi cîştige existenţa, cînta la Cinema Marna... Cînta la pian, filmul fiind mut. „Ori de cîte ori apărea în imagine un galop cu apaşi, cîntam «Cavaleria uşoară». La filmele melancolice cîntam părţile lente din sonatele de Beethoven". De ce această paranteză ? Pentru că bătrînul profesor a blestemat ani în şir ivirea filmului sonor, care i-a luat, pentru un timp, pîinea. SICOM ne ameninţă cam în acelaşi stil. Dar mă gîndesc că un fir de gînd încălzeşte puţin cifrăraia SICOM-ului...

De fapt, spunea bătrînul pianist, ivirea sonorului n-a fost doar o lovitură dată unei întregi categorii de muzicanţi. (La unele cinematografe era şi un violoncel.) A fost o lovitură dată artei. „Cine l-a mai depăşit pe Charlot ?" Urma o întreagă teorie despre arta mimului. „Ori ai de spus ceva prin mişcare şi expresie... că ăsta a fost rostul apariţiei cinematografului... ori, mai bine nu... Stimaţi domni Lumière, pentru vorbe e proza... Iar pentru rostirea lor e teatrul."

Iertaţi-mă pentru această paranteză, dar de vină e zumzetul scandat al SICOM-ului, care scrie în linii drepte cu de trei ori viteza telexului, dar care nu ştie să rîdă şi să plîngă... La ultimul meci, pe „Olimpico", unde nu sînt cabine pentru crainicii radio, am auzit un comentariu de om dement. Era un argentinian. Am întrebat cum îl cheamă. Mi s-a spus că e Victor Hugo Morales şi că transmite pentru Radio Argentina... Cred că meseria de crainic reporter e cea mai apropiată de respiraţia jucătorilor, de mirosul gazonului, de cardiopatia tribunelor. Oh, de l-aţi fi ascultat pe Morales... Şi cum a simţit golul lui Valdano în poarta lui Mihailov. Cu cîteva secunde înainte de „capul" care avea să trimită mingea în plasă, Morales a anunţat evenimentul „mitraliind" :„Ta-ta-ta-ta-ta-ta !". După care a urmat nesfîrşitul „Gooooooooool !" care, cu ani în urmă, i-a surprins neplăcut pe crainicii europeni,

dar care, în cele din urmă, avea să le intre și lor în pieptul înfierbîntat de focul niciodată stins al fotbalului...

„Brazilia nu mai poate fi oprită!" — decretează Mavromati. „O să bată Polonia și o să meargă înainte. Oferă cea mai mică cotă la pariuri. A ajuns la 5—1." „Nu cred în Brazilia lui Socrates — răspunde Turgay". „Ce vrei să insinuezi?" (Mă tem că seculara rivalitate turco-greacă ar putea izbucni și aici, la „Prensa".) „Nu vreau să insinuez nimic, dar nu văd o mare vedetă în echipa Braziliei. În două-trei meciuri, necunoscutul Josimar, care parcă vine din jungla Amazoanelor, a ajuns cel mai bun... Și-apoi, nu-mi inspiră încredere jucători ca Müller... Auzi, idee... Tu, jucător brazilian, în loc să vrei să te cheme Pelé, Edu sau Zico, iei numele germanului Gerd Müller, pentru că îți place cum joacă... Auzi, vorbă... Să-ți placă jocul lui Müller... Apropo, Mavromati... Cum îl cheamă de-adevăratelea pe ăsta care-și zice Müller?" „Moment. Am 10 metri pînă la SICOM". Și Mavromati s-a și repezit spre terminalul lui SICOM... Toți rîd... „Mare-i grădina..." Dar rîd mînzește. Își dau seama că nu au stofa de statistician a lui Mavromati, care s-a și întors. (Am încercat și eu să port o conversație cu SICOM-ul, dar am apelat curînd la serviciul operatoarei, ca să obțin informația). „Ghiciți cum îl cheamă!" „Hai, spune!" „Costa Luis Antonio... Se poate mai frumos? 31 ianuarie 1966... Joacă la Sao Paulo F. C. împreună cu Oscar și cu Falcao... Oscar — 32 de ani, peste șapte zile, Falcao — 33". „Stop, Mavromati!"

E momentul să trecem pe la „Cremasco", adică pe la „Mi Viejo". Nu neapărat pentru a cina, ci pentru a simți și mai bine „Mundialul"...

MARII BLONZI

13 iunie... Ne-am decis. O să mergem la Neza, pentru Uruguay—Scoția și, dacă n-o să fie mare lucru de văzut, o să privim meciul pe care îl aștept de cînd am venit aici, *Alemania—Dinamarca*... parcă e mai frumos spus *Alemania*...

N-aș vrea să ascund faptul că sînt suporterul „bandei lui Elkjaer". Am „suferit" pentru Danemarca încă acum

doi ani, la Lyon, cînd, la capătul prelungirilor, Elkjaer a ratat penalty-ul decisiv. El, Elkjaer, despre care se spune mereu — și pe bună dreptate — că joacă fiecare minge de parcă *aceea* ar fi ultima minge a vieții sale.

A fost o noapte frumoasă, atunci, la Lyon... Aveam tren spre Paris, aproape de miezul nopții, dar pînă la urmă am dormit într-un cămin studențesc, poftit insistent de vreo 20 de tineri excursioniști ai BTT-ului, veniți pentru Turneul final european.

Danemarca fusese mai bună decît Spania... Și Spania ar fi pierdut dacă nu l-ar fi avut în formație pe bătrînul Santillana, *El matador*...

Danemarca e un miracol. Acum douăzeci de ani era la discreția „tricolorilor" noștri. E adevărat, în '63 am avut un prim semnal. În minutul 18 al meciului România—Danemarca, pentru Tokyo-ul olimpic, danezii ne conduceau pe „23" cu 3—0 ! Asta nu s-a mai întîmplat niciodată... A fost nevoie de Petru Emil să adune în alte zece minute tot ce risipise pînă atunci pe atîtea terenuri, pentru ca „tricolorii" să salveze un meci ca și pierdut...

Ieri am citit un interviu al lui Laudrup, coechipierul danez al lui Platini la Juventus din Torino. Poimîine, pe 15 iunie, împlinește 22 de ani. E un tip acest Laudrup, la numai 22 de ani. „Sînt puțin uimit — spune Laudrup — de laudele care ni se aduc după meciul cu Uruguay-ul... Echipa noastră nu este în forma ei cea mai bună. În preliminarii am jucat meciuri mult mai bune decît acesta cu Uruguay-ul... Mă gîndesc la acel 4—2 cu *Union Sovietica*, la acel 5—1 cu Norvegia". Reporterul, puțin surprins, insistă : „Bine, dar cum a apărut această superbă echipă a Danemarcei ?" Laudrup răspunde : „Cum să apară ? Foarte simplu... Ne-am adunat cîțiva prieteni de prin Europa, ca să jucăm fotbal pentru Danemarca. Dacă dorești asta din tot sufletul, nu mai e nevoie de nimic ". Reporterul e din ce în ce mai surprins : „Și succesele ?" „Succesele au venit pentru că jucăm colectiv din instinct și ofensiv în viteză, fiindcă altfel nu se poate." „Există o tradiție în fotbalul danez ?" „S-ar părea că nu, dat fiind că sîntem debutanți într-un turneu final al campionatului mondial, dar avem și noi, dacă nu mă-nșel, o semifinală de campionat european, acum vreo 20 de ani, și pare-mi-se,

o finală olimpică... Cred că adevărata noastră tradiție e că iubim fotbalul în familie, de la bunic la nepot... Tatăl meu, Finn Laudrup, a jucat împreună cu Morten Olsen în echipa națională a Danemarcei... Acum, împreună cu Morten joc eu... E ceva care te leagă. Mama mea a fost o mare jucătoare de handbal. Fratele meu juca fotbal mai bine ca mine... (Aici, Daniel Arcucci face observația fină că toți marii jucători susțin că frații lor au fost mai buni decît ei... Îmi aduc aminte, cam pe vremea cînd Michael Laudrup avea vreo cinci ani, i-am luat un interviu lui Dobrin... Am primit același răspuns : „Fratele meu e mai talentat decît mine".) Reporterul nu-și ascunde admirația față de acest copil cînd îi spune : „„Ziariștii italieni vorbesc despre inteligența dumitale și despre pasiunea pentru psihologie". „Să nu exagerăm. Soția mea, Tina, în vîrstă de 20 de ani, studiază psihologia și îmi place, uneori, să citesc împreună cu ea... Sînt pentru mine momente de destindere. Ca și șahul, pe care îmi place să-l joc din același motiv. Campionatul italian e teribil de apăsător... Se exercită o presiune extraordinară asupra jucătorilor... Cînd joc șah, am senzația unei eliberări și am impresia, pentru cîtva timp, că mă aflu în Danemarca".

Formidabil ! Nici n-a trecut un minut, și arbitrul francez Quiniou îl elimină pe uruguayanul Batista. Ce mai poate face „echipa celestă" în fața Scoției ? Îmi pare rău de această eliminare. E adevărat, uruguayenii nu iartă, dar parcă nu era chiar de cartonaș roșu... Cronicarii uruguayeni amenință cu pumnii. Galeria Rapidului, în zi cruntă, ar părea un cor de fetițe pe lîngă reporterii „echipei celeste" cu ochii lor injectați de furie. Sinet e intransigent : „Oh, ces maîtres du jeu dur et vicieux !" Poate că acesta e adevărul. Și francezul Quiniou gîndește la fel. Uruguayenii și-au făcut o faimă tristă. Îmi aduc aminte, în '66, la Londra, au fost eliminați doi : Troche și Da Silva, în meciul cu R.F.G. Și n-a fost singura întîmplare. Fără acest... trecut, poate că Batista n-ar fi fost eliminat, dar, în cazul uruguayenilor, arbitrii fluieră preventiv. Am văzut ieri fotografia în care același Batista îl atacă pe Bertelsen. Crampoanele vizau direct glezna. Nu știu

cum s-a putut evita fractura... Acum, Quiniou a fluierat poate şi pentru faultul acela criminal. Dar iată că cel care strigă cît îl ţin puterile e chiar Omar Borras, antrenorul „echipei cereşti" : „Asasino !" Strigătul îl vizează desigur pe arbitrul Quiniou, care nu poate rămîne impasibil. Şi Omar Borras va fi poftit în tribună, ca şi Cayetano Re la Toluca, în partida Belgia—Paraguay...

Fuga la „Prensa". Aici, pe Neza, nu prea mai e de văzut mare lucru. În sala TV e destulă lume. Meciul Uruguay—Scoţia pare să se fi jucat. Turgay i-a zărit pe argentinieni în tribună. Sînt toţi, în frunte cu Bilardo... În mod curios, le e tare frică de un eventual meci cu Uruguay-ul, „los vecinos orientales". Cred că Bilardo e mulţumit. O victorie a Scoţiei i-ar uşura drumul spre sferturi. Pînă şi lui Maradona îi e frică de Uruguay. Pentru argentinieni, Francescoli e un jucător de superclasă. (În sezonul trecut a jucat la River Plate.)

În sfîrşit ! Alemania—Dinamarca ! Se joacă tare. Parcă mai tare decît în meciul Scoţia—Uruguay. Dar atacurile sînt la balon. Pentru că acum blonzii joacă cu blonzii. Şi se respectă. Nici nu e de conceput ca Matthaus de la Bayern Műnchen să-l lovească pe Lerby de la ... Bayern München, chiar dacă s-a scris zilele trecute că Soren Lerby va trece la Monaco imediat după acest „Mundial".

Vest-germanii atacă mai mult, dar stadionul îşi pierde respiraţia cînd atacă danezii... Cînd pleacă danezii, ai impresia că se schimbă direcţia vîntului, că se umflă toate pînzele şi că pornesc la drum, în sunetele unui marş triumfal, caravelele lui Columb...

Chipul brăzdat al lui Elkjaer seamănă cu leul sculptat la prova corăbiilor. Laudrup, mult mai destins, pare un ofiţer de cart cu binoclul în mînă. Dar ceea ce mă uluieşte cel mai mult e liniştea lui Lerby, „stîngaciul", care e un Corso blond, dar mai puternic, cu pieptul de culturist şi cu chipul lui de bătăuş de la Liverpool. (Stîngul lui Corso, despre care Picchi a spus, odată, la Bucureşti, că „aşa arată piciorul stîng al lui Dumnezeu".) Dar Corso al meu, cel blond, nu evită contactul cu adversarul, ca fostul interist, ci pune piciorul cum ai pune tîrnăcopul pe piatra cubică abia înfiptă în nisip.

La danezi, portarul Rassmusen nu joacă. I-a luat locul Hogh. Cine o mai fi Hogh ? Se pare că e unul dintre puținii jucători danezi pe care nu i-a absorbit Piața Comună a fotbalului... Dar iată că Hogh joacă formidabil. „Păianjene", „vinclurі", blocaje în picioarele lui Allofs... Vestgermanii vin mai mult în jumătatea daneză, dar „ieșirile" lui Lerby și ale lui Arnesen sînt mai curate decît drumul bilelor de fildeș pe masa de biliard. Ba, Lerby, parcă are un tac. Taie mingile... Și mingile ocolesc adversarul, de parcă ar fi bilele „unse" cu massé-ul de tacul „doctorului" de la „Princiar", cînd alba „cu punct" ocolea bețele, trasă parcă de un magnet ascuns sub postav... Și nimeni nu mai respira... Se făcea deodată atîta liniște, încît se auzea cum cîntă la parter Ioana Radu... Ce mult e de atunci ! Nu se născuseră nici Lerby, nici bătrînul Morten Olsen, care are 37 de ani, și poate nici tatăl lui Michael Laudrup, cel care a jucat cu Morten.

Dar ce-a fost asta ? Belgianul Ponnet a fluierat penalty ! Penalty la poarta lui Schumacher... Cine e jos ? Bătrînul Morten Olsen, cel care a jucat cu tatăl lui Laudrup, a pornit într-un sprint lung, ca în curtea școlii, cînd cel mare și puternic se supără pe cei mici... și a trecut de toți, pentru că foarte disciplinații jucători germani n-au admis să-și abandoneze omul planificat... Și cum libero-ul poate fi marcat doar de *celălalt* libero — cel puțin așa scrie la carte — Morten Olsen a putut fi „luat" doar în careul advers... și penalty. Cel mai clar penalty cu putință asupra unui sprinter de 37 de ani, care a alergat ca pe „sută" mai bine de șaizeci de metri... e adevărat, cu ajutorul paravanelor făcute de Arnesen, de Molby și chiar de Elkjaer, că așa e la danezi... îl tragi după tine pe Matthaus sau pe Brehme, ca să poată intra bătrînul prin poarta deschisă... Stadionul La Corregidora din Queretaro e în delir. (Nu prea sînt iubiți germanii... Să fie încă ura mexicanilor împotriva lui Maximilian al Austriei, care le-a fost împărat vreo doi ani și care a sfîrșit în fața plutonului de execuție chiar aici, la Queretaro ?) Bate celălalt Olsen, adică Jesper... și gol !

Să revenim în tribună... Reporteri în jurul lui Bilardo. „Sper ca arbitrul să fie stăpîn pe joc în cazul în care

o să jucăm cu Uruguay-ul". Glanville, care a rămas în tribună, comentează laconic, ca întotdeauna : „Cynical fashion !". Nu e de acord cu uruguayenii. „Stil plin de cinism". Batista a fost eliminat în secunda 55. (Cea mai rapidă eliminare din istoria „Mundialelor".)

E momentul să ne întoarcem. Glanville a și făcut sinteza meciului Uruguay—Scoția. „Un joc stupid... Scoțienii mențin în apărare cîte 6—7 oameni contra a trei înaintași uruguayeni... La 0—0 se califică Uruguay-ul. Nu mai înțeleg nimic... S-au dus vremurile cînd Bremner îi asmuțea pe toți la atac. Nu-l înțeleg pe Fergusson, antrenorul scoțienilor. Habar nu are." Finalul a fost în cel mai pur stil Glanville, care îi „lichidează" pe toți. Și are un mare succes la „Sunday Times". Ba mai mult, are o rubrică și la „World Soccer". *The Brian Glanville column.* Brian știe foarte bine că în materie de fotbal antrenorul este ținta cea mai sigură. Și chiar dacă trebuie să înghiți în sec. cînd cîștigă Bobby sau Alex Fergusson, nu e nevoie decît să aștepți un moment mai bun, duminica viitoare sau cel mult două duminici, pentru că la fotbal oricum se rupe firul. Și-atunci, ține'te bine, mister Bobby... De cînd te aștept la cotitură ? !

...Același joc aspru, bărbătesc, european. Pressing-ul danez mi se pare lucrul cel mai frumos. În clipa în care Karl Heinz sau Brehme încearcă să iasă din apărare, trei dintre „marii blonzi" îl încolțesc pe purtătorul balonului ca automobilele poliției la încrucișare, cu farurile izbind mașina care vrea să scape.

Al doilea gol a purtat marca „made in Denmark". Lerby (Bayern München), în poziția mijlocașului central de pe timpuri, adică dinaintea WM-ului, i-a pasat scurt, lateral spre dreapta, lui Andersen (Anderlecht), acesta a prelungit pasa tot spre lateral dreapta, pentru a lărgi la maximum terenul, a preluat Busk (Maastricht), care a făcut cursa extremei dreapta, urmărit de Brehme, și a centrat puternic, paralel cu linia careului de șase metri, unde Eriksen (Feyenoord), depășindu-l cu un „cap" pe Jakobs, a reluat în colțul scurt, de pe poziția vîrfului stînga, fără nici o speranță pentru Schumacher. 2—0 pentru Danemarca, în minutul 62 !

Trec printr-o stare de euforie, deși doctorii susțin aici că „pasa neagră" la adaptare începe în ziua a zecea și se încheie în a șaisprezecea. Ca întotdeauna, starea psihică e decisivă. Și danezii fac totul ca să o întrețină. Culmea e că Elkjaer și Laudrup joacă efectiv împotriva interesului lor. Învingînd R.F.G.-ul, echipa daneză va trebui să joace cu Spania, în timp ce Beckenbauer va avea un adversar „mai la îndemînă", Marocul, chiar dacă Timmoumi a cîștigat grupa a șasea, înaintea Angliei, Portugaliei și Poloniei. Poate că acest meci al *Dinamarcei* e cel mai frumos moment de pînă acum al „Mundialului"... Să joci la cîștig chiar cînd e mult mai bine să pierzi... Pînă acum au fost destule meciuri nu tocmai curate din punctul de vedere al *fair play*-ului absolut... Argentina—Italia, în primul rînd... Nu se poate pune mîna în foc nici pentru U.R.S.S.—Franța. Sigur, a juca la remiză nu e chiar o crimă, dar *allegria Dinamarcei*, cum scriu ziarele, readuce fotbalul la izvoare, cînd imediat după meci ambele echipe se adunau în jurul aceleiași mese, iar stoperul bea un pahar *bruderschaft* cu centrul înaintaș pe care l-a urmărit tot meciul.

Morten Olsen sprintează din nou... Sprinturi de 50—60 de metri, la 37 de ani. Nu croșetează, ca bătrînii, pe spații mici. Îi place slalomul uriaș, chiar dacă porțile sînt de fier și au fost înfipte de „culturiști" ca Förster, Berthold sau Brehme...

Mai sînt zece minute. Aici nu se mai poate întîmpla nimic, chiar dacă vest-germanii atacă mai mult, cu o vehemență care mă face să mă îndoiesc de faptul că vor... înfrîngerea. Dar procesul meu de intenție are temeiuri. Acum 32 de ani, la Basel, în timpul „Mundialului" '54, a pierdut cu 3—8 (!) meciul cu Ungaria *în grupă*, ca să vină pe locul doi. Și a evitat, astfel, Brazilia. Înfrîngerea categorică în fața Ungariei (cu șase rezerve în formație !) i-a deschis drumul unui „sfert" mai ușor cu Iugoslavia și apoi cu Austria. Între timp, Ungaria avea să joace două meciuri teribile cu Brazilia și Uruguay... Pînă la urmă, R.F.G.-ul a cîștigat finala cu Ungaria. A fost o lovitură de maestru a lui Herberger... Și totul avea să se repete în '74, chiar la „Weltmeisterschaft", cînd Helmuth Schön pierdea meciul

cu R.D.G.-ul la Hamburg, ca să-şi deturneze forţele din drumul Olandei. Şi iar a fost o lovitură de maestru a lui Schön pentru că a împins Olanda spre Brazilia şi Argentina. R.F.G.-ul a crescut spre final şi a învins Olanda... Acum, simt că e acelaşi joc. E adevărat, vest-germanii atacă, Hogh apără unele mingi foarte grele, dar... Ceea ce e foarte sigur e că Danemarca nu ştie să piardă deliberat, cu toate că în faţa ei se profilează chiar Spania, echipa care a eliminat-o în semifinala „europeană" de la Lyon... (V-am amintit de seara aceea frumoasă...)

Uruguay-ul rezistă. În zece. Scoţienii nu se dezmint. Aceşti nordici ai Britaniei sînt, de fapt, prin temperament, meridionalii Insulei. Fac ce fac şi varsă doniţa cu lapte... De aici, din tribună, zăresc mereu nasul imens al lui Bilardo, care e suporterul Scoţiei, pentru că preferă orice alt adversar în optimi, numai Uruguay-ul nu...

Fluier final. 0—0. Uruguay-ul şi-a atins scopul. S-a calificat pentru optimi fără nici o victorie şi cu un golaveraj de 2—7. D-ale lui señor Havelange... Ungaria, barem, a reuşit o victorie. Dar a luat 9 goluri... Kovacs, unul din trimişii Budapestei, îmi spune că la televiziunea din Budapesta a şi apărut o emisiune de varietăţi în care poarta bietului Disztl e perforată de nouă ori de o bombardă medievală. (Îmi dau seama încă o dată că fotbalul este o inepuizabilă sursă de inspiraţie, mai ales în perioade de criză în materie de umor.)

O să mai rămînem cîteva minute. Prindem rezumatele filmate. O să intrăm şi la „conferinţa de presă". Splendid sprintul lui Morten Olsen. Abia acum îmi dau seama că faultul în careu a fost comis chiar de portarul Schumacher. Ce slalom nesfîrşit !

Fergusson, la tribună. E congestionat. Ştie, desigur, că acesta a fost ultimul său meci în fruntea Scoţiei. Încearcă să fie ironic. „Uruguayenii au fost avantajaţi de eliminarea lui Batista. De ani de zile ei sînt obişnuiţi să joace în 10. Pînă la urmă se creează un stereotip care îi pune în încurcătură pe adversari." Omar Borras e, în schimb, foarte bine dispus. Curînd, însă, se înfierbîntă : „Aţi văzut şi dumneavoastră. A existat un asasin pe gazon... Nu înţeleg de ce Uruguay-ul este considerat o echipă violentă.

E suficient să vă aruncați ochii pe statistici, ca să vă dați seama că în meciul cu R.F.G. am avut același număr de faulturi, 25, iar Danemarca ne-a depășit cu mult. Dacă domnul Quiniou l-a eliminat pe Batista, atunci arbitrul ar fi trebuit să elimine întreaga echipă a Coreei de Sud în meciul cu Argentina... Adevărul e că avem o reclamă negativă fără pereche. Dacă îi spui omului că băutura X e cea mai bună răcoritoare din lume, începe să te creadă. De ce n-ar fi la fel cînd îi spui mereu, cu o foarte mare rea voință, că uruguayenii sînt cei mai răi jucători din lume. Señor Quiniou a căzut și el în capcana reclamei. Dar acest obstacol nu ne împiedică să jucăm cu Argentina, în cadrul unei *rivalidad de pueblos hermanos* — popoare înfrățite..."

Nu știu dacă Borras e un mare antrenor, dar m-a convins pe jumătate, fiind un mare avocat. De altfel, încă din primul moment am avut impresia că eliminarea lui Batista a fost excesivă. Senor Quiniou a vrut, oricum, să vină în prim-plan. Și a reușit... Pînă acum se vorbea de doi arbitri. De Bambridge, australianul, și acum, de Quiniou. Erostrat a dat foc templului Dianei ca să rămînă în istorie. El e prototipul genului...

O PROBLEMĂ DE FAMILIE

Am plecat de la Neza în sunetele corului de 5 000 de persoane al suporterilor danezi. Era corul care primise premiul *fair play* pentru comportarea sportivă în turneul final al campionatului european. Mi-am amintit că atunci, în 1984, călătorind cu trenul de la Paris la Lyon, pentru meciul Spania—Danemarca, am avut vecină de fotoliu o mică familie daneză. El era un bărbat de cel mult 24—25 de ani și semăna cu Bertelsen, ea, mama, era o copilă de 19—20. Copilașul, de cel mult un an și jumătate, ședea în brațele tatălui. Și-abia atunci mi-am dat seama de ce danezii sînt altfel decît suporterii englezi numiți „hooligans"în toată Europa occidentală. La danezi, călătoria pe urmele echipei favorite e o problemă de familie. La englezi e o problemă de „gașcă"... Atunci, în '84, au fost la Lyon 17 000 de danezi. Au cîntat cu toții timp de două ore și mai

bine... Şi chiar după ce Elkjaer avea să rateze penalty-ul care ar fi putut aduce Danemarca în finală... Un prieten, amator de asociaţii mai largi, e de părere că reacţia furioasă a suporterului englez e una care contestă destrămarea Imperiului, formă de trufie întîrziată, diametral opusă modestiei caracteristice Danemarcei.

...Seara, la „Mi Viejo", s-a sărbătorit încheierea primei faze a „Mundialului". Cronicarii argentinieni pleacă mîine la Puebla, pentru că la 16 iunie, pe Cuahtemoc, se joacă Argentina-Uruguay, un meci care se anunţă cu scîntei. Cronicarii argentinieni îl înjură pe Havelange : „Ce idee ! Să organizezi dueluri pe viaţă şi pe moarte. Peste două zile, Argentina şi Italia pot fi eliminate. Trebuie să fii un mare sadic ca de dragul cîtorva figuranţi, precum Canada sau Correa de Sud, să începi să te grăbeşti în partea a doua, *care pe care*". Maradona se teme de Uruguay. Mărturiseşte că a dorit victoria Scoţiei. E de părere că trebuie evitat cu orice preţ „jocul pe sus, în care uruguayenii sînt maeştri"... Pe micile ecrane apare cu litere mari programul optimilor *a vida o muerte*.

Mexicul sau Bulgaria pe Azteca, Belgia—U.R.S.S. la Leon... A doua zi, pe 16, Brazilia—Polonia la Guadalajara... (Mari boieri brazilienii... Nu părăsesc Guadalajara, ca şi în '70...) În aceeaşi zi, Argentina-Uruguay, la Puebla... La 17 iunie, R.F.G.—Maroc, tocmai sus, la Monterrey, şi, la concurenţă, Franţa—Italia pe „Olimpico"... În sfîrşit, la 18 iunie, Anglia—Paraguay pe Azteca şi Spania—Danemarca, la Queretaro... Abia acum, în reluarea rezumatului filmat, îmi dau seama că Arnesen a fost eliminat de pe teren pentru lovirea adversarului. Se complică...

Banda lui „Solo-Futbol", revista argentiniană, bencheteuieşte la o masă... Patricio Luna, „computerul" grupului, a şi făcut cele două selecţionate ale „Mundialului" pînă la ora asta. I-a fost destul de uşor, pentru că a totalizat notele acordate de revistă de-a lungul meciurilor. Notez, din curiozitate :

A : Dolan 8 (Canada) — Ayache 7 (Franţa), Ruggeri 7,66 (Argentina), Bossis 7 (Franţa), Briegel 7 (R.F.G.) — Bouderbala 7,33 (Maroc), Iakovenko 7,50 (U.R.S.S.), Strachan 7,33 (Scoţia), Barrios 7,50 (Uruguay), Elkjaer—Larsen 8 (Danemarca), Laudrup 8 (Danemarca)

B : Zaki 7,33 (Maroc) — Diego 7 (Uruguay), M. Olsen 7 (Danemarca), Scirea 6,66 (Italia), Amoros 6,66 (Franța), Socrates 7 (Brazilia), Francescoli 7 (Uruguay), Nunez 7 (Paraguay), Maradona 7 (Argentina), Careca 7 (Brazilia), Valdano 7 (Argentina).

O selecție cam americană. 15 țări europene aliniază doar 10 jucători, adică tot atîția cîți cele cinci țări americane (Canada inclusiv). Ar mai fi unele elemente excentrice. Uruguay, de pildă (golaveraj 2—7) are trei jucători selecționați, în timp ce U.R.S.S. (golaveraj 5—1) îl are doar pe Iakovenko. Sau, dacă vreți, Brazilia (golaveraj 5—0) e reprezentată doar prin Socrates și Careca...

Mă gîndesc la o vorbă inspirată a lui Kubala, unul dintre cei mai buni antrenori din cîți am cunoscut : „Dumneavoastră, ziariștii, formați echipe care nu vor juca niciodată". Așa e și cu echipele lui Patricio Luna...

E vremea de plecare. Oboseala se adună. Șase echipe au plecat sau pleacă acasă. Au fost două mari surprize. Ungaria surclasată cu 6—0 de echipa lui Lobanovski... Portugalia — pe ultimul loc în grupa cîștigată de Maroc. Danemarca ? Pentru mine nu mai e de mult o surpriză.

Mîine e zi de pauză. Prima. Mergem la „Antropologico". Miguel Vidal are o vorbă : „Dacă nu vezi «Antropologico» înseamnă că n-ai fost în Mexic".

„ANTROPOLOGICO"

„Antropologico" e un mare sanctuar modern. La o stație de autobuz, în parcul acela imens din centrul Ciudadului, care ar vrea să fie plămînul sau, mai exact, filtrul marelui oraș. Chiar acum, citesc în Cuenta un titlu pe toată pagina : „Mueren bosques Contaminacion". Mor grădinile din pricina poluării... Azi e foarte cald. Lipsa de aer se simte parcă și mai mult...

O statuie străveche, la intrarea în parcul lui „Antropologico". O statuie în piatră, înaltă de vreo 6—7 metri, greoaie, o zeitate a lumii prehispanice, picioare scurte, îndesate, degete groase, ca ale leilor de la Luxor. Ce departe sînt de blînda lume a Mediteranei, cu statuile ei lustruite

ca la polizor, cu Afroditele ei superbe, cu sîni încălziți de cea mai albastră dintre mări !...

Intrăm într-un hol imens, cu glasvanduri înalte de 10 metri sau chiar mai mult. Pătrundem într-o curte interioară lungă de peste o sută de metri, lată de vreo șaizeci. În mijlocul acestei curți cu gazon pîrjolit de soare și de *contaminacion*, o columnă cu diametrul aproximativ al columnei traiane. Undeva, sus, o ciupercă uriașă, peste diametrul căreia cad pe iarbă pînze de apă, suflate parcă de tuburile sticlarilor. E o ploaie atît de odihnitoare, încît ne așezăm — întru contemplație — pe băncile de marmură caldă cu spetezele sprijinite de zidurile la fel de calde.

Pornim prin „Antropologico". Vorba lui Napoleon, adresată soldaților săi, „de aici vă privesc patruzeci de secole", rostită la Piramide, e valabilă și aici. Seamănă perfect cu Blohin. Aceiași pometi, aceiași ochi, care coboară spre tîmple. Cînd a avut loc despărțirea ? Undeva în Asia Centrală ? Cînd a pornit o ramură Blohin spre Ucraina ? Cum a reușit cealaltă ramură să sară peste strîmtoarea Bering și să coboare pe balustrada Anzilor, pînă aici, în Mexic, iar de aici pînă jos de tot, în Țara de Foc ?

Avansăm aproape pe vîrfuri, cu pași sfioși. E atîta tăcere de milenii adunată în aceste dulapuri de sticlă, luminate cu neon ! Obiecte din cultura Maori. Maori ? Maori? Da, da, da. Aceste superbe capete suprapuse îmi amintesc — ce miracol e și computerul din creierul nostru ! — de ritualul rugbyștilor neo-zeelandezi pe stadionul „23 August", dansul acela păgîn de trib amenințîndu-și rivalii...

Cîtă frumusețe în acest obiect de decor, de forma unei oglinzi de trusă, cu mîner. Sute de mărgele minuscule se îmbină ca o pîine împletită. Vine tocmai din Rio Sepik, Noua Guinee. Cine o fi traversat Oceanul Pacific ca să ajungă aici ? Sau Thor Heyerdahl e doar ultimul dintre nenumărații mohicani ai traversărilor ?.

Trecem din sală în sală. Iată o casă străveche, cu o arhitectură plină de rafinament. Sînt vreo 1 500 de ani de atunci. Acoperișul în două pante, așa cum îl cunoaștem. Dar intrarea ! Totul e intrarea. Un uriaș mai înalt decît vîrful casei. Iar ușa se află între picioarele uriașului, ușor depărtate... Urmează galantare cu vase de acum 5 000 de

ani. Nici o decorație. Doar roata care a modelat gîtul și trupul vasului, cu degetele, ca *vibrato*-ul pe coarda de vioară.

Altă sală. La intrare, o inscripție cu litere mari, săpate în marmură. Frumoasa litera *antiqua* a Romei, care ne readuce pentru o clipă acasă.

Quando aun era de noche / quando aun no habia dia / quando aun no habia luz / Se reuniron, se convocaron los dioses / alla en Teotihuacan.

Deci, zeii din Teotihuacan, unde sînt astăzi celebrele piramide ale Soarelui și Lunii, s-au adunat aici, „au fost convocați" încă de pe vremea cînd era noapte, nici urmă de lumină...

...Spectacol înfricoșător. Fațada templului de la Quetzalcoatl. Un fel de zid în care sînt încastrate capete de monștri. E atîta dinamism în această desfășurare, încît am impresia că e o cohortă a dacilor contraatacînd centuriile romane la Sarmizegetusa. Și ce mult seamănă cu capul de lup care șuiera peste capetele ostașilor lui Decebal !

Iat-o și pe doamna Zeiță a apei. Ce nume ! Chalchiuhtlicue ! Iată-l și pe domnul Tlaloc, zeul ploii. Șade cu brațele încrucișate, ușor într-o rînă. Are un nas de bețiv. În loc de ochi, doi covrigi. E aproape o miniatură, are mai puțin de jumătate de metru, dar e foarte personal acest senior Tlaloc pe care mexicanii îl iubesc foarte mult, pentru că e „omul care aduce ploaia"...

Iată și penajul lui Montezuma. (Am renunțat la Moctezuma, pentru că te împiedici după e și nu are sens.) Un diametru orizontal de peste un metru și jumătate... Aveau gustul fastului acești oameni coborîți din nord... Dar, surpriză ! Penajul e doar reproducerea — fidelă, se spune, — a penajului original care se află la Viena, fiind dăruit Curții de Austria, prin „generozitatea" lui Maximilian, ciudatul împărat al Mexicului, cel care va plăti cu viața fantezia sa exotică...

Penajul la Viena ! Destinul lumii a treia, nevoită de atîtea ori să înfrumusețeze muzeele Europei, indiferent dacă e vorba de acest măreț penaj sau de uimitoarele frize ale Parthenonului, transportate de lordul Elgin, la Londra, în lăzi ștampilate, ca cele cu mirodenii, spre desfătarea lordului Palisser.

„Antropologico", ca orice muzeu de renume, trebuie văzut de zece ori, dar timp nu prea e. Şi oboseala creşte. La *contaminacion* are marea ei parte de contribuţie. Ne oprim în curte, atraşi de uriaşa ciupercă de marmură care îşi desfăşoară evantaiele de apă, formînd zeci, sau sute de curcubee în drum spre iarba avidă.

IMPERIUL HAVELANGE

„E momentul să ne grăbim. Astăzi e conferinţa de presă a lui Havelange. Pînă una-alta, la Centrul de presă au fost luate măsuri speciale. Ca să pătrunzi în *cafetteria*, care a fost amenajată *ad-hoc*, prin retragerea scaunelor din jurul meselor şi alinierea lor ca la teatru, ai nevoie de un tichet anume, peste cartea de acreditare. Îl obţinem.

Cafetteria arată ca interiorul unui televizor. Sute de fire, zeci de reflectoare, zeci de trepiede pentru camerele de luat vederi. Se fac probe. Presa scrisă e la dispoziţia microfoanelor şi obiectivelor. Eşti rugat să te ridici, să-ţi apleci capul, să te comprimi, dacă se poate. Sîntem, mai mult decît oricînd, în Turnul Babel. Aş putea spune că în acest moment *cafetteria* travestită captează 100 de limbi. Am în stînga mea un cronicar tînăr care se uită curios la cartea mea de acreditare prinsă pe piept. Dar pentru că aici, în Mexico '86, e pentru prima oară că pe cărţile de acreditare e scris doar numele ziarului, nu şi ţara, tînărul mă întreabă din ce ţară sînt. El e din Qatar, îl cheamă Mesamy şi e rezident la Paris, în calitatea sa de corespondent pentru Emirate. Îşi aminteşte de echipa „cangurilor" români — a fost în Australia — a reţinut numele lui Gabor, dar acum găseşte o altă pistă. Mă întreabă dacă am o fotografie a lui Ducadam. Cu părere de rău îi spun că nu mai am. Mă roagă să-i scriu treizeci de rînduri şi să-i trimit o fotografie. „Aveţi aici telefonul şi telexul. De aici plec în Qatar, pentru 30 de zile."

Întrerupem convorbirea. Au apărut maeştrii. João Havelange în frunte, Blatter, secretarul FIFA, Neuberger, Canedo, preşedintele Comitetului de Organizare a „Mundialului", „fratele meu" — cum îl numeşte Havelange. În

urma lor, noul meu amic Guido Tognoni, zvelt și distins în costumul lui bleumarin.

Are cuvîntul președintele FIFA. Vorbește o spaniolă altoită pe intonația portugheză. Din combinația asta se nasc sonorități.. bulgărești, dar sala înțelege foarte bine. Havelange nu spune mare lucru. Anunță cu o anume importanță, pe care nu o înțeleg, că lui Altobelli i s-a retras unul din golurile marcate în meciul cu Coreea de Sud și ne roagă să facem corectura de rigoare. Mai formulează aprecieri asupra numărului crescînd de spectatori față de edițiile anterioare, apreciază pozitiv (însoțit de rumoarea întregii săli, ceea ce îl enervează vizibil) arbitrajele „Mundialului". (Havelange are ceva de preot catolic în felul în care vorbește. E un om închis. Nu l-am văzut zîmbind niciodată.)

Urmează la cuvînt Blatter. Secretarul a produs vîlvă, acum cîteva zile, printr-o declarație în care se ridica împotriva arbitrilor aduși, cu orice preț, din Insulele Fiji sau Mauritius. Acum, spre surprinderea tuturor, declară că a fost înțeles greșit. Rumoarea din sală adumbrește și mai mult chipul de sfinx al lui señor João.

Guido Tognoni invită presa să pună întrebări. Uruguayenii se pregătesc „să dea foc" sălii. S-a comunicat între timp — chiar astăzi dimineața — că Omar Borras nu mai are dreptul să ia loc pe banca antrenorului la meciul cu Argentina, că federația uruguayană a fost amendată cu 12 500 de dolari pentru incidentele de la Queretaro și Neza, pentru jignirile aduse de Borras arbitrilor. și că, în afară de asta, echipa Uruguay-ului riscă eliminarea în cazul că va continua la fel.

La cuvînt, primul, un uruguayan. (În sală e atîta zgomot, încît nu-i aud numele). Îl întreabă pe Havelange dacă e de acord cu regimul de persecuție la care este supusă echipa Uruguay-ului. Havelange răspunde cu o candoare bine jucată : „Nu prea înțeleg ce vreți să spuneți". Uruguayanul insistă. Dar Havelange e inflexibil : „Am răspuns la întrebarea dumneavoastră". Un spaniol întreabă dacă FIFA e mulțumită de formula de disputare a campionatului, o formulă care face ca „o posibilă finală" Franța—Italia să se joace în optimi. Havelange răspunde pe același

ton monoton, care accentuează impresia că dialogul e formal : „Formula e bună. Mă îndreptățește să spun asta faptul că am explicat-o acum trei ani federațiilor naționale și nu am primit, între timp, nici măcar o cerere de amendament.. Dar, ca să vă fac plăcere, pot să vă spun că ea este perfectibilă și, în acest scop, l-am rugat pe domnul Blatter, aici de față, să studieze alte variante". Havelange încheie răspunsul cu un agasant „otros", care înseamnă „alții" și care e un mod tare nepoliticos din partea unui demnitar atît de obișnuit cu toasturile și cu contactele frecvente la nivel înalt. Urmează un alt uruguayan, pe care îl văd de la numai doi metri și care e gata să dea în clocot. Am impresia că va izbucni un scandal dintr-un moment într-altul. „Domnule președinte, aș vrea să vă pun o întrebare și să vă fac o sugestie". Havelange dă din cap, semn că e de acord. „Domnule președinte, nu înțeleg cum puteți tolera prezența la «Mundial» a unor arbitri ca Bambridge și mai ales Quiniou, acesta din urmă venind evident în Mexic cu un singur scop — să iasă în evidență ; altfel nu-mi explic eliminarea lui Batista în secunda 55 a meciului Uruguay— Scoția... Și-acum, sugestia... Vă propun ca, după ce ne acordați răspunsurile, să nu mai încheiați fraza cu *otros*". Sala a izbucnit în aplauze, Havelange s-a uitat cînd în dreapta, cînd în stînga, dar nu a părut tulburat. Nici nu putea să pară tulburat monarhul celui mai vast imperiu din istoria omenirii, un imperiu care cuprinde 164 de țări și peste un miliard de telespectatori. De fapt, rîsetele din sală au „spart" conferința de presă, cu toate că au mai urmat unele întrebări și cîteva răspunsuri fără *otros*.

Îmi pregătisem și eu o întrebare. „Cum se face, señor Havelange, că cele mai grave erori de arbitraj de la ultimele două «Mundiale», adică U.R.S.S.—Brazilia la Sevilla, în '82, și acest Brazilia—Spania la Guadalajara, în '86, au două repere constante : numitorul comun Brazilia și prezența dumneavoastră în tribună ?" Ar fi fost o întrebare interesantă, cu toate că Havelange are — cum s-a și văzut — dreptul de *veto* al tuturor celor care răspund la aceste conferințe de presă. Cu alte cuvinte, în cel mai rău caz pentru ei, pare-se, ca la scrimă, răspunsul. Pînă la urmă, n-am pus întrebarea în primul rînd pentru că sala

se aprinsese, de parcă ne-am fi aflat în Giulești, iar în al doilea rînd, la masa prezidiului, ca să zic așa, se afla și Guido Tognoni, adică un om față de care aveam cel puțin obligația de a nu știrni focul în care se afla și așa șeful său, adică *Herr* João...

...Acasă am început să caut ziarul „Excelsior" în care apăruse un articol despre FIFA și Havelange, dar pe care nu am avut timp să-l citesc. În timp ce căutam, mă gîndeam la señor Havelange. O făceam fără idei preconcepute, ca de pildă aceea în care Stanley Rous, adică fostul FIFA, era urcat pe un piedestal foarte înalt. Adevărul e că în pofida acuzațiilor posibile — ca de pildă Sevilla și Guadalajara — señor Havelange nu a împins prea departe lucrurile. Stanley Rous și-a „onorat" mandatul cîștigînd campionatul mondial pentru Anglia. Señor João, deși a moștenit o echipă mult mai bine cotată (Brazilia), nu a reușit această performanță, ceea ce e o notă foarte bună pentru un președinte FIFA... I s-a reproșat pe de altă parte că aduce la masa „Mundialelor" tot soiul de oaspeți nepoftiți, ca de pildă Irakul sau Canada și că e cel puțin jenant ca echipe ca Olanda sau Suedia să rămînă acasă. Reproșul pare fondat la prima vedere, dar nu trebuie subestimat faptul că Havelange a reușit, cu noua sa formulă — oricît de greoaie —să cointereseze globul fotbalistic. Și iată că Marocul a reușit performanța de a cîștiga o grupă cu Anglia, Polonia și Portugalia, iar Coreea de Sud să se remarce în mod deosebit în prima grupă. În afară de asta, mai sînt și indemnizațiile mult mai mari care revin echipelor. La acest capitol nu se poate să nu remarcăm faptul că pentru jocurile din grupă Canada sau Irakul vor încasa exact cît va încasa Brazilia sau Franța. Și-atunci ?

Dar ia să vedem ce spune „Excelsior"-ul. Încă din titlu se vede că señor João este ținta unor atacuri. „FIFA este foarte reticentă cînd e vorba de bani." Dar „Excelsior" nu pare să se alinieze. Și iată :

„Afacerea urcă. «Mundialul» din '74 a adus un venit de 11 milioane de dolari pentru FIFA. Cel din Argentina a atins 18 milioane. Spania' 82 s-a ridicat la 80 de milioane. Cel din '86 a și atins 140 de milioane... și asta doar din reclame, deoarece veniturile de pe urma biletelor nu au fost calculate... Calculele se vor face mult mai tîrziu...

Cît au plătit cele 14 firme transnaționale care au folosit dreptul de reclamă pe stadioane ? Se spune că fiecare corporație a plătit cîte o sumă care fluctuează între opt și zece milioane...

O filială a lui „Adidas", Sport Billy Productions, a primit de la FIFA concesiunea exclusivă a emblemelor „Mundialului" : popularul „Pique" și mingea între cele două globuri. Numai în Mexic s-au găsit 56 de întreprinderi care au plătit dreptul de folosire a acestor embleme. Cifra totală este necunoscută.

În cel puțin două din corporațiile transnaționale, braziliana Topper (articole de sport) și Vitasay (produse farmaceutice), unul din principalii acționari este señor Havelange, președintele FIFA, care a fost reales aici, în Mexic, pentru încă patru ani (1986—1990), ca un cadou pentru împlinirea vîrstei de 70 de ani.

Vechi înotător olimpic, Havelange are o personalitate în care se îmbină, fără să se contrazică, o susținută pasiune pentru fotbal și o prosperă vocație pentru afaceri. FIFA însăși îl definește astfel în documentele oficiale : „doctor în drept, *formidable administrator* de întreprinderi în industria de transport, asigurări, hotelieră și chimică".

Documentele FIFA omit să spună că este și un foarte important acționar. În Brazilia este bine cunoscut ca acționar majoritar la Vicao Cometa, a treia întreprindere de autobuze interurbane a țării, la o fabrică de caroserii pentru automobile în orașul Caio, o sută de kilometri de Sao Paulo, și la o întreprindere de construcții din Rio de Janeiro (Carvalho y Carvalho).

Urmează o lungă înșiruire de alte afaceri... participarea cu acțiuni la două canale de televiziune... la două canale TV în S.U.A... și controlul asupra a 32 la sută din canalele americane de limba spaniolă... Se continuă cu canalele de TV Record pe care le deține împreună cu Azcarraga și puternicul „Jornal Do Brasil" la Sao Paulo și Rio de Janeiro...

Nu scapă „controlului" nici Guillermo Canedo, „fratele" lui Havelange. Se mai vorbește despre relațiile cu Coq Sportif. Despre marile afaceri cu Horst Dassler, principalul proprietar al Imperiului Adidas, cu o cifră de afaceri de

două miliarde opt sute de milioane în '84. Se merge pînă acolo, încît se spune că João l-a urmat pe Rous la conducerea FIFA cu marele ajutor financiar al lui Dassler... (Să fie chiar așa ? Parcă nu ne vine a crede. În primul rînd pentru că Havelange nu ar fi avut nevoie — cum s-a văzut — de un sprijin material din afară, iar în al doilea rînd pentru că Stanley Rous avea 80 de ani cînd și-a predat mandatul, un mandat care ar fi revenit oricum Braziliei, marea putere a fotbalului de dincolo de Atlantic.)

Stanley Rous a fost profesor de geografie. João este un om de afaceri și, în plus, avocat. Stanley Rous reprezenta o perioadă mai puțin agitată din istoria fotbalului. Havelange, întreaga lui magistratură, stau sub semnul expansiunii formidabile a televiziunii. Ar fi putut el să se sustragă acestei situații ? Greu de crezut.

I se reproșează destule lui Havelange. În primul rînd, formula gigantică a lui „12 echipe", care prelungește „Mundialul" mai mult decît Jocurile Olimpice. De acord. Numai că federațiile naționale se vor întoarce acasă cu cîte două milioane de dolari (semifinaliștele) — după calcule prealabile. I se mai reproșează erorile de arbitraj. Dar el va putea răspunde că cel mai răsunător „caz de arbitraj", al treilea gol englez pe Wembley, în finala cu R.F.G., s-a produs sub domnia lui Stanley Rous. Jucătorii, în primul rînd, îi reproșează că joacă la amiază, cînd soarele curge de sus, ca dintr-un vulcan. Iarăși de acord, dar ce te-ai fi făcut, dragul meu Diego Armando, fără publicitatea pe care ți-a făcut-o TV-ul, în timp ce jucători — poate mai mari decît tine, cum spune don Pedro Escartin despre Leonidas, Piola sau Tommy Lawton — sînt cunoscuți doar din fotografiile arhivelor ?

Señor Havelange are destule de îndreptat, dar parcă fără el fotbalul nu s-ar fi răspîndit atît de mult, pînă în Qatar sau Noua Zeelandă, pînă în Irak și chiar în Japonia, adică pînă în „bugetul Toyota", căci finala intercontinentală la Tokyo este tot o idee Havelange, iar finala se joacă tot la amiază, pentru ca, de astă dată, cei de la New York, cei din Buenos Aires sau Rio să poată vedea partida la „lumina dulce a amurgului".

La conferința de presă, Havelange a promis că Neuberger, șeful comisiei tehnice, va studia modificarea formu-

lei. (S-a şi zvonit, de altfel, că se merge pe o formulă cu opt grupe de trei echipe în Italia, cu eliminarea ultimei, astfel încît faza *a vida o muerte*, a eliminării directe, să aibă cele 16 echipe necesare. Dar e iarăşi complicat, pentru că, în această formulă, cele opt echipe eliminate vor primi cu o treime mai puţin decît în Mexic... Iar Havelange ar urmări tocmai stimularea interesului echipelor exotice, ceea ce nu poate fi condamnat.)

Adevărul e că fotbalul a ajuns să fie o imensă industrie, foarte greu de condus chiar şi în era computerelor. O eră în care pînă şi jucătorii de Divizia B de peste tot nu mai acceptă să joace fără ghete Adidas, o eră în care Platini semnează — aici, în Mexic — cel puţin un contract de publicitate pe zi, iar Maradona aduce din Italia un masor special, în afara celui din lotul argentinian (Masorul italian se numeşte Armando Salvatore şi a ...acordat un interviu televiziunii mexicane, afirmînd că Maradona are muşchi de ciclist.)

Două lucruri îi reproşez lui Havelange. Faptul că la ora asta, printre cei 16 arbitri reţinuţi pe listă pentru faza următoare a „Mundialului" (prin excluderea altor 16) se află şi australianul Bambridge, ceea ce nu e în regulă. Şi îi mai reproşez acel *otros*, care e foarte greu de acceptat.

...Mîine încep optimile de finală. S-ar părea că nu sînt probleme. La 12 trebuie să fim pe Azteca, pentru Mexic—Bulgaria. (Iată că echipa lui Vuţov joacă pentru a doua oară pe Azteca şi va avea, desigur, peste o sută de mii de spectatori... „Mare noroc ai, «Tonici» !"). Apoi, la patru, în trasmisie directă de la Leon, U.R.S.S.—Belgia... Se pare că în lotul belgian s-au rezolvat disensiunile. Vercauteren şi Scifo l-ar fi lichidat pe Vandenber, care nu mai apare nici măcar în lotul probabil. Gazetarii belgieni susţin că ei sînt cei care au făcut, de fapt, mutările necesare, că bătrînul Thys ar fi temporizat la infinit acest conflict care măcina echipa... Pe de altă parte, am auzit că lotul belgian suferă de pe urma „războiului lui Montezuma", cum este denumit aici virusul intestinal care s-a cam năpustit asupra europenilor... Belgianul Desmet a slăbit în zece zile cu şase kilograme. Ia să mai fierbem vreo două kilograme de apă de la robinet, că „fanta" şi „coca" provin

de fapt tot din apă nefiartă... Noroc că nessul de *cafetteria* e făcut la presiune, cu apă fiartă...

Apropo de cele șase kilograme ale lui Desmet. Citesc în „Excelsiorul" cu Havelange că a apărut și în Mexic cartea lui Demis Roussos intitulată „Cuestiones de peso", probleme de greutate. Maestrul, care a slăbit cu... 53 de kilograme, de la 148 la 95, își prezintă în carte metoda de slăbire, care este „un regimen sin privaciones", cu cinci mese pe zi, inclusiv un pui la cină. Sînt tare curios. De cînd sîntem în Mexic am sărit peste vreo cinci prînzuri, din cauza meciurilor, dar cîntarul se încăpățînează să rămînă la ...sută... Noapte bună...

FORMIDABILUL U.R.S.S. — BELGIA

...Mai e o jumătate de oră pînă la terminarea meciului Mexic—Bulgaria. Acum cîteva secunde, Servin a marcat al doilea gol. E 2—0 și nimic nu se mai poate întîmpla. „Tonici" își sprijină fruntea în palmă. Nu mai privește gazonul. Ar fi o soluție să plecăm înainte de terminarea meciului. Un sfert de oră înainte ar fi o garanție că nu vom pierde nici un minut din partida de la Leon, între Blohin și Vercauteren.

Mexicul nu a avut nici o problemă. Negrete a marcat, cum se spune, cel mai frumos gol al „Mundialului", cu o foarfecă pe spate. Bulgarii par resemnați. Ce mare distanță e între echipa care a învins Franța la Sofia, în preliminarii, și această formație care s-a lăsat dominată de mexicani, după ce fusese în corzi în partida cu coreenii ? Bora Milutinovici nu pierde prilejul de a-și face reclamă, continuînd să deseneze pe foi de bloc scheme pe care le transmite jucătorilor săi cu specificația : „ultima mea inspirație".

Ar mai fi 15 minute. „Ce zici, «Tonici» ?" Unchiul „Tonici", care e și un expert în sala video, e de acord să plecăm. Va vedea ultimele zece minute la „Prensa", în reluare. (Pînă să ieșim, o să mai prindem cinci minute, urmărind zecile de monitoare suspendate pe culoarele care duc spre ieșire). Iată-l și pe Vuțov, în prim-plan. Și iar mă gîndesc că acum cîteva luni a fost purtat pe brațe, la

...oria, după meciul cu Franța... „O fi o greșeală de aclimatizare, «Tonici» ?" „Da' de unde ? Ai noștri au venit încă de la 12 mai. E mai mult de o lună... Și a spus și doctorul dumitale că *burta* aclimatizării se sfîrșește în ziua a douăprezecea".

Plecam. Nu sîntem singurii. Fetele cu „Camel" sînt oarecum surprinse. O nouă fază la poarta lui Mihailov. Și reluarea TV.

E momentul să ne grăbim. Din delicatețe față de „Tonici", care preferă, și el, să nu mai asculte. Și cîte calcule mi-a făcut în speranța că echipa lui va juca și optimile. Se adeverește încă o dată că în materie de fotbal „orice bine e spre rău"...

La autobuz — lume multă. Abia încăpem în al doilea. Dar drumul e ceva mai rapid. Aici, în Ciudad, totul e să prinzi un flux. Ca zburătorii de surfing. Dacă ai prins culoarul, mergi repede. „Cu cine mai joacă Mexicul în sferturi, «Tonici» ?" „Cu învingătorul din meciul R.F.G.—Maroc". Mă gîndesc la articolul pe care l-am citit aseară despre echipa lui Beckenbauer. Avea un titlu foarte sugestiv : „Alemania, un estilo frio e calculador". În acest „Mundial" '86, R.F.G. a jucat un fotbal muncit, prudent și foarte puțin inspirat. „Și dacă în acest turneu s-ar fi luat în considerare meritul artistic, vest-germanii ar fi trebuit să se afle în primul avion *Lufthansa* ca să părăsească Mexicul"

Acum, cînd „Tonici" îmi amintește că Mexicul ar putea juca împotriva învingătorilor din meciul Alemania-Maroc, parcă îmi revine în minte gîndul că vest-germanii au trucat meciul lor cu Danemarca, pentru a evita Spania, preferînd Mexicul-sau... Bulgaria. „Un estilo frio e calculador"

Ne apropiem de „Prensa". Mai e peste o jumătate de oră pînă la începerea meciului de la Leon.

...Lume puțină la „Prensa". Ce să vezi ? — s-au întrebat probabil cronicarii. Locul 1 din grupa C (U.R.S.S.) cu locul 3 din grupa și așa modestă a Mexicului ? Cei mai mulți s-au dus la „Mi Viejo", unde există două televizoare și unde se mai poate mînca ceva între timp...

Ce meci extraordinar acest U.R.S.S.—Belgia ! Sîntem frînți, deși am stat comod în fotoliu. La început am privit fără să notez. Apoi am simțit că n-am să pot uita acest

meci. Și din aceste note, mi-a venit un gînd... Meciul U.R.S.S.—Belgia nu poate fi descris în fraze ample, bune pentru tipar. Pentru că e un meci cu cataracte, cu cascade, cu gîtuiri, cu sufocări, cu pierderea respirației. Iată de ce am să încerc să vi-l transmit ca un crainic reporter. E adevărat, tensiunea nu poate fi aceeași, dar tot am să încerc. Doar la gîndul că mă aflu cu microfonul în fața unui milion sau a mai multe milioane de telespectatori, am o emoție aproape nefirească, deși mă găsesc în fața mașinii de scris și deși a trecut atîta timp de atunci. Deci, să închid ușa „cabinei mele de pe stadionul Nou Camp din Leon", ca să mai reduc vuietul tribunei :

„Stimați telespectatori, ne aflăm pe stadionul Nou Camp din Leon, împreună cu 32 227 de spectatori... Meciul care urmează să înceapă are o mare favorită, echipa Uniunii Sovietice, care, după toate calculele, trebuie să cîștige cu cel puțin două goluri diferență. Echipa lui Valeri Lobanovski este considerată una dintre cele mai bune din acest al doilea Mexic al «Mundialului». Belgia, în schimb, este o echipă tăcută. Se poate spune că pînă acum s-au făcut auzite doar cuvintele antrenorului Guy Thys care a declarat răspicat : «Nu avem ce pierde». E bine spus, dar desigur că nu e suficient. Între cele două echipe, arbitrul Erik Frederiksson... dați-mi voie să fac o scurtă paranteză în timp ce se cîntă imnurile... Frederiksson este arbitrul care a condus cu ani în urmă meciul Eintracht—Dinamo, la Frankfurt pe Main, și a reușit să facă în așa fel încît portarul Stefan să scape mingea din mîini în minutul 93 și cîteva secunde... Nu vreau să-i fac nici un proces de intenție, dar faptul rămîne. Nu este exclus ca între timp să-și fi cîștigat unele merite, și astfel a ajuns să conducă la centru o optime de prim-plan...

Frederiksson fluieră prelung. Sovieticii se năpustesc asupra porții lui Pfaff... Se remarcă în primul rînd driblingul prelungit al lui Zavarov... Trece de Veyt, de Ceulemans, intervine De Mol, în ultimul moment. Acest De Mol care a apărut ca un meteor în echipa Belgiei, după ce a jucat doar 18 meciuri la Anderlecht, în Divizia A. Primele lui meciuri în Divizia A ! O, daaa ! Splendidă acțiune a micului Belanov, la un pas de gol. De unde a mai apărut și acest Belanov ? Sigur, Dinamo Kiev, omul lui Lobanov-

ski, care a adus 12 jucători ucrainieni în echipa Uniunii... Din nou Belanov ! Se joacă în mare viteză. Nu știu dacă De Mol, foarte tînărul De Mol, va reuși să reziste acestui iureș în care Raț și Iaremciuk par a fi niște mecanici mereu la pîndă, pentru ca piloții numiți Zavarov și Belanov să nu piardă nici o secundă la trecerea prin fața tribunelor înțesate... Uoooh ! Era de așteptat ! Gool ! A intrat șerpuind același Zavarov, pe care dați-mi voie să-l compar cu Maradona sau cu hocheistul Serghei Makarov, pentru felul în care schimbă piciorul de sprijin, i-a pasat scurt lui Belanov, complet demarcat... șut în cross, în stînga... adică dreapta lui Pfaff... plonjon spectaculos, dar inutil... cred că mingea a șters bara înainte de a intra în gol. E minutul 27 !

Belgienii par surprinși. Încearcă să iasă din defensivă. O defensivă în șase, care nu poate să oprească acest *perpetuum mobile* al echipei sovietice. Se pare că pronosticul lui „minimum două goluri diferență" nu va rezista... În tabăra „diavolilor roșii", cum sînt denumiți belgienii încă de pe vremea cînd jucau la București, acum 50 de ani, se detașează Ceulemans, singurul care pare să nu se împace cu acest gol primit destul de repede. El atacă pe cont propriu, punîndu-l în umbră pe Scifo... Crainicul argentinian, care are cabina în stînga mea, îl compară cu Kempes. Și poate că are dreptate, într-atît de viguros pornește la atac acest Ceulemans... Sovieticii revin în valuri, cu „trio"-ul sud-american Iaremciuk-Zavarov-Belanov. Dar Pfaff rezistă, salvînd miraculos. Cred că în acest moment se află aici, la Leon, doi dintre cei mai buni portari din Europa, Dassaev și acest Pfaff, călit în Bundesliga lui Schumacher. Partida crește în intensitate. Rușii par nemulțumiți de acest doar 1—0 și forțează cu toate liniile. Dar golul nu vine. Arbitrul suedez fluiera repriza. Aplauze prelungite. N-am văzut pînă acum un meci mai frumos în acest «Mundial». Belgia este o mare surpriză. Echipa care a învins greu Irakul, cu 1—0, în timp ce asiaticii erau în zece, joacă astăzi cu cel puțin două clase peste...

Aleksandr Ivanovski, trimisul revistei lunare «Sportul și viața», care se află în apropierea mea, pare decepționat de scor — meciul cu Ungaria e un reper împovărător — dar crede că forța fizică a echipei sale își va spune pînă la

urmă cuvîntul. Valeri Lobanovski a realizat o pregătire spartană. El e de părere că dacă boxerii de clasă se supun unui asemenea program, de ce nu ar fi el ideal în pregătirea unei echipe de fotbal ? Ivanovski are și o mostră de program de antrenament al unei zile obișnuite. Sculare 7,30. Antrenament fără balon și alergare 4 km. 9,30 — micul dejun ; de la 10 la 10,30 — al doilea antrenament, cu balonul. Apoi, detentă sau piscină ; 12,30 — masa de prînz ; între 14 și 16 — siesta, odihnă obligatorie ; între 17 și 19 — al treilea antrenament, cel mai dur și cel mai variat al zilei... Crainicul belgian păstrează speranța că duritatea unor asemenea antrenamente ar putea fi singura șansă a Belgiei în repriza a doua...

Frederiksson fluieră începutul reprizei. Belgienii încearcă un atac — e totuși 0—1 — dar cel care trage în bară e Belanov ; mingea revenită în teren anunță un gol imparabil, dar Renquin salvează miraculos de pe linia porții. Ceulemans, în zi mare, «împinge» ; e o locomotivă trăgînd după ea toate vagoanele. Minutul 55. Belgienii nu par dispuși să cedeze. Atacă Vercauteren pe stînga... în stilul lui Klein... centrare puternică... Demianenko ratează degajarea și Scifo se trezește singur-singurel. Un pas, încă unul... poarta crește, imensă... goool ! 1—1 ! Sovieticii sînt uimiți de această întorsătură...

Curînd vor relua atacurile. Mai sînt, însă, doar 20 de minute. Cine ar fi crezut ? — după celebrul de pe acum „șase de o" al lui Maharadze, la al șaselea gol al lui Lobanovski în poarta lui Disztl ? Un nou atac al echipei sovietice. Zavarov ia totul pe cont propriu. Dribling, încă unul... și încă... pas la Belanov, goool ! 2—1 pentru echipa Uniunii Sovietice ! Lucrurile au reintrat în normal... Acum, jocul pare să fie la discreția lui Zavarov. Sovieticii atacă în cinci. Belgienii au rămas în doi apărători, doar De Mol și Renquin. O simplă schemă de hochei. Iarăși gol inevitabil. Fantastic ! N-a fost gol... Putea fi 3—1, după, ce ar fi putut să fie 2—0, la bara lui Belanov... și chiar 4—1, acum... Mai sînt 11 minute de joc... De Mol revine, avansează... pasă în adîncime spre Ceulemans... N-a fost ofsaid ? Spaniolul Sanchez a ridicat steagul ! Ce se-ntîmplă ? Mingea e în plasă. Gol ? Nu se poate. Sanchez a ridicat

steagul... Toate privirile sînt îndreptate spre el. Dar steagul nu mai e sus, Sanchez a coborît steagul. Frederiksson nu discută. A «venit» peste Sanchez. Jucătorii sovietici nu protestează. Oh, dacă ar fi fost uruguayenii, l-ar fi dus pe sus, ca pe Cleopatra, pînă la centru, și i l-ar fi oferit suedezului : «Cum e cu steagul, Arminio Sanchez ?» Pînă la urmă, însă, autorul golului este Frederiksson, nu Sanchez. E adevărat, dacă ar fi rămas cu steagul sus... Dar n-a rămas. Ce lucruri ciudate...

Sovieticii repun. Ar mai fi timp. Ca să nu mai vorbim de prelungiri, unde «spartanul» Lobanovski va avea avantaj. E schimbat Zavarov ! De ce ? Tocmai Zavarov care a creat ambele goluri ! Sau poate că Lobanovski simte ceva. Că și-a asumat prea multe riscuri, jucînd aproape integral «cartea Kievului». Încă ieri, Saşa și nu mai știu cum, de la «Fotbal i hokei», îmi spunea că e o crimă să joci fără gruzinul Civadze, șeful de totdeauna al apărării... Dar au rămas în teren toți cei patru fundași kievieni... Și Bessonov, și Kuznețov, și Bal, și Demianenko... Unchiul Valeri preferă să toarne apă în vin, trimițîndu-l în teren pe Rodionov de la Spartak... Iaremciuk combină cu Belanov, șut, barăăăăă ! Vorba lui Valentin Stănescu... «Cînd e să se aleagă praful...» Pe contraatac, Scifo e la un pas de gol. Asta ar fi culmea ! Lobanovski, pe care îl credeam țintuit de scaun — într-atît e de imobil, încă din Spania, cînd era secundul lui Beskov —, se ridică și face cîțiva pași spre tușă. E mai mult o mască de ceară decît un om viu. Stadionul arde. Cine ar fi crezut că aici, la Leon, se va juca cel mai frumos meci al «Mundialului», un meci care poartă numărul 38 ? Cel mai bun din toate cele jucate pînă acum. Frederiksson fluieră finalul celor 90 de minute. Întregul stadion scandează : «BEL-GI-CA ! RU-SI-A ! BEL-GI-CA ! RU-SI-A !» Crainicul mexican strigă și el, cu forța unei scandări : «Un grito nuevo, diferente y original !» Într-adevăr, o scandare inedită, care răsplătește ambele echipe. «Merci Belgique !» Dar și «Merci, Soviets Suprêmes !» — cum a scris un francez după formidabila demonstrație a echipei care a surclasat Ungaria lui Mezzey și care acum, în acest minut 90, ar fi putut să fie de cinci ori cîștigătoare, cu cele două bare, cu multe alte ocazii și

fără fluierul neașteptat al lui Frederiksson, care nu a văzut — să zicem — steagul lui Arminio Sanchez...

«Mai e timp !» — îmi face semn Ivanovski, pe care îl văd, însă, mult mai palid decît la începutul meciului. La Leon, aici, pe stadionul Nou Camp, o singură întrebare pe buzele tuturor : «Cine va rămîne în picioare ?» 99 la sută spun Lobanovski... Dar iată că lucrurile se încurcă de-a binelea. Fundașul belgian Gerets avansează. (Are pasul aspru al lui Negrilă.) A ajuns în zona mijlocașului. Încă un pas. Încă unul. Și înainte de a pătrunde în zona extremei... centrare lungă, peste întreaga apărare, pe partea opusă... apare De Mol, fundașul central. Nu-l ia nimeni ! Cine să se mai gîndească la fundașul central, care, acum cinci sau șase secunde, a respins cu capul în careu, ușor, spre Gerets ? Și De Mol, tînărul și foarte înaltul De Mol, marchează al treilea gol ! «Por primera vez, Belgica adelante !» — strigă crainicul mexican. Belgia e pentru prima oară în avans ! Sovieticilor nu le vine să creadă. Chipul lui Lobanovski e de piatră. Rezervele, în schimb, par cinci alergători de sută în sutimile de secundă premergătoare startului. Sovieticii se aruncă în atac. Ce mult le lipsește acum Zavarov. Acum, cînd desenul paselor nu mai funcționează, acum cînd doar marea intuiție a jucătorilor de clasă mai poate face ceva. Fluier ! Se schimbă terenurile. Mai sînt 15 minute de joc și echipa care a dansat ceardaș în meciul cu „baronul" Esterhazy poate fi eliminată. Belgienii prind aripi. Culoarele apărării sovietice s-au lărgit, pentru că singura șansă a albilor (echipa lui Lobanovski poartă astăzi un echipament alb) este atacul continuu. Au pornit la atac Clysters și Claesen. „Un-doi"-uri de mare finețe. Cum numai în momentele de euforie mai pot fi desenate. Clysters cu capul spre Claesen... și Claesen șutează imparabil, din punctul de la 11 m : 4—2. *Increible ! Increible ! Increible !* — strigă crainicul spaniol care nu mai privește un meci, ci o *corrida*. Îl aud strigînd mereu cuvinte fără șir... Sovieticii atacă. Dar nimic nu se mai leagă. Acum, cînd mai sînt doar cinci minute, la 2—4, fotbalul nu mai e un joc, ci o stare de transă... Penalty la poarta lui Pfaff ! Nu mi s-a părut. În sfîrșit. Frederiksson, cît e el de nordic, poate fi cuprins de remușcări. Bate Belanov ! Goool ! Cu doar trei litere o, pentru că e doar al

treilea gol al lui Belanov... Sovieticii revin la centru cu viteza unor aripi de rugby. Nimic nu s-a terminat încă. Atacă din prima... Mai sînt doar două minute. Evtuşenko e la balon. Are tot ecranul porţii în faţă. 4—4 e inevitabil ! Şut ! ! Nimic ! Pfalf respinge miraculos peste bară. Acum, la capătul acestui meci infernal, el îmi aduce aminte de Till Eulenspiegel, năzdrăvanul flamand pus pe şotii...

Fluier final. Îl văd pe Belanov plîngînd. Suporterii belgieni invadează terenul. Crainicul mexican clamează întruna : «Meciul acesta de la Leon va rămîne cel mai frumos, mai dramatic, mai crunt din „Mundialul" nostru... El îmi aduce aminte de acel 4—3 al Italiei, pe Azteca, cu Republica Federală. Poate că acel Italia-Germania Federală nu a fost cel mai frumos meci al lui '70, dar e cel care se ţine minte şi astăzi, mult înaintea finalei lui Pelé, Gerson, Jairzinho, Tostao şi toţi ceilalţi».“

S-a sfîrşit ! Înainte de joc, aş fi putut lua Belgia cu 25 la 1. Într-atît de disproporţionate erau forţele. Acum, însă...

Guy Thys priveşte în gol. Viscază sau încearcă să se trezească. Înainte de meci a declarat textual : „Ruşii sînt buni, dar noi vom fi şi mai buni, pentru că nu avem nimic de pierdut“. Dar belgienii au jucat de parcă la o eventuală înfrîngere ar fi pierdut totul... Sovieticii părăsesc terenul, ocolindu-i pe suporterii belgieni care se îmbrăţişează. Numai pe Centomila, acum 18 ani, am mai văzut o asemenea îmbrăţişare colectivă. Valeri Lobanovski e în picioare. Aşteaptă ca ultimul său jucător să ia drumul vestiarului. Îmi pare rău de înfrîngerea acestei echipe de superclasă, care, dacă ar juca mîine, ar cîştiga poate acelaşi meci cu 3 sau 4—0, dar, privindu-l pe sfinxul Valerian, încerc oh... aproape că n-aş spune-o... o mică satisfacţie... poate nedreaptă, dar n-am fost încîntat de faptul că Lobanovski a primit să preia conducerea echipei sovietice cu cîteva zile înainte de plecarea în Mexic, după ce Malofeev asigurase calificarea, la capătul unei dure munci de reconstrucţie... Chiar acum, Mihailovski e de părere că a lipsit în cel mai înalt grad Civadze, că a lipsit Litovcenko şi, înaintea tuturor, a lipsit Protasov, marele golgeter... Protasov de la Dniepr, echipa ucraineană cu cu care el, Lobanovski, nu prea e în relaţii bune.

...Treptat, *cafetteria* se umple. Turnul Babel prinde viață. Cel mai afectat este Tassos. „Mi-au mers la inimă băieții lui Lobanovski... Păcat... Am fost în cantonamentul lor, la Irapuato. Băieți foarte veseli. Au acolo o mascotă, doi gemeni mexicani de un an și jumătate. Nu mai știu ce să le facă... Echipa a donat 250 000 de pesos pentru victimele cutremurului. Mare noroc a avut și boșorogul de Thys. Pînă ieri l-au înjurat ziariștii, care susțin că ei sînt cei care au făcut echipa pentru Paraguay... Nu este exclus să fi greșit și Lobanovski... Prea a lăsat impresia că e infailibil... primul lucru pe care l-a făcut cînd a sosit la Irapuato a fost să-i ceară directorului de hotel să scoată din camerele băieților toate televizoarele". „Am venit în Mexic să lucrăm, nu să ne uităm la televizor. Va fi timp și pentru TV". De unde timp ? Că mîine pleacă acasă...

...Mîine avem două jocuri. Aș vrea să mergem la Puebla, pentru Argentina—Uruguay. E un *clasic* al Americii de Sud. Țin minte, acum opt ani, am fost la Rosario, trei sute de kilometri de Buenos Aires, pentru marele *clasic* Brazilia—Argentina. N-a fost ceva grozav. Cel mai bun de pe teren a fost arbitrul ungur Palotai... Și mai țin minte că cei 106 cronicari brazilieni tremurau ca vergile și purtau mănuși. Și erau 13 grade. Eu eram într-un pulover. Confrații brazilieni își făceau cruce, privindu-mă. Cînd le-am spus că o jumătate din campionatul nostru se joacă la sub 13 grade și că avem uneori partide la minus 10, s-au uitat lung ca la un om venit din altă planetă. Mai țin minte că tușierul Linnemayr, care era chiar pe linia noastră, l-a făcut scăpat pe Kempes la un ofsaid de doi metri, pentru ca după pauză să oprească un atac brazilian în care Roberto avea doi metri (tot doi metri) în fața fundașului. Aveam să-l regăsim pe Linnemayr pe un stadion al nostru peste vreo doi ani, și, bineînțeles, nu mai avea să ne mire nimic...

MARADONA, MARADONA...

Ora închiderii, vă rog ! — cum spune Tassos, fostul *maître d'hotel* la Copacabana. Mavromati ne-a mai adus o știre caldă. Polonezii ar fi dat meciul englezilor... Așa

se afirmă în „El Grafico", revista argentiniană. Probabil o replică la știrea că acel 6—0 cu Peru, în '78, a fost manipulat cu 50 000 de tone de grîu. „Tonici", care este calculatorul nostru mobil, respinge ideea. „N-am mai văzut echipă care să vrea să piardă știind că în meciul următor va juca cu Brazilia... Deocamdată, și încă multă vreme, Brazilia va continua să rămînă inamicul public nr. 1."

Plecăm. La „Angel del Independencia", Ciudad de Mexico arde în cinstea victoriei asupra Bulgariei. Orchestrele se înfruntă de pe estrade înălțate la o distanță de o sută de metri una de alta... Ciudad de Mexico jubilează. E destul să străbați — e adevărat, cu mare greutate — suta de metri, pentru ca formidabilul „Jalisco" să se stingă și să intri imediat în țara lui „Cielito Lindo"...

Am scăpat cu greu de strînsoarea pieței în care dansează 10 băieți și fete pe metru pătrat. Am ocolit deseori. Cînd am ajuns în Parcul Chapultepec, un grup de tineri se îndrepta spre miezul reactorului mexican... Cei doi tineri tehnicieni, care veniseră cu mașina, așteptîndu-ne în față, la „President", ne-au ajutat să descifrăm versurile strigate de manifestanți :

Maradona, Maradona / La crisis e cabrona / No queremos goles / Queremos los frijoles /. Deci, Maradona, criza e teribilă, nu vrem goluri, vrem fasole... Instinctiv, am ascuns plexiglasul cu acreditarea în buzunarul cămășii... Eram dintre cei care veniseră pe capul acestui imens oraș cu atîtea și atîtea probleme...

16 iunie... Cu toate că mai avem de stat două săptămîni, aproape toate locurile în avioanele de întoarcere au și fost ocupate... Pentru tronsonul Ciudad de Mexico-Havana ar mai fi un loc pe 28 iunie, dar finala e pe 29. Am fost la „Cubana" — nimic. Nici la „Mexicana". Am încercat și la „Aeroflot", în speranța că putem schimba ruta, dar șeful Agenției era întunecat, după meciul de ieri, de la Leon. (N-am găsit o zi prea potrivită... Dacă veneam ieri, înainte de joc, poate, poate...). Tassos pune rămășag că găsim două locuri la „Pan American", pînă la New York, iar de acolo, cu „Tarom"-ul, direct la București. Dar totul se dovedește doar o iluzie, pentru că vizele de tranzit pentru America se dau la Monterrey, unde se păstrează consulatul deschis ; aici e închis... Cade, deci, și varianta

asta. Trecem şi pe la CSA, compania cehoslovacă în avionul căreia vom zbura pe ruta Havana—Montreal—Praga, dar şi aici sînt dificultăţi, pentru că trebuie să aştepţi trei zile la Havana. Bifăm şi această variantă... Om mai vedea...

RÎNDURI LA ÎNFRÎNGERE...

La „Prensa" e agitaţie mare. Meciul Belgia—U.R.S.S. e comentat în toate limbile... Au venit şi gazetarii sovietici de la Leon. Sînt gravi, dar nu prăbuşiţi. Îi întreb din priviri. Depărtează braţele. „Asta-i piesa". Citesc textul lui Asaulov, transmis prin telefacs, cu caractere kirilice. (Mă interesează mult punctul lui de vedere în acest moment.) Reproduc finalul articolului :

„Iată ce a declarat Guy Thys după meci : «Am prevăzut că începutul va fi foarte greu şi de aceea ne-am retras, ca să ne apărăm mai bine poarta. După ce am primit golul, ne-am spus că nu mai avem ce pierde. Cred că publicul a primit mai mult decît de două ori preţul biletului plătit, cu cele şapte goluri şi cu emoţiile care aşază acest meci înaintea tuturor celorlalte». Valeri Lobanovski a apreciat în mod deosebit jocul belgienilor şi meciul în ansamblu, regretînd doar greşelile grosolane ale apărătorilor şi neînţelegerea de la al doilea gol belgian. Antrenorul nostru nu l-a acuzat pe arbitru. El i-a învinuit pe jucători, afirmînd că nu aveau dreptul de a se opri înainte de fluierul arbitrului de centru."

Ziarul „Aficion" titrează : „Arbitrul a contribuit mult la triumful belgienilor". Toate ziarele menţionează faptul că la primele două goluri belgiene, tuşierul spaniol Sanchez a comis greşeli grave. În primul caz, el nu a arătat „ofsaid", iar în al doilea, după ce a ridicat steagul, înainte de golul lui Ceulemans, l-a coborît imediat. Ziarele scriu că Sanchez a fost scos de pe lista celorlalte jocuri. Adevărul e că el şi-a atins scopul, făcînd ca spaniolii să joace cu belgienii în „sferturi". Şi astfel, cînd am început să visăm, iar echipa juca foarte bine, totul s-a prăbuşit cînd ne aşteptam mai puţin. Dacă facem apel la statistică, amărăciunea e şi mai mare... E pentru prima oară că echipa

noastră ocupă locul 9—16. La campionatul din Spania, în '82, ne aflam pe 5—8. Au fost și atunci reproșuri. Ce va fi acum ?

E momentul să fim echilibrați, reținuți. Ne-am convins de atîtea ori că stările de iritare nu sînt un sfetnic bun. E momentul să examinăm în liniște ce s-a întîmplat. Cel mai simplu lucru e să-i acuzi pe jucători de lipsă de patriotism, de lipsă de voință, de primitivism fotbalistic. Noi, însă, ne-am convins în Mexic că nu este cazul. Li se poate, oare, reproșa antrenorilor faptul că au ținut pe bancă, în mod inutil, jucătorii de frunte, în meciul cu Canada, și că au făcut schimbări eronate în meciul cu Belgia ? Să fie antrenorul propriul său inamic ? Desigur că nu.

Pe terenurile din Mexic, totul trebuie judecat prin comparație. Și ne-am convins nu o dată că avem o echipă tînără, interesantă. Sigur că ea n-a realizat totul. Am simțit că băieților le lipsește experiența. Au vrut să-i uimească pe străini. Și am dat vrabia din mînă... De aceea, se poate spune că echipa de astăzi e preferabilă celei din trecut pentru că visează «cocorii de pe cer», adică o recunoaștere mondială. Iată de ce nu e cazul să tragem cu pușca în ea. Să-i dăm posibilitatea să se dezvolte, să zboare..."

Există oare rînduri mai frumoase la înfrîngere ?

BRAZILIA VA FI CAMPIOANĂ !

...Am rămas pînă tîrziu la „Mi Viejo". Cremasco a salutat victoria Argentinei asupra Uruguay-ului... E adevărat, scorul cu care Brazilia a cîștigat în fața Poloniei (4—0) i-a cam pus pe gînduri pe argentinieni, dar, deocamdată, vrabia de care vorbea Victor Asaulov e în mîna lui Bilardo. „Tonici" e satisfăcut. Părerea lui că Polonia nu a „cedat" meciul Angliei e confirmată de acest 0—4 al... Polonici, care probează mai curînd declinul echipei lui Piechniczek decît unele ipoteze izvorîte din fantezia cronicarilor în pană de subiecte.

Meciul Brazilia-Polonia a fost mai strîns decît arată scorul. După numai cîteva minute de la începerea meciului, Tarasewicz a tras într-unul din stîlpii porții. Peste alte

cîteva minute, Karas a tras și el în bara transversală. În tot acest timp, apărarea braziliană a fost în panică. A trebuit să vină minunul 29, pentru ca arbitrul Roth să acorde Braziliei un penalty care, pentru cei mai mulți dintre cei prezenți la *cafetteria*, nici nu a fost... Careca a știut să cadă la timp în contactul umăr la umăr cu Tarasewicz. Omul primei bare...

După pauză s-a pornit *samba*. De altfel, ediția de seară a ziarului „Ovaciones" a apărut cu un titlu de un singur cuvînt, pe toată pagina : SAMBA ! Un cuvînt suficient pentru toți cititorii, care știu că în codul titlurilor ermetice Samba înseamnă „de la trei în sus" și mai înseamnă că în rolul titular e Brazilia...

Cel mai frumos gol al meciului a fost marcat de Josimar, dintr-un unghi ascuțit, un unghi „imposibil", cum se spune pe la noi.

Cine este acest Josimar ? Un evasineeunoscut. E legitimat la Botafogo, dar nu are nici un contract, așa că nu e legat de nimeni, motiv pentru care promotorii italieni au și intrat în alertă. Josimar e o soluție de ultimă oră a lui Santana. A debutat cu doar cîteva zile în urmă, împotriva Irlandei de Nord, a marcat un gol formidabil, la vinclul perfect, de la aproape 30 de metri, iar acum marchează un gol și mai spectaculos. Într-o corespondență a ziarului brazilian „O'Globo" se spune că la primul gol marcat de Josimar, tatăl său, care privea meciul la TV, s-a accidentat destul de grav, sărind de pe scaun ca un resort. Și pentru că familia Josimar continuă să locuiască într-o „favella", bătrînul Josimar s-a izbit cu capul de tavan, fiind k.o. pînă la venirea medicului... Pînă la urmă au mai marcat Edinho și Careca, din 11 m. Cel mai frumos moment din această parte a meciului a fost o foarfecă pe spate a lui Boniek. Dar n-a fost să fie gol, astfel încît ultimul mare meci al lui Zbigniew rămîne cel din seara tristă de la Bruxelles, în finala cu Liverpool, cînd Ian Rush și Dalglish n-au mai jucat nimic, convinși că numeroșii *tifosi* morți în tribune merită acest *non combat* din partea celei mai puternice echipe de club a deceniului nouă.

La 4—0, comentariile păreau să se orienteze spre reînvierea echipei lui Tele Santana, dar iată că Rivelino, în interviul acordat televiziunii, declară net : „Nu-mi place

această echipă a lui Santana, pentru că jucătorii nu sînt așezați la locul lor... iar impresia de confuzie generală este accentuată de faptul că echipa se schimbă de la un meci la altul... și asta după ce Brazilia 1970 a fost o formație de care își amintesc pînă și copiii".

Crainicul mexican se întreabă în final : „cine va reuși, în cele din urmă, să perforeze poarta lui Carlos, a cărei plasă nu a tremurat pînă acum niciodată ?" Într-adevăr, Brazilia are deocamdată golaverajul 9—0. Va reuși ca, oare, ceea ce nu a reușit în Spania ? Gigi Rivera, celebrul cîndva conducător de joc al lui A. C. Milan și al „squadrei azzurra" nu pare să aibă dubii. Chiar astă seară, la TV, a spus-o clar : „BRAZILIA SERA CAMPEON" Mitul rămîne în picioare, chiar dacă Rivelino nu e prea galant în comparații : „Pe vremea noastră, în '70, nu ne preocupau atît de mult căldura, altitudinea. Astăzi văd că s-au inventat pînă și pungulițe cu gheață. Oare nu cumva se retrage fotbalul, ca să facă loc decorului ?" În Mexic, acum 16 ani, Rivelino avea în joc o blîndă ironie. Astăzi e plin de sarcasme.

POATE MARADONA...

...Meciul mult-așteptat al zilei a fost Argentina-Uruguay. Echipa lui Bilardo s-a temut mult de acest joc. A și depus mari eforturi ca să prevină întregul „Mundial" că Uruguay-ul ar putea să facă un antijoc dincolo de orice limită și că arbitrii ar trebui preveniți. Ei au avut ca argument cele șase cartonașe galbene și cele două roșii (Bossio și Batista) în contul „echipei celeste", precum și faptul că Omar Borras se va afla în tribună, sancționat, ceea ce nu-l va împiedica, desigur, să-și atîțe jucătorii prin intermediul radioului. În sfîrșit, marile amenzi dictate de FIFA împotriva Uruguay-ului completau tabloul unei echipe de care Bilardo și chiar Maradona continuau să se teamă. (Adevărul e că pe tema Uruguay-ului s-a făcut prea mult caz. Oricum, FIFA nu a fost niciodată atît de aspră față de alte echipe).

Spre surprinderea tuturor, meciul a fost mai curat decît multe altele. Maradona s-a ridicat deasupra tuturor,

beneficiind şi de faptul că nici unul din apărătorii uruguayeni nu a forţat nota duritătii... În acest meci cu Uruguay-ul am simţit pentru prima oară că Maradona poate fi un... obstacol pentru echipa lui Bilardo. Viteza lui de joc, pasele întotdeauna „dintr-una", mişcări absolut imprevizibile chiar pentru antrenorii de prim rang... cum să joci în compania unui astfel de *demon*? Golul a venit cu patru minute înainte de pauză. Valdano şi Burruchaga au pornit în doi, ca pe un covor, dar ultimul „un-doi" s-a lungit un pic. Mingea era pierdută. A intervenit însă fundaşul Acevedo şi a lovit greşit, transformînd balonul mort într-unul foarte activ, care a curs prin faţa porţii, şi Pasculli a reluat în gol... După pauză, Maradona a făcut cîteva mingi mari... Pasculli a primit o minge şi mai clară decît cea de gol, dar a tras alături... Peste numai un minut, Maradona a intrat cu mingea în careul mic, a încercat să o răsucească pe după spate, dar portarul Alvez a mirosit „trucul" şi i-a culeş-o din călcîie. ...După alte cîteva minute, Maradona a marcat un gol, dar arbitrul italian Angolin l-a anulat, arătînd că Dieguito l-ar fi împins pe Bossio. (La reluare am văzut că Maradona nici nu l-a atins pe celebrul Bossio.)

Victorie clară, chiar la acest 1—0. Uruguayenii — umbra echipei de altădată. Ar fi fost greu. De două ori în zece oameni. Borras e de părere că n-ar fi normal ca sancţiunile băneşti să fie comunicate de un *teuton* (aşa se spune în spaniola sud-americană), adică de Neuberger, care n-a rămas desigur insensibil la faptul că Alzamendi a deschis scorul în meciul cu R. F. Germania. Borras face din nou procese de intenţii. Am impresia că el e omul care dăunează cel mai mult „echipei celeste". La conferinţa de presă de după meci, nu a avut acces, fiind suspendat. A participat secundul Roberto Resal. A preluat tonul lui Borras, ca un secund ascultător : „Echipa Uruguay-ului a fost învinsă ca urmare a colaborării FIFA—Argentina... Asta pentru cele întîmplate pînă acum... În ceea ce priveşte meciul, a fost corect, cartonaşele fiind mai mult o formă de profilaxie, în urma tam-tam-ului nesportiv din ajun. Sper că la campionatul mondial viitor arbitrii se vor comporta egal cu echipele din ţările mari şi din cele mici". Ceva dreptate are Roberto Resal. Argentinienii cunosc mai

bine arta mimei. Îmi aduc aminte, acum douăzeci de ani, înaintea turneului final din Anglia, ziarul „Clarin" le recomanda jucătorilor argentinieni să facă apel la orice mijloace, pentru victorie... Reproduc, textual : „Jucătorul căzut pe gazon, dacă nu se va rostogoli de trei ori, poate fi considerat lipsit de patriotism în lupta grea care ne așteaptă". Peste două săptămîni, Rattin era eliminat de pe teren în meciul cu Anglia. A părăsit terenul doar la îndemnul polițiștilor. Îmi aduc aminte, avea o mască foarte bine făcută : „nici usturoi n-am mîncat, nici gura nu-mi miroase". Întreaga presă argentiniană s-a năpustit atunci asupra lui Kreitlein, arbitrul vest-german. Peste numai o lună, în Bundesliga, același Kreitlein a dictat o lovitură liberă de la 20 de metri. Echipa în apărare a făcut zid. Cei din atac i-au cerut arbitrului să deplaseze zidul mai aproape de ceea ce numim 9,15 m. Arbitrul a cerut să se execute lovitura. Atunci, unul dintre oamenii echipei în atac a început să măsoare cu pașii distanța de nouă metri. Dar n-a apucat să facă decît patru pași. La al cincilea a văzut cartonașul roșu, pentru ...exces de zel.

Bilardo, întrebat la TV dacă are vreo preferință pentru Anglia sau Paraguay în sferturi, a spus că îi este indiferent adversarul. A motivat așa, afirmînd că Argentina poate să-și impună jocul împotriva oricărui adversar. „Nu sînt pentru scheme ; sînt pentru principii." (Am mai auzit aceste cuvinte din gura lui Angelo Niculescu... era în perioada în care Mateianu își desena schemele pe gazon... Angelo era de părere că în fotbal se pot impune doar principiile... În ceea ce îl privește pe Bilardo, sînt convins că poate să renunțe la scheme, pentru că îl are pe Maradona...)

...Seara, la „Mi Viejo", la nici trei ore după terminarea meciului de pe stadionul Cuahtemoc din Puebla, José Barrio, unul din trimișii lui „El Grafico", mi-a arătat notele pe care le-a transmis revistei. Iată-le : Pumpido 7 — Cuciuffo 6, Brown 6, Ruggeri 6, Garre 5 — Giusti 5, Batista 6, Burruchaga 6, Maradona 9 — Pasculli 5, Valdano 5... „Nu ești prea aspru cu înaintașii, José ?" „Deloc. Astăzi, Maradona i-a purtat pe amîndoi în brațe." „Nu crezi că notele sînt cam mici ?" „Avem timp să le urcăm... *Cada dia mejor*..." Într-adevăr, pe zi ce trece, Argentina joacă mai bine. Asta nu-l împiedică pe Menotti, care face figură de

sacerdot la hotelul Camino Real, să spună că Bilardo o ține numai în gafe... Ce să-i faci ? O meserie în care cel din arenă e mereu încolțit... Dar pe Menotti o să mai am prilejul să-l întîlnesc. Am o invitație la masă la „Camino Real", pentru mîine seară. Ce e mîine ? Ah, da... Mîine sîntem în 17... Mîine mergem pe „Olimpico", pentru Franța-Italia... Mîine seară, Italia sau Franța pleacă acasă. „Mundialul" fără „Mundialista italiană" sau fără campioana Europei. Platini tună și fulgeră. Înjură FIFA, care a putut programa această finală anticipată... Nu are nici un argument, dar înjură...

Iată și trioul francez Réthaquer-Oudot-Sinet. Se pregătește pentru meciul de mîine. Și-au scris avancronicile. Réthaquer e cu anticipațiile de ordin tactic. Oudot cu istoria, afirmînd că Franța n-a învins Italia de 17 ani. În sfîrșit, Sinet, corsicanul, e de părere că Bagni, care joacă la Napoli, ar putea să-i facă viață grea lui Platini, „chiar dacă el, Bagni, nu poate avea forța și răbdarea lui Gentile, cu care se încheie o perioadă din viața «squadrei azzurra»".

„Ce zici de victoria Argentinei ?" „Nu mare lucru". Și-mi întinde ultimele rînduri ale benzii sale perforate pentru „l'Équipe" : „Condusă de un Maradona dezlănțuit, Argentina nu a avut nici o problemă — deși scorul pare să ne contrazică — în disputa cu o echipă uruguayană îngrozitor de contemplativă *(n.a.* — nu știu dacă am tradus foarte bine *desesperement attentiste),* mult mai puțin virilă decît în meciurile de pînă acum. În ansamblu, un meci micuț, care face ca ștacheta Argentinei să nu fie prea înaltă. Poate Maradona..."

Prin fața noastră trece Raymond Kopa, celebrul cîndva conducător de joc al echipei Franței, în 1958, la Stockholm. Își salută compatrioții — „Bon soir, les gars" — dar nu se oprește. „Ce spune Kopa, Victor ?" „Vechea gardă... Spune că între fotbalul de pe vremea lui și cel de astăzi nu e nici o diferență... Toți bătrînii vorbesc la fel... *Noi, noi, noi...* Le piere simțul proporțiilor... Să nu pățim și noi la fel." (Aflu cu acest prilej că Raymond Kopa lucrează pentru postul de radio Monte Carlo... Și îmi aduc aminte că acum patru ani Fontaine, golgeterul și prietenul lui Kopa, lucra pentru calea ferată franceză... În fiecare zi, la ora

12, *trei minute Fontaine* în toate trenurile din Franța... E la modă, deci, antrenorul-gazetar și jucătorul-gazetar... Și cîte proteste pentru antrenorul-jucător ! Cel mai bine procedează Menotti, care și-a angajat un gazetar. Îl însoțește mereu gazetarul, ca o secretară particulară. Și ce spune maestrul, pac la gazetă...

Se apropie ora închiderii. E ora la care oboseala își spune cuvîntul. Au obosit și debarasorii care nu prididesc să adune păhărelele de plastic în care a fost cafea... Și plicurile de zahăr. Pe mese, ziare multe. Cele mai multe sînt compartimentele care nu scriu despre fotbal. Foile cu fotbal sînt de mult îndesate în sacoșele „Bata". Și poate că acolo vor rămîne, fără a mai fi citite, pentru că se adună mereu și nici nu mai ai timp să te uiți prin ele. Numai mexicanii scriu sute de pagini pe zi despre „Mundial"... Și mai sînt și buletinele... nesfîrșite, pentru că SICOM e o bandă rulantă care scoate mereu... un monstru cu o limbă de kilometri... de fapt, o formă a bombardamentului informațional care te împiedică să-ți aduni gîndurile. Și SICOM nu este decît o fărîmă din uriașul angrenaj care face să avanseze „Mundialul". Iată, de pildă, DPA-ul anunță că Brazilia pierde peste 350 de milioane de dolari ori de cîte ori echipa lui Santana apare pe teren în fața publicului. S-a făcut calculul că pînă acum, adică pînă la meciul cu Polonia inclusiv, economia braziliană a pierdut un miliard și jumătate de dolari. Și asta e o cifră pe care Confederația Braziliană de Fotbal o pune mereu lui Santana în față, ca o poliță scadentă de la o zi la alta, și pentru care a girat doar el, antrenorul, adică primul om care va fi pus la zid în caz de eșec.

„Ce-ai transmis, Tassos, în avanconică ?" „Am transmis două... Una pentru *Nea Yorki*, alta pentru Atena... Și bineînțeles că n-am spus același lucru... Trebuie să scrii la cererea clientului... Grecilor le-am spus că Italia va pierde pentru că Bearzot este cel mai ingrat antrenor din lume și că își face ambiția cu Paolo Rossi... cu omul care l-a făcut... om în Spania și l-a adus aici fără preliminarii... Eu zic că e o crimă să joci fără Rossi, cînd nu ai pe nimeni în schimb... Nu-mi vorbi de Altobelli... Parcă e un cocostîrc... Asta una... Americanilor mei de origine greacă le-am spus că Italia va pierde pentru că e zgîrcită și n-a plătit

voiajul nevestelor de jucători în Mexic... În schimb, Franța a plătit totul pînă la centimă. „Crezi, Tassos, că astea sînt argumente ?“ „Fii pe pace că sînt. În orice caz, sînt mai tari decît toate aiurelile pe care le scriem noi cînd vrem să facem pe antrenorii cu... vezi bine... Detari, care nu l-a ținut pe Iakovenko sau Garaba care a jucat retras. Astea-s adevărate povești de adormit copiii.“

FRANȚA—ITALIA... A RIVIDERCI, A ROMA...

...Parcă a fost mai scurt drumul spre „Olimpico“. Impresia a fost întărită de numeroasele repere ale reclamelor care inundă orașul. De fapt, acest faimos Ciudad de Mexico este cu adevărat mexican în marele careu din centru, unde se află bazilica cea întinsă... și macheta străvechiului Ciudad, oraș construit pe canale... Și mai este cu adevărat mexican în Piața celor trei culturi — cultura străveche, cu ziduri amintindu-le pe cele de la Succava, cultura spaniolă, simbolizată prin clopotnița cu ferestre fără geamuri spre cele patru zări și cu clopotul care se profilează pe cerul albastru, cultura modernă, cu acest Palat al Ministerului de Externe, cu săli de lux, săli de recepție, cu nelipsita Sală Juarez... În rest, Ciudad este un oraș imens — nici vorbă — cu vilele fastuoase din *Zona Rosa*, dar care se pot vedea și în alte mari orașe, unde protipendada locuiește în case cu terase și piscine, ascunse privirii pietonului de rînd. Densitatea de *original* a Ciudad-ului e foarte mică. În piața Primăriei din Bruges e mult mai multă artă decît pe străzile cu fețe de cortină asigurate de „Coca Cola“...

...Am ajuns. „Olimpico“ ne este acum familiar. Știm că nu are arhitectura savantă a marilor stadioane mexicane, că tunelul spre masa presei e la fel de întunecos ca și cele de la Predeal, dar așteptarea derby-ului, adică a primei finale anticipate, cum s-a spus, accelerează pulsul.

Un moment inedit. Juventistul Platini schimbă fanionul de start cu juventistul Scirea. După care va intra în grija napolitanului Bagni, care a și anunțat că „se pricepe la Platini“.

Începutul e prudent. Francezii nu uită că n-au înscris niciodată Italia de 66 de ani, în meci oficial. (Ultima dată, la Olimpiada din '20.) Italienii, pe de altă parte, se închid, pentru că, vorba lui João Saldanha, ei se apără încă de pe vremea lui Iuliu Cezar... Dar iată că francezii au și înscris. Fernandez, despre care se spune că e cel mai bine plătit jucător din lume, a interceptat mingea la mijlocul terenului, pasă în adîncime lui Rocheteau (trebuia să joace Papin, dar a fost lovit la ultimul antrenament de... Fernandez)... și vîrful de la Sevilla, de acum patru ani, „taie" ușor mingea spre Platini. Un pas, încă unul, ca la 3 000 de metri obstacole... ultimul fiind chiar Scirea... și gol ușor, pe lîngă Galli, un gol dintre cele după care autorul are timp să alerge în curbă, cu o eșarfă indivizibilă, ca să salute publicul din tribună. Italienii par surprinși, dar sînt lipsiți de vlagă. Ce mult am admirat această echipă a Italiei ! Și pe Bearzot l-am găsit, de fiecare dată, un om distins. Ne-am întîlnit și am stat de vorbă de cel puțin 7—8 ori... Avea întotdeauna un scepticism de factură superioară, așa cum e bine în această lume atît de relativă a fotbalului... Cu trei ani în urmă, la Praga, l-am văzut conducînd „noua echipă a Italiei" cu Verchovod, cu Baresi, cu Bagni. Mi-am dat seama că îi va fi foarte greu să formeze o echipă ca aceea din Spania. Acum, îmi dau seama, Italia nu mai joacă nimic. Nici măcar nu e o echipă rea, ca pe timpuri. Ea pare să-și fi epuizat forța o dată cu dispariția lui Gentile, ultimul spartan al „squadrei", ajunsă astăzi o echipă sibarită. Cu un Scirea mai greoi decît împăratul Tiberiu la Capri. Cu un Verchovod cam primitiv (ce nume !... mi-am spus atunci, la Praga, pentru a afla apoi de la cronicarii italieni că e un nume rusesc... bunicul său a venit de mult în Italia... și abia atunci mi-am dat seama că acest nume scris cu dublu V și cu doi de o, era simplu Verchovod, adică comandant călare.) Cu un Bagni mai aspru decît ceilalți, e adevărat... dar care, iată, acum, și-a tocit colții, probabil că au dreptate cei care spun că Platini, Zico, Socrates, Falcao, Elkjaer, Rummenigge și toți ceilalți străini au sfîrșit prin a-i convinge pe italieni că sînt doar băieți de mingi, la dispoziția lui „Totocalcio"...

La vreo zece minute după pauză, Tigana a sprintat pe partea stîngă, a trimis în centru spre Rocheteau... asupra

lui s-au repezit simultan Verchovod și Scirea, dar Rocheteau a răsucit mingea spre dreapta, unde Stopyra era liber, ca pasărea cerului. (La Herrera sau chiar la Bearzot 1982, așa ceva nu s-ar fi putut întîmpla...) Și Stopyra, noua speranță a Franței, a marcat, în sfîrșit, imparabil. (Se poate spune că omul care a smuls coroana de pe capul lui *don Enzo* a fost în primul rînd acest Galli, care a privit mingea lui Maradona, la gol, ca pe un avion imposibil de atins.)

2—0 pentru Franța... Pentru o echipă franceză care n-a forțat prea mult, în fața unei formații care se îndreaptă spre soare-apune...

Singurele momente frumoase, cu adevărat, din acest derby al amintirilor au fost cuvintele rostite de Henri Michel, antrenorul Franței, și Enzo Bearzot, la conferința de presă. Michel a declarat cu o fermecătoare modestie : „Încerc o foarte mare bucurie la gîndul că am cîștigat în fața campionilor lumii. Cred că am avut șansa de a deschide scorul, și asta a contat foarte mult". Pe de altă parte, Enzo Bearzot și-a asumat întreaga răspundere pentru înfrîngerea suferită. „Echipa mea avea o bună stare de spirit, dar în fotbal există întotdeauna un anume echilibru între zilele faste și cele nefaste, între victorii și înfrîngeri. În activitatea mea sportivă de peste patruzeci de ani s-a realizat acest echilibru. Cred că, privind în ansamblu, am fost fericit în fotbal". La terminarea conferinței de presă, Bearzot a făcut o glumă, spunînd că la următorul campionat mondial „echipa Italiei nu va întreprinde o atît de lungă călătorie" și s-a retras spunînd „A rivederci, a Roma"...

La întoarcere nu ne-am mai grăbit. Am lăsat vreo trei autobuze. Ne-am zis că echipa lui Beckenbauer reprezintă, totuși, mult mai mult decît Marocul, chiar dacă *team*-ul lui José Faria este prima formație africană calificată în turul doi al unui turneu final mondial.

GAZONUL DE FOC DE LA MONTERREY

A fost un meci de neînțeles. Ceasurile nu mai erau cronometre, ci clepsidre. La Monterrey era o temperatură record : 38 de grade. Și o umiditate de 90 la sută. Marocanii,

care jucaseră atît de frumos, păreau lipsiți de vlagă. Ar fi trebuit să fie un meci al beduinilor, dar era evident că Timmoumi ar fi preferat să fie undeva, la Casablanca, sub umbrela de soare a unei cafenele. În ceea ce îl privește pe favoritul meu de pînă acum, Bouderbala El Idrissi Abdelaziz, el continua să paseze foarte elegant, dar îmi alimenta ideea că marocanii și-au spus că și așa au făcut prea mult și că tare bine ar fi să se întoarcă acasă. Vest-germanii au continuat să-și facă „meseria", insensibili parcă la soarele cotropitor... Să fi fost atît de reușită aclimatizarea generației mai vechi pe frontul de la Tobruk și El Alamein ? Pentru orice eventualitate, Beckenbauer și-a așezat echipa în dispozitiv de luptă. Karl Heiz Förster s-a lipit de Krimau, una din vedetele echipei, Littbarski și Allofs s-au retras spre mijloc, iar în față a rămas *panzer*-ul nr. 1, adică Rummenigge, introdus pentru prima oară chiar din startul partidei. (Gurile rele spun că Beckenbauer nu prea e mulțumit de randamentul „milanezului" și că a așteptat acest meci ca să-i demonstreze bătrînului Karl Heinz că timpul trece.)

Spre sfîrșitul primei reprize, Allofs a centrat foarte bine de-a lungul liniei careului de 16, *panzer* Rummenigge a venit în viteză, a șutat formidabil, golul părea mai sigur decît toate golurile de pînă acum ale „Mundialului", dar portarul marocan Badou Zaki s-a răsucit ca Penu, cînd nimeni nu poate explica *ce* și *cum*. (De altfel, pentru mulți comentatori, Zaki avea să fie cel mai bun portar al campionatului.)

În pauză, Mavromati, care (iarăși) le știe pe toate, ne-a spus că a aflat din sursă sigură că José Faria a construit jocul echipei sale pe ideea aducerii vest-germanilor în prelungiri, cînd Briegel și compania își vor fi înfundat de tot roțile în nisipul fierbinte... La care Di Cesari, „ministrul fără portofoliu" — cum îi spune Tassos după eliminarea Italiei — a replicat : „Într-un astfel de tempo nu storci forțele adversarului".

După pauză, jocul a continuat la fel de monoton. Crainicul mexican a și exclamat : „Ce joc rece la 40 de grade !"... Spre final, vest-germanii, văzînd că nu e vorba de o tactică specială a lui Faria, ci doar de epuizarea forțelor marocane, au început să se apropie tot mai mult de

poartă. (Zaki era de nebătut). Dar, cum se întîmplă deseori, invincibilii comit greşeli. Cu două minute înainte de sfîrşit, cînd cele mai crunte prelungiri din istoria fotbalului păreau iminente şi cînd echipa lui Rummenigge avea în faţă Fata Morgana numită Algeria, adică înfrîngerea suferită cu patru ani în urmă în faţa echipei lui Belluomi, arbitrul iugoslav Petrovici, cel care a condus meciul România—U.R.S.S. la Timişoara, în final de aprilie '86, a fluierat un fault marocan la 35 de metri de poarta lui Zaki. Portarul-pisică (Fernandez nu e singurul *Gato)* a început să-şi dirijeze zidul, dar a făcut-o în grabă, fără să închidă unghiul din stînga sa. Şi astfel Matthaus a reuşit să marcheze golul victoriei, cu un şut deloc imparabil, dar care l-a prins mascat pe bietul Zaki, a cărui cotă a scăzut de la un milion la jumătate într-o singură secundă. Aşa s-a încheiat calvarul de la Monterrey... Aveam să aflu a doua zi de la cronicarii vest-germani că transmisia directă la TV în R.F.G. s-a încheiat cu cuvintele : „Treziţi-vă, oameni buni ! Nu e bine să lăsaţi televizoarele deschise. Sper că mă auziţi... Să-i mulţumim din suflet lui Matthaus pentru acest gol care ne permite să ne culcăm — cei puţini, care nu au adormit încă — cu o jumătate de oră mai devreme".

Sigur, crainicul se afla într-o cabină cu aer condiţionat. Dacă ar fi fost pe teren, ar fi redus din doza de ironie... Apropo de ironie. După primul meci de astăzi, de pe „Olimpico", încheiat cu înfrîngerea Italiei, era o ciudată animaţie în rîndul cronicarilor italieni. Aş spune chiar că se putea citi satisfacţia pe chipurile lor... E marea lor revanşă în disputa cu Bearzot... Don Enzo a fost persiflat timp de patru ani. Nu i-a fost prea uşor... Înfrîngerea de astăzi, chiar dacă şi-a asumat-o, nu este doar opera lui. Campionatul Italiei nu mai e de mult un furnizor al echipei naţionale. Pe primele pagini ale ziarelor italiene nu mai figurează numele unui Mazzola sau Rivera, Rossi sau Tardelli, Di Gennaro sau Di Napoli... Pe primele pagini, sus de tot, poţi citi acum numele lui Platini, Elkjaer, Briegel şi toţi ceilalţi... Culmea e că ironiile sînt arma de predilecţie a celor care nu au lovit niciodată cu piciorul în minge... Din păcate, ironia e la preţ, pentru că şi unii cititori simt nevoia să danseze pe corpul taurului mort, aşa cum i-am

văzut pe copiii mexicani dansînd, înnebuniți de plăcere, pe corpul inert al unui taur care uimise prin vigoare și forță cu numai 20 de minute mai devreme. Și cînd te gîndești că majoritatea cronicarilor, dacă ar fi fost în situația de a sta — de a sta, nu de a alerga — 10 minute (nu 90 !) pe gazonul de foc de la Monterrey, ar fi fost duși cu ambulanțele în salonul de reanimare al celui mai apropiat spital. (Unul din crainicii italieni, am mai spus-o, a și plecat acasă, „cu inima-n batistă", cum ar zice amicul *Ricardo*, adică Răducanu.)

RAFINATUL *MONSIEUR* THYS

...Mîine, 18, e ultimul cuplaj al optimilor... Anglia—Paraguay și Danemarca—Spania... Pînă acum, această rundă, despre care s-a spus că va aduce marele fotbal pe gazon deoarece se va juca *a vida o muerte*, nu ne-a oferit foarte mult. Belgia—U.R.S.S. rămîne „regina balului". Într-o măsură mult mai mare decît „masacrele" numite U.R.S.S.—Ungaria și Danemarca—Uruguay, veritabile meciuri de box în care cel căzut se ridică anevoie pentru a fi expediat din nou la podea...

În așteptarea cuplajului de mîine, aș vrea să citim împreună buletinul conferinței de presă a lui Guy Thys din ajunul meciului cu echipa Uniunii Sovietice...

— Cum va fi jocul ? a fost întrebat Thys.

— Foarte, foarte greu...

— Ce părere aveți despre echipa Uniunii Sovietice ?

— Ținînd seama de jocurile din grupe, doar trei echipe au lăsat o bună impresie : Danemarca, Brazilia și U.R.S.S. Adversarul nostru de mîine, spre deosebire de mulți alții, nu lucrează pe teren, ci joacă. Joacă și are bucuria jocului. Atacă variat, pentru că îi place. Atuurile sale sînt spiritul colectiv și omogenitatea.

— Aveți posibilitatea de a cîștiga acest meci ?

— O asemenea posibilitate există întotdeauna. Important este să aștepți, răbdător, tot ce se poate întîmpla pînă la ultima secundă.

— Ce așteptați de la echipa U.R.S.S., care este una din favoritele campionatului ?

— Dacă e favorită, atunci trebuie să-și impună stilul de joc. Meciul va fi complicat pentru noi, dar sîntem mulțumiți de adversar. Mai greu ar fi fost, din nou, cu Mexicul. Trebuie să ne montăm cît mai bine pentru joc și să încercăm să ne valorificăm atuurile. Noi nu avem ce pierde. Dacă am ajuns în această fază a competiției *(n.a.* — vă stimez, *monsieur* Thys, dar, hai să fim moderați, ați ajuns în această fază a competiției lăsînd în urmă doar Irakul, pe care l-ați învins cu 1—0 cînd a rămas în zece oameni), asta îi poate induce în eroare doar pe cei care consideră această situație doar ca un cadou al soartei. Am dobîndit dreptul de a juca în optimi și ne vom strădui să confirmăm asta. Dacă am fi ocupat locul doi în grupă, nu trei, am fi jucat cu Anglia. Credeți că ne-ar fi fost mai ușor ? Echipa Belgiei se află în faza schimbării generațiilor, dar tocmai datorită acestui fapt fotbaliștii cu o experiență bogată se vor strădui să-și înscrie numele în istoria fotbalului belgian, iar cei tineri vor fi animați de dorința de a se consacra. Presimt că în cursul jocului echipa noastră va fi la înălțime. Meciul U.R.S.S.—Franța ne-a ajutat să studiem mișcările tactice ale echipei sovietice și să le includem în planul nostru de joc.

— Veți face un joc de atac ?

— Bineînțeles. Dar nu ca în jocul împotriva Paraguay-ului, deoarece astfel rușii ne-ar lichida.

— Ce veți spune jucătorilor înainte de meci ?

— Le voi spune că rușii sînt buni, dar că noi sîntem și mai buni.

(Peste cinci luni de la această conferință de presă, Guy Thys avea să fie desemnat drept cel mai bun antrenor al anului 1985 de către revista britanică „World Soccer".)

E ultima zi a optimilor... Și urcăm iarăși pe Azteca, pentru Anglia—Paraguay... Dar efortul cel mare e al fotbaliștilor englezi, care urcă de la Monterrey, adică de la 600 de metri, la peste 2 200. Singurul bine dispus, ca întotdeauna, e **Bobby Robson, care are o tehnică fără egal** în orice împrejurare : „Bine că am scăpat de infernul de la Monterrey. Chiar dacă am urcat la 2 200. Cel puțin

aici plouă, iar noi, englezii, ne simțim bine pe coverta vaselor, pe ploaie și pe gazonul mocirlos. E adevărat că aici, în Mexico City, soarele usucă în două ore tot ce ploaia a dăruit ierbii o după-amiază întreagă, dar tot e bine".

La englezi, nici o schimbare... Cu Lineker și Beardsley în față... Glanville are puțină dreptate cînd spune că Bobby Robson a mizat, fără temei, pe Brian Robson și pe Wilkins, ca să ajungă în cele din urmă tot la Reid, care e un fel de Stiles al lui Ramsey... Nu mai poți juca fotbal fără a avea și muncitori mai puțin calificați, cum e acest Reid...

Se pare că în tabăra engleză a intervenit o schimbare radicală de concepție. „Îi vezi?" — sparge liniștea Tossos. „Au renunțat la centrările pe sus. Și știi de ce? Bobby le-a spus că aici e aerul rarefiat, așa că centrările nu mai pot fi controlate... Uitați-vă la Lineker. Are bandaj gipsat. El e baza, chiar și cu o mînă... Lineker e singurul jucător englez care joacă mai altfel, adică europenește... Alf Ramsey nu l-ar fi acceptat, cum nu l-a acceptat nici pe Jimmy Greaves, acum 20 de ani, iar Jimmy avea o clasă peste toți... Auzi vorbă... Pe primul plan e echipa... Lozinci! Ce-ai fi făcut, mister Ramsey, fără Lineker în meciul cu Polonia? Erai în avion la ora asta." Și Tassos s-a pomenit strigînd goooool. Ca Maharadze. Cine? Lineker! Dar cum? Simplu! A pătruns formidabil în careu, pe urmele pasei în adîncime. A fost ras de Torales și Schettina. (Că așa e Lineker... poate fi oprit doar de doi... dacă...) Fundașii paraguayeni s-au oprit, așteptînd fluierul arbitrului pentru penalty. Dar sirianul Sharif n-a fluierat nimic... Lineker a sărit din căzătură și tot a ajuns pasa lui Hodge... Gol! Peste numai un minut, Fernandez a apărat greu o nouă lovitură a lui Lineker. Din acest moment, toată atenția apărătorilor paraguayeni s-a îndreptat spre Lineker și astfel a început să joace și echipa lui Bobby... Așa a venit și Butcher în atac, a șutat puternic, „El Gato" nu a putut reține și Beardsley a împins mingea în poartă... S-a jucat? Da. Dar tot cu concursul lui Sharif, care a închis ochii sau poate n-a văzut ceea ce au văzut cei 10 000 de pe Azteca: penalty clar asupra lui Romero, scăpat spre poarta lui Shilton... Ce

era să facă Shilton ? Ceea ce fac portarii în asemenea situații... Adică placaj, ca în fața butului... Apoi și al treilea gol, marcat de același Lineker, care s-a aruncat spre mingea pasată „la întîlnire" de Hoddle, din colțul careului de 16. Anglia era în „sferturi". Meciul Anglia—Argentina era programat tot pe Azteca...

La ieșire l-am ascultat pe crainicul mexican : „E greu de spus ce s-ar fi întîmplat dacă arbitrul n-ar fi închis ochii la penalty-ul clar al lui Shilton asupra lui Romerito, dar eu cred că asta n-ar fi făcut decît să îndulcească înfrîngerea paraguayenilor. Din păcate pentru Sud-America, echipa lui Re a întîlnit în calea sa un adversar care a renunțat, suprinzător, la jocul său... canonic, un joc în care excelează de altfel, dar care a început să nu mai aducă rezultate. În sfîrșit, Anglia îl are acum pe Lineker, un englez cu tenul măsliniu, care și-a făcut drum printre blonzii de acasă, ca să ajungă, după acest „Mundial", la Barcelona, unde îl așteaptă miliardarul Nunez, cel care a reușit performanța de a fi cîștigat titlul Spaniei de numai două ori în 30 de ani.

...Cînd am ajuns la „Prensa", paraguayanul Romero dădea un interviu la TV. A spus textual : „Nos elimino un equipo limitado", în cadrul eternei dispute care opune felinitatea tehnicii sud-americane jocului mai aspru, mai atletic, al echipelor europene și mai ales al nordicilor, influențat evident de terenurile mereu mai grele. „Ce zici de acest campionat mondial ?" Și Romero a răspuns cu amărăciunea jucătorului care și-a încheiat aventura : „Un astfel de campionat este făcut pentru ca echipele să joace șah în prima fază, pornind de la ideea că trei jocuri egale îți sînt suficiente ca să mergi mai departe". (Ceva adevăr este, totuși, în această afirmație, dar unde sînt soluțiile ?)

„EL BUITRE", ADICĂ VULTURUL...

...Pentru meciul Danemarca—Spania, *cafetteria* s-a pregătit ca pentru Revelion. (Cred că Tassos nu mai este singurul contrabandist de votcă în sanctuarul presei... Apropo de Tassos, el a plecat mai devreme de pe Azteca,

a luat un taxi, iar acum este, probabil, în avionul de Queretaro. .... E mort după danezi — ca și noi, ceilalți, de altfel — și vrea să ia cîteva interviuri prin intermediul numeroaselor sale reportofoane... Bineînțeles, în caz de victorie... Dar el e atît de sigur... Ca și noi, ceilalți, de altfel...)

...Cred că sîntem peste o sută la *cafetteria*. Acum, fetele nu mai prididesc cu cafelele... Toate colecțiile au fost cercetate... Avem toate avancronicile în față. „Dinamarca imbatable !", titlu pe toată pagina la „Ovaciones". „Dinamarca, un toro rojo" — un taur roșu, apropo de culorile tradiționale alb-roșii ale danezilor, care i-au determinat pe reporterii mexicani să scrie despre „mareea roșie" din tribună, așa cum scrie despre mareea *verde-amarilla*, verde-galbenă a celebrilor *torcedores* brazilieni... Și deodată s-a făcut liniște... Și au început să se cînte imnurile... *El toro rojo* și *El matador* de Madrid.

...Sîntem frînți. A fost ca un vîrtej... Danezii se retrag cu capul jos. Doar Elkjaer mai are puterea să privească spre tribuna în care mareea roșie continuă să cînte, deși oastea ei a fost zdrobită cu 5—1. Cine ar fi crezut ? Era minutul 43, danezii conduceau cu 1—0, dominaseră categoric, Elkjaer mai ratase vreo două mari ocazii... scorul putea să fie 3—0 sau chiar mai mare... Dar a venit minutul 44. Arbitrul începuse să se uite la ceas... Și Jesper Olsen, foarte tînărul Jesper Olsen, are o minge simplă... E atît de liber, încît nici nu știe ce să facă... are 10 variante... Și o alege pe cea din urmă. Pasează ușor spre portarul Hogh, cum se întîmplă în atîtea și atîtea cazuri... Hogh întîrzie o fracțiune de secundă. Cîteva sutimi de secundă ! Dar, în acest moment, un „tigru" se repede spre Hogh și prinde mingea... Răsucire fulgerătoare... Hogh înmărmurește și „tigrul" trimite mingea în gol... Am spus tigru pentru că asta a fost fiara care mi-a venit în minte... Dar n-a fost un tigru... A fost „El Buitre", adică vulturul, cum l-au poreclit spaniolii pe Emilio Butragueno tocmai pentru felul în care plonjează asupra prăzii ca un vultur sau, și mai sugestiv, ca un uliu... dacă e să vorbim de start și de viteză... Pînă atunci, crainicul spaniol era entuziasmat : „Solo un equipo sobre la cancha

y estamos admirados de la tecnica, velocidad y soriente enfoque ofensivo de los nordicos". O singură echipă pe teren... Tehnică, viteză, spirit ofensiv... 1—1 în loc de 3—0 pentru Danemarca... Sînt dezolat... În fotbal totul poate depinde de o singură secundă. Oh, Jesper...

După pauză a venit dezastrul. Danezii s-au năpustit din nou asupra porții adverse. În zadar. Zarurile fuseseră aruncate. Corner la poarta lui Hogh. Lung, peste toată apărarea, la Camacho. Reluare cu capul, „la bătaie", se înalță Butragueno, cap, gol ! 2—1. Minutul 68 ! Butragueno, în zi mare, țîșnește spre poarta lui Hogh — danezii erau departe, mereu în căutarea ofensivei..., nu mai aveau alegere... așa se rupe fotbalul — și Busk îl faultează pe „El Buitre". Penalty ! Bate Goicoechea, gol, gol, gol ! Dar danezii atacă. Par a fi în transă. Elkjaer forțează, intră în careu, gol imparabil, dar Zubizarreta iese ca din pămînt, prinde, aruncă imediat la Eloy (spaniolii spun Olaya), care a intrat la pauză... cîmpul danez e pustiu... Butragueno, sprint ca pe pistă, goool ! Mai sînt 11 minute de joc... Nu mai e nici o variantă. Toți cei din *cafetteria* aplaudă... Oh, de n-ar fi fost pasa blestemată a lui Jesper... Dar calvarul nu se oprește aici. Mai e de urcat. Atacă Butragueno. Mai e un singur minut. Alt plonjon Butragueno. Bătrînul Morten Olsen, care a sprintat de atîtea ori în meciul cu vest-germanii, nu-l mai poate opri decît prin fault. „Trag eu !" citesc pe chipul lui „Buitre"... Și Butragueno marchează al patrulea gol al său... Nu mai țin minte de cînd nu s-au mai marcat patru goluri de către același jucător, într-un „Mundial"... Parcă Wilimowski, cu Brazilia, în '38 (ohhhooo !), dar atunci Polonia a pierdut meciul.

În *cafetteria* s-a făcut liniște. Mexicanii par stinghericiți de tristețea unora dintre noi. *El matador* Butragueno culege toate onorurile... Soren Lerby e o mască a durerii... Nu l-a ajutat nici Laudrup, neașteptat de moale astăzi. Iar *Dinamarca* e un motor care are nevoie de toate bujiile... Elkjaer a încercat pe cont propriu, dar ar fi fost imposibil în cadrul unei echipe în care jocul se naște din efortul tuturor...

Revedem golurile... Oh, Jesper ! Cînd totul mergea ca pe roate ! Cele ale spaniolilor sînt firești (primele două), euforice (ultimele trei).

Conferință de presă. Începe al doilea meci. Meciul Munoz-Piontek. Ce șanse ar avea un antrenor care a pierdut cu 5—1 în fața orgoliosului iezuit Munoz, cu nasul lui subțire și ironic? Împotriva așteptărilor, Piontek e calm: „Particularitățile psihologice ale jucătorilor noștri au apărut în desfășurarea meciului. Danezii nu pot juca un fotbal rece, fără emoții. Alte echipe ar fi apărat până la 1—0 cu dinții. Ai mei au vrut să uluiască tribunele. La al treilea gol, echipa a căzut moralmente". Munoz, în replică: „Aceasta e părerea antrenorului echipei daneze. Poziția mea e alta. Noi am meritat victoria și am obținut-o cu mîinile noastre". Piontek nu a contestat legitimitatea victoriei, dar s-a simțit obligat să spună că echipa lui a fost pusă într-o situație anormală, cînd lotul spaniol a poposit în același hotel, în miez de noapte, însoțit de un grup de gazetari gălăgioși peste măsură, ceea ce a împiedicat cu desăvîrșire odihna echipei daneze. „Nu pot înțelege atitudinea FIFA, care a acceptat această situație anormală". Munoz nu a fost de acord: „Asta nu a avut nici o importanță. Hotelul este destul de mare pentru a găzdui două echipe". Piontek nu a rămas dator: „De asemenea, nu pot înțelege poziția FIFA în cazul dopingului descoperit în echipa Spaniei. Au fost nenumărate întrebări pe tema asta, dar FIFA tace". Munoz, pe contraatac: „Danezii nu au dreptul să intervină în problema asta. E de competența FIFA". (Mult mai slab contraatacul decît cel al lui Rutmagueno.)

Care e realitatea? La controlul antidoping au fost descoperite stimulente la spaniolul Caldere. Medicul lotului spaniol a căutat să explice că și-a tratat pacientul pentru o răceală și dureri de stomac. FIFA a sancționat federația spaniolă cu 25 000 de franci elvețieni (13.500 dolari) și a condamnat comportamentul medicului. Dar Caldere a scăpat curat, deoarece, așa cum prevede regulamentul, „jucătorul nu știa ce fel de medicamente ia". Danezii au arătat că FIFA s-ar fi comportat cu totul altfel dacă ar fi fost vorba de o altă echipă.

Deși sînt un suporter declarat al echipei daneze în acest „Mundial", cred că veți recunoaște că nu prea e în regulă. Cu opt ani în urmă, un jucător scoțian, Willie

Johnston, n-a beneficiat de o asemenea clemenţă şi s-a întors acasă. În sfîrşit...

Are cuvîntul Elkjaer. E foarte grav. Pare obosit : „Am jucat slab o singură partidă şi sîntem eliminaţi... Mi se pare nedrept. Belgia merge înainte după ce a pierdut în faţa Mexicului, a făcut un egal cu Paraguay-ul şi a cîştigat, cum a cîştigat, meciul cu U.R.S.S.".

S-au încheiat, deci, optimile. Zavarov, Belanov, Elkjaer şi Laudrup ne părăsesc. Am impresia că rămînem doar cu Maradona...

INTERMEZZO CU PAUL GAUGUIN

În sfîrşit, două zile de pauză... 19 şi 20 iunie... Tare binevenite. Sîntem încă aerieni cu locurile în avion pentru întoarcere... Iar agenţiile sînt la distanţe de kilometri... Fata de la „Mexicana" zîmbeşte frumos, apoi se aşază în faţa claviaturii computerului, „cîntă" cu graţie, aşteaptă cîteva secunde, îşi compune apoi o mimică de copil căruia i s-a luat mingea şi se scuză... Nimic ! „Cubana" e mai caldă. Spune că mai sînt şanse, să mai trecem, dar că, deocamdată, e sigur doar locul din ajunul finalei, ceea ce înseamnă că pierdem şi meciul de consolare de la Puebla, din ziua de 28... „Nataşa" de la „Aeroflot" invocă mereu dereglarea telexului care nu poate primi confirmarea... Iar drumul pînă pe „Insurgentes" e infinit. Din fericire, în timp ce plecam, a venit şeful agenţiei şi ne-a lămurit : diferenţa de preţ e destul de pipărată. Bine, cel puţin, că am rezolvat această problemă... Cît priveşte PANAM-ul, adio... Rămîn între „Cubana" şi „Mexicana", cu mai multe şanse pentru „Cubana", care pleacă pe 30 dimineaţa... o noapte la „Tropicana", cum spunea Ilie la dus şi, a doua zi de dimineaţă, Praga, via Montreal... O să mai vedem...

Pînă atunci, e cazul să ne grăbim. Organizatorii ne invită la ceva care se numeşte „Reino Ventura", despre care se spune că e un „Walt Disney" în miniatură... în sfîrşit... O să fie şi o *comida* — aşa scrie în programul care ne este înmînat la intrarea în autocar... *Comida* înseamnă mîncare, masă, vine de la *comer*, a mînca. Numai

de nu ne-ar viza şi pe noi ceea ce francezii numesc „răzbunarea lui Montezuma", ceva cu stomacul... de care s-au plins şi danezii înaintea meciului cu Spania...

Drumul e destul de lung. Sînt vreo zece autocare spre „Reino Ventura"... Coborîm într-un fel de pădure... „Ventura" este, după cît de vede, un parc de distracţii... în sfîrşit, e aer aici, smogul Ciudad-ului e departe... Grupuri numeroase de copii... Avansăm... Sîntem poftiţi într-o colibă mare... O scenă... scaune, ca la teatru... Se va produce un ansamblu din Tahiti... Tocmai din Tahiti... Muzică languroasă... Fete superbe, de ciocolată... Dansuri polineziene... Lascivitate... Lumea presei sportive mondiale pare înmărmurită. Am impresia că se aud pînă şi bătăile accelerate ale inimilor. Fetele dansează, aproape goale... Două mici sutiene metalice sînt aplicate, ca nişte ventuze, pe sînii pectorali... Abia acum îmi dau seama de ce meşterul Gauguin a înfruntat toate lipsurile, în Tahiti, renunţînd să se mai întoarcă în Europa... Era parcă mai mult decît nevoia de a găsi fastuoasele culori ale Tropicelor, care s-au şi adunat aici, în coliba „unchiului Paul", în care poate că fata din stînga, cu umerii ei de abanos, e nepoata Tehurei, iubita lui Gauguin...

Rămînem mult în coliba-teatru după terminarea programului de dansuri tahitiene şi chiar după ce muzicanţii îşi iau instrumentele peste care domină havaiana... Rămînem pentru că sînt sigur că n-am să mai revin în Mexic şi, cu atît mai mult aici, în „Reino Ventura", în care se simte încă parfumul de fructe al fetelor din Tahiti...

Într-un tîrziu ne-am regăsit grupul la bazinul delfinilor... A fost o demonstraţie inedită. În momentul cheie dresoarea, o blondă platinată, s-a urcat în vîrful unei scări — un fel de scară de pompieri — înaltă de aproximativ cinci metri şi a întins braţul cu un peşte în mînă... Şi deodată, ca la o comandă, cei doi delfini care înotau absenţi la cele ce se întîmplă s-au catapultat spre dresoare, chiar aşa... la cinci metri, „furîndu-i" peştele din mînă. (Cu puţin antrenament, cei doi delfini ar fi putut să doboare, fără prăjină, recordul de şase metri al lui Serghei Bubka...) Ultimul număr a fost cel al balenei (de proporţii reduse), care a făcut deliciul micilor spectatori...

Partea a doua a programului a cuprins o nesfîrşită serie de mariachis, care au cîntat pînă seara... *Comida,* opu-

lentă, ne-a explicat, într-un fel, „sindromul Montezuma". (Majoritatea mîncărurilor erau condimentate pînă la insuportabil. Gulașul Detari e un fel de orez cu lapte pe lîngă sosurile de toate culorile ale *comidei* mexicane...)

Bineînțeles că în autocar toată lumea a uitat imediat de „Reino Ventura" și chiar de fetele lui Paul Gauguin... Mă gîndeam la ultimele cuvinte ale lui Elkjaer : „Plecăm la Copenhaga mai devreme decît v-ați fi așteptat, dar să știți că numai Maradona și Valdano ar putea juca în echipa Danemarcei".

Bineînțeles că ne-am oprit tot la „Prensa". În această zi liberă se lucrează ca niciodată. Dacă transmiți la miezul nopții, se recepționează... a doua zi în Europa, dar iată că e pentru prima oară cînd ceea ce scrii nu este anulat de meciul de a doua zi. Ce fel de avancronică ar fi fost aceea pentru meciul Belgia—U.R.S.S., cînd în dimineața următoare victoriei belgiene s-ar fi citit că U.R.S.S. este marea favorită, cu o serie de argumente greu de contestat la ora dactilografierii articolului, dar care și-au luat zborul *como il piu al vento* ?

Ezio di Cesari, cu care mă văd de vreo 20 de ani, stă întins într-un fotoliu ca într-un șezlong : „Bun băiat *signor* Enzo al nostru — îmi spune. Datorită tîmpeniilor pe care le-a făcut, acum sînt ca și în concendiu plătit. Sigur că scriu... dar nu-mi pasă... Cînd n-ai echipă în joc, poți să scrii și să te joci în același timp... Dar meritam această vacanță. «Squadra» m-a frecat destul după '74, unde iar m-am odihnit... Apoi, în '78, am tras pînă la medalia de bronz... cred că aceea a fost cea mai bună echipă a Italiei... După care a venit *España*, care i-a adus «squadrei» al treilea «Mundial»... adică ceva ce numai Brazilia a mai reușit... Atunci ar fi fost normal să-l facem pe *signor* Enzo chiar și ministru de externe, numai să nu rămînă la conducerea «squadrei»... El, însă, *signor* Enzo, *nu* și *nu*... *Federcalcio* i-a propus un contract de un an... Le-a rîs în nas... Adică, vezi bine, cum poți să-i propui lui Cezar sau lui Napoleon o magistratură cu termen, cînd ei sînt de meserie pe viață... Și *signor* Enzo... modest, a acceptat patru ani... Și ceea ce era de așteptat, s-a văzut... «Squadra» a jucat cu Franța de parcă nici n-ar fi interesat-o... sau, și mai bine, parcă ar fi venit după două săptămîni de *Dolce*

...ata în Mexic..." Şi Ezio di Cesari, care seamănă cu Philippe Noiret, s-a sculat anevoie, comunicînd prin semne cu fetele de la cafea.

LA CHARREADA

...Sîntem invitaţi şi mîine ! Mavromati ne aduce invitaţiile. Mîine seara, „Fiesta de luz y color... La Charreada Mundialista en la Nacional". Cu 16 ani în urmă am fost la o *corrida*. Acum mergem la *charros*, adică ceva în care intră toate variantele de lucru şi joc cu calul... Rodeo, dresaj, acrobaţie pe cal, prinderea tăurăşilor cu lassoul... O să fie — ni se spune — şi demonstraţii de amazoane. În final — muzică mexicană, dansuri din Veracruz şi Jalisco, cu baletul „Aztlan"...

Am încheiat seara la „Mi Viejo". Argentinienii au început să-şi transmită cronicile pentru Anglia—Argentina încă de pe acum. Pentru ei, Franţa—Brazilia, care se joacă poimîine, 21, la Guadalajara, e un simplu joc de copii — el nu se sfiesc să denumească astfel meciul Robson-Bilardo, cu toate că folosesc mereu micile ipocrizii în care se afirmă că derby-ul de pe Azteca, din 22, trebuie să fie exclusiv un duel sportiv. *A d'autres*, cum spune Victor Sinet. *S-o spună la alţii*... Apoi a izbucnit cearta între argentinianul Gorin şi Tassos, care, de cînd a pierdut Danemarca, e mereu cu capsa pusă. Gorin a transmis că cei mai buni antrenori de pînă acum sînt, în ordine, Thys, Lobanovski şi Piontek, la care Tassos, care are rana sîngerîndă, a făcut din Piontek un băiat de mingi : „Cum poţi să fii considerat un mare antrenor cînd ai 1—1 cu Spania la pauză şi nu reuşeşti să le spui blonzilor să mai stea vreo 10 minute în apărare şi «să arunce» spre Elkjaer şi Laudrup, pe contraatac ? Drept pentru care am şi transmis că domnul Piontek e un mandarin aşezat comod într-o caleaşcă trasă de 15 cai de curse pe care îi adună în ultima clipă, ca să nu aibă chiar nici un cap de acuzare". „Bine, bine — a intervenit Turgay, prietenul său — dar ce ai cu Lobanovski ?" „Altă figură stipendiată de valoarea jucătorilor săi... Stătea ca o mumie pe bancă, se legăna şi nu spunea nimic." „Ai fi vrut să deseneze, ca

Milutinovici ?“ „Nu ! Dar mă mir cum îi rabdă inima văzînd — el și Piontek — cum celor mai bune echipe ale «Mundialului» le cade drum de seară, înapoi spre casă, cînd ele ar fi trebuit să joace finala... și nimic altceva.“

În cele din urmă s-a făcut pace. Argentinienii au acceptat candidatura lui Thys, mai ales după meciul cu U.R.S.S., dar au adăugat că e cel puțin penibil să joci primele două meciuri (cu Mexic și Irak) de nota 4, pentru ca după aceea să sari la 7 cu Paraguay-ul și la 8 cu U.R.S.S.-ul. „Se pare că nu e chiar rea metoda“ — a intervenit „Tonici“. „În Spania, Italia a cîștigat «Mundialul» după ce a jucat trei meciuri de nota 4 în grupă.“

Am torpilat cu mare greutate șueta de la „Mi Viejo“. În centru, în jurul coloanei „Angel del Independencia“, începuse ceea ce Gorin numește *delirio popular*. Era avanpremiera meciului de mîine Mexico-Alemania. Un bărbat trecut de mult de prima tinerețe și care rotea o cîrîitoare, ca să-și aducă contribuția la această avanpremieră, a ținut să ne informeze : „Mañana, la fiesta sera interminable“. Pronostic optimist desigur, dar judecînd după nenumăratele șantiere în lucru pentru ridicarea scenelor de teatru, muzică, *luz y color*, „fiesta“ ar putea fi *interminable*. Îmi aduc aminte că la Buenos Aires, cu opt ani în urmă, cea mai grandioasă „fiesta“, mult mai aprigă decît cea din noaptea de după finala cîștigată, a fost aceea din seara în care Italia a învins... Argentina, cu faimosul gol al lui Bettega...

În această a doua zi fără fotbal a început să ni se facă dor de... fotbal. Drept pentru care ne îndreptăm precum somnambulii spre videoteca JVC... Mă obsedează, în continuare, golul lui Ceulemans. Unii spun că, totuși, nu ar fi fost ofsaid. (Așa se și explică faptul că Frederiksson nu face parte din grupul celor 16 arbitri eliminați pentru faza a doua... Se explică e un fel de a spune, deoarece — culmea ! — Bambridge e și el aici, candidînd în continuare pentru conducerea unui joc important... Nu e-n regulă, señor Havelange. Era cum nu se poate mai potrivită zicala „Maurul și-a făcut datoria, maurul poate să plece !“ Nu e-n regulă. Vă rog să mă credeți...) În sala de video se confirmă totul. Ofsaid clar, semnalizat de tușierul Sanchez... *Que verguenza !* cum scrisese reporterul spaniol

cu patru ani în urmă, după ce Spania pierdea cu 1—0 în fața Irlandei de Nord, care era în...10.

Autocarele pentru *charreada* sînt aliniate. Dar plouă, iarăși, torențial. (Nu e foarte plăcut să stai mereu în Ciudad... Guadalajara a fost cu totul altceva. A fost, ține minte, o singură ploaie, atunci, în '70, dar o ploaie tropicală...o ploaie care a scufundat în apă orașul. Am scris atunci despre cozile de păun pe care le aruncau automobilele care reușeau să spargă șuvoaiele.)

Nici nu știu dacă gala de *charros* va mai putea avea loc. Se spune că manejul e pămînt bătătorit...

Circulăm cu farurile aprinse. Aglomerație în apropierea arenei. Toți încearcă să parcheze. Nimeni nu dirijează nimic. Văd cum se înfundă aripile. Reacțiile nu sînt cele așteptate. Se trece *peste*... Ce adeverințe ? Ce proces verbal ? Se rezolvă.

În sfîrșit, parcăm la vreo doi kilometri de arenă. Mai bine mergeam pe jos. Arena e foarte pitorească. Un fel de arenă de circ, cu copertine. Reflectoare multe. *Mariachis* cîntînd fără întrerupere. Cîntînd în ploaie. Și e o lume veselă, care reproduce valurile tribunei aztece, stimulată de ritmul muzicii. Reflectoarele aruncă fascicule de lumină spre manejul inundat. Par reflectoarele unui patinoar însoțind cu cercul de lumină perechea de dansatori.

Parada *cow-boy*-lor. Vreo treizeci de cai coborînd în viteză pe culoarul dinspre... culise. Călărețiî poartă frumoase sombrero-uri... *Scurte* cu șireturi. Sînt celebrii *vaqueros*, care mînă vitele în *ranch*-uri. De fapt, această arenă se numește *ranch*. După prezentarea cavalerici — probele de acrobație pe cai. Tribuna fierbe. Numeroșii *mariachis*, plasați în toate punctele tribunei circulare, se iau la întrecere. E un vacarm care acoperă tropotul copitelor... Numerele se succed amețitor... Călărețî cu lasouri. Bieții tăurași cad în bot, ca-n filme... Urmează proba prinderii tăurașului de coadă. Un călăreț se lansează dinspre culise, concomitent cu un tăuraș. Galopează aproape lipiți, călărețul avînd tendința de a-l împinge pe tăuraș spre mantinelă. Și deodată, călărețul, celebrul *vaquero*, îl prinde de coadă pe tăuraș, îl trage și îl doboară. Toată arta — am spus artă ? — e să-l tragi cît mai mult pe tăurașul căzut

spre mijlocul arenei, cînd palma călăreţului, lustruită pînă la sînge de coada care, în cele din urmă, scapă, va fi cedat... Bieţii tăuraşi se ridică buimaci în noroiul din mijlocul arenei, neînţelegînd ce se întîmplă. Dar tribunele sînt în delir. Este limpede că mă aflu în faţa unei tribune de experţi în materie, de rafinaţi ai trasului de coadă. (Fie-ne scuzată ironia la adresa unor oameni care ne-au invitat, totuşi, dar spectacolul nu e mai puţin dezolant decît cel pe care îi-l aferă *corrida.*) Sprinturile s-au succedat îndelung. Cel puţin 15 tăuraşi s-au prăbuşit în arenă, concomitent cu saltul mîndru al *cow-boy*-ului, cu sombrero-ul în vînt... În cele din urmă, însă, s-a întîmplat ceea ce aşteptasem, de altfel, cu frica-n sîn, cum se spune. Unul din tăuraşii „remorcaţi" a căzut pe piciorul drept din spate al calului şi osul s-a frînt. Bietul cal s-a oprit trăsnit... Călăreţul a simţit ceva... A sărit imediat din şa... Leul ar fi scos un răget... Calul doar a privit tribunele, cu ochii săi mari, daţi peste cap... A încercat să păşească, dar şi-a tras imediat piciorul sus, ca să nu mai atingă pămîntul... Şi-a continuat drumul spre culise, în trei picioare, zbătîndu-se ca să lase impresia că păşeşte normal... Timp de cîteva secunde, tribunele au amuţit. Dar orchestrele de *mariachis* au început să cînte ca la comandă, pentru ca totul să treacă neobservat... În asemenea cazuri, caii se împuşcă imediat, pentru a fi cruţaţi de durere... Am aşteptat cu respiraţia oprită detunătura. Dar ea nu a venit... Am rămas cu speranţa că legea aspră care guvernează asemenea întîmplări va fi uitată. Deşi...

Charreada a continuat, stimulată de trompetele *mariachis*-ilor... Dar a fost, parcă, sortită unor întîmplări deloc plăcute... De după cortină a apărut un tînăr încălecînd un taur, ca la *rodeo.* Taurul a început să sară, furios. Tînărul a reuşit, un timp, să se ţină de cureaua petrecută peste grumaz. Dar asta a durat doar cîteva secunde, taurul proiectîndu-l cu mare uşurinţă... Timp de o secundă sau două, curajosul şi inconştientul, aş spune, maestru de rodeo s-a aflat sub picioarele animalului dezlănţuit. A fost ridicat în grabă şi purtat pe braţe spre punctul sanitar... Aveam să aflăm ceva mai tîrziu că şi-a revenit, dar că... e nevoie de radiografii... A treia surpriză a fost aceea în

care un alt taur, și mai aprig, a reușit o performanță cu totul neobișnuită : a sărit, pur și simplu, peste mantinela înaltă de aproape un metru și jumătate care înconjura arena și în spatele căreia se aflau, ca în loje, spectatori în picioare. A fost un moment de panică, din fericire fără urmări, doarece în timpul escaladării gardului — operație deloc ușoară — spectatorii au avut timp să se arunce ca la startul unei curse de înot pe spate și să se salveze.

Apariția amazoanelor a mai deconectat publicul. „Prensa" era reprezentată cam de 500 de inși, care, dacă n-ar fi plouat, ar fi pornit pe jos spre casă, evident iritați de momentele de cruzime ale acestui spectacol care stîrnea, totuși, aplauzele publicului local.

Ultimele 20 de minute au revenit balerinilor. A fost și un moment neprevăzut în program. Din cauza ploii, cei cîțiva metri care separau poarta de intrare a actorilor de podiumul montat în grabă pentru demonstrația de balet musteau de noroi și apă. Soluția a fost deosebit de grațioasă. Dansatorii, în frumoase costume negre de gală, și-au luat partenerele în brațe și le-au purtat spre podium în aplauzele nesfîrșite ale publicului, stimulat mereu de trompetiști. A urmat un program de dansuri pline de grație care ne-au amintit că pe aici a trecut cîndva împăratul Maximilian, cel care avea să dăruiască, pînă la urmă Vienei, penajul original al lui Montezuma. Ne-am aflat, timp de cîteva minute, pe parchetul lucios de la Schönbrunn...

Am plecat destul de tîrziu. Mexicanilor le place să petreacă. Bisurile s-au ținut lanț. Aveam să uităm repede că danezii au și ajuns la Copenhaga, că au fost primiți în triumf de mii de oameni — deloc afectați, după cît se pare, de scorul meciului cu Spania și că primarul le-a comunicat de la aeroport că în centrul orașului va fi organizată primirea festivă. Și n-a surprins pe nimeni — nici pe primar — faptul că Elkjaer, Morten Olsen, Laudrup și ceilalți au spus că nu e cazul, pentru că debutul Danemarcei într-un „Mundial" ar fi putut să fie mai bun, chiar dacă victoria asupra lui Beckenbauer și Rummenigge rămîne...

A venit și ziua cea mare. Ziua în care se va juca finala „adelantada", cum spun mexicanii și scriu ziarele. „Adelantada" înseamnă devansată, anticipată. Prima finală „adelantada" a fost Italia—Franța... Dar avea să fie doar o iluzie... Acum e a doua... Și din nou, în joc, e Franța, „el impecable futbol frances", cum scrie Carlos Herrera în „El Dia"... Carlos Herrera, parcă așa se numea ocnașul-episcop al lui Balzac...

Așteptarea e febrilă... Noi, românii, avem un motiv în plus de neliniște. La centru va fi Igna, în cel mai important meci pe care l-a arbitrat vreodată un român...

Mavromati încearcă să mai destindă atmosfera... „Care finală «adelantada» ? Italia rămîne cu cea mai bună echipă din lume." „Ești glumeț, Mavromati." „Uite... Ți-o pun pe hîrtie. Ne lipsește doar portarul... Deci, trec peste portar... Fundași : Briegel (Verona), Passarella (Inter), Edinho (Udinese), Junior (Torino) ; mijlocași : Ray Wilkins (Milan), Hateley (Milan), Platini (Juventus) ; înaintași. Rummenigge (Inter), Maradona (Napoli), Pasculli (Argentina)." „Ce fel de selecționer ești, Mavromati, dacă l-ai uitat pe Elkjaer ?" „Nu l-am uitat deloc. În echipa mea figurează doar jucători care continuă «Mundialul». Lipsesc Elkjaer și Laudrup, lipsește Berggren de la Pisa, lipsesc ei și alții." „Uite, de aceea, «squadra» a și ajuns acasă" — îi răspunde Turgay, care are mereu reflexul vechiului portar de acum 25 de ani, de pe „23 August"...

...Stadionul Jalisco e arhiplin. Verdele și galbenul inundă tribunele. Celebra *batucada* braziliană, tam-tam-ul acela nesfîrșit, crește pînă la insuportabil. „Mi-e frică doar de cei aproape 20 000 de *torcedores* ai Braziliei — spunea ieri Henri Michel, antrenorul Franței".

Ies francezii. Sînt huiduiți. (Și noi, cărora ne place să facem din spectatorii brazilieni „critici de artă", care se detașează de ceilalți, după chipul și asemănarea fotbaliștilor *amazonicos*, cum spun cronicarii mexicani.)

Apar brazilienii. Urale ! Și confeti. Milioane de confeti. Mai multe decît pe River Plate, cu opt ani în urmă. Pe stadionul Jalisco, un stadion pe care Dumitrache, Lu-

cescu, Dinu, Dumitru îl cunosc atît de bine, şi unde s-au întîlnit cu *Brazilia maxima*, Brazilia *tri-campeon*.

Ninge ca în poveştile de iarnă... Iată-l şi pe Igna... Teribil meci are în perspectivă... Înaintează greu, uşor aplecat din umeri. Seamănă la mers cu Petschovschi.

Mă uit la Bats, portarul. E ca o minge în poartă. Pare nerăbdător. Uluitoare figură acest Bats, care a fost bolnav de cancer — chiar în perioada „Mundialului" spaniol — şi care a înviat din morţi cu o putere de necrezut. Apoi a scris o serie de poeme pe care le-a imprimat. Discul se numeşte „Soledad" (Singurătate), titlu ce explică o bună parte din viaţa lui Bats... Şi în primul rînd, singurătatea portarului în momentul „pedepsei capitale" — cum defineşte el lovitura de la 11 m. Dar Bats se adresează şi copiilor. (Are o fetiţă de cinci ani, Stephanie.) „Cred că acesta este paradisul pierdut şi că noi toţi dorim, inconştient, să revenim la copilărie, unica etapă a vieţii în care sîntem realmente liberi".

Mai sînt cîteva secunde. Igna fluieră prelung. Finala „adelantada" a început. Carnavalul s-a mutat de la Rio. *La batucada* e alimentată de mii de tobe şi de tamburine. În tribună se dansează tot timpul. Dacă argentinienii au un grup de vreo 25—26 de tineri care dansează parcă în jurul focului, în cerc, fără să se uite la ce se întîmplă pe teren, aici dansează toată tribuna. Dar e o tribună care răsuflă în ritmul fazelor. Acesta e rostul ei. Să respire o dată cu jucătorii...

GRAÇIA FRANCIA, GRAÇIA BRASIL

...Cu neputinţă ! Oare cînd au trecut aceste două ore şi jumătate ? Crainicul mexican repetă ca de pe un disc defect : „Graçia Francia, graçia Brasil, jamas lo olvidaremos !"... Niciodată nu vă vom uita ! Marea tribună de la Jalisco plînge. Steagurile galben-verzi sînt în bernă, ca pînzele unei corăbii pe o mare fără adiere. Lui Zico nu-i vine să-şi creadă ochilor. Şade pe genunchi, ca un copil, aşteptînd parcă ceva. Igna părăseşte terenul, ţinînd în braţe mingea, ca un rugbyst care e gata să rostească *marque*, astfel ca nimeni să nu poată să-i ia mingea. Şi ce

minge ! Mingea lui Platini, a doctorului Socrates... A acestui doctor Socrates căruia i s-a interzis zilele trecute să poarte pe frunte banderola „Amor, no terror !", considerată a fi o formă de exhibiționism incompatibilă cu calitatea de căpitan al echipei Braziliei. (Adevărul e că João Havelange a cerut în mod expres confederației braziliene să interzică jucătorilor săi luări de poziție ca aceea a doctorului Socrates, care a făcut afirmații grave în legătură cu avantajele pe care le au Brazilia și Mexicul în acest „Mundial"... Aici, în Mexic, Socrates și-a pierdut mult din autoritate... Pentru comentatorii trecuți de prima tinerețe, între Brazilia 1970 și cea din 1986 e diferența de la Pelé la Socrates. „El Rey" era un tigru mereu la pîndă. Socrates e o santinelă care se plimbă cu pas egal prin fața Palatului Buckingham...)

A fost un meci frumos... Un meci elegant. Dacă-mi permiteți, am vibrat mai mult la Belgia—U.R.S.S. sau la Spania—Danemarca. Parcă nici miza mare a jocului nu a contat... Pelé ar fi spus după meci că a văzut cea mai frumoasă partidă din viața lui. Dar, iertare, acest Francia—Brasil nu mi s-a părut un meci a *vida o muerte*, cum definește în general exaltații cronicari mexicani meciurile importante ale „Mundialului"... Franța a început mai bine... Linia ei de mijloc a fost mai mobilă... În tabăra braziliană, Socrates părea un om sfîrșit. E adevărat, la Guadalajara, pe Jalisco, erau 32 de grade și soarele Tropicului curgea de sus... Și meciul avea ceva din frumusețea „Ghepardului", chiar dacă aprigile culori ale numeroșilor *torcedores* nu aveau nimic comun cu reflexele blînde ale catifelelor lui Lampedusa.

Dar a venit minutul 17. Cînd, așa cum avea să spună de nenumărate ori și crainicul mexican în toate reluările, „a apărut întreaga *grandeza* a fotbalului brazilian. O combinație strălucită Muller-Junior—Careca i-a permis ultimului să șuteze imparabil, la semiînălțime. Goool !

După numai opt minute, Amoros îl „găsește" singur-singurel pe Rocheteau, care, uimit de această situație cu totul neprevăzută, pierde duelul de priviri cu portarul Carlos și trimite *pe lîngă*... Dar Brasil e mereu peste francezi. Chiar și cu somnambulul Socrates în teren. Peste

alte opt minute, Careca trage în bară. Ar fi fost sfîrșitul Franței...

Ne apropiem de sfîrșitul reprizei. Jocul curge. Igna însoțește fazele, încurajînd ambele echipe cu gesturi din care se vede că e hotărît să acorde toate avantajele acestui joc care place... Din nou Amoros — formidabil acest Amoros ! — atacă pe dreapta. (A uitat de mult că e fundaș.) Pasă spre Rocheteau. Vîrful francez nu-și găsește pasul și împinge balonul spre Stopyra. Din fericire pentru Franța, Stopyra ratează preluarea. Nici unul dintre apărătorii brazilieni nu s-ar fi gîndit la o asemenea posibilitate... și mingea curge spre Platini, care marchează fără nici un efort, pentru că Zeul Fotbalului a scris pe toate bilețelele flașnetelor din lumea întreagă că în ziua de 21 iunie, cînd Michel Platini va împlini 31 de ani, el va înscrie cel mai prețios gol din viața sa, golul contra Braziliei...

După pauză, jocul crește. Junior, la cei 32 de ani ai săi, joacă și pentru Socrates. Josimar, noua vedetă, vine mereu în atac. Bats plonjează uluitor, pentru a respinge un nou șut al lui Careca. Dar timpul curge și e doar 1—1. Mai sînt 19 minute de joc. Brazilia nu mai are răbdare. Tele Santana s-a decis : supraliciteză. Iese Müller și intră Zico. Acum, tribuna arde. A intrat Zico, „el idolo" ! Nu trec nici 10 secunde și Zico pasează cu o finețe inimitabilă, în profunzime, spre Branco. Sprint ! Golul e inevitabil ! Acum ! Șut ! Dar nu ! Bats a și plonjat la picioare. Branco e la pămînt. Penalty clar ! Mi-e teamă că Igna... Dar Igna indică fără întîrziere punctul lui 11 m. Urale ! Bravo Tele, bravo Tele ! Ce lovitură de maestru. Zico, noul venit, schimbă, în numai cîteva secunde, soarta meciului, cu o pasă pe care numai tehnica lui desăvîrșită a reușit să o facă... Moment mare. Jalisco a amuțit într-o clipă. Zico pune mingea în punctul de 11 m. Fernandez și Stopyra se întorc cu spatele la poarta lui Bats. (E momentul în care portarii se simt cu adevărat singuri.) Platini pare resemnat, cu mîna în șold. Știe că Zico este cel mai bun executant al loviturilor de la 11 m. El e marele maestru brazilian al penalty-ului, așa cum s-a spus și s-a scris de atîtea ori. Stadionul Jalisco nu mai respiră. Zico se retrage cu doar trei pași... A pornit. Cu pasul lui su-

plu, pe rulmenți. Un pas... doi... șut ! Incredibil ! Bats apără ! ! Zico, marele maestru, a tras pe mijlocul porții. Oh, cît de adevărat e că penalty-ul se trage doar cu inima ! Francezii se îmbrățișează... Galeria braziliană își reia imediat samba. Vrea să șteargă din memoria stadionului întîmplarea cu Zico... Și Zico revine spre centru, cu umerii căzuți, de parcă ar trage după el o căruță cu lemne... Se reia jocul. *Torcida* braziliană crește. Francezii, care păreau la capătul puterilor în acest final net brazilian, renasc ca prin farmec... Tot ce urmează poartă pecetea penalty-ului ratat. Și Igna fluieră sfîrșitul celor 90 de minute... Jucătorii se prăbușesc pe iarba desigur încinsă a stadionului... E stadionul pe care englezii, cu 16 ani în urmă, au pierdut — în meciul cu Brazilia — cîte patru kilograme și jumătate... cotă care se repetă desigur și astăzi, la 32 de grade Celsius, într-un moment cînd soarele curge de sus precum gălețile cu apă fiartă de pe meterezele cetăților medievale spre cei care încearcă să pătrundă.

Ultimele treizeci de minute ale prelungirilor mențin egalul. Cu un minut înainte de final, Bellone este faultat cu un metru în fața careului, Igna nu fluieră nimic, Bellone își continuă alergarea dezechilibrat, Igna îi păstrează avantajul, Bellone își revine, dar Bats reușește să prindă. I-a lipsit o singură fracțiune de secundă pentru a înscrie. Fracțiunea de secundă în care a ezitat, așteptînd fluierul arbitrului... Și astfel, *el juego mas tecnico del Mundial*... jocul cel mai tehnic... e acum la discreția penalty-urilor... Fotbalul s-a încheiat... Începe ruleta... Roșu, negru, roșu, negru... Jos, pe iarbă, forfota obișnuită în asemenea momente, cînd toți își închipuie că antrenorul sau jucătorul mai are vreo putere de decizie... Se îndreaptă spre minge Socrates... Jucătorul brazilian cu sîngele cel mai rece — cum afirmă comentatorii *amazonicos*. Nuuuuuuuuu ! — aceasta a fost reacția fără cuvinte a tribunei braziliene. A ratat doctorul ! Nimeni nu mai înțelege ce se întîmplă pe teren... Socrates, după Zico... Jucătorii cu procentajul cel mai ridicat la penalty-uri... Probabil că totul e pierdut pentru Brazilia. (N-aș vrea să fiu în pielea lui Havelange, care pierde pentru a treia oară consecutiv un „Mundial" brazilian, deși a făcut atîta

pentru Brazilia. Şi cînd spun asta, nu mă gîndesc doar la Llamo Castillo — cel de la Sevilla, din '82 — şi la Bambridge — cel din meciul cu Spania...) Dar mai e... S-au văzut atîtea răsturnări... Trage Stopyra : 1—0 pentru Franţa... Avansează Alemao : 1—1... Amoros. Foarte sigur, fundaşul. Fără complexe. Dintr-o bucată ! 2—1 pentru Franţa ! Şi tribuna amuţeşte din nou. Pentru că se pregăteşte nimeni altul decît Zico... Ce moment extraordinar ! Dacă ratează, cariera lui Zico se încheie... Poate să înceapă altceva. Pentru el, fotbalul e ca şi încheiat. Şut ! Gooool ! Tribuna jubilează. A şi uitat că e doar 2—2 şi că Franţa are de executat un penalty în plus... Bate Bellone. Gol ! Barăăăă ! Dar — formidabil ! — mingea revine, se loveşte de spatele lui Carlos şi gol ! Surescitarea creşte la paroxism ! A fost ? N-a fost ? A fost ? N-a fost ? În asemenea momente se uită toate meandrele regulamentului. Nici nu mai ştii... Dar Igna consacră golul, cu o mişcare hotărîtă... 3—2 pentru Franţa ! Cei din jur mă privesc, totuşi, interogativ. A fost ? Şi dacă n-a fost... Brazilienii încearcă să discute cu Igna. Dar Nelu Igna îi poftеşte la joc. E foarte sigur pe decizia sa... Bate Branco: 3—3... Franţa conduce, totuşi... Şi urmează Platini... După care, la ultimul, se va produce Fernandez... Şansele Braziliei sînt de ordinul lui 1 la sută... Platini aşază mingea calm... Are timp să-l studieze pe Carlos. Se uită superior şi în tribună. „Cum vă puteţi închipui că aş putea rata ?" A plecat. Şut ! Teribil final ! Mingea zboară mult peste bară... Cum să mai explici asta ? Marele Platini a reuşit să ducă şiretul sub minge, pentru a trimite, de la 11 m ! — mingea peste bară. Imposibil. Chiar aşa ! Platini ! Nimeni altul... Zico, Socrates, Platini. Iată că e posibil... Franţa—Brazilia... tot 3—3. Socrates a fost salvat de... Platini... Cred că în acest moment, pe Jalisco, nu mai sînt 32 de grade, ci 40 sau 50... Se pregăteşte Julio Cesar. Platini îşi continuă drumul spre centru. Acum, el e cel care nu mai vrea să privească. Şut ! Barăăăăăă ! Unde vom ajunge ? Exact bara laterală în care a tras Bellone... Dar n-a mai fost spatele lui Carlos. N-a mai fost spatele lui Carlos... N-a mai fost... Şi e tot 3—3, dar Brazilia şi-a epuizat penalty-urile... „Ultima repriză !" — aud parcă vocea de metal care oficiază la box, la „Polivalenţă"... Repriza

lui Fernandez... Și Fernandez se îndreaptă spre minge... El, care a marcat cu șutul acela sec, între Kuznețov și Larionov, făcîndu-l k.o. pe Dassaev... Dar acum e mult, mult mai greu... Pentru că e poarta la care au ratat și Socrates, și Platini, și Zico... Fernandez se apropie. Țineți minte cum a ratat Bossis în meciul cu R.F.G.-ul, la Sevilla, în *partida nemuritoare* a „Mundialului" spaniol ? E adevărat, Fernandez mai are un gol avans. Dar e oare acesta un avantaj ?

Mă uit la Bats. Autorul lui „Solitude". E, într-adevăr, foarte singur, la cîțiva metri de portarul brazilian Carlos, cel care va încerca acum și imposibilul. Mai ales că toți îl fixează pe cel care trage. Îmi spunea odată Lung, cu mîndria sa de ultim apărător, că toate penalty-urile ratate sînt, de fapt, penalty-uri apărate. Altminteri, ce sens ar avea această discuție pe tema privirilor care se înfruntă și din care unul din cei doi este doborît ? Fernandez a pornit cu pasul lui mare. Șut ! Și gol ! *Finis Brazilиae !* Celebra *torcida* nu se mai aude. Brazilienii plîng. O procesiune funerară golește tribunele. Cine ar fi crezut ? Francezii formează un mare *melée* albastru... Doar Fernandez aleargă ca ieșit din minți. Bossis pornește în urmărirea lui. El, Bossis, cel care a semnat înfrîngerea Franței, la Sevilla, acum patru ani, în noaptea aceea albastră, cu stele ireale, desprinse din tablourile secolului nostru...

Brazilia se retrage. Pentru a treia oară... La TV, un oaspete de seamă, la numai cîteva minute după meci. Di Stefano... Acum cîteva minute, un ziarist brazilian spunea că e o crimă ca tunarul lui Sao Paulo, Careca, să nu figureze pe lista celor care execută penalty-urile. Poate că are dreptate. Dar cine nu are dreptate după război ? Di Stefano e întrebat despre ratările lui Zico, Platini, Socrates. Marele Alfredo răspunde neașteptat pentru reporter : „Fotbalul e un joc. Nimic mai mult decît un joc. Un joc de copii. Bellone a tras în bară. Julio Cesar a tras și el în bară. Numai că mingea lui Bellone a lovit spatele lui Carlos. Sper că fanaticii teoretizărilor cu orice preț nu vor căuta să descopere o lege definitivă și în treaba asta. Fotbalul e un joc, dragul meu..."

Tele Santana la TV. E întunecat, dar face eforturi să pară distins. „Am jucat, cred, mai bine. Am avut mai

multe ocazii de gol. Franța este o echipă foarte puternică. Dar ai noștri au dominat-o. Am pierdut, pînă la urmă, la loteria FIFA, adică la penalty-uri. Mă voi retrage după ce îmi voi fi prezentat raportul."

Henri Michel jubilează : „Este o mare onoare să joci o semifinală mondială de două ori în patru ani și să treci de Brazilia... Cred că penalty-urile au făcut dreptate, după ce arbitrul nu a fluierat acel penalty clar asupra lui Bellone".

Reporterul, foarte inspirat, cere faza cu pricina. Și se vede clar că penalty-ul invocat de Michel a fost un fault comis cu un metru și chiar mai mult în afara careului... Reporterul menționează acest lucru. Michel tace. Măcar atît. L-am cunoscut la Timișoara, cînd venise să vadă meciul U.R.S.S.—România, care îl interesa. Mi s-a părut un om delicat. Acum mi-e rușine de rușinea lui... Reporterul comentează spunînd că Igna ar fi putut da, eventual, o lovitură liberă din afara careului. Și ca să-i facă, totuși, plăcere lui Michel, mai spune că Platini ar fi avut posibilitatea de a marca, ținînd seama de virtuozitatea lui la acest capitol. Din păcate pentru Platini, această virtuozitate aparține trecutului. În meciul cu U.R.S.S., Platini a avut trei asemenea posibilități. *Tempi passati*...

Michel coboară, deci, la condiția unui simplu suporter. Și nu știu de ce, aș vrea ca peste cîteva ore, cînd se va fi terminat al doilea meci al zilei, cel de la Monterrey, dintre R.F.G. și Mexic, victoria să-i revină lui Beckenbauer, ca să-l vedem pe dom' Michel, din nou, în fața camerelor de luat vederi. Ce ușor poate un antrenor să-și piardă suporterii ! Am admirat această echipă a Franței în ultimii cinci-șase ani. Henri Michel, urmașul norocos al lui Hidalgo — în fond, echipa e aceeași — a reușit, prin cîteva cuvinte, să mă facă să-l abandonez pe Michel Platini în favoarea lui Briegel. Un transfer afectiv destul de ciudat — nu-mi place deloc echipa lui Beckenbauer — dar aș vrea ca infatuarea lui Michel, care a învins Brazilia — fără să o învingă, adăugăm noi, să fie sancționată. Peste cîteva zile, tot pe Jalisco, Franța—R.F.G. O altă finală „adelantada..." Bineînțeles, dacă Hugo Sanchez nu va veni cu o surpriză în meciul care începe peste o oră...

...Părerile despre acest Francia—Brasil sînt foarte împărțite la „cafetteria Prensa". Nimeni nu contestă însă valoarea jocului. Cum încheie chiar acum reporterul mexican comentariile și interviurile pe marginea jocului. *El futbol vivio su tarde mas gloriosa...* (Tarde fiind *zi* în spaniolă). „Tonici" organizează rapid un referendum pentru notarea jucătorilor. Participă vreo 35 de gazetari... grupul nostru, trei italieni, francezul din Qatar, vreo cinci argentinieni, inclusiv unul cu nume interesant — i se spune Juvenal. Rușii au venit și ei. Pleacă mîine prin Shannon, Irlanda. Bănuiesc că vă interesează rezultatul general. (Am procedat ca la mediile școlare. Tot ce a fost peste 0,50 s-a adăugat ...sub 0,5 s-a scăzut.) Deci...

FRANȚA : Bats 9 — Amoros 9, Bossis 8, Battiston 8, Tusseau 6 — Giresse 6, Fernandez 7, Platini 5, Tigana 7 — Rocheteau 7, Stopyra 6.

BRAZILIA : Carlos 7 — Josimar 6, Julio Cesar 7, Edinho 6, Branco 6 — Socrates 5, Elzo 8, Alemao 7, Junior 8 — Müller 5, Careca 7. (Nu mai punem și notele rezervelor, pentru că au intrat foarte tîrziu.)

Franța are un plus, dar acest plus a fost realizat de apărarea imediată, confirmîndu-l indirect pe Tele Santana. Brazilia a fost, totuși, superioară...

ADIOS ILUSION

Sigur că aș putea comenta marea șuetă din seara de 21 iunie, de la „Prensa", dar vă rog să-mi permiteți să încheie derby-ul Franța-Brazilia cu niște însemnări făcute mai tîrziu și pe care am să le intercalez chiar acum, în seara în care suporterii brazilieni se îndreaptă într-un șir nesfîrșit spre aeroportul Capitalei, pentru a reveni acasă.

...Zilele curg, dar nimeni nu poate uita eliminarea Braziliei. Ce se întîmplă cu Brazilia ? — se întreabă toți... cu această Brazilie care, după ce a cîștigat trei titluri mondiale în 12 ani, nu reușește să se apropie de un nou trofeu ?

Să încercăm o primă deschidere, cu o frază melancolică din „Globo" :

„Visul s-a încheiat. (Așa titrează și ziarele mexicane... «Adios ilusion...») E adevărat, avem unele circumstanțe atenuante. Nu am pierdut nici un meci în timpul regulamentar. Iar cel cu Franța va rămîne un moment de vîrf nu numai în istoria fotbalului brazilian, ci și în istoria «Mundialelor», o mostră de joc încărcat de strălucire și emoții".

„Jornal do Brasil" deplînge faptul că „Brazilia a fost eliminată chiar în ziua în care a demonstrat fotbalul cel mai bun, cu adevărat brazilian".

Unde e adevărul ? Pe Tele Santana, unii îl apără, alții îl critică. Acum patru ani, în Spania, i s-a reproșat că a neglijat apărarea. Consecința ? Tele Santana a organizat în Mexic o apărare care a primit un singur gol în cinci meciuri. Și atunci ?

Suporterii realiști (există și asemenea suporteri, deși pe cale de dispariție) sînt de părere că epoca marilor vedete, de tipul Leonidas, Ademir, Pelé, Garrincha s-a dus și că pînă și fruntașii ultimelor formații — Socrates, Falcao, Junior, chiar Zico — nu au clasa vechilor maeștri.

Ce spune Pelé ? — ca să apelăm la o sursă competentă...

„Pregătirile au început tîrziu. Dacă eu aș fi fost antrenorul, nu aș fi acceptat să pornesc la drum cu — așa cum s-a văzut — cel puțin o lună întîrziere... E adevărat, n-a fost vina lui Santana. Conducătorii au șovăit prea mult... Sigur că și Santana a greșit. Marea eroare a fost convocarea a 29 de jucători. Și se știe cît e de greu să te desparți apoi de unii. În al doilea rînd, a acceptat un turneu european cu care nici el nu fusese de acord. Aș mai aminti încă o greșeală. Este vorba de mișcările tactice prea «telefonate». Mingea e trimisă mereu pe flanc. Apărătorii sînt cei care o expediază într-acolo. Mijlocașii, primind mingea, o pasează înapoi sau lateral. Dacă fundașul de margine a ajuns în față și primește mingea, o dă înapoi, unui alt fundaș sau mijlocașului apropiat și așteaptă, la rîndul său, o nouă pasă. Socrates procedează așa. Alemao — de asemenea. Elso nu face excepție. Foarte rar un atac se construiește altfel. Nu mai văd pase lungi, nu se mai joacă în profunzime, lipsesc pînă și contraatacurile simple."

O analiză subtilă a marelui jucător brazilian. Dar cum se împacă aceste observații cu faptul că Pelé a declarat în Mexic că partida Franța—Brazilia a fost cea mai frumoasă din toate cîte le-a văzut vreodată în viața sa ?

O altă luare de poziție ni se apare deosebit de sugestivă. Este vorba de afirmațiile lui Evaristo Macedo, antrenorul Irakului în Mexic, în trecut antrenor al Braziliei. Iată-le :

„În Brazilia nu mai poți antrena cu adevărat echipa națională. În momentele cele mai grele ești obligat să trăiești înconjurat de 500 de ziariști, de dimineața pînă seara. Pe aceștia îi poți mulțumi numai cîștigînd cu 5 sau 6 la zero. Dacă ai pierdut, sînt gata să te lichideze în orice clipă... În anul 1985 am fost numit antrenor al echipei naționale și nu i-am chemat pe Socrates și Zico, jucători care atunci evoluau în Italia. Am selecționat jucători tineri ca Branco, Julio Cesar, Edson, Casagrande. Da, în acel moment, presiunea miilor de fanatici s-a transformat într-o adevărată isterie : cum îmi permit eu să las deoparte jucători ca Socrates și Zico ?".

Macedo nu l-a menajat pe Santana, spunînd în esență :

„A fost prea legat de vechii săi jucători. La început i-a luat pe toți, grămadă. Dar apoi a fost nevoit să renunțe, în mod firesc, la cîțiva... Așa s-a întîmplat cu Dirceu și Cerezo". Macedo recunoaște că Santana a stors tot ce s-a putut stoarce din efectivul său de jucători deloc strălucitori.

N-au fost trecute sub tăcere nici cazurile de indisciplină, așa cum s-a întîmplat cu scoaterea din lot a lui Leandro și Eder. Opiniei publice i s-a părut foarte sugestiv faptul că înlocuitorul lui Leandro, Josimar, a fost, în Mexic, unul dintre cei mai buni jucători brazilieni.

Cunoscutul comentator João Saldanha, cîndva antrenor al „naționalei" braziliene, este și el foarte aspru :

„Să nu ne amăgim cu ideea că nu am avut noroc la executarea penalty-urilor. Să nu uităm că în partidele anterioare am avut multă șansă, mai ales cînd un gol valabil a fost anulat (*n.a.* — aluzie la golul marcat de spanioli și, adăugăm noi, la golul din ofsaid marcat de Socrates în cursul aceluiași meci). Să nu uităm nici barele salvatoare... Declinul fotbalului brazilian durează de mai

mulți ani. Nu e vorba de o perioadă de ascensiuni și căderi, uneori inerente, ci chiar de un declin. Copiii nu mai joacă de mult fotbal ca pe vremuri. Urbanizarea și goana după achiziționarea cu orice preț a terenurilor în vederea exploatării lor au o mare contribuție. Acum douăzeci de ani, pe drumul de la Rio la São Paulo (45 de kilometri) se putea vedea cum se joacă fotbal pe 15 000 de terenuri sau chiar mai multe. Acum au mai rămas cel mult o sută. Pînă și mica Danemarca are astăzi mai multe terenuri de fotbal decît Brazilia... Și ar mai fi multe de spus. Spre deosebire de țările europene, unde cluburile joacă în general o dată pe săptămînă, echipele braziliene își epuizează jucătorii în două sau chiar trei meciuri pe săptămînă. Acest program excesiv este determinat de un calendar alcătuit pentru satisfacerea diferitelor interese politice, în cadrul statelor și al confederației naționale. Majoritatea meciurilor au spectatori puțini. Brutalitatea e aproape generală în lupta împotriva înaintașilor cu rafinament tehnic. Marile cluburi îi prind în plasa lor pe arbitri, aceștia fiind astfel la dispoziția lor. Cîndva — încheie Saldanha — fotbalul brazilian era condus de vechii jucători sau de oameni care, cel puțin, știau cum arată o minge. Acum e în alte mîini".

Iată, deci, o serie de constatări nu prea optimiste după un meci despre care Pelé spunea că ar fi cel mai frumos din cîte a văzut vreodată. Să fie la mijloc doar refluxul după eliminarea neașteptată a Braziliei ? Sau s-a stins viața falnicei Brazilii ? Iubitorii fotbalului din lumea întreagă refuză să accepte această idee...

SCHUMACHER, ÎNGER ȘI DEMON

...Și-acum, să intrăm la Cremasco, adică la „Mi Viejo", pentru că, vorba lui Tassos, un meci în care joacă nemții poate fi văzut doar cu un *drink* de contrabandă, ca să mai poți avea umor.

Atmosferă de meci mare, a *vida o muerte*: Toate cele 44 774 de locuri vîndute. Crainicul are o voce de om strangulat în momentul în care anunță că familia lui „Abuelo" Cruz, cel care juca astăzi, nu are bilete de intrare și va fi

nevoită să urmărească meciul într-un *ristorante*... mi-a venit, așa, în minte, cuvîntul italian... acolo, în Italia, mi-am dat seama ce înseamnă să vezi o etapă ciclistă din Turul Italiei într-un *ristorante*...

Au trecut cele 90 de minute... Vest-germanii n-au lăsat nimic să treacă. Am avut la un moment dat impresia că echipa lui *Herr Franz* joacă în compania unei formații de juniori, că abia mîine-poimîine va începe campionatul. Într-atît de fragili păreau Negrete și Servin pe lîngă *panzer*-ul vest-german reprezentat foarte bine de Briegel și Rummenigge sau, și mai bine, de Dieter Hoeness, o namilă cu păr rarefiat, amintindu-mi de luptătorii de *catch* în care se înfruntau îngerul și demonul, în fața unui public ieșit din minți.

Îl înțeleg atît de bine pe crainicul mexican care își varsă focul pe acest *juego frio* al vest-germanilor, un *juego* programat la calculator. În aceste cîteva minute de pauză, el își dezvoltă rechizitoriul... „S-a chinuit *Alemania* încă de la început, cu Uruguay-ul... s-a chinuit și în meciul cu Scoția, pe care l-a cîștigat fără nici un merit... a urmat *la derrota inapelable* (înfrîngerea incontestabilă) *con Dinamarca*... și *el triumfo agonico contra Marruecos* ; s-a chinuit *Alemania* cu disensiunile sale interne, cu conflictul dintre grupul Schumacher și Rummenigge, cu certurile nesfîrșite pe care le-a avut cu gazetarii, care locuiesc și ei la Mansion Galindo... A suferit *Alemania* cu fotbalul său." Și imediat, un atac direct : „Franz Beckenbauer este un antrenor ultradefensiv, și acest calificativ este suav pe lîngă ceea ce spun gazetarii".

Prelungirile nu au adus nimic, deși *Alemania* a continuat să joace în 10 — fără Berthold — lucru care se va întîmpla și cu Mexicul, după 20 de minute. Crainicul mexican a încercat să consoleze publicul pentru *pobrisimo espectaculo*... într-adevăr, foarte sărac... și astfel am ajuns la a doua serie de penalty-uri în cursul aceleiași după-amieze... Între timp, televiziunea mexicană a avut inspirația de a ne arăta imagini din Capitală. Străzile erau pustii. Nici o mișcare. Nici o ființă. Un fel de Herculanum despovărat de lavă și cenușă.

Și așa a început celebra *loterie* la care s-a referit Tele Santana. Loteria penalty-urilor... A început Allofs. Impa-

rabil : 1—0 pentru *Alemania*. A urmat Negrete, autorul „foarfecei" din meciul cu Bulgaria : 1—1. S-a decis Brehme. Pas egal, de *invader* : 2—1 pentru *Alemania*. Apoi, totul s-a stins, ca la Pompei. S-a apropiat Quirarte. Şut puternic, pe centru ! Schumacher a plonjat în colţul drept. Gol ? Nu ! Portarul vest-german a reuşit să se zbată ca peştele în iarbă şi să „agaţe" mingea cu piciorul, ca Penu pe timpuri. Miracol ! Stadionul Universitaria din Monterrey plonjează într-un ocean al tăcerii... Bate Matthaus. Fentă reuşită. Larios plonjează în dreapta, mingea face să tremure plasa în colţul stîng. *Adios, ilusion ! Alemania* nu mai poate pierde. Tranzistorii din capul lui Briegel şi Brehme sînt în perfectă stare de funcţionare. (Nu fac parte şi ei din expediţia care a adus aici, în Mexic, o staţie de depurare a apei... şi asta nu atît pentru băut, cît pentru duşuri, astfel încît nici un fel de săruri să nu atenueze albul imaculat al lui Schumacher ?) La 3—1 mai încearcă Servin. Terorizat de gîndul că ar putea să rateze, bate încet, astfel încît fenta e reperată uşor de Schumacher : 4—1 pentru Franz Beckenbauer...

Prim-plan TV cu Schumacher, în reluare. Apoi, *replay*-ul readuce în ecran momentul în care el, Schumacher, a sărit în ajutorul lui Hugo Sanchez, care se dădea de ceasul morţii, în stilul său foarte personal, în urma unui cîrcel. Crainicul face elogiul sportivităţii lui Schumacher. Mă gîndesc că exact acum patru ani, acelaşi Schumacher i-a scos doi dinţi lui Battiston, la Sevilla, pentru ca după aceea să declare cu un amestec de candoare şi cinism : „Şi ce-am făcut, pînă la urmă ? Dacă vrea, îi pun ambii dinţi din aur masiv". Îngerul şi demonul Schumacher — ar spune criticii despre acest personaj controversat care, pe deasupra, este acum liderul detractorilor lui Rummenigge, cel care a salvat *Alemania*, la Sevilla, în meciul cu Franţa...

Formidabilă carieră face acest fotbal vest-german ciopliţ parcă în lemn ! Finalist în '66, la Londra... Semifinalist în '70, la Ciudad de Mexico, în acest oraş cu străzi pustii, acum... Învingător în '74, acasă. (A urmat un singur *fading*, cel de la Buenos Aires, din '78.) Finalist în '82, la Madrid... Semifinalist acum, cu Franţa...

Acum două zile l-am revăzut pe Victor Sinet, cel mai neutru dintre francezi, pentru că e... corsican. „Ce faceţi

cu germanii Victor, dacă e să jucați semifinala ?" Mi-a răspuns fără prea mult entuziasm : „Ils sont très forts, les Allemands !" ...Sînt foarte puternici. Și Victor a avut întotdeauna o gură pocită — cum spunem noi, fără să ne dăm seama de unde vine expresia asta deloc încîntătoare...

Am ieșit cu sîrbii, aproape de miezul nopții. Mi-au spus că au cutreierat toate companiile aeriene și că au fost nevoiți, pînă la urmă, să accepte o Lufthansa care pleacă în ajunul finalei... Nu mai știu ce să cred. Treaba asta cu biletele nu-mi place. Am o senzație de nesiguranță... așa cum mi se întîmplă mereu cînd sînt foarte, foarte departe de... Europa. *(De casă* ar fi prea tare spus.) Dar asta durează doar cîteva secunde, pînă în momentul în care îmi aduc aminte că mîine ureăm din nou pe Azteca, pentru Maradona, Bobby Robson și — iată că ei sînt capetele de afiș —, pentru meciul acesta care face ca „Mi Viejo" să desfunde toate sticlele de șampanie, iar argentinienii... cronicari, reporteri radio, fotografi și operatori să le destupe, jucîndu-se ca de Anul Nou...

GOLUL CARE N-A FOST NICIODATĂ

22 iunie. Urcăm din nou spre Azteca. Aici e pelerinajul. Aici e Mecca. Stadionul e încercuit de mii de automobile. Balonul captiv al lui „Camel" e oarecum degonflat... Îmi aduce aminte de balonul acela dement cu care Cyrus Smith și prietenii săi au străbătut Atlanticul, tocmai de la Richmond în jos, pînă la ceea ce se va numi — în imaginația lui Jules Verne — Insula misterioasă... Era acolo și Pencroff, marinarul, cel care știa să facă 51 de feluri de omlete... Era și cățelul Top... Acum, balonul „Camel", înalt de vreo 20 de metri, a obosit... Se apropie și sfîrșitul călătoriei noastre, a „Mundialului" '86... Insula misterioasă e undeva jos, în dreapta, sub Sfînta Elena...

Stadionul arde. Tabela electronică își plimbă literele electrice, de la dreapta la stînga. Sînt 114 580 de spectatori astăzi, pe Azteca. Întreg stadionul scandează Ar-gen-ti-na, Ar-gen-ti-na ! Tam-tam-ul celor 20—25 de dansatori „în jurul focului" se aude slab. Îi zăresc la tribuna a doua. Deasupra, sus de tot, pe linia cornerului, steagul României... Și mereu frumoasele rochii de bal, benzi de argint lungi de cîțiva metri unduindu-se în bătaia vîntului fierbinte... Îmi dau seama că „Mundialul" abia acum arde cu adevărat... Trebuie făcut ceva, poate, pentru ca zilele lungi de tatonare să nu mai transforme turneul final într-un maraton care se accelerează abia după parcurgerea a 30 de kilometri.

Arbitrul tunisian Bennaceur fluieră începutul. (După Paraguay, Anglia e arbitrată din nou de un arbitru obscur... Și Anglia—Argentina e un mare derby... Plus faptul că de pe toate balcoanele stadionului imens curg falduri pe care se scrie că astăzi vor fi lichidate conturile.) Stadionul însoțește startul cu un bubuit nemaiauzit aici... Astăzi, unul

dintre cei doi mari va trebui să moară... Şi totul creşte... Aici e şi mitul numit Rattin, mijlocaşul acela înalt care a fost eliminat la Londra, în '66... Da, da, este o atmosferă de *corrida*, spre sfîrşitul luptei.

Argentinienii atacă. Englezii sînt necruţători. Fenwick îl cîrpeşte — acesta e termenul exact — pe după ceafă, pe Maradona. Bennaceur plutește. Mijlocul Argentinei e o grămadă compactă. Maradona pare un personaj important acoperit de gorilele din jur. Şi gorilele sînt Enrique, Ruggeri, Batista, Giusti, Burruchaga... E o căldură sufocantă... Pungile cu gheaţă aruncate de pe băncile de rezervă se înmulţesc... Maradona manifestă o dexteritate specială, „prinzînd" cu o siguranţă de oinist versat. Şi imediat trece punga de gheaţă spre cel mai apropiat jucător, indiferent dacă e englez sau argentinian. Pare un foarte experimentat *demi de melée* presat de adversar...

Jocul creşte. Atacurile argentiniene se înmulţesc. Maradona joacă foarte bine rolul personajului acoperit de gloanţele duşmane. Iese din grămadă, la prima ocazie. Pasează dintr-o bucată, mai ales din voleu, cu şiretul, cu gamba, cu genunchiul, cu capul, cu clavicula, direct cu pieptul. E un tempo căruia cu greu îi rezistă adversari şi parteneri. În tabăra engleză, singurul jucător care se apropie de tehnica argentiniană e brunetul Lineker, măsliniu ca napolitanii, iute ca spaniolii. (Se şi aude că va trece la Barcelona.)

Maradona continuă să accelereze. Sare uşor peste „bîrnele" întinse de apărătorii englezi...

Deodată, însă, ne îndreptăm privirile spre peluza din dreapta. Şi asta pentru că numeroşi fotografi aleargă într-acolo, părăsindu-şi locurile obţinute cu mare greutate, ca la un spectacol de gală. Ce se întîmplase de fapt ? Izbucnise o păruială pe care parcă o aşteptase întregul stadion... Se băteau celebrii „hooligans" englezi cu nu mai puţin celebrii „barras bravas" argentinieni, care tot „hooligans" sînt, numai că au o publicitate mai mică dincoace de Atlantic. Numărul fotografilor a început să crească. Erau peste o sută. Toţi agăţaţi de gardul metalic care separa tribunele de terenul propriu-zis. Păruiala avea şi ceva comic, deoarece englezii îşi scoteau cămăşile, cu o anume pedanterie, le întindeau pe gradene şi adoptau o gardă

foarte tehnică, de boxeri versați, cu respectarea tuturor regulilor. „Barras bravas" erau mai puțin ortodocși, boxînd sau izbind fără să-și fi scos cămășile, care atîrnau inestetic, peste pantaloni. Am văzut, cu ajutorul binoclului pe care mi l-a oferit maltezul australian, cîțiva englezi boxînd în linie, cu o rigiditate accentuată de faptul că rămăseseră cu sombrero-ul pe cap...

Cum a început bătălia ? Aveam să aflăm la pauză, de la un fotograf revenit de pe gazon. „Au început *los ches*", adică argentinienii — cum îi numesc mexicanii pe compatrioții lui Maradona. Ei au dat foc unui steag englez și tot ce a urmat s-a... legat. Au început argentinienii. Se confirmă spusele lui Brian Robson cînd vorbește despre exagerările pe seama englezilor. În pauză, celebrul crainic argentinian Morales nu contenea să comenteze incidentul ; „Ceea ce fac englezii e o problemă a lor, care nu ne preocupă și pe care o repudiem... În ceea ce îi privește pe «barras bravas», ei sînt ai noștri, e problema noastră, *dolorosamente nuestro*".

...Și s-a reluat jocul. Fotografii, cei o sută — din vreo 400 — au rămas la pîndă. (Ce curios îmi pare să faci zece sau cincisprezece mii de kilometri ca să fotografiezi cîțiva tineri care se bat !)

Și astfel ne-am apropiat de cele mai comentate patru minute ale „Mundialului"...

Maradona avansează de pe poziția interului stînga spre dreapta. Îl atacă Stevens. Pasă spre Valdano. „Spaniolul" are o idee formidabilă. Încearcă un „un-doi" aerian cu Maradona care pătrunde în careu. Valdano aruncă o boltă, la întîlnire, spre Maradona, Fenwick sare ca să „prindă" mingea, dar nu face decît să o mai salte o dată spre poartă. Shilton și Maradona sar spre mingea care mai sare o dată din cei doi și intră în poartă, după ce va fi atins pămîntul cu doi metri în fața liniei. Stadionul e în delir. Maradona aleargă ca ieșit din minți spre tribuna a doua, „tribuna celor mulți", și se închină zeilor azteci. Apoi aleargă contra sensului cursei de 100 de metri. Dar, în aceleași momente, portarul Shilton sprintează spre centru, ajungînd pînă la arbitrul Bennaceur. Îi explică ceva cu gesturi largi, lovindu-și antebrațul stîng... Un curent de îndoială străbate întreg stadionul. Nu știu de ce, în aceste momente

îl cred mai mult pe „huliganul" Shilton decît pe „bravul" Maradona... Stadionul nu-şi pune nici o problemă. Dar la masa presei e o sporovăială continuă. Maltezul mă priveşte cu un scepticism care spune mult. Şi chiar să fie gol cu mîna ? E firesc să-ţi pui această întrebare cînd la minge au sărit, pe de-o parte Maradona, cu cei 1,66 m ai săi, şi Shilton, 1,81, plus braţul... Cei de la TV au acum reluările. (Le vom avea şi noi, mai tîrziu.) Bennaceur e intransigent. Îl îndepărtează pe Shilton. Cere reluarea jocului. Stadionul, care nu-şi face probleme, continuă să tune...

Se reia jocul. Argentinienii sînt din nou în atac... Au trecut trei minute... După care va veni golul fantastic, cel *gol immortal*, cum vor striga la masa presei cronicarii argentinieni transformaţi în crainici reporteri... Un gol pe care am să-l revăd de o mie de ori, în fel şi chip, în *replay*-urile TV, în schiţele desenate ale tuturor revistelor, în fotografiile-kinogramă, stop-cadre dintr-un film uluitor, un gol unic, despre care se poate spune că a fost cel mai frumos din golurile „Mundialelor"... am văzut atîtea în filmoteca de aur care porneşte de la Montevideo, din 1930, un gol ca o cursă de slalom special, dar nu una obişnuită, ca a lui Ingemar Stenmark, ci una fără egal, pentru că jaloanele nu au fost bețe care trepidează la cea mai mică atingere, ci oameni vii, oamenii unei apărări teribile, în frunte cu „călăul" Butcher...

...E aproape miezul nopţii la „Mi Viejo". Argentinienii au destupat stiele cu nemiluita. Au întors meciul Argentina—Anglia pe toate feţele. S-au clamat cronicile, în aplauzele lui Cremaseo, care punea paie pe foc... Am văzut şi ceva de premieră mondială. Unul din reporterii argentinieni, parcă Areucci, a transcris pe hîrtie faza golului doi al lui Maradona, golul *immortal*, cuvînt cu cuvînt, aşa cum a rostit crainicul radio. Am să reproduc această frază iute şi zgomotoasă ca o trecere de automobile de formula 1 la Indiannapolis, pentru că ea mă scuteşte de alte amănunte. Victor Hugo Morales n-a omis nimic, n-a respirat... îl şi văd gesticulînd ca dansatorii de rock... nu mai era om... Ascultaţi-o !

„...Enrique engancha. Le va a tocar para Diego... Ahi la tiene Maradona, lo marcan dos. Pisa la pelota Maradona Arranca por la derechea el genio del futbol mundial.

deja el tendal y va tocar para Burruchaga. Siempre Maradona ! Genio ! Genio ! Genio !

Ta-ta-ta-ta-ta-ta-ta-ta-ta ! ! ! !

! ! ! GooooooooooooooooooooooooooooooL ! ! ! ! ! Quiero llorar ! ! Dios Santo ! Viva el futbol ! Golazo ! ! Diego ! ! Maradona !

Es para llorar, perdonen me...

!Maradona ! en una corrida memorable, en una jugada de todos los tiempos. Barrilete cosmico ! De que planeta viniste ?

Por eso se cayo tanto ingles. Para que el pais sea un puno apretado gritando por Argentina.

Argentina 2, Inglaterra 0.

¡Diego ! ! Diego ! Diego Armando Maradona !

Gracias dios por el futbol, por Maradona, por estas lagrimas...

Por este Argentina — 2, Inglaterra — 0...

Cu puțin efort și cu puțină imaginație, îl înțelegem foarte bine pe Victor Hugo... Llorar înseamnă a plînge... Asta e limpede... Ce mi se pare foarte nostim e că în această tiradă care se vrea un imn în cinstea lui Maradona, el folosește expresia *barrilete cosmico*, butoiaș cosmic... Este oare Victor Hugo un mare umorist sau i-a „ieșit" perla asta în focul transmisiei ?

Să refacem, totuși, golul... Maradona primește mingea de la Enrique, îi răsucește pe Beardsley și pe Reid, trece de Butcher, intră, calea e deschisă... Maradona e singur, aleargă... sare peste Fenwick... acum e o aripă de rugby îndreptîndu-se spre terenul de țintă... îl urmărește Butcher, gata să-l plachează... Maradona îl fixează pe Shilton... portarul englez cade din fentă... Maradona iese pe afară, în unghi mort... nimeni nu ar cuteza să facă asta... Shilton încearcă o ultimă desprindere de solul care îl trage... și „decarul" *iese* iarăși *printre*, cu Butcher în spate... marcînd un gol nemaivăzut.

Mă uit în carnetul pe care îl am mereu deschis în această seară de neuitat... Am scris cu litere mari... *AȘTEPT CU BUCURIE MINGEA LA MARADONA*... Și cîteva rînduri mai jos, imediat după acest al doilea gol al partidei cu Anglia... Maradona, gol peste Pelé, la Moscova!

La „Mi Viejo" se vorbește tare ca la bursa londoneză. Argentinienii trăiesc din plin revanșa asupra Angliei. Îl aud pe unul dintre ei : „Contra piraților e bine și cu mîna !" Vehemența sentimentelor și a limbajului nu mă pot deruta. Am un gust amar. Am revăzut faza. E un gol marcat cu mîna. Argentinienii încearcă să-l apere. Găsesc și un termen, *picardia,* care înseamnă viclenie. Dar eforturile lor sînt zadarnice. Maradona a marcat cu mîna... Și acest gînd îmi întunecă bucuria pentru golul doi. Di Stefano a spus, pare-mi-se, că fotbalul este viață comprimată. Se confirmă. În ziua în care mai răsună și la această oră de noapte aplauzele pentru formidabilul gol printre Reid, Beardsley, Butcher, Fenwick și toți ceilalți, amărăciunea pentru cele întîmplate la primul, stăruie. Bune și rele. Alb și negru. Parcă îl aud pe Di Stefano... „Exact ca-n viață..." Dar poate fi asta o consolare ?... Revăd faza de la primul gol. Nu mai privesc momentul de contact dintre Shilton și Maradona. Nu-mi mai poate spune nimic... Vreau să văd cum reacționează *după.* Da, da... A avut, totuși, o secundă de reținere... S-a uitat cu coada ochiului la Shilton, care alerga după arbitrul Bennaceur. Dar asta a fost totul. Apoi a izbucnit ca un *barrilete cosmico.* Ce mult aș fi dorit ca Beannaceur să fi văzut sau... Ba nu ! Ce mult aș fi dorit ca Maradona să nu fi marcat acest gol „care nu a fost niciodată", cum aveau să scrie mai tîrziu englezii...

„Decarul" a încercat să iasă din încărcătură. A vrut să fie și spiritual. „A fost mîna lui Dumnezeu care..." A încercat apoi s-o treacă pe joc : „Nu răspund înainte de a mă consulta cu avocatul meu"... Cronicarii argentinieni au încercat să dea și ei o mînă de ajutor : „Poate că primul gol a fost marcat și cu ajutorul mîinii, dar, la cel de-al doilea, în piciorul lui Maradona a existat și o mînă... o mînă de mare maestru". Nimeni nu spune altfel, dar mă tem că acest „Mundial" va rămîne mai puțin al golului *inmortal* și mai mult al golului care nu a fost niciodată.

Englezii nu au scăpat ocazia de a se arăta *gentlemen.* Bobby Robson a interzis jucătorilor săi să se refere la golul cu pricina. Proba de forță aveau să o furnizeze casele de pariuri londoneze. Ele au plătit atît pariurile de 2—1 pentru Argentina, cît și pe cele care au indicat 1—1. Nu știu de ce această reacție îmi aduce aminte de Churchill

și de anecdota cu peștele din baie ; ca să-l prindă, ceea ce ar fi însemnat o anticipare a victoriei în cel de-al doilea război mondial — *sir* Winston a cerut o linguriță, pentru a goli cada de apă, astfel încît peștele să fie prins în deplină siguranță.

În seara aceea am rămas și după miezul nopții. Am vorbit îndelung despre Barnes, negrul englez care, aruncat în teren spre final, a pus pe jăratec apărarea lui Brown, oferindu-i lui Lineker mingea aceea de gol. Golul lui 2—1. Un gol creat de un om de culoare și de un englez măsliniu, un fel de Butragueno brun, mai puternic și parcă și mai aprig.

Și tot în seara aceea m-am bucurat — nu știu de ce — de victoria Belgiei asupra Spaniei. O victorie e un fel de a spune, Spania lui Munoz fiind eliminată la penalty-uri, ca și Brazilia. A fost o bucurie copilărească... un fel de „să le moară capra" spaniolilor... eram și mai sînt susținătorul danezilor, învinși de o imensă eroare a lui Jesper Olsen, căruia probabil că la ora asta nici nu-i pasă, pentru că, așa cum i-am cunoscut pe danezi, sînt sigur că Jesper și nu numai el sînt acum în Parcul Tivoli și trag la țintă, precum copiii din Copenhaga... Ce altceva decît o bandă de copii zurbagii, puși mereu pe harță, au fost acești danezi parcă veniți în Mexic ca să chiuie o dată și să spună lumii fotbalului : „Mă, oameni buni, nu vedeți că v-au încălecat calculatoarele și «Coca Cola» ? Hai să ne mai jucăm un pic... Altfel, în vreo doi-trei ani, o să se aleagă praful de cel mai frumos joc din lume".

Cremasco mai oferă un rînd. De ce ? Pentru că Argentina o să joace în semifinală cu Belgia. Și lui îi e frică de Beckenbauer. Dar cui nu-i este frică ?

SECRETUL LUI THYS

Luni, 23 iunie. Se apropie finalul. Duminică o să cadă cortina pe Azteca. Și noi încă nu avem locurile pentru întoarcere. Am fost la ČSA, compania care ne va duce de la Havana la Praga. Ar fi ceva. Un loc. Dar ce să faci cu acest loc cînd nu ai nimic pînă la Havana ?... „Cubana"

îmi oferă mereu un loc simbătă, înainte de finală. Mi-e imposibil, cu orice risc...

La „Prensa" se rejoacă la nesfîrşit meciul lui Maradona. Cronicarii se ceartă. Sînt pro şi contra Maradona. Tînărul meu prieten belgian, care redactează „Impresiile lui Jean Marie Pfaff", pentru nu mai ştiu ce ziar din Bruxelles, îmi arată un fragment din telexul său expediat chiar în dimineaţa asta. „Aproape toţi sînt gata să recunoască faptul că golul doi al lui Diego Armando a fost o capodoperă, care ar face să se uite comportarea sa antisportivă din minutele premergătoare, cînd şi-a «confecţionat» primul gol... Alţii spun, însă, că el a ratat ocazia unică de a oferi profilului său mereu mai strălucitor o aureolă de puritate despre care s-ar fi vorbit încă multă vreme. I-ar fi fost suficient să se îndrepte spre arbitru şi să-i mărturisească adevărul, pentru a beneficia de un credit enorm, care ar fi depăşit în valoare absolută toate trofeele lumii. Acest gest l-ar fi făcut nemuritor şi noi toţi ni l-am fi amintit de-a lungul anilor, aşa cum cei mai în vîrstă îşi aduc aminte astăzi de Eusobio, cel din '66, aplaudînd un formidabil plonjon al lui Gordon Banks. Bineînţeles că gestul lui Maradona ar fi avut o valoare infinit mai mare..."

Foarte bine prins totul în cîteva cuvinte... Mă tem că acest „gol care n-a fost niciodată" va rămîne amintirea cea mai vie a „Mundialului". În fine... În ceea ce mă priveşte, nu cred că am să uit cursa „butoiaşului cosmic". Bine zis ! Maradona a plonjat spre poarta lui Shilton chiar ca un butoi scăpat la vale...

...Au venit ziarele... Sînt minutele în care la „Prensa" se aşterne liniştea. Fără să vrei, tragi cu coada ochiului spre ceea ce scriu ceilalţi. E adevărat, ţi-ai trimis telexul, dar pentru că vei mai scrie, cauţi să amesteci părerile tuturor şi apoi să scrii ceea ce rămîne.

Acum, după consumarea meciului Belgia—Spania, ceea ce mi-a rămas din zecile de pagini citite e mult-dezbătuta problemă a penalty-urilor de departajare, care duc Belgia înainte, în semifinală. Şi iată ce aflu : la programarea celor care vor executa penalty-urile, bătrînul Guy Thys nu a prevăzut nimic. Nici numele celor care vor executa, nici ordinea în care ei ar trebui să se prezinte în faţa porta-

rului advers. El a lăsat totul la latitudinea fiecăruia. S-ar putea ca totul să fi fost doar o improvizație, dar stăm și ne întrebăm, la urma urmelor, dacă aceasta nu a fost cea mai bună metodă, antrenorul Thys avînd cel puțin certitudinea de a vedea îndreptîndu-se spre punctul de 11 m jucători, dacă nu siguri de ei, cel puțin împinși de o anume încredere în forțele proprii. (Ceea ce nu ar fi fost cazul dacă antrenorul i-ar fi desemnat el pe „voluntari".)

„N-am stabilit nimic. Cu trei sau patru minute înainte de sfîrșit, am cerut celor din jur un creion și o hîrtie. Mi le-a întins doctorul. Am început să scriu niște nume. Dar cei care au stabilit cu adevărat totul au fost jucătorii înșiși, după cele 120 de minute de joc."

Ce reiese din toate astea ? — se întreabă autorul comentariului. În primul rînd faptul că cei care nu sînt vedetele echipei nu-și pun atîtea probleme, considerînd că au mai puțin de pierdut, și astfel au un mai mare procentaj de reușită. Zico, Socrates și Platini au gafat acolo unde un Vervoort sau Broos a reușit.

Salut aceste rînduri.Ele lovesc în sofisticăriile psihologice ale fotbalului modern. Mă bucură această victorie asupra computerului SICOM sau cum i-o mai fi spunînd... Și cum să nu te bucure cînd îți amintește de zilele cînd ne înghesuiam in fața punctului de 11 m, încercînd să smulgem mingea din brațele celui care, prinzînd primul mingea, se socotea îndreptățit să execute el și nimeni altul. (Bineînțeles că nu era vorba de penalty-uri de departajare. Regulamentul jocului de fotbal nu pornise pe calea inflației...)

AM REVENIT LA PIRAMIDE

Mai avem doar cîteva zile. Ultimele au fost extenuante. Se adună, se adună mereu. Spunea cineva că marea calitate a memoriei e că... uită. Uitînd, elibercază casetele pentru alte informații. Aici, în acest final la „Mundial", toate casetele sînt arhiplinc... Sigur că mai rămîn fraze pe care nu le poți uita. „Eliminados Brasil, la luz, y Mexico, la esperanza !" Cu 16 ani în urmă, mașinile zburau prin Guadalajara, cu 10—12 pasageri înăuntru și pe

capotă, în strigătele devenite laitmotiv „Mc-xi-co—Brasil !“ Acum a mai rămas doar Argentina...

Cei mai mulţi comentatori brazilieni îl atacă în continuare pe Tele Santana. Şi cît e de nedrept ! „Ne-a oferit fotbal în doze homeopatice !“ — strigă cei îndrăgostiţi de atac şi de risc. Dar iată că două dintre cele mai mari maestre ale atacului, U.R.S.S. şi Danemarca, au şi plecat, cu un balot de nouă goluri, patru de la belgieni, cinci de la spanioli ! Toate ziarele oferă fotografii din marea tribună braziliană. Cei mai mulţi suporteri plîng... Mexicanii sînt mai puţin afectaţi... „Adios illusion“ — scriu ziarele, recunoscînd că a fost doar o iluzie, pe care a întreţinut-o din plin Bora Milutinovici...

Hai să ieşim din acest viespar care e „Prensa“ în final de dramă. Azi ar trebui să fie o zi de odihnă, o să mergem la Piramide. Sînt vreo şaizeci de kilometri pînă acolo. E adevărat, am mai fost, acum 16 ani, dar abia aştept să palpez timpul care a trecut... Tassos refuză. Nu-l interesează timpul. Ceilalţi — de asemenea. „Tonici“ a plecat ieri la Montreal. Di Cesari e fericit că a scăpat de Bearzot. Îi spun că, totuşi, *don* Enzo s-a retras cu o anume distincţie, luînd totul asupra sa, dar Di Cesari îmi răspunde în stilul său atît de personal : „Mai bine i-ar fi menţinut în echipă pe Rossi şi pe Tardelli, care l-au făcut om în Spania“... Glanville flanează pe bulevardele „Prensei“, împărţind zîmbete fetelor. Îi place să-şi etaleze toate cunoştinţele... ştie vreo 9 limbi şi nu scapă ocazia. Îl admir pentru asta... Îmi aduce mereu aminte de un moment al procesului de la Nürnberg, al criminalilor de război nazişti. În timpul interogatoriului, Alfred Rosenberg a fost întrebat, între altele : „Cîte limbi cunoaşteţi ?“ Şi a răspuns cu o superioritate încăpăţînată : „28, inclusiv chineza şi japoneza“. La care procurorul Rudenko a adăugat : „De ce te-ai apucat atunci de treaba asta ?“

Iată că Brian Glanville s-a apucat de o treabă într-adevăr frumoasă. El ar putea răspunde „inclusiv portugheza“, cum mi-a şi răspuns, de altfel, pentru că „nu e tot una dacă te afli pe Maracana ştiind să vorbeşti limba lui Pelé sau să dansezi cu fetele la miezul nopţii, la Rio, în plin carnaval, însoţind dansul nu doar cu zîmbetul tîmp al mutului“.

...Am fost la Piramide. Pentru a doua oară. Acum cîteva zile am fost în centrul Ciudadului, în „Piaţa celor trei culturi". Erau acolo zidurile aztece, care mi-au amintit de zidurile Sucevei, deşi erau mult mai vechi. Era şi biserica spaniolă a lui Cortez, la cîţiva paşi. Şi mai era clădirea Ministerului de Externe, a treia cultură, cu arhitectura ei ultramodernă, unde am fost poftiţi cu foarte multă distincţie... era în marea sală de primire un pian aruncat într-un colţ, unde am dactilografiat cîteva măsuri din „Trandafir de la Moldova"... selecţie spontană, semn că se apropie plecarea spre casă...

La Piramide era o liniştе funerară. N-am mai urcat treptele numeroase. (Aşa aveam să palpez timpul.) De sus se auzeau chiotele tinerilor în căutarea unui ecou al istoriei...

Piramida Soarelui. Piramida Lunii. Un tînăr mexican se apropie de noi. Fluieră dintr-un fel de fluier foarte frumos. E un fluier de pămînt, colorat, aşa cum e totul în această lume aztecă. Îmi oferă fluierul spre cumpărare. „Să ştiţi că eu l-am făcut". Fluierul e un adevărat obiect de artă. „Aici e soarele, aici e luna". Şi într-adevăr, cei doi cercei imenşi ai capului de fată, aplicat în partea de sus a fluierului, pot fi soarele şi luna. Ceea ce mă uimeşte e bunul gust al acestui flăcău-artizan. Un albastru stins se îmbină perfect cu cărămiziul de la gîtul acestei fete care pare să vină din cortegiul zeiţei Isis. Şi un frumos penaj în dungi cărămizii, albe, galbene. Şi o pată de culoare verde, inspirat gîndită pentru a da viaţă culorilor discrete.

Încerc să cînt. Fluierul aztec are şase clape, adică şase găurele pe pieptul zeiţei. Se poate cînta. Cele şase găurele pot emite şi semitonuri, dacă beneficiază de complicitatea buzelor care pot strînge sau dilata. Încerc „Trandafir de la Moldova". Iese cu o singură excepţie. Cînd ajungi la „...dar nu-ţi ştiu vorba" trebuie să sari *peste*...

Trecem prin faţa standurilor de amintiri. Predomină sculpturile în obisidian, piatra neagră scumpă mexicanilor de vreo 20 000 de ani. Capete aztece, cele mai multe înalte de vreo 10—12 centimetri. Profiluri aspre, încruntate. Afeg capul lui Montezuma, cu imensul său penaj, care e de vreo şase ori mai amplu decît capul. Profil stilizat la maximum. Frunte teşită, nas puternic, bărbie proeminentă. Manoperă

rafinată, cu dungi multiple. Vînzătoarea îmi demonstrează secretul obsidianului *dorada*, care „nu e tot una cu obsidianul simplu". Într-adevăr, în bătaia piezişă a soarelui, fire aurii traversează penajul lui Montezuma. Am impresia că totul vine din adîncuri... Fire de aur iluminate de soarele Piramidei aztece...

A fost o dimineaţă superbă... Şi cîtă linişte, după forfota nebună de la Chapultepec... Deşi fără prea multe repere, ai senzaţia că eşti contemporan cu vremea construirii piramidelor... Doar în Forul roman mai ai această iluzie... Acropole e undeva sus, deasupra muritorilor de rînd.

Am plecat pe la amiază... Am intrat greu în Ciudad, trecînd prin faţa a neumărate *bidonvilles*. Pe „Insurgentes" am revenit în secolul 20, care a uitat de mult de Teotihuacan... Cineva mi-a spus, la Atena, că nu a urcat niciodată pe Acropole. Cred că în Ciudad de Mexico nu ştie prea multă lume unde se află celebra Piramidă a Soarelui...

MARADONA, NOTA...11 !

...Am început să sortez ziarele. Va trebui să renunţ la cel puţin 90 la sută din kilogramele de hîrtie. Pînă la urmă am să decupez doar fotografiile. Au apărut notele argentinienilor pentru meciul cu Anglia. Hai să le notăm ; Pumpido 7 — Cuciuffo 8, Ruggeri 8, Brown 9, Olarticoechea 7 — Giusti 7, Batista 7, Burruchaga 7, Enrique 6 — Maradona 11, Valdano 6 — Tapia 6. Computerul a înregistrat toate contactele de balon ale lui Maradona. Cifrele sînt aproape de necrezut. 34 în prima repriză, 21 într-a doua, total 55... şi numai 4 mingi greşite. De necrezut ! În compania unei echipe masive ca aceea a Angliei... E aproape firesc acel 11 (!) acordat celui mai bun jucător al lumii la ora asta. (Despre poziţia lui în ierarhia istorică, vom mai vorbi.)

„Solo Futbol" jubilează ! „Chau Inglaterra !", cu o exuberanţă nu tocmai potrivită faţă de desfăşurarea unui meci pe care Argentina ar fi putut să-l cîştige oricum, fiind superioară (14 şuturi contra celor 6 engleze), dar pe care l-a cîştigat, totuşi, cu ajutorul „picardiei" lui Diego Armando. Unde cred că „Solo Futbol" are dreptate e cînd

scrie în subtitlu : „Bilardo elimino al ultimo candidato de Cesar Menotti y le tapo la boca a todos *los contra*", „tapo la boca" fiind pe românește „le-a închis gura celor care erau contra, în frunte cu Cesar Menotti". (Cesar Menotti continuă să emită sentințe la „Camino Real". Are o masă rezervată, e înconjurat mereu de susținătorii săi — citește detractorii lui Bilardo, îi dă lecții nu numai *năsosului*, ci și lui Franz Beckenbauer, pe care îl sfătuiește, de la distanță, să joace cu Allofs mai în față și alte asemenea fraze de consilier, fraze lipsite de orice risc.)

...Mîine se joacă semifinalele. La 12 vom fi pe Azteca. Apoi vom reveni la „Prensa", pentru *Francia—Alemania*, adică pentru revanșa de la Sevilla, din 1982, un meci despre care s-a spus că a fost, de fapt, al treilea război mondial...

La „Prensa" e parcă mai multă liniște. Francezii sînt plecați toți la Guadalajara. Au rămas argentinienii, care cîntă — se aude de aici — la „Mi Viejo". Bobby Robson dă ultimul interviu la TV. Își păstrează zîmbetul. „Dacă Lineker ar fi marcat în ultimul minut — și cît a fost de aproape — meciul s-ar fi jucat. Și încă cum !" Reporterul insistă : „Ceva despre golul acela dubios al lui Maradona"... Bobby Robson depărtează brațele, privește sus, dincolo de ziduri, și surîde : „Uuuuh, acest gol ! *Fue decisivo, fundamental.* Sînt supărat pe arbitrul de centru și pe cel de linie, dar nu mă plîng. Și știi de ce ? Pentru că al doilea gol m-a făcut să uit totul... *El primero gol fue ingrato y el secundo increible.* Numai Maradona poate marca asemenea goluri. El și nimeni altul în lume".

LA DISCREȚIA LUI DIEGO

25 iunie. Azi dimineață am prins un bilet pentru Havana. Se leagă cu ČSA. Dar, iarăși, trebuie să petrec o noapte. Ce-or mai fi făcînd brașovenii mei ? Era vorba să plece departe, tocmai în celălalt capăt al Cubei, la Oriente, unde, așa cum spunea Ilie, e de două ori mai cald decît la Avana, cum pronunță cubanezii, după ce scriu Habana...

Împotriva Belgiei, Maradona a jucat pentru... Bobby Robson. Și pentru întreaga echipă de cronicari argenti-

nieni, în frunte cu Arcucci, Alfieri, Gimenez, Horovitz, Maffuce, Figueroa, adică banda cea veselă — cred și eu ! — de la „Mi Viejo", o bandă care nu mai concepe să piardă titlul... vorba lui Figueroa... nu atît pentru victoria în sine, cît ca să-i dau în cap lui Menotti, care l-a boscorodit tot timpul pe *Narignon* în „Clarin", ca ultima țață. Cei amintiți sînt trimiși speciali ai lui „El Grafico", dușmanul de moarte al lui „Clarin", care l-a luat în brațe pe *El Flaco*, cum i se spune lui Menotti. *(El flaco* înseamnă slabul, uscatul.)

Dacă al doilea gol din meciul cu Anglia a fost *una obra maestra*, cum clamează cei de limbă spaniolă, nu văd cu ce au fost mai prejos cele două goluri ale lui Diego Armando în meciul cu belgienii. Spun *cele două* pentru că ele valorează, împreună, parcă mai mult decît golul doi *la Shilton*. Au fost două goluri înscrise, efectiv, ca la handbal sau, și mai exact, ca la tenis... Două *topspin*-uri tip Năstase 1973. Abia acum are acoperire ironia argentinienilor, care, „sufocați" de acuzațiile aduse lui Maradona pentru golul doi la Shilton, au spus că și acest al doilea gol a fost marcat cu mîna, o mînă lipită de piciorul stîng al lui Maradona, precum aripioarele de la picioarele lui Hermes...

Meciul cu Belgia a fost la discreția lui Diego Maradona. Echipa lui Thys era barată — acesta ar fi termenul exact. Conduși *par un Maradona* imperial, cum avea să scrie în aceeași seară prietenul meu belgian Patrick, argentinienii au reușit k.o.-ul în 12 minute. Anglia a pierdut între minutele 51 și 54, Belgia a cedat între 51 și 62. S-ar părea că în timpul pauzei, în vestiarul lui Bilardo, se fierb niște ierburi aduse din Santa Fé, întru adormirea europenilor.

Și-acum, să explic de ce ambele goluri din meciul cu Belgia ar valora mai mult decît *obra maestra* din partida cu *Inglaterra*. Să ni le reamintim...

Primul... Enrique, la vreo 40 de metri de poarta lui Pfaff, îi pasează lui Burruchaga... Sprint Burruchaga, pe lîngă Vervoort, Vercauteren și Renquin — cel care declarase înainte de meci că nu-i pasă de Maradona. (Toți aceștia apărători belgieni au ezitat între a-l ataca pe Burruchaga și a-i urmări pe adversarii direcți, care se aflau într-o continuă mișcare de demarcare.) La cinci metri în fața careu-

lui mare. Burruchaga introduce balonul în grămadă, ca la rugby. Maradona talonează, preia în mare viteză, îl simte pe Pfaff plecat și aruncă un *topspin* Năstase în colțul din dreapta al belgianului. Și mingea, mîngîiată (doar), poposește în plasă.

Al doilea e o replică la golul nemuritor din partida cu Anglia... Cuciuffo, avansat pe partea stîngă, îi pasează lui Maradona spre interior, cam la vreo 40 de metri de poartă... Maradona trece de Scifo... Vervoort se repliază... Maradona forțează intrarea în careu... trece de Renquin... apare și Gerets, ultima șansă... Maradona coteşte spre stînga, împotriva tuturor aşteptărilor, „iese pe afară", cum se spune... Gerets e țintuit și... din colțul stîng al careului mic trimite mingea ușor, în colțul lung, ca în partida cu Italia... alt *topspin*, pe lîngă Pfaff, care nu e Galli... Renquin priveşte uimit, în cădere... El, care declarase înainte de joc că nu se vor lua măsuri speciale împotriva lui Maradona, va fi nevoit să... pivoteze și să spună ; „Pe noi nu ne-a învins Argentina. Ne-a învins Maradona". Steaua lui Diego Armando e la zenit... A doua zi, în „Ovaciones", va apărea o caricatură... Maradona e înfățișat cu o hlamidă regală pe umeri... Pe cap — o coroană monarhică, de asemenea... Doi trecători privindu-l ; „După cum vezi, Dieguito nu poate înscrie cu capul pentru că poartă coroana".

Să mai amintim cîteva faze ? N-ar avea sens. Jocul a fost condus de Maradona. Vreți notele ? Vorbesc și ele de la sine...

Pumpido 8 — Cuciffo 7, Brown 7, Ruggeri 7, Olarticoechea 8 — Giusti 8, Batista 6, Burruchaga 9, Enrique 8 — Valdano 6, Maradona 10...

Parcă am fi la Montreal, exact cu zece ani în urmă. Ba nu ! Nopțile Nadiei au fost în iulie. (Abia acum îmi dau seama că Maradona e de vîrsta Nadiei... Dacă nu mă-nșel, e o diferență de numai cîteva zile... Am să verific.)

Și-acum, în loc de postcronică, v-aș propune să citim din caietul lui Patrick, care redactează jurnalul lui Jean Marie Pfaff... E mult mai mult decît o post-cronică... Deci...

doilea gol, cu Bats ieşit la intercepţie... mingea sărindu-l ca *topspin*-ul lui... hai să zic şi Santana, cînd ai impresia că e imposibil să nu o prinzi, dar simţi că ceva te trage de picior, ca în somn, cînd vrei să zbori şi nu poţi... Era minutul 89, şi Vőller punea capăt visului francez.

...Ultimele zile sînt întotdeauna foarte lungi. Astăzi am umblat de la o agenţie la alta. Varianta cu „Panam"-ul a căzut. Se confirmă că viza de tranzit se dă numai la Monterrey... Am o promisiune pentru „Cubana". O să trebuiască să plec singur. Şi nu e prea plăcut să te caţări pe meridian, pînă la Montreal, şi apoi să tai Oceanul „pe la vikingi", unde apa e rece ca gheaţa şi unde, din loc în loc, se văd vîrfurile icebergurilor, ca un bot de urs alb înălţat spre cer.

UNDE EŞTI, „CONTE VERDE" ?

Penultima zi la Ciudad. *Sabado, 28 de junio.* Se joacă premiul de consolare între *Francia* şi *Belgica.*

Sînt, în sfîrşit, liniştit. Am făcut rost de bilet. Plec luni dimineaţă, imediat după finala care se joacă duminică 29. La „Prensa" se apropie ora închiderii. Şi la „Mi Viejo". Sîrbii au plecat de ieri, cu „Lufthansa". Au şi calculat să vadă finala în aeroport, la Frankfurt. Aşa cum mi s-a întîmplat şi mie, cu patru ani în urmă, cînd am văzut finala *Italia—Alemania* la Zürich, în restaurantul gării, într-o companie internaţională comparabilă cu cea de la „Prensa".

Am fost la „Buena vista", marele magazin de artizanat. Obsidianele sînt mult mai contrafăcute decît cele de la piramide. Şi nu au reflexele aurii pe care le-am surprins acolo. În schimb, sînt foarte frumoase mărgelele de onix. Din păcate, sîntem cu toţii la ora lichidării. Pesoul a urcat iarăşi de la 630 la 700. (Fără să vrem, am devenit jucători de bursă. Numai că diferenţele pe care le realizăm sau pe care le pierdem nu grevează milioane, ci un săpun în plus sau în minus...)

A început meciul *Francia—Belgica.* În prolog, *mult* Hugo Sanchez, cu „Choko Milk" şi „Coca Cola", care curg

joacă într-un avînt necontrolat, ca Rouget de l'Isle cîntînd „la Marseillese"... Dar astăzi mi-e teamă. Pentru că vin *cei de dincolo* de Rin... și asta e enorm, adică asta poate să-ți taie și picioarele... sînt aproape cincizeci de ani de cînd Daladier și toți miniștrii Franței spuneau că linia Maginot e inexpugnabilă și că francezii au cea mai bună armată din lume, dar peste numai cîteva luni de la aceste declarații optimiste — asta era prin iulie 1939 — bunicul lui Briegel, ca să nu mai spun al lui Rummenigge, care joacă de parcă ar fi pe front — au intrat în Polonia, iar Franța s-a făcut mică, mică de tot, de parcă s-ar fi resemnat să aștepte tancurile...

...Ce confruntare formidabilă din chiar aceste minute premergătoare începutului. Niciodată, un meci de fotbal nu se angajează mai tranșant. Mexicanii spun *a vida o muerte*. Sînt doar vorbe — au spus-o pentru atîtea alte meciuri. Acesta, însă, *este*...

Francezii au început cîntînd... Germanii au avut nevoie de cîteva minute bune ca să-și înfigă crampoanele în gazon... Dar, odată înfipte, crampoanele n-au mai putut fi urnite... Apoi a venit golul. În minutul 9. „De minune" — ar fi spus Backenbauer... Un gol aproape gratuit. O mare greșeală a portarului francez Bats, care a scăpat mingea din mîini, la o lovitură liberă a lui Brehme. „Ce norocoși sînt nemții !" — îmi spune Tassos, amintindu-și că și contra Marocului au cîștigat dintr-o lovitură liberă... minge rostogolită prin fața unui portar mascat... Tassos nu spune niciodată *germanii*. Îi place cum spun mexicanii, adică *teutones*.

S-a spus cu privire la meciul *Alemania—Francia* că „germanii s-au retras după golul fericit din poarta lui Bats"... Cel care avea să declare asta a fost Henri Michel, pe care l-am prins astfel a doua oară cu o anume lipsă de *fair-play ;* prima oară cu așa-zisul penalty la Bellone, în meciul cu Brazilia, a doua oară acum, cînd este clar că germanii au continuat să atace, să rateze... să reia atacurile și să insiste, ca și cum ar fi fost 0—0. E adevărat, francezii au avut și ei cîteva momente bune, prin Giresse și Bossis, acesta din urmă neîmpăcat cu înfrîngerea, ca unul care ratase penalty-ul decisiv la Sevilla, în '82, dar *Alemania* a fost mai puternică... În cele din urmă, îna-

înte de fluierul final, *Alemania* a avut şi şansa celui de-al

24 iunie... Mîine, dacă o să reuşim să perturbăm din plecare jocul argentinienilor, avem o şansă... Maradona şi cu mine ne vom schimba maiourile la terminarea meciului... Am convenit. Diego este un mare jucător, cel mai bun al „Mundialului", dar el nu va marca în poarta mea un gol ca acela din poarta Angliei. Sînt sigur de asta...

25 iunie... Înainte de joc, m-am întîlnit cu Maradona pe culoar, în faţa vestiarelor. Ne-am strîns mîinile. Ne cunoaştem din Spania şi ne respectăm... În timpul meciului Argentina—Belgia, întreg stadionul şi-a putut da seama de clasa excepţională a argentinianului. E absolut imprevizibil şi poate face orice cu mingea pe numai un metru pătrat...

Momentul în care ne-am schimbat tricourile a fost imortalizat de zeci de aparate. Pentru mine, asta e cea mai frumoasă amintire. Aţi văzut, poate, că am stat de vorbă, destul de mult, în cercul din centrul terenului. În afara tricoului, Maradona m-a rugat să-i dau mănuşile mele. Din păcate, le promisesem altcuiva. L-am asigurat că va primi o altă pereche...

LINIA MAGINOT

...Acum ne apropiem de cel de-al patrulea război mondial. (Al treilea a avut loc la Sevilla, în '82, cum a scris Jean Cau în „Paris Match".) „Prensa" merge cu Franţa. E încă sub impresia meciului cu Brazilia. Eu sînt mai sceptic. Nu-mi place echipa lui Beckenbauer, dar asta nu contează. Are o forţă ascunsă, deloc artistică, pe care nu o pot contesta, dovadă şi faptul că, iată, mă tem pentru Franţa, pe care o cîntă, totuşi, ziarele şi TV-ul. Mă tem pentru Franţa, deoarece nu-i mai văd pasul triumfal de la Sevilla... Chiar atunci, la Sevilla, nu reuşeam să-mi dau seama de unde vine forţa „tricoloră" a lui Giresse sau Tigana. (Nu mai vorbesc de Platini, pe care l-am considerat întotdeauna un jucător de mijloc, dar care a apărut mereu pe teren ca o făptură din altă lume, mult peste — am mai spus-o sau am gîndit-o ? — pietonul Platini traversînd terenul fără prea multe griji... Franţa, ca şi Platini, e ca un vînt care se stîrneşte din senin. Franţa

printre pietre de munte. Inepuizabila fantezie a *armadei* celor din zona publicității.

Am ciudata senzație că meciul de consolare Polonia—Franța, jucat acum patru ani, s-a disputat chiar ieri. Și mai țin minte că acum 16 ani, tot aici, în Ciudad, la meciul Uruguay—Alemania (tot premiu de consolare) nici n-am fost. E adevărat, locuiam la 104 kilometri de centrul orașului, în chiar Mexicul lui Pancho Villa, adică în orășelul Cuautla.

De astă dată, forma de saturație s-a manifestat altfel. Nici n-am mai urcat la *cafetteria*. Am rămas în sala de la intrare, unde poate intra oricine, chiar și un om de pe stradă. E sala în care l-am întîlnit pe Puskas, la începutul „Mundialului".

Franța a venit cu o echipă nouă. Fără Bossis, fără Ayache, Platini, Giresse, fără Fernandez și Rocheteau. Nu l-am văzut nici pe Stopyra...

4—2 după prelungiri în favoarea Franței. Jean Marie Pfaff avea să scrie : „Cred că am făcut tot ce s-a putut. Pentru noi, ca și pentru francezi, de altfel, acest meci pentru locul trei a fost unul în plus. Un meci care, în pofida rezistenței noastre, hai să spunem, eroice, pînă în prelungiri, a demonstrat că mulți dintre jucătorii noștri erau epuizați. Un turneu de o asemenea lungime uzează atît nervos, cît și fizic. Cu cele trei meciuri ale sale jucate cu prelungiri, Belgia este echipa care a rămas cel mai mult pe teren. 720 de minute, adică echivalentul a opt ore. Și totul în 25 de zile. Un ritm cu adevărat britanic !

Ultimele minute se scurg într-o totală indiferență. Sîntem cu gîndul la meciul de mîine și, încă mai mult, la dimineața de luni... Sînt momente cînd te simți la capătul lumii și cînd — deși ești în epoca supersonicelor, sau poate tocmai de aceea — ai fi preferat ca luni dimineața să te afli într-un port mexican, în fața unui pachebot precum „Conte Verde", simbolul anilor cînd fotbalul nu acaparase totul și cînd jucătorii români reușeau — încă — în porturile escală, la Recife sau la Rio, să capete un coș cu banane și ananas în schimbul unei oglinjoare. Un coș pe care îl urcau elevatoarele pînă pe punte...

ÎN FOTBAL, FIECARE ARE ADEVĂRUL SĂU

29 iunie. Ziua finalei. Urcăm, pentru ultima oară, pe Azteca. N-aș fi crezut niciodată că acest stadion atît de îndepărtat de casă va fi unul pe care am să-l văd de cele mai multe ori, după „23" sau Giulești. Poate că de aceea intru ca într-o sală de teatru... Rîndul 2, locul 15... „Ah, da... e locul de lîngă mexicanul cu sombrero-ul înțesat de insigne".

Azteca e într-un fel ca „Scala" din Milano. (Asemănarea e pentru cei care au urcat sus de tot în sala de operă din orașul lui Rivera.) Privești în jos, ai și un pic de ameteală... Totul e foarte departe... Și Carlos Felice Cilario, pe care l-am văzut și auzit în „Maria Stuart" — era imediat după Mexico '70 — și Franz Beckenbauer, pe care îl zăresc acum pe gazon, apropiindu-se de banca antrenorilor, mîngîind mingea *en passant* cu o ușurință care îmi aduce în minte formula „școala vechilor maeștri", dar o ușurință discretă, pentru ca nu cumva cineva din tribună să facă o comparație oricum în defavoarea lui Briegel, pe care-l văd conducînd mingea ca un bucătar cu platoul în mînă... mers greoi de om stînjenit de șorț...

Au apărut și ceilalți jucători vest-germani. Sînt primiți cu ostilitate. Argentina trebuie să cîștige. Sau poate că tribuna știe ceva mai mult. Penajul lui Montezuma e la Viena. Iar Maximilian vorbea nemțește.

Îl urmăresc pe Maradona. Face o încălzire sută la sută. Pare decis să-și comprime la maximum resorturile pentru această explozie finală. Are ceva din fervoarea lui Bölöni în minutele în care mureșeanul pare un sprinter de 60 m prăbușindu-se în plasa de amortizare a zidului de finiș. Mai mult, „butoiașul cosmic" e, rînd pe rînd, luptător,

judokan, gimnast și chiar înotător plonjînd în „bazinul" verde.

Și deodată stadionul explodează. A apărut echipa Mexicului. Bora Milutinovici, desenatorul tehnic cu un mare talent regizoral, mai vrea să stoarcă lacrimi de adio. Jucătorii mexicani, în uniforme elegante, par ușor stingheriți de această nouă deschidere a cortinei, pentru încă o serie de aplauze, cu toate că stadionul arde de nerăbdare în așteptarea finalei.

Fanfara atacă imnurile. Cel al Argentinei, frumos ca „Nabuco", e cîntat în aplauze. Azteca e acum o sală de concert. Imnul Argentinei poate fi oricînd muzica probei de dansuri la Chamonix sau la Calgary. Ritmurile se succed. Se trece ușor de la *allegro gioccoso* la ruga unui *andante* abia auzit, care face să se audă pînă și freamătul „rochiilor de bal" unduindu-se în bătaia vîntului. Nimic din monotonia gravă a lui *God save the Queen*... sau a lui *...über alles*...

Pe gazon a apărut un mexican cu steaguri marinărești. Este evident un individ care a pătruns fraudulos. Începe o demonstrație cu steaguri, un fel de joc asemănător cu cel al rugbyștilor neo-zeelandezi. Stadionul aplaudă această formă de exhibiționism cu care sectorul european al mesei presei nu pare de acord. Un om de ordine se îndreaptă cu pas grăbit spre „actorul" din centrul terenului. Încearcă să-l scoată de pe teren. În zadar. Tribuna mexicană huiduie... ordinea. Și demonstrația continuă în aplauzele stadionului, înveselit de faptul că polițistul a fost învins...

Arbitrul brazilian Arppi Filho, căruia domnul Havelange i-a acordat această cinste, fluieră începutul finalei. Atacă argentinienii. Vest-germanii își caută chingile. Maradona e placat mereu, de parcă ar fi o aripă la un pas de terenul de țintă. Sînt atras de o statistică *sui-generis*. Notez, cu concursul tabelei electronice, momentul acestor faulturi, cu precizia tabelei de hochei pe gheață. Al șaselea fault „la Maradona" s-a produs în minutul 21 și 24 secunde. Maradona e în centrul acestor grămezi deschise, în care mingea se prelinge mereu spre Burruchaga.

Maradona joacă pentru toți. A dispărut cu bună știință din lumina reflectoarelor. E ultima stratagemă a lui

Bilardo. Şi golul vine pe o traiectorie greu de prevăzut. Marchează cu capul libero-ul Brown. Beckenbauer schimbă mereu omul de marcaj la Maradona. (A fost Förster. Acum e Brehme). E o diviziune a muncii planificată cu rigoare în tabăra vest-germană. Dar Maradona scapă mereu... şi introduce mingile în grămadă, pentru derutarea „proiectanţilor" lui Beckenbauer...

În pauză, masa presei este oarecum decepţionată. Ar fi vrut să-l vadă pe Maradona urcînd din nou pe Himalaya. Vorba lui Tassos : „M-ar fi distrat de minune ca Maradona să mai încerce o minge plasată cu mîna peste blocajul lui Schumacher". (E şi acesta un semn de oboseală.)

Ce pasă extraordinară ! Maradona — Enrique — Valdano... şi gol ! E minutul 55. Mă uit la Sinet : „Les jeux sont faits !" Dar corsicanul, care nu poate scăpa o clipă de complexul german, mă priveşte gînditor : „Ehe, mai e mult". Beckenbauer presează, cu toate coloanele. Nu înţeleg de ce Bilardo îl menţine în teren pe Brown, care are braţul lipit de corp exact cum îl avea Beckenbauer cel tînăr, cu 16 ani în urmă... Aceeaşi claviculă... Aceeaşi suferinţă...

Şi de ceea ce îmi era frică, n-am scăpat. Marchează Rummenigge, *panzer*-ul atît de contestat pînă şi de Beckenbauer... Mai sînt zece minute... Tabela îşi cerne zecimile de secundă... Ce-a fost asta ? A egalat Völler ! Sinet mă priveşte maliţios : „*Adios, muchachos !*" Vest-germanii se aruncă în atac. Cu toată echipa. Schumacher îşi îndeamnă artileriştii. „Cu germanii ăştia nu poţi şti niciodată. Ţin minte noaptea de la Sevilla, cînd era 3—1 şi nimic nu părea să ne oprească. Tot Rummenigge..." Dar, înainte ca Victor să-şi încheie fraza, Maradona iese — pentru a cîta oară ? — din grămadă şi-l găseşte pe Burruchaga. Goooool ! Toţi ziariştii sud-americani dansează pe mese. La balcon, crainicii par ieşiţi din minţi. E limpede că nu mai credea nimeni... Îl recunosc pe Victor Hugo Morales. (L-aş recunoaşte dintr-o mie.) Nici nu mai ştiu cum nu se rupe membrana microfonului... „Brown, el leon de Mexico !", „Burruchaga, inolvidable... inolvidable... inolvidable... i-nol-vi-da-ble !"

Argentina, *campeon*... Jos, acolo, pe fundul cazanului numit Azteca, a început *fiesta*. Maradona e purtat pe brațe. E un car de triumf pe care îl susțin 200 sau 300 de fotoreporteri... Nu se mai vede nimic. Singura soluție e să ne strecurăm pe culoarele cu monitoare, ca să privim finalul la TV. „Ce zici, Turgay, de acest final ?" „Nu zic nimic. Cel mult că Schumacher, care i-a adus pînă aici, a pierdut finala." Intervine Sinet : „*Per total*, e o victorie meritată. Dar e cu concursul germanilor. Pentru prima oară în istoria fotbalului german, o echipă de-a lor încalcă disciplina." „Nu înțeleg." „E simplu. La 2—2, cînd mai erau cinci minute, ar fi trebuit să stea la cutie... În prelungiri ar fi cîștigat oricum... E prima echipă romantică de dincolo de Rin. De vină e, cred, *Franz* Beckenbauer, care e din sud... bavarez... Un german din Hamburg n-ar fi tolerat un asemenea act de indisciplină." Nu știam dacă Victor Sinet vorbea serios, dar în spatele cozerici sale se ascundea un mare adevăr...

...Maradona a urcat la tribună... Chipul lui radios umple ecranul. Canedo îl îmbrățișează. Havelange rămîne grav. Maradona îi face cu ochiul : „Hai, bătrîne, lasă astea, te-am salvat !". E în această replică pe care o aud doar eu, ceva din *picardia* de la primul gol cu Anglia și mult din arta golului al doilea, pe care Hugo Morales l-a și urcat în topul tuturor miliardelor de goluri care s-au marcat de la Iuliu Cezar încoace, primul oaspete al fotbalului englez, acum două mii de ani...

Ar trebui să mergem la conferința de presă, dar e greu de intrat — tichetele s-au dat de mult — așa că o să rămînem pe acest culoar pe care mașinile de scris, aliniate ca soldații de gardă, nu mai au căutare.

...Începe conferința de presă. Bilardo e palid și pare mai înalt. Iar nasul i s-a lungit. (Cyrano e un dulce copil.) Îmi sună încă în urechi acel „Graçias, narignon !" („mulțumim, năsosule"), o poreclă născută, de fapt, cu aproape cincizeci de ani în urmă, pe terenul Unirii din Obor, cînd Ștefan Cîrjan a rostit apăsat „ia' vino-ncoa', năsosule !" la vederea piticului Titus Ozon.

Bilardo s-a refăcut evident, după momentul de paroxism al fluierului final. Vorbește elegant, ca un doctor ce este : „Am avut de întîmpinat multe greutăți. E destul

să vă spun că în ultimii trei ani nu mai puțin de 17 jucători au plecat la cluburi din străinătate... În această perioadă am avut de partea mea un singur jucător și, ceea ce e mai important, un singur aliat. Acesta a fost Diego Maradona și în jurul lui am început să construiesc echipa". (Maradona, aflat și el la masa conferinței, ne face cu ochiul tuturor, asistenți pe viu sau telespectatori : „Nu-l ascultați. Vă duce cu preșul"... Nu știu dacă Maradona știe ce-nseamnă *„a duce cu preșul"*, dar ochii lui de copil, care mănîncă pe furiș din înghețata fratelui care s-a dus să deschidă ușa, vorbesc de la sine.) Bilardo continuă : „Puțini au crezut în noi. Important e, însă, că am crezut noi. M-a rănit mult faptul că unii colegi... (Menotti, în primul rînd, — adăugăm noi)... antrenori și jucători au rostit vorbe jignitoare la adresa mea... Presa e cu totul altceva. Critica e meseria ei. De aceea a și fost creată. Dar, repet, m-au durut luările de poziție ale colegilor. În fotbal, fiecare are adevărul său. Iată de ce voi spune încă o dată că în fotbal n-are sens să urmărești revanșa cu orice preț. Antrenorul obsedat de revanșă nu va putea lucra cu succes multă vreme, nu va putea fi fericit niciodată".

Nici nu mai țin minte ce a spus Maradona... Cuvintele lui, puține, erau mereu dublate de faza golului doi din meciul cu Anglia, mai expresivă decît orice pledoarie... Și-apoi, pentru Maradona a vorbit, mai bine decît orice avocat, lucidul Beckenbauer : „Maradona nu e un jucător care poate fi marcat 90 de minute. Îi sînt suficiente cîteva secunde pentru a decide soarta unei partide".

„LIVADA DE VIȘINI"

...De afară se aud scandările voioase : „Vamos, vamos, Argentina !". Nu prea înțeleg încotro mai poate merge Argentina, acum, cînd a ajuns la liman, dar asta nu mai are importanță. Îmi aduc încă o dată aminte că exact cu opt ani în urmă, tot într-un final de iunie, în drum spre finala Argentina—Olanda, litere uriașe se întindeau pe întreaga pagină a ziarelor, „clamînd" : „Vamos a tomar la naranja !"... mergem să stoarcem portocala... portocala

fraților Kerkhof, poate nu atît de dulce ca aceea a lui Cruyff și Neeskens, dar care a fost la o sutime de golul victoriei în ultima secundă a finalei...

La „Prensa", atmosferă de tristețe, ca în „Livada de vișini", cînd valizele adunate în mijlocul scenei anunță plecarea stăpînei spre Paris. Victor Sinet își sprijină bărbia în palmă. Ne-a spus mai zilele trecute că e ultimul său „Mundial"... Îmi zîmbește : „Partir — c'est mourir un peu"... a pleca înseamnă a și muri puțin... Tassos, în schimb, umblă de colo pînă colo, cu pași grăbiți, spre nu știu unde. Are, ca întotdeauna, după ureche un creion, precum chelnerii din *Placa* Atenei... Glanville stă de vorbă, în picioare, cu o *edecană* foarte nostimă... Ponedelnik îndeasă în servietă ultimele fișe tehnice. (E redactor șef la revista „Futbol i hokei" și are de scris toată iarna.) Mavromati arpegiază pe clapele computerului. Ce-o mai fi vrînd acum ? Mă apropii. Întrebarea a fost formulată... Computerul se „concentrează"... Mavromati i-a cerut notele jucătorilor argentinieni la toate meciurile. (Computerul apelează la notele grupului de cronicari ai revistei „El Grafico"). Cred că sîntem cu toții curioși.

	Cor.	Ita.	Bul.	Uru.	Angl.	Bel.	RFG.	Media
PUMPIDO	7	6	6	7	7	7	6	6,57
CLAUSEN	4	—	—	—	—	—	—	4,00
CUCIUFFO	—	7	8	6	6	7	6	6,66
BROWN	6	6	6	6	8	7	8	6,71
RUGGERI	6	8	7	6	7	6	8	6,85
GARRE	4	6	6	5	—	—	—	5,25
OLARTICOECHEA	—	5	5	—	5	7	6	5,60
GIUSTI	6	6	6	5	7	7	7	6,28
BATISTA	5	5	5	6	6	7	7	5,85
BURRUCHAGA	6	6	4	6	7	8	10	6,71
ENRIQUE	—	—	5	—	5	6	8	6,00
MARADONA	8	7	7	9	10	10	8	8,42
BORGHI	—	5	4	—	—	—	—	4,50
VALDANO	7	6	8	5	5	6	8	6,42
PASCULLI	4	—	—	5	—	—	—	4,50

Încă o dată, Maradona e cu cel puțin o clasă peste toți ceilalți. Fără *Dieguito*, cum îl alintă presa argentiniană,

Argentina — se vede și din acest tabel — nu ar fi fost campioană mondială. Față de această medie (8,42), nici una de șapte...

Sîntem gata de plecare. Dar tot nu ne ridicăm. Fără să ne dăm seama, ne conformăm datinei ruseşti — aşezare în grup, înainte de despărțire, pentru o cît mai grabnică revedere... TV-ul transmite în neștire. Nasul lui *Narignon* crește și se micșorează la discreția operatorului. Bilardo e întrebat de ce nu l-a schimbat pe Brown, care avea clavicula grav accidentată. Zîmbește cu subînțeles : „Foarte bine venită întrebare. Pe Brown l-aș fi putut scoate din teren doar pe un catafalc... Acesta a fost, de fapt, secretul nostru".

ADIOS „MI VIEJO", ADIO, BĂTRÎNE !

...La „Mi Viejo", surpriză, nici o *fiesta*. Cremasco ne întîmpină mai amabil ca oricînd : „Ce bine că ați venit ! *Ai mei* sînt cu toții la Diego... La «Bătrînul» a căzut cortina". După care, fostul jucător argentinian mă surprinde cu o reflecție care pare venită de undeva din Carpați : „Mai frumoasă decît victoria este așteptarea ei".

Adios, „Mi Viejo" ! Ne despărțim. Mîine dimineața la nouă e plecarea. Cred că am să plec singur. Cei mai mulți vor urca în „Panam"...

Trecem pe la Lincoln. (E un popas obligatoriu.) Și pe la *cafetteria* Pierre Loti. Pe „Juarez" ne despărțim, de fapt, de Mexico... Intrăm pe străzile cu nume de filozofi atenieni. *Embajada de Rumania* l-a preferat pe Sofocle, tragedianul...

A început să plouă. „Cisterna" lui Tlaloc își respectă programul...

Mai am o oră... Plouă mereu... Aeroportul e arhiplin. Plouă. Mă gîndesc cu încîntare la soarele Havanei, pe care îl voi revedea peste puțină vreme... Zborul e lin... Deschid „El Dia", ultimul ziar mexican al acestui „Mundial". Iată ceva care merită să fie decupat : „Clasamentul etern al «Mundialelor», realizat prin adițiunea punctelor obținute de echipele naționale în turneele finale ale C. M.

1. BRAZILIA	(13)	62	41	10	11	144—62	92
(în paranteză, numărul ediţiilor cu participare...)							
2. R.F. GERMANIA	(11)	61	36	11	14	123—85	83
3. ITALIA	(11)	47	25	11	11	80—52	61
4. ARGENTINA	(9)	41	22	6	13	77—56	50
5. ANGLIA	(8)	34	15	9	10	47—32	39
6. FRANŢA	(8)	34	16	3	15	71—56	35
7. URUGUAY	(8)	33	14	7	12	59—47	35
8. U.R.S.S.	(6)	26	14	6	8	49—30	34

Edificator acest clasament etern. Pe primele şapte locuri se află toţi cei şase campioni mondiali. Un singur „intrus", Franţa, care îşi datorează ascensiunea în primul rînd lui Platini, care i-a condus pe *les bleus* — cum spun francezii — în două semifinale consecutive, Sevilla '82 şi Guadalajara '86, două semifinale pierdute împotriva rivalului secular — echipa lui Schön şi Beckenbauer... (Dar despre Platini vom avea prilejul să vorbim... Am găsit pe aeroport, în afară de „El Dia", un „France Foot-ball" care m-a întristat... E vorba de editorialul unui francez (Jacques Thibert) despre un alt francez (Michel Platini)...

...Deocamdată, zborul e lin. Nici o trepidaţie. „Bermudele" s-au retras. N-am crezut niciodată în povestea „triunghiului". După cum n-am crezut niciodată şi nu cred în povestea despre monstrul de la Loch Ness, parcă aşa-i spune... şi nici în existenţa unei alte lumi, în afara lumii noastre, a Pămîntului.. şi asta pentru că din miliardele de lumi posibile nu răspunde nici una la apelurile Terrei... şi pentru că îmi este imposibil să cred că undeva, în Andromeda... s-a făurit misterul numit „Apassionatta" ori s-a putut pieta ca pe zidurile Capelei Sixtine, împotriva legilor gravitaţiei, sau ca pe zidul de răsărit al Succeviţei, acea „Judecată din urmă" care îşi păstrează culorile în pofida viscolelor.

EL GOL MAS ESTRAORDINARIO

...Aterizare impecabilă pe „José Marty". Tlaloc a rămas departe. Palmierii au îmbătrînit şi mai mult. Nu mişcă nimic. Oare sînt la Havana sau privesc o ilustrată ? Încerc

un telefon. (Nici nu știu ce mă fac dacă sînt plecați — și e posibil — undeva la Oriente.) Sună... Sună... Aud vocea lui Ilie. Mă recunoaște. „E vocea de la radio ! Vin în 20 de minute".

Acum chiar că mă simt acasă... În micuța încăpere a aeroportului, grănicerii cei tineri continuă să se hîrjonească cu fetele... Mă uit pe tabloul cu *partenze*. Avionul meu, al companiei ČSA, pleacă mîine dimineața... Mă bucură gîndul că voi mai petrece o noapte la Havana...

Ilie frîncază spectaculos. „Hai, hai ! N-avem timp. Nu pleci fără să-ți arăt Havana !" „Bine, dar, am fost..." „Repede !" Gonim pe Avenida a cincea... Sînt uimit... Copiii, care acum trei săptămîni jucau basebal, aleargă după mingea de fotbal. Ilie îmi explică : „Minunea asta a făcut-o «Mundialul». S-a transmis începînd din sferturi".

Spre seară s-au adunat toți în bungalow-ul lui Ilie. Le-am oferit discul cu muzica „Mundialului". Asta a aprins și mai mult spiritele. Parcă eram în Cișmigiu, *la buturugă*. Toți regretau eliminarea Braziliei. În privința lui Maradona, taberele erau împărțite. Ilie dezaproba golul cu mîna. Cei mai mulți regretau însă că nu au pe casetă *el gol mas estraordinario del mundo*, cum strigase, ca pentru întreg globul, crainicul mexican la golul al doilea.

Festinul s-a încheiat pe la 11. Eram frînt. Se acumulase oboseala... Emoțiile... Concentrarea... Bombardamentul TV, cel mai teribil din toate... Fusul orar... Nesiguranța o.k.-ului. Cafelele, nenumărate... Și poate chiar saturația... Dar, cînd să mă îndrept spre camera în care îmi lăsasem valiza, Ilie a redevenit autoritar : „Nu se poate ! Mergem ! E adevărat, azi e luni și *Tropicana* are *relache*, dar *Havana libre* are un program cu nimic mai prejos". Ce era să fac ? Mai ales că acest incomparabil prieten brașovean avea și umor : „Hai, nu mai sta pe gînduri ! Columb a revenit de două ori, vrăjit de fetele Havanei". N-am avut de ales.

Am intrat la *Havana libre*. Aer condiționat ! Ca pe „Omul". Orchestră enormă. Ca a lui Benny Goodmann sau — de ce nu ? — ca a lui Dinu Șerbănescu, cea de la Șosea, unde e „Triumful" astăzi... Pe scenă, toate culorile... Fete albe. Fete creole... Fete de ciocolată... Cum să

pictezi cu umbre negre sau cenușii în fața acestui tablou în care s-au adunat parcă culorile pictorilor impresioniști ? Și totul, amplificat cu florile Caraibilor, plus reflectoarele de teatru acționate de orgi cromatice. (Ăsta era cuvîntul...).

Am stat pînă tîrziu... Cei mai mulți meseni — oameni tineri. Fetele — păr lins, ca modelele lui „taica Gauguin", care a știut ce colț de lume să aleagă... (Acum cîteva zile i-am văzut, la Reino Ventura, în Ciudad, modelele din Marchize... Acum le revăd pe cele din Tahiti... A doua oară). Cred că aceasta va fi amintirea cel mai greu de șters în urma „Mundialului" mexican...

Adio, Havana... Am ajuns pe aeroport... Așteptăm... Avem o întîrziere de o oră... Un bărbat zvelt, cu părul alb, observîndu-mi plexiglasul cu talonul de acreditare, mă întreabă dacă mi-a plăcut echipa Franței. Îi răspund că iubesc echipa Franței, dar că ea nu poate depăși tradiția complexului istoric german. Mă privește oarecum mirat : „La asta nu m-am gîndit". Aflu că e ambasadorul Franței la Havana. Își conduce fata, care pleacă la Paris... Refuză ideea complexului. „Ce păcat că Michel Platini și-a cîntat cîntecul de lebădă ! A avut doar satisfacția că a marcat un gol în poarta Braziliei în chiar ziua în care a împlinit 31 de ani..." Îi mărturisesc că mă irită *răceala* fotbalului vest-german. „Nu aveți dreptate. Fiecare fotbal are adevărul său." (Aproape că tresar... Acum nici 48 de ore am auzit aceleași cuvinte din gura lui Bilardo... Îmi place mult această idee, devenită aforism... Oh, dacă ar fi adoptată de toți radicalii fotbalului ! Cîte lucruri urîte nu s-ar putea evita !)

Ne despărțim... Începe drumul cel lung, cu ČSA... Urcăm spre Montreal. Havana rămîne una din cele mai frumoase amintiri. Sau poate se adevărește astfel faptul că vizitele cele mai frumoase sînt cele scurte...

Am puțin noroc. Pe cele două fotolii din stînga nu e nimeni. Mă întind în diagonală, cu capul sprijinit de hublou. O stewardesă blondă, cu ochi apropiați prea mult și nas-Bilardo, îmi spune că am plătit un singur loc. Răspund pe loc : „Vă rog să mă scuzați. Nu știam că vreți să ședeți lîngă mine". Abia acum, cînd mă fulgeră cu privirea, îmi

dau seama că are un ochi albastru și unul căprui... Mă îndepărtez, deci, de culorile nete ale Americii latine...

E momentul să pun pe hîrtie cîteva rînduri, mai ales că „France Foot-ball"-ul nu-mi dă pace. După aproape o lună, scriu, în sfîrșit, de mînă...

VARIAȚIUNI PE TEMA INGRATITUDINII

La începutul „Mundialului" s-a vorbit îndelung despre încoronarea lui Platini. Totul părea să fie o simplă formalitate. Nimic nu-i lipsea lui *Michel le Grand*, cum îl numise de atîtea ori presa sportivă franceză. Sigur că, după un start acceptabil, întăritat de golul de deschidere din meciul cu Italia și de cel egalizator din partida cu Brazilia, șansele lui Platini erau încă în picioare, deși o tendinită rebelă atacase piciorul de aur al „italianului". Apoi a apărut Maradona, care a început să-și pună serios candidatura și să-și urce cota în presupusul duel cu Platini. În cele din urmă, Maradona a cîștigat net duelul cu Platini.

De ce am revenit asupra acestei teme ? Pentru că ea răspunde într-un fel firului conducător al acestei cronici a „Mundialului" aztec, o cronică a „faptelor de arme", a zeilor păgîni, cum i-a numit un coleg belgian ; a lui Hugo Sanchez, a lui Maradona, Socrates, Altobelli, Romero, Platini, Butragueno — latinii ; Elkjaer, Lineker, Boniek, Völler, Belanov — stelele coborîte din Împărăția de Cristal a Frigului.

Zei păgîni... Dar și o cronică — în primul rînd — a cronicarilor, cu tot prinosul lor de sinceritate, de șovăială și, uneori, de superficialitate.

Michel Platini nu s-a împăcat prea bine cu presa franceză, mai ales în ultima vreme — aș spune, de cînd a plecat în Italia... Au fost „schimburi" aprige între cel mai bun jucător al Franței și presa sportivă cea mai înaripată a Europei... Platini a fost dur descoperit. Ideea lui de bază era simplă, preluată parcă din Čapek : „Cronicarii sînt acei oameni care te învață să joci cum ar fi jucat ei dacă ar fi avut talent". (Am reprodus ideea, nu textul). Și astfel s-a ajuns la situația în care taberele au început să se pîndească, adică așa cum e mai rău și mai meschin.

„Mundialul" a trecut. Platini a fost învins de Maradona. Ne-am fi așteptat ca presa sportivă franceză să fi participat cu compasiune la căderea idolului său de ieri. Din păcate, nu a fost așa. Și iată ce se poate citi într-un editorial al lui Jacques Thibert :

„Vocația noastră, a cronicarilor, îi dă frisoane scumpului nostru Platini. El regretă, sărmanul, că ziariștii vor continua să existe și *după el* și pune în balanță cei 15 ani de practică fotbalistică cu cele patruzeci și cinci de sezoane de carieră profesională, uneori chiar mai mult, ceea ce ar fi absolut intolerabil. Platini e convins că ei, gazetarii, vor continua să submineze moralul tricolorilor francezi, să-i terorizeze pe toți cei care depun eforturi în activitatea socotită ca fiind cea mai importantă de pe pământ — jocul de fotbal.

Am putea să-i răspundem lui Platini ; ne stau atîtea și atîtea în vîrful peniței. Dar noi avem pentru el — și acest lucru nu l-am ascuns niciodată — multă admirație, multă recunoștință pentru bucuriile de spectatori pe care ni le-a oferit, multă afecțiune de frați mai mari. Asta se referă la fotbalist și, fără îndoială, la om.

Ne-ar fi plăcut, pe parcursul acestui «Mundial» mexican, care a fost al treilea pentru el și poate ultimul (dar, în fond, de ce nu ar mai juca unul ?), ca el să ne fi luat de mînă, pe unii dintre «amicii» săi jurnaliști, și să ne explice, cu toată luciditatea, de ce a jucat ca un *sabot* (gheată cu talpă de lemn — *n.a.*).

Platini, fiind ceea ce este și făcînd vid publicitar în jurul său — întrebați-i și pe mexicani — ne obligă să ne întrebăm acum asupra viitorului său și al echipei Franței.

Alain Giresse și Maxime Bossis și-au anunțat la timp retragerea internațională. Primul pentru că a împlinit 34 de ani, al doilea deoarece socotește (la 31 de ani) că 10 sezoane internaționale și jumătate i-au epuizat capacitatea de concentrare. Dacă declinul lui Giresse pare, din păcate, inevitabil, cel al lui Max nu se întrevede deocamdată și e regretabil că ar putea să dispară de pe arena internațională cel mai bun fundaș lateral — ieri — al Europei, devenit între timp unul dintre cei mai buni fundași centrali din lume. Ne-ar fi plăcut să-l vedem pe Bossis urcînd recordul selecțiilor la 85, 90 sau chiar 100. Trebuie

să admitem, respectîndu-i decizia, că Bossis ar fi putut să fie jucătorul cu cele mai mari performanţe din istoria fotbalului francez.

Michel Platini nu s-a pronunţat încă. Cunoscîndu-l cum îl cunoaştem — fie şi foarte puţin — ştiindu-l atît de orgolios şi avid de coroane, nu credem că se va retrage. Îl vom revedea în *bleu*, cu banderola de căpitan, pornind spre alte succese, spre un total de goluri şi mai ridicat (41 la ora actuală în 69 de selecţionări, cu o medie de 0,59 pe meci) şi mai ales spre recordul selecţiilor, deţinut de Bossis, pe care îl va putea doborî către sfîrşitul sezonului 1987/88, dacă totul va decurge bine pentru el.

Problema e de a şti dacă Platini din «Mundialul» '86 ilustrează fenomenul ireversibil al îmbătrînirii sale sportive sau este consecinţa unei insuficiente pregătiri atletice, unei căderi psihice, a unei modificări intervenite în organizarea jocului echipei Franţei, sau, eventual, conjugarea acestor trei fenomene, completate eventual cu altele (de pildă, neadaptarea la condiţiile de climă mexicană). Nu înţelegem cum un sportiv profesionist de înalt nivel, atît de talentat şi de experimentat a putut să decadă atît de brusc pe toate planurile (fizic, mental, tehnic — vezi şi loviturile libere) într-o competiţie care ar fi trebuit să fie cîmpul său de afirmare în ochii întregii lumi.

Este limpede că Platini-mexicanul, cu tot trecutul său glorios, l-a uzurpat pe Platini-imperatorul care impresiona tehnicieni, coechipieri şi adversari. El impune întrebări, creează îndoieli, naşte contestaţii, inclusiv pentru echipa Franţei. Noi credem că lupii cei tineri, chemaţi la succesiunea campionilor Europei, nu vor accepta să tragă după ei un lup bătrîn cu atîtea probleme şi că nu se vor supune decît unui şef superior şi strălucitor. În *această* direcţie trebuie să se concentreze gîndurile lui Platini şi, în consecinţă, cele al selecţionerului Henri Michel.

Şi-atunci, se pune întrebarea : încotro, Platini ? Poate redeveni el cel care decide asupra stilului şi jocului, mai poate fi el creatorul şi artificerul echipei Franţei ? Sau nu mai poate fi decît un *bleu* printre alţii, încadrat într-un rol precis, fie al doilea înaintaş, fie un mijlocaş ofensiv, care să respecte sarcinile şi indicaţiile comune ?

În ceea ce ne privește, am vrea să-i dăm două sugestii. Ținînd seama de calitățile lui de bază, care nu s-au evaporat, credem că ar putea deveni un excelent *libero*. Partea proastă e că amicul său Battiston n-a fost niciodată atît de bun în acest post, dar poate că «Battiste» ar putea să-l imite pe Bossis și să se reconvertească într-un rol de stoper, pentru a-l primi pe Michel alături.

În sfîrșit, dacă Platini a întors efectiv o pagină, am putea să-i oferim aici, în coloanele noastre, o cronică de observator privilegiat, neputîndu-l întîmpina în rolul de patron de presă pe care și-l dorește. El va avea astfel ocazia să descopere farmecul și obligațiile meseriei de ziarist și privilegiul de a ne dezvălui, în pauză, pe covor, subtilitățile lovirii balonului cu falsul. Pentru că — și aici Platini are perfectă dreptate — nici un jucător nu-l egalează cu mingea la picior. Cu excepția lui Albert Batteux, căruia îi datorează, de altfel, o revanșă la tenis cu piciorul".

...DESPRE VANITATE

Este exact ce ați citit. Probabil că ați căzut pe gînduri. Ca să fiu sincer, nu m-aș fi așteptat la aceste rînduri. Nu pentru că ar fi firesc să edifici piedestale pentru marii jucători, încă din timpul momentelor lor de vîrf, și să le împodobești apoi cu flori *in aeternum*. Nu! Din acest punct de vedere, găsesc că e o exagerare, dacă nu chiar o lipsă de gust ca la Santos nimeni să nu mai poarte tricoul cu nr. 10 pe care l-a purtat Pelé, cîndva. Dar de aici și pînă la migala cu care *oncle Jacques* a căutat toate ironiile posibile pentru a-l coborî pe Platini de pe soclul pe care i l-a edificat nu Franța, ci Europa întreagă, e prea mult. Deplorabilă mi se pare ideea de a merge pînă la „retrogradarea" fotbalului ca profesie numai pentru ca el, gazetarul, să se distanțeze de ea, privind-o de sus.

Platini a avut, se pare, unele conflicte cu cronicarii francezi. (Se întîmplă oriunde: teatrul, de pildă, este un veșnic cîmp de luptă între actori și cronicari, pe primii iritîndu-i uneori pînă și o simplă nuanță în acordarea ...superlativului.) Dar această așteptare răbdătoare, acest stat la pîndă pe după colț mi se par nedemne.

Şi mai e ceva. Cronicarii trăiesc, într-un fel sau altul, o formă de complex de inferioritate faţă de foştii mari fotbalişti, aceştia din urmă avînd oricînd posibilitatea de a-i întreba : „Bine, bine, dar de unde le ştii atît de bine, dumneata, care nu ai prea lovit corect o minge de fotbal ?“ (O formă de complex pe care o ilustrează foarte bine ironia finală, în care Jacques îl poftește pe Michel pe covorul redacției, ca să-şi etalcze superioritatea în lovirea mingii cu piciorul, angrenîndu-l în această miuţă şi pe Albert Batteux, care a fost un fotbalist de valoare, un mare antrenor — a condus Reims-ul şi echipa Franţei — şi un talentat comentator — nu dintre cei pe care îi ajută cîte un „sclav“, pentru ca articolul să capete o formă cît de cît gramaticală.)

Această formă de complex creează deseori o stare de tensiune între jucători şi cronicari. Spiritualul Valentin Stănescu avea întotdeauna o replică ori de cîte ori venea într-un conflict „de idei“ cu cîte un cronicar : „Ai dat în mine, aşa-i ? Nu mă mir. Dacă-ţi arunc o minge în braţe, crezi că-i pepene“. Dar o făcea cu atîta haz şi. pînă la urmă, cu atîta lipsă de răutate, încît „taberele“ se împăcau imediat, iar „Tînel“ începea să mai spună *una bună* cu fratele Bazil, neuitatul lui prieten Marian, unul dintre cei mai mari jucători din istoria fotbalului românesc.

Dar să nu ne îndepărtăm. Şi să fiu clar. L-am admirat pe Platini. Mai mult decît atît. Am fost uimit de cariera extraordinară pe care a făcut-o acest jucător — mă gîndesc la făptura lui nu tocmai spectaculoasă, mai mult *dandy* decît fotbalist. Mi-am spus chiar că presa franceză — în primul rînd — l-a urcat pe un piedestal poate puţin prea înalt. Dar Platini a împlinit toate aşteptările. Nu mi-aş fi putut închipui că va domina — cum a dominat — campionatul italian, ferocele campionat italian în care Maradona însuşi are atîtea probleme de rezolvat. (Cea mai bună confirmare mi-a oferit-o tot un cronicar italian, care mi-a spus în Mexic, în primele zile, cînd s-a simţit că Platini nu prea mai este ce-a fost : „Să ştii că niciodată în Italia un fotbalist nu a jucat atît de bine ca Platini în primul său an la Juventus“.)

În profesia asta a noastră, vanităţile nu prea au ce căuta. Îmi aduc aminte, acum vreo 15 ani, unul dintre foş-

lii noştri colegi a avut un schimb de cuvinte cu Dobrin. (Dobrin nu avea subtilităţile blînde ale lui Valentin Stănescu ; vorbele au căzut atunci grele, ca o fentă necruţătoare, tip Dobrin.) S-a considerat că Dobrin trebuie sancţionat de breaslă şi s-a ajuns la hotărîrea — discutabilă, de altfel — ca timp de un retur, pare-mi-se, Dobrin să nu primească nici o notă, ca în cazul jucătorilor nenotaţi în urma primirii cartonaşului roşu. Care a fost urmarea ? Pe nesimţite, faima lui Dobrin a început să crească în rîndul cititorilor tocmai prin faptul că devenise „oaia neagră", deci foarte distinctă, în casetele tehnice ale cronicilor. Chiar dacă juca slab — şi au fost destule asemenea meciuri în prodigioasa carieră a lui Dobrin — cititorii îl urcau la înălţimi ameţitoare în imaginaţia lor.

O ultimă observaţie după această destul de lungă paranteză la „Mundial", dar care se impunea fie şi numai pentru faptul că înainte de începerea Mexicului '86 Platini era unul din cele două nume mari ale campionatului aztec. Articolul lui Jacques Thibert a fost ilustrat cu o interesantă caricatură apărută în „Gazzetta dello Sport", semnată de Franco Bruna. Textul autorului : „După Paris—Austerliz (1984), Mexico—Waterloo (1986) ?" Platini este înfăţişat purtînd celebrul bicorn al lui Napoleon, călare pe o zebră, ale cărei dungi sugerează tricoul lui Juventus...

Această caricatură, care, în imaginaţia lui Thibert, ar fi trebuit să fie o lovitură de spadă spre pieptul lui Platini, nu face decît să mărească, prin asociaţie, gloria celui mai mare fotbalist al Franţei, de altfel ori alesul Europei şi al lumii fotbalului.

EMBLEMA „MUNDIALULUI"

...Am ajuns la Montreal... De fapt, de aici, de la Montreal, a început cartea „frumoaselor duminici". Am ajuns acasă în a patra zi de iulie. Timpul curge mai repede cînd alergi spre Soare Răsare... Am lăsat cîteva zile, pentru a-i regăsi curgerea firească... Apoi am început să reiau filele carnetului în care totul e scris cu mînă tremurîndă, pentru că așa e la „Mundial"...

Într-o bună zi, tot la o masă a presei, dar una la care se scrie doar de la stînga la dreapta și unde tranzistorul ia locul reportofonului, un coleg mi-a pus întrebarea : „Pelé sau Maradona ?" (De altfel, aceasta a fost și una din temele care i-a captivat pe mulți dintre cronicarii aflați la „El Mundial"...) Sigur că dilema e un pic forțată. Dar disputa a prins viață și a început să crească, precum... aria Calomniei... „Și se-ntinde, și se-ntinde..."

Și astfel, în pofida rezervelor pe care încerc să le formulez, m-am trezit, „făr' a prinde chiar de veste", în tabăra lui Maradona. De aici și pînă la idolatrie nu e decît un pas, cu atît mai mult cu cît formează și o rezistență la tot ce înseamnă părere contrarie. Jocul a devenit fascinant, mai ales că idolul de „doborît" nu era altul decît mitul numit Pelé.

Așadar, de ce Maradona ?

1. Pentru că a fost liderul unei echipe care pleca în turneul mexican cu șansa a cincea sau a șasea și pe care a dus-o la victorie cu un efort admirabil. Și asta în timp ce Pelé a operat întotdeauna în cadrul unei constelații de vedete, avînd în formație și jucători (Garrincha, în primul rînd) care au avut un rol mai mare decît Pelé însuși.

2. Pentru că aparține unui fotbal de cu totul altă factură, pe care l-a definit foarte bine Laudrup, danezul, cînd,

fiind mereu de comparația Olanda—Danemarca, a sfîrșit prin a spune : „Dacă am fi jucat cu 16 ani în urmă, cu acumulările de astăzi, noi am fi putut alerga și cu un copil pe umeri".

3. Pentru că argumentul Pelé cu cele peste 1 200 de goluri nu prea stă în picioare. E o contabilitate excesivă, care are în vedere, probabil, și meciurile susținute de „El Rey" la grădiniță.

4. Pentru că Maradona a înfruntat cu stoicism toate agresiunile comise asupra sa. Cele 11 faulturi asupra lui Diego în meciul cu Coreea de Sud și cele cîteva faulturi englezе în primele minute ale meciului cu Anglia stau mărturie.

5. Pentru că a marcat cel mai frumos gol din cîte s-au văzut la un „Mundial" (afirmația aparține lui Bobby Robson și Guy Thys, care au recunoscut cu sportivitate clasa lui Maradona.) Ajungînd aici, nu putem evita — iarăși — amintirea golului înscris cu mîna. Aș fi preferat, desigur, ca acest lucru să nu se fi întîmplat, dar nu știu cîți fotbaliști ar fi anulat un gest spontan care nu ține doar de etic. Pe de altă parte, afirmația că „Pele nu a făcut asta niciodată" este doar o figură de stil. Pelé are pe conștiință destule momente ascunse, el fiind un mare artist și în acest sens. În meciul cu România, la Guadalajara, Pelé a „înscris" un gol cu mîna, a și început să jubileze, dar a fost readus la ordine de decizia arbitrului care l-a anulat imediat...

6. Pentru că a demonstrat, nu o dată, la „Mundialul" mexican, că poate cîștiga singur un meci. Belgianul Renquin a și declarat după acel 0—2 cu Argentina : „Pe noi ne-a învins un singur om — Maradona".

7. Pentru că a etalat o uimitoare generozitate în joc. Pelé a jucat în cel mult două compartimente. Maradona — după spusele unui antrenor român — a fost singurul *libero* autentic al „Mundialului". Dar un libero care s-a înhămat la toate sarcinile, indiferent de zonă.

8. Pentru că e stîngaci, iar stîngacii au fost întotdeauna mai productivi în fața celorlalți jucători, mereu majoritari. Puskas și Platini au făcut epocă în primul rînd pentru că au surprins adversarii și i-au pus pe picior greșit cu mare ușurință.

9. Pentru că, așa cum s-a afirmat, 10 echipe cu Maradona în formație ar fi putut cîștiga titlul mondial. Și Mexicul în primul rînd.

10. Pentru că sinteza presei mondiale care a văzut Mexicul '86 pe viu este mai sugestivă decît toate aceste încercări de argumentare. Ea a decis : „Brazilia l-a făcut pe Pelé, Maradona a făcut Argentina".

11. Pentru că Napoli a așteptat timp de 60 de ani un *scudetto*, adică un titlu de campion, cucerindu-l abia o dată cu venirea lui Maradona...

Cam atît despre duelul dintre un jucător viu și un mit, care a crescut fabulos, de la un an la altul. Pelé a fost un jucător de superclasă, nici vorbă, dar Maradona, emblema incontestabilă a „Mundialului" mexican, aparține unui fotbal care își devorează fiii, precum Cronos, aliatul tuturor celor care — *...au fost.*

...Privesc — pentru a cîta oară ? — pe caseta video celebrul — de pe acum — gol al doilea marcat de Maradona în meciul cu Anglia. Un gol mult mai frumos decît toate fetele de la Havana... Și închei, cu gîndul la „Mundialul" 1990, rostind abia șoptit : „Mai suna-vei, dulce corn, pentru mine vreodată ?"

GRUPA A

31 mai, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
BULGARIA—ITALIA 1—1
Spectatori — 100 000
Arbitru — Frederiksson (Suedia)
Au marcat — Altobelli (0—1, min 43), Sirakov (1—1, min 86)
BULGARIA — Mihailov — Zdravkov, Arabov, Dimitrov, A. Markov — Sadkov, Sirakos, Ghetov, Gospodinov (74, Jeliazkov) — Iskrenov (66 Kostadinov), Mladenov.
ITALIA — Galli — Bergomi, Scirea, Verchovod, Cabrini — Conti (74 Vialli), De Napoli, Bagni, Di Gennaro — Altobelli, Galderisi

2 iunie, stadionul Olimpico — Ciudad de Mexico
ARGENTINA—COREEA DE SUD 3—1
Spectatori — 50 000
Arbitru — Sanchez Arminio (Spania)
Au marcat — Valdano (1—0, 18), Ruggeri (2—0, 47), Valdano (3—0, 47), Ceang Sun Park (3—1, 73)
ARGENTINA — Pumpido — Brown, Clausen, Ruggeri, Garre — Giusti, Batista (75, Olarticoechea), Maradona, Burruchaga — Valdano, Pasculli (75 Tapia)
COREEA DE SUD — Iun Kiu Oh — Min-Kook Cho, Kiung-Hoon Park, Iong-Se Kim (73 Biung-Ok Ioo), Iung, — Moo Huh ; Piung-Suk Kim (22, Kyang-Rae Hoo), Han Sun Park, Ioo-Sung Kim, Soon-Ho Hoi ; Kun-Bum Cha, Iung-Hvan Iung

5 iunie, stadionul Cuauhtemoc — Puebla
ITALIA—ARGENTINA 1—1
Spectatori — 40 000
Arbitru — Keizer (Olanda)
Au marcat Altobelli (1—0, 6), Maradona (1—1, 34)
ITALIA — Galli — Bergomi, Verchovod, Scirea, Cabrini — Bagni, De Napoli, Di Gennaro, Conti (73, Vialli) — Galderisi, Altobelli
ARGENTINA — Pumpido — Cuciuffo, Ruggeri, Brown, Garre —

Giusti, Batista (60, Olarticoechea), Burruchaga, Maradona — Borghi (87, Enrique), Valdano
5 iunie, stadionul Olimpico — Ciudad de Mexico
BULGARIA—COREEA DE SUD 1—1
Spectatori — 15 000
Arbitru — Al Shanar (Arabia Saudită)
Au marcat — Ghetov 1—0, 11), Iong Boo Kim (1—1, 67)
BULGARIA — Mihailov — Zdravkov, Arabov, Dimitrov, A. Markov — Petrov, Sirakov, Ghetov (57, Jeliazkov), Gospodinov — Iskrenov (46. Gospodinov), Mladenov
COREEA DE SUD — Iun-Kiu Oh — Iung, Ieung Cho, Kiung-Hoon Park, Iung-Hvan Iung, Kvang-Rhae Cho (70, Min-Kook Cho) — Iung-Moo Huh — Soon-Jin No (57, Iong-Boo Kim), Chang-Sun Park. Biung-Joo Biun — Kun-Bum Cha, Joo-Sung Kim
10 iunie, stadionul Cuauhtemoc — Puebla
COREEA DE SUD—ITALIA 2—3
Spectatori — 20 000
Au marcat — Altobelli (1—0, 19), Soon-Ho Choi (1—1, 62), Altobelli (1—3. 71 și 80), Iung-Moo Huh (2—3, 89)
COREEA DE SUD — Iun-Kiu Oh — Kiun-Hoon Park, Kvang Rhae Ho, Iun Hvang Iung, Iung Moo Hhu (85, Iong-Boo Kim) — Iung-Se Kim. Piung Suk Kim, Chan-Sun Park, Ioo-Sung Kim (46, Iong-Soo Chung) — Kun-Bum Cha, Soon-Ho Hoi
ITALIA — Galli — Collovati, Verchovod, Scirea, Cabrini — Conti, Bagni (70. Baresi), De Napoli, Di Gennaro — Altobelli, Galderisi (85. Vialli)

10 iunie, stadionul Olimpico — Ciudad de Mexico
ARGENTINA—BULGARIA 2—0
Spectatori — 40 000
Arbitru — Morera (Costa Rica)
Au marcat Valdano (1—0, 3), Burruchaga (2—0, 79)
ARGENTINA — Pumpido — Cuciuffo, Brown, Ruggeri, Garre — Giusti, Batista (46, Olarticoechea), Burruchaga, Maradona — Valdano, Borghi (46, Enrique)
BULGARIA — Mihailov — Sirakov (73, Zdravkov), A. Markov. Dimitrov. Jeliazkov — Sadkov, Mladenov, (54. Velicikov). Jordanov. P. Markov — Petrov, Ghetov

GRUPA B

3 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
BELGIA — Pfaff — Gerets, Broos, F. Van der Elst, Dewolf — Scifo,

Spectatori — 100 000
Arbitru — Esposito (Argentina)
Au marcat — Quirarte (0—1, 23), Sanchez (0—2, 39), Vandenbergh (1—2, 45)
BELGIA — Pfaff — Gerets, Broos, F. Van der Elst, Dewolf — Scifo, Ceulemans, Vandereycken, Vercauteren — Desmet (60, Claesen), Vandenbergh (65, De Mol)
MEXIC — Larios — Trejo, Felix Cruz, Quirarte, Servin — Aguirre, Negrete, Munoz, Boy (70, Espana) — Flores (80. Cruz), Sanchez

4 iunie, stadionul Bombonera — Toluca
PARAGUAY—IRAK 1—0
Spectatori — 13 000
Arbitru — Ackong (Mauritania)
A marcat — Romero (35)
PARAGUAY — Fernandez — Torales, Zabala, Delgado, Schettina — Romero, Nunez, Canete, Ferreira — Cabanas, Mendoza (88, Guasch)
IRAK — Hamoudi — Shaker, Alawi, Nadum, Hamuidi — Haris (68, Saddam), Basil (81, Qassim), Natik, Hussein — Said, Radhi

7 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
MEXIC—PARAGUAY 1—1
Spectatori — 110 000
Arbitru — Courtney (Anglia)
Au marcat — Flores (1—0, 3), Romero (1—1, 85)
MEXIC — Larios — Trejo, Felix Cruz, Quirarte, Servin — Negrete, Aguirre, Munoz, Boy (58, Espana) — Flores (80, Cruz), H. Sanchez
PARAGUAY — Fernandez — Torales (80, Hicks), Delgado, Schettina, Zabala — Romero, Canete, Nunez, Ferreira — Cabanas, Mendoza (62. Guasch)

8 iunie, stadionul Bombonera — Toluca
IRAK—BELGIA 1—2
Spectatori — 17 000
Arbitru — Diaz Palacio (Columbia)
Au marcat — Scifo (0—1, 15), Claesen (0—2, 19), Radhi (1—2, 59)
IRAK — Hamoudi — Alawi, Shaker, Nadum, Hamuidi — Haris, Basil, Natik, Hussein — Saddam (84, Kamil), Ahmed Radhi
BELGIA — Pfaff — Gerets, F. Van der Elst, De Mol (72, Grun), Dewolf — Scifo (67, Clijsters), Vandereycken, Ceulemans, Vercauteren — Desmet, Claesen

11 iunie, stadionul Bombonera — Toluca
PARAGUAY—BELGIA 2—2
Spectatori — 16 000
Arbitru — Docev (Bulgaria)
Au marcat — Vercauteren (0—1, 30), Cabanas (1—1, 50), Veyt (1—2, 59), Cabanas (2—2, 76)
PARAGUAY — Fernandez — Torales, Zabala, Delgado, Guasch — Nunez, Ferreira, Romero, Canete — Cabanas, Mendoza (68, Hicks)
BELGIA — Pfaff — Grün (89, F. Van der Elst), Broos, Renquin, Vervoort — De Mol, Scifo, Ceulemans, Vercauteren — Veyt, Claesen
11 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
IRAK—MEXIC 0—1
Spectatori — 108 000
Arbitru — Petrovici (Iugoslavia)
A marcat — Quirarte (54)
IRAK — Nusaif — Alawi, Nadum, Ibrahim, Hamuidi — Hussein, Qassim, Natik (60, Kamil), Haris (68, Shaker) — Saddam, Radhi
MEXIC — Larios — Amador (62, Dominguez), Quirarte, Felix Cruz, Servin — De los Cobos (70, Cruz), Espana, Negrete, Boy — Aguirre, Flores

GRUPA C

1 iunie, stadionul Nou Camp — Leon
CANADA—FRANȚA 0—1
Spectatori — 26 000
Arbitru — Silva (Chile)
A marcat — Papin (79)
CANADA — Dolan — Lenarduzzi, Bridge, Samuel, Wilson — Ragan, Sweeney (54, Lowery), Norman, James (83, Segota) — Valentine, Vrablici
FRANȚA — Bats — Amoros, Battiston, Bossis, Tusseau — Tigana, Giresse, Platini, Fernandez — Rocheteau (71, Stopyra), Papin
2 iunie, stadionul Irapuato — Irapuato
U.R.S.S.—UNGARIA 6—0
Spectatori — 12 000
Arbitru — Agnolin (Italia)
Au marcat — Iakovenko (1—0, 2), Aleinikov (2—0, 4), Belanov (3—0, 24, din penalty), Iaremciuk (5—0, 66 și 75), Rodionov (6—0, 80).
U.R.S.S. — Dassaev — Bessonov, Larionov, Kuznețov, Demianenko — Iakovenko (74, Evtușenko), Zavarov, Aleinikov — Iaremciuk, Belanov (74, Rodionov), Raț

UNGARIA — Disztl — Sallai, Roth (15, Burcsa), Kardos, Garaba — Kiprich, Nagy, Detari, Esterhazy — Peter (60, Dajka), Bognar

3 iunie, stadionul Nou Camp — Leon
FRANȚA—U.R.S.S. 1—1
Spectatori — 20 000
Arbitru — Filho (Brazilia)
Au marcat — Raț (0—1, 53), Fernandez (1—1, 60)
FRANȚA — Bats — Ayache, Battiston, Bossis, Amoros — Tigana, Fernandez, Giresse, Platini — Papin (75, Bellone), Stopyra
U.R.S.S. — Dassaev — Bessonov, Larionov, Kuznețov, Demianenko — Iaremciuk, Aleinikov, Zavarov (57, Blohin), Iakovenko (57, Rodionov) — Belanov, Raț

6 iunie, stadionul Irapuato — Irapuato
UNGARIA—CANADA 2—0
Spectatori — 40 000
Arbitru — Al Sharif (Siria)
Au marcat — Esterhazy (1—0, 2), Detari (2—0, 75)
UNGARIA — Szendrei — Sallai, Nagy (60, Dajka), Garaba, Kardos — Burcsa (28, Roth), Varga, Detari, Bognar — Kiprich, Esterhazy
CANADA — Lettieri — Lenarduzzi, Bridge, Samuel, Wilson (40, Sweeney) — Norman, Ragan, Gray, James (60, Segota) — Valentine, Vrablici

9 iunie, stadionul Irapuato — Irapuato
U.R.S.S.—CANADA 2—0
Spectatori — 10 000
Arbitru — Traore (Mali)
Au marcat — Blohin (1—0, 58), Zavarov (2—0, 74)
U.R.S.S. — Ceanov — Bubnov, Morozov, Kuznețov, Aleinikov — Evtușenko, Bal, Litovcenko, Rodionov — Protasov (56, Belanov), Blohin (61 Zavarov)
CANADA — Lettieri — Lenarduzzi, Bridge, Samuel, Wilson — Gray (69, Pakos), Ragan, James (4, Segota), Norman — Valentine, Mitchell

9 iunie, stadionul Nou Camp — Leon
UNGARIA—FRANȚA 0—3
Spectatori — 10 000
Arbitru — Da Silva (Portugalia)
Au marcat — Stopyra (0—1, 29), Tigana (0—2, 62), Rocheteau (0—3, 84)

UNGARIA — Disztl — Sallai, Roth, Varga, Kardos — Garaba, Dajka, Detari, Esterhazy — Hannich (46, Nagy), Kovacs (65, Bognar)
FRANȚA — Bats — Ayache, Battiston, Bossis, Amoros — Tigana, Giresse, Platini, Fernandez — Stopyra (70, Ferreri), Papin (60, Rocheteau)

GRUPA D

1 iunie, stadionul Jalisco — Guadalajara
SPANIA—BRAZILIA 0—1
Spectatori — 64 000
Arbitru — Bambridge (Australia)
A marcat — Socrates (0—1, 61)
SPANIA — Zubizarreta — Maceda, Tomas, Goicoechea, Camacho — Michel, Francisco (83, Senor), Victor, Julio Alberto — Butragueno, Salinas
BRAZILIA — Carlos — Edson, Edinho, Julio Cesar, Branco — Alemao, Elzo, Socrates, Junior (80, Falcao) — Casagrande (67, Muller), Careca

3 iunie, stadionul 3 Martie — Guadalajara
ALGERIA—IRLANDA DE NORD 1—1
Spectatori — 15 000
Arbitru — Butenko (U.R.S.S.)
Au marcat — Whiteside (0—1, 6), Zidane (1—1, 59)
ALGERIA — Larbi — Medjadi, Kourichi, Guendouz, Mansouri — Kaci Said, Ben Mabrouk, Assad — Madjer (33, Harkouk), Menad, Zidane (81, Belloumi)
IRLANDA DE NORD — Jennings — O'Neill, Nicholl, McDonald, Donaghy — Penney (68, Stewart), McIlroy, McCreery — Worthington, Hamilton, Whiteside (81, Clarke).

6 iunie, stadionul Jalisco — Guadalajara
BRAZILIA—ALGERIA 1—0
Spectatori — 38 000
Arbitru — Mendez Molina (Guatemala)
A marcat — Careca (66)
BRAZILIA — Carlos — Edson (9, Falcao), Julio Cesar, Edinho, Branco — Alemao, Elzo, Socrates, Junior — Casagrande (60, Muller), Careca
ALGERIA — Drid — Medjadi, Megharia, Guendouz, Mansouri — Kaci Said, Ben Mabrouk, Belloumi (30, Zidane), Menad — Madjer, Assad (67, Bensaoula)
7 iunie, stadionul 3 Martie — Guadalajara

IRLANDA DE NORD—SPANIA 1—2
Spectatori — 25 000
Arbitru — Brummeier (Austria)
Au marcat — Butragueno (0—1, 1), Salinas (0—2, 18), Clarke (1—2, 46)
IRLANDA DE NORD — Jennings — Nicholl, O'Neill, McDonald, Donnaghy — Penney (53, Stewart), McIlroy, McCreery, Worthington (70, Hamilton) — Clarke, Whiteside
SPANIA — Zubizarreta — Tomas, Goicoechea, Gallego, Camacho — Victor, Michel, Francisco, Gordillo (53, Caldere) — Butragueno, Salinas (78, Rincon)

12 iunie, stadionul Jalisco — Guadalajara
IRLANDA DE NORD — BRAZILIA 0—3
Spectatori — 40 000
Arbitru — Kirschen (R.D.G.)
Au marcat — Careca (0—1, 15), Josimar (0—2, 42). Careca (0—3, 87)
IRLANDA DE NORD — Jennings — Nicholl, O'Neill, McDonald, Donaghy — McCreery, McIlroy, Campbell (71, Armstrong), Whiteside (88, Hamilton) — Clarke, Stewart
BRAZILIA — Carlos — Josimar, J. Cesar, Edinho, Branco — Junior, Alemano, Elzo, Socrates (88, Zico) — Careca, Müller (27, Casagrande)

12 iunie, stadionul Tecnologico — Monterrey
ALGERIA—SPANIA 0—3
Spectatori — 15 000
Arbitru — Takada (Japonia)
Au marcat — Caldere (0—2 15, 68), Eloy (0—3, 70)
ALGERIA — Drid (18, Larbi) — Megharia, Kourichi, Guendouz, Mansouri — Kaci Said, Maroc, Zidane (58, Menad), Belloumi — Madjer, Harouk
SPANIA — Zubizarreta — Tomas, Goicoechea, Gallego, Camacho — Michel, Francisco, Caldere, Victor (63, Senor) — Salinas, Butragueno (46, Eloy)

GRUPA E

4 iunie, stadionul La Corregidora — Queretaro
URUGUAY—R.F.G. 1—1
Spectatori — 30 000
Arbitru — Christov (Cehoslovacia)
Au marcat — Alzamendi (1—0, 4), Allofs (1—1, 86)

URUGUAY — Alvez — Gutierrez, Acevedo, Diego, Bossio — Batista, Alzamendi, Barios (57, Saralegui), Da Silva — Francescolli, Santin

R.F.G. — Schumacher — Brehme (46, Littbarski), Eder, Förster, Briegel — Matthaus (70, Rummenigge), Augenthaler, Berthold, Magath — Völler, Allofs

4 iunie, stadionul Neza 86 — Nezahualcoyotl

SCOȚIA—DANEMARCA 0—1

Spectatori — 15 000

Arbitru — Nemeth (Ungaria)

A marcat — Elkjaer-Larsen (57)

SCOȚIA — Leighton — Gough, Miller, McLeish, Malpas — Souness, Strachan (75, Bannon), Aitken, Nicol — Sturrock (60, McAvennie), Nicholas.

DANEMARCA — Rasmussen — Busk, Morten Olsen, Nielsen, Arnessen (75, Sivebaek) — Jesper Olsen (80, Molby), Berggreen, Bertelsen, Lerby — Elkjaer Larsen, Laudrup

8 iunie, stadionul La Corregidora — Queretaro

R.F.G.—SCOȚIA 2—1

Spectatori — 20 000

Arbitru — Igna (România)

Au marcat — Strachan (0—1, 18), Völler (1—1, 23), Allofs (2—1, 49)

R.F.G. — Schumacher — Berthold, Förster, Eder, Briegel (60, Jakobs) — Augenthaler, Matthaus, Magath, Littbarski (78, Rummenigge) — Völler, Allofs

SCOȚIA — Leighton — Gough, Miller, Narey, Malpas — Nicol (58, McAvennie), Aitken, Bannon (75, Cooper), Strachan, Souness — Archibald

8 iunie, stadionul Neza 86 — Nezahualcoyotl

DANEMARCA—URUGUAY 6—1

Spectatori — 23 000

Arbitru — Marquez (Mexic)

Au marcat — Elkjaer (1—0, 11), Lerby (2—0, 41), Francescolli (2—1, 45), Laudrup (3—1, 52), Elkjaer (5—1, 68, 79), Jesper Olsen (6—1, 89)

DANEMARCA — Rasmussen — Busk, Morten Olsen, Nielsen, Andersen — Berggreen, Bertelsen (53, Molby), Arnesen, Lerby — Elkjaer, Laudrup (83, J. Olsen)

URUGUAY — Alvez — Diego, Acevedo, Gutierrez, Batista — Bossio, Saralegui, Santin (53, Salazar), Alzamendi (63, Ramos) — Francescolli, Da Silva

13 iunie, stadionul La Corregidora — Queretaro
DANEMARCA—R.F.G. 2—0
Spectatori — 30 000
Arbitru — Ponnet (Belgia)
Au marcat — Jesper Olsen (1—0, 63, din 11 m), 2—0 (62, Eriksen)
DANEMARCA — Hogh — Sivebaek, Busk, Morten Olsen, Andersen — Arnesen, Molby, Lerby, Jesper Olsen (70, Simonsen) — Elkjaer (46, Eriksen), Laudrup
R.F.G. — Schumacher — Eder, Förster (70, Rummenigge), Herget, Jakobs — Berthold, Rolff, (46, Littbarski), Matthaus, Brehme — Völler, Allofs

13 iunie, stadionul Neza 86 — Nezahualcoyotl
SCOȚIA—URUGUAY 0—0
Spectatori — 15 000
Arbitru — Quiniou (Franța)
SCOȚIA — Leighton — Gough, Narey, Miller, Albiston — Aitken, Nicol (78, Cooper), Strachan, McStay — Sharp, Sturrock (72, Nicholas)
URUGUAY — Alvez — Diogo, Gutierrez, Acevedo, Perreira — Batista, Barrios, Santin, Francescolli (84, Alzamendi) — Ramos (72, Saralegui), Cabrera

GRUPA F

2 iunie, stadionul Universitario — Monterrey
MAROC—POLONIA 0—0
Spectatori — 12 000
Arbitru — Martinez (Uruguay)
MAROC — Zaki — Bouyahyaoui, Khalifa, Biyaz, Lamriss — Bouderbala, Dolmy, Timmouni (89, Khairi), El Haddaoui (89, Souleymani) — Krimau, Marry
POLONIA — Mlynarczyck — Wojcicki, Ostrowski, Majewski, Matysik — Kubicki (40, Przybysz), Komornicki, Buncol, Boniek — Smolarek, Dziekanowski (55, Urban)

3 iunie, stadionul Tecnologico — Monterrey
PORTUGALIA—ANGLIA 1—0
Spectatori — 10 000
Arbitru — Roth (R.F.G.)
A marcat — Carlos Manuel (76)
PORTUGALIA — Bento — Magalhaes, Frederico, Oliveira, Inacio — Diamantino (83, Jose Antonio), Pacheco, Andre, Alvaro — Carlos Manuel, Gomes (75, Futre)

ANGLIA — Shilton — Stevens, Fenwick, Butcher, Sansom — Wilkins, Robson (79, Hodge), Hoddle — Lineker, Hateley, Waddle (79, Beardsley)

6 iunie, stadionul Tecnologico — Monterrey
ANGLIA—MAROC 0—0
Spectatori — 10 000
Arbitru — Roa (Paraguay)
ANGLIA — Shilton-Stevens, Fenwick, Butcher, Sansom — Wilkins, Robson (41, Hodge), Hoddle — Lineker, Hateley (75, G. Stevens), Waddle
MAROC — Zaki — Khalifa, Biyaz, Bouyahyaoui, Lamriss (72, Oudani) — Khairi, Dolmy, Timoumi, Bouderbala — Krimau, Merry (86, Souleymani)

7 iunie, stadionul Universitario — Monterrey
POLONIA—PORTUGALIA 1—0
Spectatori — 8 000
Arbitru — Bennaceur (Tunisia)
A marcat — Smolarek (68)
POLONIA — Mlynarczyk — Pawlak, Majewski, Wojcicki, Ostrowski — Komornicki (57, Karas), Matysik, Urban, Boniek — Smolarek (75, Zgutczynski), Dziekanowski
PORTUGALIA — Damas — Alvaro, Rosa, Oliveira, Inacio — Diamantino, Pacheco, Andre (73, Magalhaes), Sousa — Carlos Manuel, Gomes (46, Futre)

11 iunie, stadionul 3 Martie — Guadalajara
MAROC—PORTUGALIA 3—1
Spectatori — 25 000
Arbitru — Snoddy (Irlanda de Nord)
Au marcat — Khairi (1—0, 19), Khairi (2—0, 26), Krimau (3—0, 62), Diamantino (3—1, 80)
MAROC — Zaki — Khalifa, Biyaz, Bouyahyaoui, Lamriss — Bouderbala, Dolmy, Timoumi, El Haddaoui (72, Souleymani) — Krimau, Kairi
PORTUGALIA — Damas — Alvaro (Aguas, 55), Frederico, Oliveira, Inacio — Magalhaes, Pacheco, Carlos Manuel, Sousa (69, Diamantino) — Gomes, Futre

11 iunie, stadionul Universitario — Monterrey
ANGLIA—POLONIA 3—0
Spectatori — 23 000
Arbitru — Daina (Elveția)

A marcat — Lineker (9, 14, 34)
ANGLIA — Shilton — Stevens, Fenwick, Butcher, Sansom — Steven, Hoddle, Reid, Hodge — Lineker (86, Dixon), Beardsley (75, Waddle)
POLONIA — Mlynarczyk — Pawlak, Majewski, Wojcicki, Ostrowski — Komornicki (23, Karas), Matysik (46, Buncol), Urban, Boniek — Smolarek, Dziekanowski.

CLASAMENTELE CELOR ȘASE GRUPE

A						B					
Argentina	2	1	0	6—2	5	Mexic	2	1	0	4—2	5
Italia	1	2	0	5—4	4	Paraguay	1	2	0	4—3	4
Bulgaria	0	2	1	2—4	2	Belgia	1	1	1	5—5	3
Coreea S.	0	1	2	4—7	1	Irak	0	0	3	1—4	0
C						**D**					
U.R.S.S.	2	1	0	9—1	5	Brazilia	3	0	0	5—0	6
Franța	2	1	0	5—1	5	Spania	2	0	1	5—2	4
Ungaria	1	0	2	2—9	2	Irlanda N.	0	1	2	2—6	1
Canada	0	0	3	0—5	0	Algeria	0	1	2	1—5	1
E						**F**					
Danemarca	3	0	0	9—1	3	Maroc	1	2	0	3—1	4
R.F.G.	1	1	1	3—4	3	Anglia	1	1	1	3—1	3
Uruguay	0	2	1	2—7	2	Polonia	1	1	1	1—3	3
Scoția	0	1	2	1—3	1	Portugalia	1	0	2	2—4	2

S-au calificat pentru „optimile" **eliminatorii** primele două echipe din fiecare grupă, plus Bulgaria, Belgia, Uruguay și Polonia, cel mai bine clasate pe locurile trei. (Spre exemplificare — între Ungaria și Uruguay, ambele cu același număr de puncte, a operat golaverajul : 2—7 Uruguay, 2—9 Ungaria.)

OPTIMILE DE FINALĂ

15 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
Spectatori — 100 000
MEXIC—BULGARIA 2—0
Arbitru — Arppi Filho (Brazilia)
Au marcat — Negrete (1—0, 35), Servin (2—0, 61)
MEXIC — Larios — Amador, F. Cruz, Quirarte, Servin — Aguirre, Negrete, Munoz, Boy (min. 80, De los Cobos) — Espana, Sanchez
BULGARIA — Mihailov — Zdravkov, Arabov, Dimitrov, Petrov — Kostadinov, Iordanov, Sadkov, Ghetov (min. 60, Sirakov) — Gospodinov, Pașev (min. 71, Iskrenov)

15 iunie, stadionul Nou Camp — Leon
BELGIA—U.R.S.S. 4—3, după prelungiri
Spectatori — 30 000
Arbitru — Frederiksson (Suedia)
Au marcat — Belanov (1—0, 27), Scifo (1—1, 56), Belanov (1—2, 70), Ceulemans (2—2, 77), De Mol (3—2, 102), Claesen (4—2, 110. Belanov (4—3, din penalty)
BELGIA — Pfaff — Gerets (112, Van der Elst), De Mol, Renquin, Vervoort — Grun (110, Clijsters), Vercauteren, Scifo, Ceulemans — Veyt, Claesen
U.R.S.S. — Dassaev — Bal, Kuznekov, Bessonov, Demianenko — Iakovenko (80, Evtușenko), Aleinikov, Raț — Iaremciuk, Zavarov (73, Rodionov), Belanov

16 iunie, stadionul Jalisco — Guadalajara
BRAZILIA—POLONIA 4—0
Spectatori — 55 000
Arbitru : Roth (R.F.G.)
Au marcat — Socrates (1—0, 30, din penalty), Josimar (2—0, 50), Edinho (3—0, 79), Careca (4—0, 83, din penalty)
BRAZILIA — Carlos — Josimar, Julio Cesar, Edinho, Branco — Alemano, Elzo, Junior, Socrates (70, Zico) — Müller (75, Silas), Careca
POLONIA — Mlynarczyk — Przybysz (60, Furtok), Wojcicki, Ostrowski, Urban — Tarasewicz, Karas, Majewski, Boniek — Dziekanowski, Smolarek

16 iunie, stadionul Cuauhtemoc — Puebla
ARGENTINA—URUGUAY 1—0
Spectatori — 26 000
Arbitru — Agnolin (Italia)
A marcat — Pasculli (42)
ARGENTINA — Pumpido — Cuciuffo, Ruggeri, Brown, Carre — Batista (85, Olarticoechea), Giusti, Burruchaga, Maradona — Pasculli, Valdano
URUGUAY — Alvez — Bossio, Gutierrez, Acevedo (61, Paz), Rivero — Barrios, Pereira, Ramos, Santin — Francescolli, Cubrera (46, Da Silva)

17 iunie, stadionul Universitario — Monterrey
R.F. GERMANIA—MAROC 1—0
Spectatori — 10 000
Arbitru — Petrovici (Iugoslavia)

A marcat — Matthaus (87)
R.F.G. — Schumacher — Briegel, Förster, Jakobs, Eder — Matthaus, Berthold, Magath, Rummenigge — Völler (46, Littbarski), Allofs
MAROC — Zaki — Khalifa, Lahcen, Bouyahiaoui, Lemriss — Dolmy, Haddaoui, Timmoumi, Khairi — Bouderbala, Krimau

17 iunie, stadionul Olimpico — Ciudad de Mexico
FRANȚA—ITALIA 2—0
Arbitru — Esposito (Argentina)
Au marcat — Platini (1—0, 15), Stopyra (2—0, 57)
FRANȚA — Bats — Amoros, Battiston, Bossis, Ayache — Fernandez (73, Tusseau), Tigana, Giresse, Platini (84, Ferreri) — Rocheteau, Stopyra
ITALIA — Galli — Bergomi, Verchovod, Scirea, Cabrini — Bagni, Baresi (46, Di Genarro), De Napoli, Conti — Altobelli, Galderisi (57, Vialli)

18 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
ANGLIA—PARAGUAY 3—0
Spectatori — 98 000
Arbitru — Al Shariff (Siria)
Au marcat — Lineker (1—0, 31), Beardsley (2—0, 56), Lineker (3—0, 73)
ANGLIA — Shilton — G. Stevens, Martin, Butcher, Sansom — Steven, Reid (58, G.A. Stevens), Hodge, Hoddle — Lineker, Beardsley (31, Hateley)
PARAGUAY — Fernandez — Torales (81, Guasch), Schettina, Delgado, Zabala — Nunez, Ferreira, Romero, Canete — Cabanas, Mendoza

10 iunie, stadionul La Corregidora — Queretaro
SPANIA—DANEMARCA 5—1
Spectatori — 38 000
Arbitru — Keizer (Olanda)
Au marcat — J. Olsen (0—1, 33, din penalty), Butragueno (2—1, 43 și 56), Goicoechea (3—1, 68, din penalty), Butragueno (5—1, 80 și 88, din penalty)
SPANIA — Zubizarreta — Tomas, Goicoechea, Camacho, Gallego — Julio Alberto, Victor Caldere, Michel (83, Francisco) — Butragueno, Salinas (46, Eloy)
DANEMARCA — Hoegh — Busk, Nielsen, M. Olsen, Andersen (60, Eriksen) — J. Olsen (69, Molby), Berggreen, Bertelsen, Laudrup — Lerby, Elkjaer

SFERTURILE DE FINALĂ

21 iunie, stadionul Jalisco — Guadalajara
BRAZILIA—FRANȚA 1—1 (pen. 3—4)
Spectatori — 68 000
Arbitru — Igna (România)
Au marcat — Careca (1—0, 17), Platini (1—1, 56)
Penalty-uri de departajare — Socrates (0—0), Stopyra (0—1), Alemao (1—1), Amoros (1—2), Zico (2—2), Bellone (2—3), Branco (3—3), Platini (3—3), Julio Cesar (3—3), Fernandez (3—4)
BRAZILIA — Carlos — Josimar, Edinho, Julio Cesar, Branco — Alemao, Elzo, Socrates, Junior (94, Silas) — Müller (72, Zico), Careca
FRANȚA — Bats — Amoros, Battiston, Bossis, Tusseau — Tigana, Giresse (94, Ferreri), Platini, Fernandez — Rocheteau (100, Bellone), Stopyra

21 iunie, stadionul Universitario — Monterrey
Spectatori — 50 000
Arbitru — Diaz (Columbia)
R.F. GERMANIA—MEXIC 0—0 (pen. 4—1)
Penalty-uri de departajare — Allofs (1—0), Negrete (1—1), Brehme (2—1), Quirarte (2—1), Matthaus (3—1), Servin (3—1), Littbarski (4—1), R.F.G. — Schumacher — Jakobs, Förster, Eder (115, Littbarski), Berthold — Matthaus, Brehme, Magath, Briegel — Rummenigge (53, Hoeness), Allofs
MEXIC — Larios — Quirarte, Amador (70, Cruz), Felix Cruz, Servin — Munoz, Aguirre, Espana, Boy (32, De los Cobos) — Negrete, H. Sanchez

22 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
ARGENTINA—ANGLIA — 2—1
Spectatori — 50 000
Arbitru Bennaceur (Tunisia)
Au marcat — Maradona (2—0, 51 și 54), Lineker (2—1, 80)
ARGENTINA — Pumpido — Cuciuffo, Ruggeri, Brown, Olarticoechea — Batista, Giusti, Burruchaga (76, Tapia), Enrique — Maradona, Valdano
ANGLIA — Shilton — Stevens, Butcher, Fenwick, Sansom — Steven (75, Barnes), Reid (63, Waddle), Hoddle, Hodge — Beardsley, Lineker

22 iunie, stadionul Cuahtemoc — Guadalajara
BELGIA—SPANIA 1—1 (pen. 5—4)

Spectatori — 45 000
Arbitru — Kirschen (R.D. Germană)
Au marcat — Ceulemans (1—0, 35), Senor (1—1, 85)
Penalty-uri de departajare — Senor (1—0), Claesen (1—1), Eloy (1—1), Scifo (2—1). Chendo (2—2), Broos (3—2), Butragueno (3—3), Vervoort (4—3), Victor (4—4), L. Van der Elst (5—4)
BELGIA — Pfaff — Gerets, Grün, De Mol, Renquin — Vervoort, Scifo, Ceulemans, Vercauteren (106, L. Van der Elst) — Claesen, Veyt (83, Broos)
SPANIA — Zubizarreta — Tomas (46, Senor), Camacho, Gallego, Chendo — Julio Alberto, Caldere, Victor, Michel — Butragueno, Salinas, (83, Eloy)

SEMIFINALELE

25 iunie, stadionul Jalisco — Guadalajara
FRANȚA — R.F.G. 0—2
Spectatori — 55 000
Arbitru — Agnolin (Italia)
Au marcat — Brehme (1—0, 9), Völler (2—0, 89)
FRANȚA — Bats — Ayache, Bossis, Battiston, Amoros — Fernandez, Tigana, Giresse (73, Vercruysse), Platini — Stopyra, Bellone (68, Xuereb)
R.F.G. — Schumacher — Brehme, Förster, Jakobs, Briegel — Matthaus, Magath, Rolf, Eder — Rummenigge (56, Völler), Allofs

25 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
ARGENTINA—BELGIA 2—0
Spectatori — 110 000
Arbitru — Marquez (Mexic)
A marcat — Maradona (2—0, 51 și 63)
ARGENTINA — Pumpido — Cuciuffo, Ruggeri, Brown, Olarticoechea — Giusti, Batista, Burruchaga (85, Bochini), Maradona, Enrique — Valdano
BELGIA — Pfaff — Gerets, De Mol, Grün, Renquin (52, Desmet) — Vervoort, Scifo, Ceulemans, Vercauteren — Claesen, Veyt

PARTIDA MEDALIEI DE BRONZ

28 iunie, stadionul Cuahtemoc — Puebla
BELGIA—FRANȚA 2—4 (după prelungiri)
Spectatori — 22 000
Arbitru — Courtney (Anglia)

Au marcat — Ceulemans (1—0, 11), Ferreri (1—1, 27), Papin (1—2, 43), Claesen (2—2, 73), Genghini (2—3, 104), Amoros (2—4, 111, din penalty)
BELGIA — Pfaff — Gerets, De Mol, Renquin (46, F. Van der Elst), Grün — Vervoort, Scifo (64, L. Van der Elst), Veyt, Ceulemans — Mommens, Claesen
FRANȚA — Rust — Bibard, Le Roux (56, Bossis), Battiston, Amoros — Tigana (84, Tusseau), Ferreri, Vercruysse, Genghini — Papin, Bellone

FINALA

29 iunie, stadionul Azteca — Ciudad de Mexico
ARGENTINA — R.F.G. 3—2
Spectatori — 115 000
Arbitru — Arppi (Brazilia)
Au marcat — Brown (1—0, 23), Valdano (2—0, 55), Rummenigge (2—1, 74), Völler (2—2, 80), Burruchaga (3—2, 83)
ARGENTINA — Pumpido — Brown, Cuciuffo, Ruggeri, Olarticoechea — Batista, Giusti, Burruchaga (89, Trobbiani), Enrique — Maradona, Valdano.
R.F.G. — Schumacher — Jakobs, Förster, Eder, Brehme — Matthaus, Berthold, Magath (89, Hoeness), Briegel — Rummenigge, Allofs (46, Völler)

EDITURA SPORT TURISM

Lei 14,50